

HRISTOVE OČIGLEDNE POUKE

Elen Vajt

>Ko je Učitelj kao ON<?
-Jov 36, 22.

Poučavanje u parabolama – pričama prenosnog značenja

U Hristovim poukama pruženim kroz priče prenosnog značenja ogleda se ono isto načelo kojim se On rukovodio u celokupnoj svojoj misiji na svetu. Da bi nas upoznao sa svojim božanskim životom i karakterom, uzeo je našu prirodu i živio među ljudima. Božanstvo je bilo otkriveno u ljudskoj prirodi, nevidljiva slava u vidljivom ljudskom obliku. Pošto ljudi nepoznato mogu da nauče samo posredstvom poznatog, nebeski pojmovi prikazivani su kroz zemaljske; Bog se otkrio u obliku čoveka. Tako je isto i u Hristovim poukama: nepoznato se prikazuje kroz poznato, božanske istine predočavaju se posredstvom zemaljskih pojmova koji su ljudima dobro poznati.

"Sve ovo u pričama govori Isus ljudima..." kaže jevanđelist, "da se zbude što je rekao prorok govoreći: otvoriću u pričama usta svoja, kazaću sakriveno od postanja svijeta" (Mat.13, 34. 35). Isus se služio primerima iz prirode i životna iskustva svojih slušalaca povezivao je sa istinama pisane Božje Reči. Vodeći tako misli slušalaca od prirodnog ka duhovnome, Hristove parabole predstavljaju karike u lancu istine, koji vezuju čoveka sa Bogom, a zemlju sa nebom.

U poukama uzetim iz prirode, Hristos je govorio o onome što je u početku sazdao sopstvenom rukom i što ima svojstva i moć od Njega primljenu. Sve što je stvoreno, u svom prvobitnom savršenstvu, bilo je izraz Božje zamisli. Za Adama i Evu u njihovom rajskom domu priroda je bila ispunjena saznanjem o Bogu, krcata božanskim poukama. Mudrost je govorila njihovom oku, i oni su je primali u svoje srce, jer su razgovarali s Bogom u delima Njegovih ruku. Čim je sveti par prestupio zakon Svevišnjega, svetlost lica Božjeg iščezla je sa lica prirode. Zemlja je kroz greh postala nagrđena i zaprljana. Ali čak i u svom poremećenom i izobličenom stanju, zadržala je ona još mnogo od svoje prirodne lepote. Očigledne pouke koje Bog želi da pruži kroz prirodu nisu izbrisane; pravilno shvaćena, priroda još uvek govori o svom Tvorcu.

U danima Hristovim ove pouke su bile izgubljenije iz vida. Ljudi više uopšte nisu prepoznavali Boga u Njegovim delima. Greh ljudskog roda bacio je neprovidni veo na divno lice prirode stvorene Božjom rukom; i tako su Božja dela u prirodi, umesto da pokazuju Boga, postala barijera koja Ga zaklanja od ljudi. Za takve ljude Biblija kaže da "Većma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca." Na ovaj način neznabošci "zaludješe u svojim mislima, i potamnije nerazumno srce njihovo" (Rimlj. 1, 25.21). Tako su i u Izrailju ljudska učenja zauzela mesto božanske Reči. Ne samo priroda nego i žrtvena služba, pa čak i sami Sveti spisi – sve što je bilo dato da ljudima otkrije Boga – bilo je pretvoreno u sredstva kojima je On u stvari prikrivan.

Hristos je nastojao da otkloni sve ono što je na bilo koji način zamračivalo istinu. On je došao da mračni veo, koji je grehom bačen na lice prirode, otkloni – otvarajući pogledu ljudskom duhovnu slavu i lepotu koja treba da zrači sa svih Božjih tvorevina. Njegove reči davale su poukama sadržinu u prirodi i u Svetim spisima novu svetlost, čineći ih potpuno novim otkrivenjem.

Isus je brao divne ljiljane i davao ih deci i mladima; i dok su oni gledali u Njegovo mladalačko lice ozareno zracima duševnog spokojstva i blagonaklonosti Njegova Oca, On im je davao pouku: "Pogledajte na ljiljanje u polju kako rastu; ne trude se niti predu. Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih." A zatim je usledilo divno obećanje i važna pouka: "A kad travu po polju, koja danas jeste, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamoli vas, malovjerni?"

U besedi izgovorenoj na Gori, ove reči nisu bile upućene samo deci i mladima, nego i svima okupljenima u velikom mnoštvu gde je bilo ljudi i žena opterećenih životnim brigama i poteškoćama, razočaranjem i tugom. Isus je nastavio: "Ne brinite se dakle govoreći: šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odjenuti? Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo." Zatim je pružio svoje ruke prema sakupljenom mnoštvu i rekao: "Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde Njegove, a ovo će vam se sve dodati" (Mat. 6, 28-33).

Na ovaj način Isus je protumačio poruku koju je sam dao u ljiljanima i travi u poju. On i danas želi da mi ovu poruku čitamo na svakom ljiljanu i na svakoj travci. Njegove reči su pune obećanja, i one jačaju naše pouzdanje u Boga.

Hristovo učenje i poimanje istine je tako dalekosežno i duboko da je svaku pojavu ili promenu u prirodi mogao iskoristiti da bi prikazao neku značajnu istinu. Prizori i pojave na kojima se naše oči i danas zadržavaju povezani su sa nekom duhovnom istinom, tako da se parabole Velikog Učitelja mogu razabrati iz same prirode.

U početku svoje javne službe Hristos je narodu govorio jednostavnim jezikom, tako da je svaki Njegov slušalac mogao lako i da shvati istine koje zaista mogu umudriti na spasenje. Međutim, u srcima mnogih istina nije uhvatila dubok koren, te je opet brzo iščezla. "Zato im govorim u pričama (prenosnog značenja), kaže On, "jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumiju. Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili..." (Mat. 13, 13-15).

Hristos je želeo da ljude podstakne na istraživanje. On je nastojao da bezbrižne probudi i da im u srca utisne istinu. Način proučavanja posredstvom priča sa prenosnim značenjem bio je veoma popularan i cenjen ne samo kod Jevreja, nego i kod drugih naroda.

Uspešniji i delotvorniji metod poučavanja ni Hristos nije mogao upotrebiti. Da su Njegovi slušaoci čeznuli za spoznajom onoga što je božansko, oni bi razumeli Njegove reči, jer je On uvek bio spreman da ih iskrenom istraživaču razjasni.

Narodu koji nije bio spreman da primi, pa čak ni da shvati izložene istine, Hristos je često ponavljao svoje pouke; i to je bio jedan od razloga što im je govorio u parabolama. Povezujući svoje pouke sa prirodom, svakodnevnim doživljajima i prizorima iz života – privukao je pažnju slušalaca i time delovao na njihova srca. Kada su kasnije posmatrali predmete i pojave kojima je Hristos ilustrovao svoje pouke, sećali su se reči božanskog Učitelja, a srca su im bila otvorena za prijem Svetog Duha, i značenje Spasiteljevih reči postojalo im je sve jasnije. Razumeli su sve ono što im je ranije bilo tajanstveno, i sve ono što u početku nisu mogli da shvate postalo je očevidno.

Isus je tražio prilaz do svačijeg srca. Služeći se različitim ilustracijama, On je uspevao ne samo da istinu prikaže u njenim različitim fazama, već i da apeluje na srca različitih slušalaca. Slikama uzetim iz njihovog svakodnevnog života probudio je njihovo interesovanje. Nijedan od onih koji su slušali Spasitelja nije se u Njegovom prisustvu mogao osećati zaboravljenim ili zanemarenim. Najniži i najgrešniji čuli su u Njegovim poukama glas pun milosrđa, ljubavi i nežnosti.

Isus je imao još jedan razlog da govori u parabolama. U mnoštvu koje se oko Njega sakupljalo, bilo je sveštenika i rabina, književnika i starešina, irodovaca i poglavara, licemera i častoljubivih ljudi koji su, više od svega drugog, budno pazili kako bi podigli bilo kakvu optužbu protiv Njega. Njihovi špijuni pratili su Ga dan za danom, na svakom koraku ne bi li uhvatili neku reč iz Njegovih usta koja bi im dala povoda da osude i zauvek učutkaju Onoga koji je – kako su oni strahovali – mogao privući k sebi čitav svet. Spasitelj je poznavao karakter ovih ljudi, i zato je prikazivao istinu na takav način da oni u tome nisu mogli naći baš ništa zbog čega bi Ga mogli izvesti pred Sinedrion. Hristos je u svojim parabolama često korio licemerstvo i bezbožnost onih koji su zauzimali visoke društvene i crkvene položaje. Iznosio je istinu slikovitim rečima koje su imale veoma oštro dejstvo. Da je ove istine iznosio u otvorenim optužbama i žigosanju njihovih greha oni Ga ne bi dalje ni slušali i ubrzo bi učinili kraj Njegovoj misiji. Ali On je, izbegavajući zamke, iznosio slikovito

samo istinu i to tako jasno da nikakvoj sumnji nije bilo mesta; a za one koji su bili iskrena srca Njegove pouke bile su od neprocenjive koristi. Preko svih tvorevina Božjih u svetu prirode, On je upućivao svoje slušaoce na Božju premudrost i Njegovu beskrajnu milost i dobrotu. Kroz prirodu i životna iskustva poučavao je ljude o Bogu. "Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i Božanstvo..." (Rimlj. 1, 20).

U Spasiteljevom poučavanju posredstvom priča prenosnog značenja možemo videti šta u stvari predstavlja istinsko "više obrazovanje". Hristos je mogao ljudima otkriti najdublje istine znanosti i nauke, mogao je obelodaniti tajne koje zahtevaju vekovne napore istraživanja i naučnog rada. Mogao je na području nauke dati takve nagoveštaje koji bi predstavljali podstrek za naučna istraživanja i pronalaznja sve do kraja sveta; ali On to nije učinio. Hristos nije kazao ništa da bi zadovoljio ljudsku radoznalost ili slavoljublje i pružio priliku za postizanje svetske veličini. U svakoj svojoj pouci, Hristos je misli ljudi dovodio u vezu sa velikim mislima Beskonačnoga. On nije upućivao ljude da proučavaju ljudske teorije o Bogu, o Njegovoj Reči ili delima, nego ih je učio da Ga posmatraju, kako se otkriva u svojim delima, u svojoj Reči, i u svom providenju.

Hristos se nije zadržavao na apstraktnim teorijama nego je iznosio ono što je bitno za razvoj karaktera i što povećava čovekovu sposobnost da upozna Boga i da čini dobro. Govorio je o istinama kojima se treba rukovoditi u svakodnevnom životu i koje će položiti temelj za večni život.

Hristos je bio taj koji je još Mojsiju dao uputstva za odgoj Izrailja. U pogledu Gospodnjih zapovesti i uredaba On je rekao: "napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ. I veži ih sebi na ruku, za znak, i neka ti budu kako počeonik među očima. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim" (V Mojs. 6, 7-9). U svojim poukama, Isus je pokazao kako se ova zapovest može ispuniti, - kako se zakon i načela carstva Božjega mogu prikazati tako da otkriju svu svoju lepotu i dragocenost.

Kad je sinove Izrailjeve pripremao da budu Njegovi naročiti predstavnici pred drugim narodima, Gospod im je dao dom u prirodi, - između brda i dolina. U svom porodičnom životu kao i u bogoslužjenju, oni su stalni bili u dodiru sa prirodom i rečju Božjom. Tako je i Hristos svoje učenike poučavao na jezeru, na padini gore, u poljima i šumarcima gde su mogli da posmatraju dela prirode kojima je On ilustrovao svoje pouke. I pošto su se na taj način učili od Isusa, oni su stečeno znanje mogli kasnije praktično da upotrebe kao Njegovi saradnici.

Tako treba i mi da upoznamo Tvorca kroz Njegova dela. Knjiga prirode predstavlja veliki udžbenik koji, zajedno sa Svetim Pismom, treba koristiti pri upoznavanju drugih sa Božjim karakterom i vraćanju izgubljene ovce u Njegovo stado. Dok čovek na takav način proučava dela Božja, Sveti Duh munjevito deluje na njegove misli i osvedočava ga. Ovo nije ubeđenje koje se postiže logičkim razmišljanjem, već shvatanje dubljeg značenja i primanje duhovnih istina pisane Božje Reči srcem, ukoliko srce nije suviše pomračeno da upozna Boga, oko suviše zamagljeno da Ga vidi a uho suviše gluvo da čuje njegov glas.

U ovim poukama uzetim direktno iz prirode, leži jednostavnost i čistota, što im daje najveću vrednost. Pouke koje se mogu naći na tom izvoru potrebne su svakome. Priroda u svojoj lepoti odvraća dušu od greha i zemaljskih uživanja, i vodi je čistoti, miru i Bogu. Misli studenata i onih koji traže istinu često su isuviše obuzete ljudskim teorijama i nagađanjima, lažno nazvanim razumom i filozofijom. Takvima je naročito potreban neposredan dodir sa prirodom. Njima treba predočiti na sva stvorena dela u prirodi i hrišćanstvo imaju jednog istog Boga; da između prirodnog i duhovnog postoji savršeni sklad, i da sve što njihove ruke mogu dodirnuti, a oči videti može da predstavlja određenu pouku u izgradnji karaktera. Na taj način oni bi ojačali svoje duhove snage, razvili svoj karakter i oplemenili svoj život.

Hristova namera kad je svoje pouke davao u vidu priča sa prenosnim značenjem bila je istovetna sa provobitnom namenom subote. U suboti, kao danu odmora, Bog je ljudima dao spomen svoje stvaralačke moći, da Ga upoznaju po Njegovim delima. Subota nas upućuje da, posmatrajući stvorena dela u svetu prirode, slavimo njihovog Tvorca. Želeći da mi upravo to shvatimo, Hristos je svoje pouke povezao sa lepotama prirode. Na sveti dan od odmora, više nego svakog drugog dana,

moramo proučavati poruke koje je Bog za nas napisao u prirodi. Hristove parabole moramo proučavati tamo gde ih je On i izgovorio, u poljima i šumarcima, pod otvorenim nebom, okružen zelenilom i cvećem. Približivši se tako srcu prirode, osetićemo stvarnije i prisutnost Hristovu, i čuti Njegov glas kako govori našem srcu o svom miru i ljubavi.

Međutim, Hristos svoje pouke nije povezivao samo sa danom počinka, nego i sa ostalim radnim danima u sedmici. On daje mudrost i onome koji upravlja plugom i seje seme. U oranju i sejanju, u gajenju useva i žetvi, On nam pruža prikladnu ilustraciju o svom delu milosti u našem srcu. On želi da mi u svakom korisnom poslu i u svakom životnom pozivu nađemo pouku o božanskoj istini. Tada nam naši svakodnevni poslovi neće toliko obuzeti misli i pažnju da zaboravimo na Boga; nego će nas, naprotiv, stalno podsećati na našeg Tvorca i Iskupitelja. Pomisao na Boga provlačiće se kao zlatna nit kroz sve brige i poslove svakodnevnog života. I za nas će slava i uzvišenost Njegovog lica uvek odsjajivati na licu prirode. Na taj način ćemo dobijati uvek nove pouke o božanskim istinama i dorasti do uzora Njegove čistote. Tako ćemo biti "naučeni od Gospoda" (Is. 54, 13) i na što smo pozvani u onome i ostanimo "pred Gospodom" (I Kor. 7, 24).

"IZIĐE SIJAČ DA SIJE"

Sejač i seme

Ovo poglavlje se zasniva na: Jev. po Mat. 13, 1-9. 18-23; Marku 4, 1-20; Luki 8, 4-15.

Parabolom o sejaču, Hristos ilustruje predstavu o nebeskom carstvu i delu Velikog Domaćina za svoj narod. Kao što sejač izlazi u polje da seje, tako je On došao na ovu zemlju da poseje seme nebeske istine. I same Njegove pouke date u parabolama predstavljaju seme u kojemu se nalazi najdragocenija poruka Njegove milosti. Parabola o sejaču, zbog svoje jednostavnosti, ne ceni se kao što bi trebalo. Od prirodnog semena bačenog u zemlju, Hristos želi da naše misli usmeri na seme Jevanđelja čijom se setvom čovek ponovo dovodi do vernosti prema Bogu. Vladar neba dao nam je parabolom o sićušnom semenu, jer isti zakoni koji vladaju setvom zemljaskog semena, vladaju i setvom semena istine.

Na obali Galilejskog mora sabralo se mnoštvo naroda da vidi i čuje Isusa. Masa radoznalih – u čijoj sredini su mnogi bolesnici ležali na svojim nosilima – nestrpljivo je čekala da svoje potrebe iznese pred Njega. Njemu je Bogom bilo dano pravo da leči patnje i bolesti grešnog čovečanstva. Stoga je on zapovedao bolestima da iščeznu i širio oko sebe život, zdravlje i mir.

Pošto se mnoštvo stalno povećavalo, narod se tiskao neposredno oko Hrista sve dok nije sasvim ponestalo mesta za novo pristigle. On je zato, doviknuvši nekoliko reči ljudima koji su bili u čamcu, ušao u barku kojom je trebalo da se preveze na drugu stranu jezera, i naredivši učenicima da čamac malo odmaknu od obale, nastavio da iz čamca govori mnoštvu okupljenom na obali. Pored mora prostirala se lepa ravnica Genizaret, iznad koje su se uzdizali okolni brežuljci. Na obroncima brežuljaka, kao i u ravnici, mogli su se videti sejači i žeteoci koji su se bavili sejanjem semena i žetvom ranog žita. Posmatrajući prizor, Hristos nastavi: - "Gle, iziđe sejač da sije. I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dođoše ptice i pozobiše ih. A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila posahnuše. A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šezdeset, a jedno po trideset."

Ljudi onog vremena nisu razumeli Hristovu misiju. Put i način Njegovog dolaska nisu bili u skladu sa njihovim očekivanjima. Gospod Isus predstavljao je osnovu celokupnog jevrejskog verskog uređenja, čija je uzvišenost – Bogom određena – služba imala za cilj poučavanje naroda da će u

određeno vreme doći Onaj na koga su sve te ceremonije ukazivale. Međutim, Jevreji su – uzdižući samo forme i ceremonije – izgubili iz vida ono na što su sve te formalnosti u stvari ukazivale. Tradicije, pravila i odredbe koje su ljudi propisali sakrili su od njih upravo one pouke koje je Bog hteo da ima na taj način pruži. Ova pravila i tradicije postali su im samo prepreka za pravilno shvatanje i praktičnu primenu istinske vere. I kad se pojavila stvarnost, u ličnosti Isusa Hrista, oni ne prepoznaše u Njemu ispunjenje svih svojih simbola – suštinu senki i nagoveštaja. Držeći se čvrsto još uvek beskorisnih simbola i ceremonija, odbacili su stvarnosti i tražili znak, iako je Sin Božji već došao. Na vest: "Pokajte se, jer se približi carstvo nebesko" (Mat. 3, 2), oni su tražili čudo. Hristovo jevanđelje za njih je postalo kamen spoticanja, jer su tražili znak, a ne spasenje. Očekivali su da će se Mesija dokazati silnim osvajačkim podvizima, podižući svoju vladavinu na ruševinama zemaljskih carstava. Na takva njihova očekivanja Hristos je odgovorio parabolom o sejaču. Carstvo Božje neće pobediti ni snagom oružja, ni posredovanjem sile, nego usađivanjem novih načela u srca ljudska.

"Koji sije dobro sjeme ono je sin čovječij" (Mat. 13, 37). Hristos je došao ne kao car, nego kao sejač; ne da ruši zemaljska carstva, nego da seje seme; ne da uputi svoje sledbenike na zemaljske pobjede i nacionalnu veličinu, nego na žetvu u kojoj se sakuplja posle strpljivog rada, posle prividnih gubitaka i razočaranja.

Fariseji su očividno shvatili značenje Hristove parabole, ali im je njeno naravoučenije nije bilo dobrodošlo. Pravili su se kao da je nisu razumeli. Za masu okupljenih je namera koju je novi Učitelj uvio u ovu parabolu još uvek predstavljala veliku tajnu, ona je njihova srca bolno taknula i njihove častoljubive želje gorko izneverila. Čak ni Hristovi učenici nisu razumeli priču, ali ona je pobudila njihovu radoznalost. Pristupili su Isusu nasamo i zatražili posebno objašnjenje.

Hristos je upravo i želeo da izazove ovo pitanje, da bi im mogao dati opširnije tumačenje i određenu pouku. On im je objasnio parabolu, kao što će rado učiniti jasnim svoje reči svakome ko Ga zamoli iskrenim srcem. Oni koji Reč Božju proučavaju sa željom da im Sveti Duh rasvetli um neće nikada ostati u tami u pogledu značenja pročitanih reči. "Ko hoće Njegovu volju tvoriti razumeće je li ova nauka od Boga, ili ja sam od sebe govorim" (Jovan 7, 17). Svi oni koji dolaze Hristu radi jasnije spoznaje istine, primiće je. On će im otkriti tajne carstva nebeskog, a te tajne može da shvati samo srce koje čezne za spoznajom istine. Nebeska svetlost zablistaće u hramu duše osvetljavajući, poput zapaljene svetiljke, stazu i drugima. Na istoku su u to vreme životne prilike bile tako nesređene i nesigurne, a opasnost od nasilja tako velika, da su ljudi najvećim delom stanovali u gradovima ograđenim zidovima; i ratari su u cilju obavljanja poljskih radova samo danju izlazili izvan gradskih bedema. Tako je i Hristos, nebeski sejač, izašao da seje. On je napustio svoj nebeski dom, mesto bezbednosti i mira, ostavio slavu koju je imao kod Oca još pre postanja sveta i svoj položaj na prestolu svemira. Došao je da palom svetlu, kao čovek koji zna šta je patnja, sam bez igde ikoga, izložen iskušenjima, u bolu i suzama seje seme života i da ga zatim zalije sopstvenom krvlju.

Na isti način moraju i Njegove sluga izaći da seju. Kad je Avram bio pozvan da seje seme istine, bilo mu je naređeno: "Izađi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti ja pokazati" (I Mojs. 12, 11). "I iziđe ne znajući kuda ide" (Jevr. 11, 8). Tako je apostolu Pavlu, dok se molio u jerusalimskom hramu, došla božanska poruka: "Idi, jer ću ja daleko da te pošaljem među neznabošce" (Djela 22, 21). Tako i svi oni koji su pozvani da se ujedine sa Hristom, moraju napustiti sve, da bi išli za Njim. Sve stare veze moraju raskinuti, svi životni planovi i sve zemaljske nade napustiti. Seme se mora sejati u trudu i suzama, u samoći i požrtvovanju.

"Sijač riječ sije." Hristos je došao da svet zaseje semenom istine. Od samog pada prvih ljudi u greh, sotona nije prestao da seje seme zablude. Svoju prvu pobjedu nad čovekom on je zadobio posluživši se lažju, na isti način on i sada radi da bi uništio carstvo Božje na zemlji i da bi zadržao ljude pod svojom vlašću. Hristos je, međutim, kao sejač iz jednog daleko uzvišenijeg sveta, došao da seje seme istine. On, koji je delio savete sa Ocem i koji je boravio u najtajnijoj svetinji Večnoga, doneo je ljudima čista načela istine. Isina koja je svetu otkrivena otkako je čovek pao dolazila je samo preko Hrista. Preko Njega je i neraspadljivo seme: "Riječju živoga Boga, koja ostaje dovijeka" (I Petr. 1, 23), stiglo do ljudi. Još u onom prvom obećanju, upućenom palom ljudskom rodu odmah posle greha u Edemskom vrtu, sejavao je Hristos seme Jevanđelja. Međutim, parabola o sejaču odnosi se naročito na Njegov lični rad među ljudima i na delo koje je on time utemeljio.

Reč Božja predstavlja seme. Svako seme ima u sebi klicu života, u kojoj je, tako reći, zatvoren i skriven život same biljke. Na isti način nalazi se život i u Reči Božjoj. "Riječi koje vam ja rekoh", (naglasio je Hristos,) "Duh su i život su" (Jovan 6, 63). "Ko moje riječi sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni" (Jovan 5, 24). U svakoj zapovesti i u svakom obećanju Reči Božje nalazi se sila, pa i sam božanski život kojima se date zapovesti mogu i izvršiti i obećanja ostvariti. Ko verom prihvata Reč, prima i sam život i karakter Božji.

Svako zrno semena donosi rod prema svojoj vrsti. Seme posejano kako treba i pod povoljnim uslovima, razviće u biljci život koji je skriven već postojao u samom semenu. Tako će isto i nepropadljivo seme Reči Božje kad se verom prima u dušu, obrazovati karakter i život sličan karakteru i životu Božijemu.

Učitelji Izraelija nisu sejali seme Reči Božje. Delo Hristovo, kao učitelja isine, bilo je u očitoj suprotnosti sa rabinima onoga vremena. Oni su se zadržali samo na tradicijama, na ljudskim teorijama i špekulacijama. Često su umesto samu Božju Reč, isticali ono što su o njoj rekli ili napisali ljudi. Njihovo učenje nije imalo snagu da oživi dušu. Međutim, predmet Hristovog poučavanja i propovedanja bilo je upravo Reč Božja; a onima koji su hteli da Ga zbune pitanjima, odgovarao je kratko i jasno: "Pisano je". "Šta kaže pismo?" "Kako čitaš?"

U svakoj prilici kada bi probudio interesovanje kod prijatelja i neprijatelja, posejao je seme Reči Božje. On koji je sam Put, Istina i Život, koji je svojim životom predstavljao živu Reč, upućuje na pisma proroka i dodaje: "I ona svjedoče za mene." "I, počevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im šta je za njega u svemu pismu" (Jovan 5, 39; Luka 24, 27).

Hristove sluge i danas treba da vrše isto ovo delo. U našem vremenu, kao i u prošlosti, bitne istine Reči Božje ostavljaju se po strani, a umesto njih primaju se ljudske teorije i špekulacije. Mnogi takozvani propovednici Jevanđelja ne primaju celu Bibliju kao Reč nadahnuća. Jedan mudrac odbacuje ovaj deo, a drugi opet neki drugi deo stavlja u pitanje. Oni sopstveni sud uzdižu iznad Reči Božje; i tako Sveti spisi koje oni propovedaju počivaju na njihovom ličnom autoritetu, i time se uništava vera u božansko poreklo Svetog Pisma. Na taj način se svuda seje seme bezverja, jer se ljudi zbune i više ne znaju šta da veruju. Mnogo toga ljudi veruju i prihvataju bez ikakve osnove. Tako su i rabini za vreme Hrista mnogim delovima Svetog spisa davali nejasan, tajanstven i izveštačen smisao. Pošto je jasno učenje Reči Božje osuđivalo način njihovog postupanja, oni su nastojali da umanje i unište moć tih reči. Isto to se čini i danas. Reč Božja prikazuje se kao nešto tajanstveno i nerazumljivo da bi se time opravdalo prestupanje Njegovog zakona. Hristos je u svoje vreme osudio takvu praksu. On je Reč Božju propovedao tako da je svi razumeju. Upućivao je na Svete spise kao na neosporan autoritet, i mi treba da učinimo isto tako. Bibliju treba isticati kao Reč Večnoga Boga, kao kraj svake prepreke i temelj svake vere.

Bibliji se zakida njena moć, i posledice toga vide se u opadanju i iščezavanju duhovnog života. U propovedima koje danas odjekuju sa mnogih propovedaonica nema one božanske sile koja budi savest i duši daje život. Slušaoci ne mogu reći: "Ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše Pismo?" (Luka 24, 32). Mnogi vapiju za živim Bogom i čeznu za božanskom prisutnošću. Filozofske teorije i literaturni eseji, ma kako sjajni ne mogu zadovoljiti srce. Ljudske tvrdnje i pronalasci nemaju nikakve vrednosti. Narodu se mora progovoriti Reč Božja. Neka oni koji su slušali samo tradicije, ljudske teorije i pravila čuju glas Onoga čija Reč može da obnovi dušu i pripremi za večni život.

Omiljene Hristove teme bile su Božja očinska ljubav i obilje Njegove milosti. Rado se zadržavao i na objašnjavanju svetosti Njegovog karaktera i zakona, a sebe je prikazivao ljudima kao Put, Istinu i Život. To treba da budu teme i Hristovih propovednika. Iznosite istinu onakvu kakva je ona u Isusu. Razjasnite svojim slušaocima zahteve zakona i Jevanđelja. Govorite ljudima o Hristovom životu samoodricanja i požrtvovanosti, o Njegovom poniženju i smrti, o Njegovom vaskrsenju i vaznesenju na nebo, o Njegovom posredovanju za nas pred Božjim prestolom i o Njegovom obećanju: "Opet ću doći, i uzeću vas k sebi" (Jovan 14, 3).

Umesto da raspravljate o varljivim teorijama ili da pokušavate učutkati neprijatelje Hristovog Jevanđelja, sledite Hristov primer. Dozvolite da čiste istine iz Božje riznice plamte u životu. "Propovijedajte Riječ" (II Tim. 4, 2). "Sijte pokraj svake vode," "I u vrijeme i u ne vrijeme" (Is. 32, 20). "A u koga je riječ moja, neka govori riječ moju istinito; šta će pljeva sa pšenicom? govori Gospod" (Jer.

23, 28). "Sve su riječi Božje čiste...Ne dodaj ništa rječima Njegovijem, da te ne ukori, i ne nađeš se laža" (Priče 30, 5.6).

"Sijač riječ sije." Ovde se ističe veliko načelo koje treba da bude temelj svakog vaspitnog poduhvata. "Sjeme je riječ Božija". Međutim, u mnogim školama današnjeg vremena, Reč Božja se stavlja na stranu. Misli su potpuno obuzete drugim predmetima. Proučavanje pisaca koji ne veruju u Sveto Pismo zauzima značajno mesto u sadašnjem sistemu vaspitanja i obrazovanja. Školski udžbenici puni su skeptičkih misli i izreka. Čak i naučna istraživanja vode u zabludu, jer se njihova otkrića pogrešno tumače i izopačuju. Reč Božja se upoređuje sa navodnim tvrđenjima nauke, te se smatra nesigurnom ili sumnjivom. Tako se u misli i duše mladih seje seme sumnje koje u vreme iskušenja iznikne i donese svoj rod. Kad se izgubi vera u Reč Božju, tada duša ostaje bez vođe i bez ikakve zaštite. U takvom slučaju mladi obično odlaze na stranputicu koja ih udaljuje od Boga i večnog života.

Sve veća i sve masovnija bezbožnost našeg vremena može se u najvećoj meri pripisati upravo ovom uzroku. Kad se Reč Božja potiskuje u drugi plan samim tim se gubi i njena snaga koja ograničava zle strasti neobraćenog srca. Ljudi na taj način seju u telo, i od tela će poznjeti izopačenost.

U svemu tome uveliko leži uzrok duhovne slabosti i nesposobnosti. Odvrćajući se od Reči Božje da bi se hranio spisima nenadahnutih ljudi, duh zakržlja i oslabi, jer nije u doticaju sa dubokim i dalekosežnim načelima večne istine. Razum se prilagođava onome na čemu se najviše zadržava, i baveći se prolaznim ovozemaljskim stvarima, on postaje slab, njegova moć se ograničava i vremenom postaje sasvim nesposoban za zdravo rasuđivanje.

Takvo obrazovanje ne vredi ništa. Glavni zadatak svakog učitelja treba da bude usmeravanje mladih na velike istine Nadahnuća, jer samo Sveto pismo daje vaspitanje korisno i za ovaj i za budući život.

Neka niko ne misli da bi se na ovaj način sprečilo izučavanje nauke ili smanjio stepen obrazovanja. Znanje o Bogu je visoko kao nebo a opsežno i široko kao vasiona. Ništa toliko ne oplemenjuje i ne oživljava duh kao proučavanje velikih tema koje se tiču našeg večnog života. Kad bi mladi težili da shvate i proniknu u te Bogom dane istine to bi proširilo i ojačalo njihovu moć poimanja. Svaki učenik, koji je i "tvorac riječi", naći će veliko polje za razmišljanje osiguravajući time sebi neprolazno znanje.

Obrazovanje koje se može postići istraživanjem Svetog pisma, predstavlja, ne samo teorijsko, već i iskustveno saznanje o planu spasenja. Takvo obrazovanje će ponovo uspostaviti lik Božji u čoveku. Ojačaće i osnažiti um za borbu protiv iskušenja, a učenika osposobiti da bude saradnik Hristov u Njegovoj misiji milosti za izgubljeni svet. Učiniće ga članom nebeske porodice i pripremiti za učestvovanje u nasleđu svetih u videlu.

Međutim, učitelj božanske istine može nam pružiti samo ono što je i sam naučio iz ličnog iskustva. Sejač seje "svoje seme". Hristos je poučavao istini, jer je i sam bio istina. Njegove sopstvene misli, Njegov karakter i Njegova životna iskustva utelovljeni su u Njegovoj nauci. Tako treba da bude i sa Njegovim slugama. Oni koji žele da drugima propovedaju Božju Reč moraju iz ličnog iskustva znati šta znači da im je Hristos postao mudrost, pravda, posvećenje i izbavljenje. Kad Reč Božju iznose drugima, nikad je ne smeju prikazati kao nešto što se samo smatra ili pretpostavlja da je tako; već zajedno sa apostolom treba da kažu odlučno: "Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našeg Isusa Hrista po pripovjetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu Njegovu" (II Petr. 1, 16). Svaki koji propoveda Hrista treba da bude u stanju da zajedno sa ljubljenim Jovanom kaže: "I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bješe u Oca i javi se nama" (I Jov. 1, 2).

Zemljište – pored puta

U parabolu o sejaču prikazuje se prvenstveno kako samo zemljište deluje na razvoj semena koje je posejano. Ovom pričom Isus je praktično rekao svojim slušaocima: Nije dobro da se postavljate kako kritičari mojeg dela, ili da se odajete razočaranju zbog toga što ono ne odgovara vašim idejama. Za vas je mnogo važnije pitanje: Kako primete moju poruku? Od toga – da li ćete je primiti, ili pak odbaciti – zavisi vaša večna sudbina.

Objašnjavajući značenje koje ima padanje semena pored puta, Hristos je rekao: "Svakome koji sluša riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krade posijano u srcu njegovom, to je oko puta posijano."

Seme palo pokraj puta predstavlja Reč Božju koja pada na srce nepažljivog slušaoca. Srce koje je postalo široka saobraćajnica za telesna uživanja, grehe i sklonosti ovog sveta, slično je tvrdo utrvenom putu, ugaženom nogama ljudi i životinja. Obuzeto samoljubivim željama i grešnim popuštanjem strastima, srce "odrvani od prevare grehovne" (Jevr. 3, 13). Duhovne sposobnosti se parališu. Ovakvi ljudi slušaju reč, ali je ne razumeju. Oni uopšte i ne shvataju da se ta reč i na njih odnosi! Oni ne uviđaju ni svoju potrebu ni opasnost koja im preti. Hristovu ljubav oni i ne primećuju, a poruku Njegove milosti propuštaju da prođe pored njih kao nešto što ih se uopšte ne tiče.

Kao što su ptice spremne da pakupe seme koje je palo kraj puta, tako i sotona jedva čeka da iz duše iščupa seme božanske istine. On strahuje da bi Božja Reč nepažljive mogla probuditi i delovati i na one koji su tvrda srca. Sotona i njegovi anđeli dolaze i na skupove gde se propoveda Jevanđelje i dok nebeski anđeli nastoje da Reč Božju utisnu u srca slušalaca, neprijatelj budno pazi da Reč učini nedelotvornom. Sa revnošću koja dolikuje samo njegovoj pakosti, on pokušava da osujeti delovanje Božjeg Duha. Dok Hristos svojom ljubavlju privlači dušu, sotona odmah nastoji da pažnju onog ko je pokrenut da traži Spasitelja odvraća na kritiku, podstiče na sumnju i neverovanje. Govornikov jezički stil i način njegovog nastupa možda ne pogoduju slušaocima i oni se zadržavaju na ovim nedostacima. Tako istina ne ostavlja dubok i trajan utisak baš na one kojima je toliko potrebna i koju im sam Bog u svojoj milosti šalje.

Sotona ima mnogo pomoćnika. Mnogi koji tvrde da su hrišćani u stvari pomažu kušaču da iz srca drugih iščupa posejano seme istine. Drugi opet slušaju propoved Božje Reči, ali je kod kuće kritikuju. Oni o propovedi sude tako kao da raspravljaju i daju mišljenje o predavanju nekog lektora na univerzitetu ili političkog govornika. Poruku koju bi morali smatrati kao Reč Božju, primaju s omalovažavanjem ili podrugljivim primedbama. Zabavljaju se na račun propovednika, slobodno raspravljaju o njegovom karakteru i pobudama, kritikuju postupke i ponašanje ostalih članova. Stroge osude, ogovaranja pa čak i klevete izgovaraju pred neobraćenima; a to često čine i roditelji pred svojom decom. Na taj način se uništava poštovanje ne samo prema propovedniku nego i prema poruci koju on prenosi, i mnogi izlaganje Reči Božje slušaju sa omalovažavanjem.

Tako se u porodicama takozvanih hrišćana mnogi mladi vaspitavaju da budu nevernici. Roditelji se posle pitaju zašto se njihova deca tako malo interesuju za Jevanđelje i zašto su uvek spremna da posumnjaju u biblijske istine. Čude se što uticaji vere i morala tako teško dopiru do njihovih srca. Oni ne vide da je njihov sopstveni primer otvrdno srce njihove dece. Dobro seme ovde nije našlo tle na kome bi uhvatilo koren, jer ga je ugrabio sotona i bacio u stranu.

Seme koje je palo na kamenito mesto

"A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radosti primi je, ali nema korijena u sebi ; nego je nepostojan, pa kad dođe do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari natrag."

Seme koje je palo na kamenito tlo nema dovoljno zemlje. Biljka izraste brzo, ali joj koren ne može da prođe kroz kamen i da bi došao do hrane neophodne za njen razvoj i uzrast. Na takvom tlu biljka brzo ugine. Mnogi od onih koji ispovedaju veru mogu se uporediti sa kamenitim tлом. Kao što se ispod tankog sloja zemlje krije neplodna stena, tako se i ispod dobrih želja i težnji krije sebičnost prirodnog srca. Ljubav prema sopstvenom "ja" nije pobeđena. Takvi ne uviđaju svu težinu i odvratnost greha, i srce im se nije skrušilo pod osećanjem sopstvene krivice. Oni se lako mogu ubediti, mogu izgledati čak i obraćeni, ali vera kod njih uvek ostaje samo površna.

Ne odustaju ljudi od vere zato što su je prebrzo prihvatili ili što su joj se obradovali ne razmišljajući. Matej je odmah, čim je čuo poziv Spasitelja, ustao, ostavio sve, i pošao za Njim. Bog želi da mi Njegovu Reč prihvatimo odmah, čim dopre do našeg srca, i dobro je da je primimo s radošću. "Jer će tako biti veća radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje..." (Luka 15, 7). Duša koja je primila Hrista ispunjena je radošću. Ali oni o kojima je u paraboli rečeno da primaju Reč odmah i to s radošću, nisu proračunali šta će ih to koštati. Oni ne uzimaju u obzir šta Reč Božja od njih traži. Ne prilagođavaju njenim načelima svoje životne navike, i ne potčinjavaju se potpuno njenoj kontroli.

Koren prodire duboko u zemlju, i skriven od naših očiju, omogućava život biljki. Tako se događa i sa hrišćaninom. Nevidljivo sjedinjavanje duše sa Hristom, posredstvom vere, hrani naš duhovni život. Ali oni slušaoci kod kojih seme pada na kamenito tlo, uzdaju se više u sebe nego u Hrista. Oni se oslanjaju na svoja dobra dela i dobre namere, i osećaju se jaki u sopstvenoj pravednosti, ali nisu jaki u Gospodu i sili Njegove moći. Takvi ljudi "nemaju korijena u sebi", jer nisu povezani s Hristom.

Žarko letnje sunce koje zdravu biljku jača i potpomaže njeno sazrevanje, onu koja nema dubokog korena uništi. Tako biva i sa onim koji "Nema korijena u sebi, nego je nepostojan" (u veri), i "kad dođe do nevolje, ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari natrag." Mnogi prihvataju Jevanđelje ne zato da bi se oslobodili od greha, već da bi izbegli patnje i nevolje. Takvi se raduju neko vreme. Misle da će ih vera osloboditi poteškoća i iskušenja. I dok im u životu sve ide glatko, oni mogu izgledati dosledni hrišćani. Ali u vatrenoj probi iskušenja oni malaksavaju, i nisu spremni da podnesu ukor, prezir i sramotu Hrista radi. Kad Reč Božja ukaže na neki njihov omiljeni greh, ili kad od njih zahteva samoodricanje i žrtve, oni se osećaju uvređenima. Napori koji se očekuju od njih radi temeljite promene u njihovom životu čine im se preveliki. Kad vide neugodnosti i poteškoće koje bi morali podneti, oni zaborave na večne vrednosti. Slično sedamdesetorici koji su napustili Isusa, i ovi su spremni da kažu: "Ovo je tvrda besjeda! Ko je može slušati?" (Jovan 6, 60).

Mnogo je i takvih koji tvrde da služe Bogu, iako Ga nisu upoznali kroz lična iskustva. Njihova želja da tvore volju Njegovu zasniva se ponajviše na njihovim ličnim sklonostima, a ne na dubokom osvedočenju stečenom pod uticajem Svetog Duha. Njihov život nije u skladu sa Božjim zakonom. Oni tvrde da priznaju Hrista kao svoga Spasitelja, ali ne veruju da će im On dati snagu da svoje grehe savladaju. Oni ne održavaju ličnu vezu sa živim Spasiteljem, i njihov karakter otkriva nasleđene i stečene mane.

Priznati silu Svetoga Duha na uopšten način jedno je, a prihvatiti Njegovo delo kao Onoga koji kara i poziva na pokajanje je nešto sasvim drugo. Mnogi osećaju da su odvojeni od Boga, i svesni su da robuju grehu i sopstvenom "ja". Oni ulažu izvesne napore da bi se popravili i reformisali, ali ne raspinju svoje "ja", ne predaju se potpuno u Hristove ruke i ne traže od Boga pomoć da bi mogli vršiti Njegovu volju. Oni ne pristaju da budu oblikovani prema božanskom liku. Uopšteno uzevši, priznaju da nisu savršeni, ali se svojih greha ne odriču svakog ponaosob. Sa svakim rđavim postupkom, ponovo jača njihova stara grešna priroda.

Za takve duše jedina je nada da sami na sebi iskuse istinitost reči koje je Hristos uputio Nikodimu: "Valja vam se nanovo roditi,...ako se ko nanovo ne rodi ne može vidjeti carstva Božijega" (Jovan 3, 7. 3).

Istinsku posvećenost predstavlja potpuno predanje u službi Bogu. To je neizbežni uslov za pravi hrišćanski život. Hristos traži samo potpunu predanost i nepodeljenu službu. On zahteva srce, razum, dušu i snagu. Sopstvenom "ja" ne treba ugađati. Ko živi samo za sebe nije pravi hrišćanin.

Ljubav treba da bude princip svakog našeg postupka. Ona je osnovno načelo Božje vladavine na nebu i na zemlji, i ona mora biti temelj hrišćanskog karaktera. Samo ljubav može hrišćanina učiniti istrajnim i postojanim; samo ga ona može osposobiti da opstane u svakoj probi i iskušenju.

Ali ljubav se ispoljava u žrtvi. Plan spasenja je i zasnovan na žrtvi – na žrtvi koja je po svojoj veličini, dubini i širini zaista neizmerna i neshvatljiva. Hristos je sve žrtvovao za nas, a ko primi Hrista mora biti spreman da žrtvuje sve radi svoga Iskupitelja. Misao koja nas podstiče da Njega uzdižemo i slavimo, treba da je iznad i ispred svega drugog.

Ako zaista ljubimo Isusa, onda ćemo voleti i da živimo za Njega, da Mu prinosimo žrtvu hvale i blagodarosti i da radimo za Njega. Svaki napor biće nam lak i neznan. Njega radi mi ćemo rado

podnositi patnje, napore i žrtve. Zajedno s Njim i mi ćemo osećati duboku čežnju za spasavanjem ljudi. Bićemo u težnji da spasavamo duše isto onako uporni kao što je i On bio.

To je prava Hristova religija, a sve drugo je zabluda. Sama teorija o istini, kao i tvrđenje da smo Njegovi učenici, neće spasti nijednu dušu. Mi ne pripadamo Hristu ako nismo potpuno Njegovi. Upravo ravnodušnost u hrišćanskom životu čini ljude slabima u njihovom nastojanju i nepostojanima u njihovim željama. Pokušavajući da služi u isto vreme i svoje "ja" i Hristu, čovek se poistovećuje sa slušaocem koji je predstavljen semenom na kamenu posejanom, i kad naiđu iskušenja on neće izdržati.

"Posijano u trnju"

"A posijano u trnju, to je koji slušaju riječ, no briga ovoga svijeta i prevara bogatstva zaguše riječ, i bez roda ostane."

Seme Jevanđelja često padne u trnje i ubitačan korov; i ako ne dođe do moralnog preobražaja u srcu, ako se ne napuste sve navike i praksa pređašnjeg grešnog života, i ako se duša ne oslobodi sotonskih osobina, posejano seme mora da se uguši. Trnje raste i buja do same žetve i uništava pšenicu.

Darovi Božje milosti mogu se razvijati samo u onom srcu koje je uvek spremno za dragoceno seme istine. Trnje greha može da raste na bilo kakvoj zemlji, nije ga uopšte potrebno obrađivati. Ali darovi Božje milosti se moraju brižljivo negovati i čuvati. Trnje i kupina stalno i neprekidno rastu, zato se mora uporno raditi na njihovom uništenju. Ako srce nije stalno pod Božjom kontrolom i ako Sveti Duh ne radi neprekidno na čišćenju i oplemenjivanju karaktera, u životu se pojavljuju stare navike. Ljudi mogu tvrditi da veruju u Jevanđelje, ali ako ih Jevanđelje nije stvarno preporodilo i posvetilo, samo ispovedanje nije ni od kakve koristi. Ukoliko oni ne pobeđe greh, greh će pobediti njih. Trnje greha koje je samo posečeno, a nije iščupano iz korena, naglo raste sve dok potpuno ne prekrili dušu.

Hristos je naznačio opasnosti koje prete i mogu da ugroze dušu. Prema onome što je zabeležio Marko, to su brige ovoga sveta, obmane bogatstvom, i ostale strasti. Luka isto tako pominje: brige, bogatstvo, obilje i slasti i zadovoljstva ovoga sveta. Sve su ovo opasnosti koje prete da "ugušu reč" i ometaju rast duhovnog semena. Duša obuzeta ovim prestaje da prima hranu od Hrista, te duhovni život u srcu odumire.

"Brige ovoga svijeta". Nijeda društvena klasa nije oslobođena iskušenja ovozemaljskih briga. Siromašne tišti naporan i teški rad, oskudica i strahovanje od nemaštine, tereta i poteškoća; a bogatima mnoge i teške brige zadaje njihova stalna bojazan da im bogatstvo ne propadne. Mnogi od Hristovih sledbenika zaboravljaju pouku koju im, prema Hristovim rečima, pruža cveće u polju. Oni očigledno nemaju dovoljno poverenja u Hrista koji se stalno brine za njih. Hristos ne može da ponese teret njihovih briga pošto oni to i ne prebacuju na Njega. Stoga njihove životne brige, umesto da ih približe Spasitelju nagoneći ih da od Njega traže pomoć i utehu, često postaju sredstvo koje ih od Njega odvaja.

Mnogima koji bi mogli biti plodni u službi Božjoj sticanje bogatstva postaje životni cilj. Sve svoje snage oni ulažu u poslovne poduhvate, i tako se osećaju primoranim da zanemare duhovnu stanju života. Na taj način sami sebe udaljuju od Boga. Biblija nama nalaže: "Ne budite u poslu lijeni" (Rimlj. 12, 1). Mi treba da radimo da bismo mogli pružiti pomoć onima kojima je ona potrebna. Hrišćani su dužni da rade, da savesno vrše svoj životni poziv; sve to oni mogu postići a da pri tom ne učine nikakav greh. Ali mnogi su toliko zauzeti svojim poslovima da im ne ostaje vremena za molitvu, ili proučavanje Biblije, nemaju vremena da traže Boga i da Mu služe. Ponekad njihova duša čezne za nebom i svetošću, ali nemaju vremena da se odvrte od svetovne buke i da slušaju veličanstveni i autoritativni glas Duha Božjeg. Večne interese smatraju sporednim, a ovozemaljske i prolazne stavljaju na prvo mesto. Pod takvim okolnostima seme Reči Božje ne može doneti nikakav rod, jer se život duše upotrebljava samo zato da hrani trnje svetovnosti.

Mnogi opet, koji pred očima imaju drugi cilj, padaju u iste zablude. Oni rade za dobro drugih, njihove dužnosti su teške i odgovornosti velike, pa im velike obaveze ne ostavljaju vremena za

istraživanje Božje Reči. Oni zanemaruju stalno održavanje veze sa Bogom kroz molitvu i proučavanje Njegove Reči. Zaboravljaju isto tako da je Hristos naročito naglasio: "Bez mene ne možete činiti ništa" (Jovan 15, 5). Oni lutaju bez Hrista, život im nije prožet Njegovom milošću, te se karakterne crte sopstvenog "ja" sve više ispoljavaju u njihovom životu. Njihov rad za druge uprljan je željom za prvenstvom, grubim i neprivačnim osobinama njihovog nepotčinjenog srca. Tu i leži glavni uzrok neuspeha i skučenosti u radu hrišćana.

"Prevara bogatstva." Ljubav prema bogatstvu ima opojnu i varljivu moć. Oni koji poseduju ovozemaljsko bogatstvo isuviše često zaboravljaju da im je Bog dao snagu i tela i uma kojom su stekli to bogatstvo. Oni govore u srcu svom: "Moja snaga i sile moje ruke, dobavila mi je ovo blago" (V Mojs. 8, 17). Njihovo bogatstvo, umesto da u njima probudi zahvalnost prema Bogu, navodi ih da uzdižu samo sebe. Tako oni gube osećanje stalne zavisnosti od Boga i svoje dužnosti prema bližnjemu. Umesto da bogatstvo smatraju dobijenim talantima koje bi morali upotrebiti na slavu Bogu i uzdizanje čovečanstva, oni ga upotrebljavaju kao sredstvo za sopstvena zadovoljstva. Tako se, umesto božanskih svojstava, putem bogatstva u ljudima razvijaju sotonske osobine. I na taj način seme Reči Božje biva ugušeno trnjem.

"Slasti ovoga života." U svakoj zabavi, ako ona služi samo zato da čovek zadovolji samog sebe, leži opasnost. Sve navike zadovoljavanja koje slabe telesnu snagu, mute razum, ili pak umrtvljuju duhovnu moć opažanja i shvatanja, jesu "tjelesne želje, koje vojuju na dušu" (I Pet. 2, 11).

"I ostale slasti." To su životna zadovoljstva koja sama po sebi nisu grešna, osim kada se, umesto Božjem carstvu, ustupa njima prvo mesto.

"Dobra zemlja" predstavlja srca mladih

U mladosti, dok je duh sposoban za nagli razvoj i pun svežine, snage i poleta, nalazi se u velikom iskušenju da postane slavoljubiv i sklon da služi samo sebi. Ako svetovni planovi uspeju, lako se može krenuti linijom na kojoj se savest umrtvljuje, a pravilno procenjivanje i vrednovanje onoga što predstavlja istinsku veličinu i plemenitost karaktera praktično onemogućuje. Ako su još i okolnosti povoljne za ovakav razvoj, on se odvija u pravcu izričito zabranjenom u Reči Božjoj.

U tom periodu kad se u životu jednog mladog bića formira njegova ličnost, na roditeljima počiva veoma velika odgovornost. Oni bi pre svega, morali nastojati da mlade okruže zdravim uticajima – uticajima koji će im omogućiti da steknu pravilnu sliku o životu i o njegovom stvarnom uspehu. Nasuprot ovome, mnogi roditelji postavljaju sebi za prvi zadatak da svojoj deci osiguraju ovozemljasko blagostanje. Kad im traže društvo i sve što je u vezi s njima, sračunato je tako da posluži tom cilju. Mnogi roditelji traže svoj dom u nekom velikom gradu, i tako svoju decu uvode u moderna društva, izlažući ih na taj način uticajima koji podstiču na svetovnost i oholost. U takvoj atmosferi um i duša zakržljaju a plemeniti i uzvišeniji ciljevi života gube se iz vida. Prednost koja se deci pruža da postanu sinovi i kćeri Božje daje se u zamenu za prolazni ovozemljaski dobitak.

Mnogi roditelji pokušavaju da svoju decu usreće zadovoljavajući njihovu ljubav i sklonost ka zabavama. Dopuštaju im da učestvuju u sportskim i raznim drugim priredbama za zabavu i igru, i daju im novac koji deca lakomisleno i raskalašno troše na samozadovoljavanje. Želja za zadovoljstvima, što joj se više popušta, postaje sve jača. Interesovanje mladih za zabave i razonodu postaje sve izrazitije i na kraju im postaje jedini i glavni cilj u životu. Bespoličenje i samozivost takvima toliko pređe u naviku, da je gotovo nemoguće da oni ikada postanu postojani hrišćani.

Čak i sama crkva, koja bi morala biti stub i tvrđava istine, često podstiče sebičnu ljubav prema zadovoljstvima i uživanju. Kako mnoge crkve dolaze do novca namenjenog za verske svrhe? - Organizuju bazare, večere, koncerte namenjene u dobrotvorne svrhe, pa čak i lutrije i slične izmišljotine. Mesta namenjena za bogoslužjenje često se obeščašćuju naslađivanjem jelom i pićem, kupovanjem, prodavanjem i priređivanjem zabava. Na taj način se dužno poštovanje prema

bogoslužnju i domu Božjem umanjuje u duši mladih. Barijere samoobuzdavanja postaju sve slabije i slabije, a sebičnost, popuštanje apetitu i ljubav prema raskoši i razmetanju sve se više neguju i jačaju.

Naročito u velikim gradovima vlada prava trka za raznim zabavama i uživanjem. Mnogi roditelji koji su grad izabrali za dom svoje dece, misleći da će im tako moći pružiti veće preimućstvo, doživljavaju gorko razočaranje i kaju se zbog svoje užasne zablude, ali prekasno. Gradovi našeg vremena postaju sve više slični Sodomu i Gomoru. Sve učestaliji praznici samo podstiču besposličenje. Uzbudljivi sportovi, pozorišta, konjske trke, igre, noćne pijanke i pirovanja rasplamsavaju strasti u najvećoj meri. Omladina se prepušta bujici popularnog uživanja. Oni koji vole zabavu samo radi uživanja otvaraju vrata čitavoj poplavi iskušenja. Društvena veselja, besmisleno smejanje i druženje sa razvratnicima – sve to omamljujuće deluje na duh. Mladi se zavode iz jedne raskalašnosti u drugu, dok ne izgube ne samo želju nego i sposobnost za vođenje korisnog života. Njihovih verskih težnji i sklonosti nestaje, duhovni život se pomračuje, a sve plemenite snage duše, kao i sve što ljude veže sa duhovnim svetom, uništava se i smanjuje.

Mnogi, doduše, uviđaju svoju ludost, kaju se i Bog im oprašta, ali je njihova duša već ranjena, i to ih dovodi u doživotnu opasnost. Sposobnost rasuđivanja, koje bi uvek moralo biti bistro i dovoljno osetljivo da se uoči razlika između dobra i zla, oslabljena je često u tolikoj meri da se ne čuje odmah upozoravajući glas Svetoga Duha, i ne uočavaju lukavo postavljene zamke sotonine. Na taj način ljudi u vreme opasnosti isuviše često padaju u napast, bivaju zavedeni i udaljeni od Boga. Kraj njihovog života, punog odavanja grešnim zadovoljstvima, predstavlja propast i za ovaj i za onaj svet.

Brige, bogatstva i zadovoljstva – sve su to sredstva kojima se sotona koristi u borbi koja odlučuje večnu sudbinu ljudske duše. Zato nam se upućuje opomena: "Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet nema ljubavi očine u njemu. Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta" (I Jov. 2, 15. 16). Onaj koji srca ljudi čita kao otvorenu knjigu kaže: "Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta i da vam ovaj dan ne dođe iznenada" (Luka 21, 34). A apostol Pavle nadahnut Svetim Duhom piše: "A koji hoće da se obogate oni padaju u napasti i zamke i mnoge lude škodljive želje koje potapaju čovjeka u propast i pogibao. Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zađoše od vjere i na sebe navukoše muke velike" (I Tim. 6, 9. 10).

Pripremanje tla

Parabolom o sejaču Hristos želi da prikaže kako različiti rezultati setve zavise od zemljišta u koje se seme seje. Sejač i seme su u svakom od četiri navedena primera prikazani pozitivno. Time Hristos pruža pouku da – ukoliko Reč Božja u našem srcu i životu nije izvršila svoje delo – uzrok treba da tražimo samo kod sebe. Rezultat nije izvan naše kontrole. Svakako, mi ne možemo menjati sami sebe, ali imamo mogućnost da biramo; na nama je da odredimo šta želimo da postanemo. Slušaoci koji su upoređeni sa kako put ugaženim, kamenitim ili trnovitim zemljištem, ne moraju da ostanu takvi. Božji Duh stalno nastoji da razbije mađijsku moć zaludnosti koja drži ljude privezane za prolazne ovozemaljske interese, i da u njima probudi želju za neprolaznim blagom. Ali opirući se delovanju Duha, ljudi tako postaju nepažljivi prema Božjoj Reči i potpuno je zanemaruju. Oni su, dakle, sami krivi što im je srce postalo tako tvrdo da dobro seme ne može u njemu da uhvati koren, i što su dopustili da u njemu uzraste korov zla koji guši razvoj dobrog semena.

Stoga baštu srca treba najpre obraditi. Tle se mora preorati dubokim kajanjem zbog učinjenih greha. Otrovnne sotonске biljke moraju se iskoreniti. Tle koje je jedanput zaraslo u trnje, može se ponovo pretvoriti u obradljivo samo marljivim radom. Rđave sklonosti nepreorođenog srca mogu se savladati samo usrdnim naporima samo u ime Hristovo, i samo Njegovom snagom. Preko svojih proroka, Gospod i nama naređuje: "Orite sebi krčevinu, i ne sijte u trnje" (Jer. 4, 3). "Sijte pravdu i žnjećete milost" (Osija 10, 12). To delo Gospod želi da učini za nas, i poziva nas da s Njim saradujemo u tome.

Zadatak onoga koji seje Reči Božje sastoji se i u pripremi srca za prijem Jevanđelja. U ispovedanju Jevanđelja suviše se drže propovedi, a premalo stvarno deluje na srce. Potrebno je lično zalaganje za duše izgubljenih. Sa ovakvim osećanjima kakva je posedovao Hristos treba i mi da

pristupimo svakom čoveku nastojeći najusrdnije da ga zainteresujemo za tako veliko i značajno pitanje kako što je večni život. Ljudska srca mogu biti tako tvrda kako utrven put, da izgleda beskorisno i pokušati da im se priča o Spasitelju. Ali dok logika možda neće uspeti da ubedi i svi argumenti ostanu nemoćni, Hristova ljubav, otkrivena u ličnoj službi, može da omekša njihova srca tako da seme istine ipak uhvati koren.

Na taj način i sejač može nešto da uradi da seme ne bi bilo ugušeno trnjem ili pak da ne bi propalo zbog nedostatka zemlje na kamenitom tlu. Odmah u početku hrišćanskog života svaki vernik treba da nauči osnovna načela hrišćanstva. On se mora poučiti da za njegovo lično spasenje nije dovoljno samo Hristova žrtva, već se i on lično mora potruditi da svoj život i karakter učini sličnima životu i karakteru Hristovom. Moraju učiti da ponose terete i da se odriču urođenih sklonosti. Potrebno je da upoznaju blagoslov koji leži u radu za Hrista, sledeći Njegov primer u samoodricanju i podnoseći sve teškoće, kao dobri vojnici. Učite se da svoju ljubav posvetite Hristu i da sve svoje brige prebacite na Njega. Učite se da nalazite radost u pridobijanju duša za Hrista; i u svojoj ljubavi i interesovanju za izgubljene, zaboravićete potpuno na sebe. Svetska uživanja izgubiće za vas svoju moć, a zemaljski problemi neće moći da vas obeshrabre. Radnik istine učiniće svoje delo. On će uzorati krčevinu, a trnje i korov biće ne samo sasečeni, nego i iz korena iščupani.

Na dobroj zemlji

Sejač ne mora uvek doživeti razočaranje. O semenu koje je palo na dobru zemlju, Spasitelj kaže: "A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji dakle i rod rađa i donosi jedan po sto, a jedan po šezdeset, a jedan po trideset." "A koje je na dobroj zemlji, to su oni koji riječ slušaju, i u dobrom i čistom srcu drže, i rod donose u trpljenju".

"Dobro i čisto srce" o kojem se u ovoj paraboli govori nije srce bez greha, jer se Jevanđelje mora propovedati izgubljenima. Hristos je rekao: "Nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje" (Marko 2, 17). Čista i iskrena srca je onaj koga Sveti Duh može da osvedoči i ubedi. On uviđa svoju krivicu i oseća potrebu za Božjom milošću i ljubavlju, te iskreno želi da upozna istinu i da po njoj živi. Dobro srce je srce koje veruje, srce koje ima poverenja u Reč Božju. Bez vere nije moguće ni primiti Božju Reč. "Jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog, i da plaća onima koji ga traže" (Jev. 11, 16).

"A posijano na dobroj zemlji, to je koji sluša riječ i razumije". Fariseji su u danima Hristovim zatvarali svoje oči da ne vide i uši svoje da ne čuju. Zato istina nije mogla da dopre do njihovog srca i morali su da snose posledice svog hotimičnog neznanja i zaslepljenosti koju su sami sebi nametnuli. Ali Hristos svoje učenike poučava da svoje srce i um nikad ne zatvaraju pred poukom i da uvek budu spremni da veruju. On je izrekao blagoslov svima koji slušaju i gledaju očima vere.

Slušaoci koji su upoređeni sa dobrom zemljom ne primaju reč "kao riječ čovečiju, nego kao što zaista jest: riječ Božju" (I Sol. 2, 13). Pravi učenik je samo onaj koji nauku Svetog Pisma prima tako kao da mu lično govori glas Božji. On Reč Božju uzima sa strahopoštovanjem, jer je ona za njega živa stvarnost pred kojom otvara svoju dušu i srce i prihvata je. Takvi slušaoci bili su Kornilije i njegovi prijatelji, koji su apostolu Petru rekli: "Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da čujemo sve što je tebi od Boga zapovijeđeno" (Djela 10, 37).

Spoznaja istine ne zavisi toliko od moći shvatanja koliko od čistote namere, jednostavnosti i usrdnosti vere koja se u potpunosti oslanja na Boga. Onima koji u poniznosti i smernosti srca traže božansko vođstvo, anđeli Božji prilaze veoma blizu, a Sveti Duh im otvara bogate riznice istine.

Slušaoci upoređeni sa dobrom zemljom su oni koji, kad čuju Reč, primaju je u svoje srce, te sotona sa svim svojim paklenim silama nije u stanju da im je otme.

Nije dovoljno Reč Božju samo čitati ili je samo slušati. Ko želi da mu Sveto Pismo bude od neke koristi, treba duboko i u duhu pobožnosti da razmišlja o istinama koje čita ili sluša. Uz molitvu i najusrdniju pažnju on mora nastojati da spozna značenje reči koje kazuju istinu, i duboko da se napoji duhom tih svetih božanskih izreka.

Bog želi da se bavimo uzvišenim i čistim mislima. On želi da duboko razmišljamo o Njegovoj ljubavi i milosti, proučavajući Njegovo čudesno delo u velikom planu iskupljenja. Tako će naša predstava o istini biti uvek sve jasnija, a želja za čistotom srca i bistrinom misli sve veća i svetlija. Duša koja boravi u čistoj atmosferi svetih misli biće preobražena održavanjem stalne veze s Bogom kroz proučavanje Njegove svete Reči.

"I rod donosi." Oni koji se, čuvši Reč Božju, drže njenih pouka, doneće i plod u poslušnosti. Božja Reč, primljena u dušu, otkriće se u dobrim delima. Rezultati toga videće se u Hristu sličnom karakteru u životu dotičnoga. Hristos o samom sebi kaže: "Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu" (Ps. 40, 8). Jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao" (Jovan 5, 30). A ljubljani učenik naglašava: "Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio" (I Jov. 2, 6).

Božja Reč često dolazi u sukob sa čovekovim nasleđenim i stečenim crtama karaktera kao i sa njegovim životnim navikama. Ali slušaoci upoređeni sa dobrom zemljom, primivši Reč Božju, prihvataju i sve njene uslove i zahteve. Svoje životne navike, običaje i praksu oni dovode u pokornost Reči Božjoj. U njihovim očima zapovesti smrtnih i grešnih ljudi postaju potpuno bezvredne, kad ih uporede sa Rečju beskrajnog Boga. Svim srcem i samo jednim ciljem oni teže za večnim životom; i pokoravaju se istini bez obzira na bilo kakve gubitke, progona pa čak i samu smrt.

"I rod donose u trpljenju". Oni koji prime Reč Božju nisu nipošto oslobođeni od iskušenja i teškoća. Međutim, kad navale nevolje pravi hrišćani neće izgubiti svoj mir, pasti u očajanje i klonuti duhom. Iako ne možemo sagledati definitivni izlaz iz postojećih teškoća, niti pak shvatiti nameru Božjeg providenja, mi nećemo izgubiti poverenje u Boga. Sećajući se toliko Njegove milosti i ljubavi prema nama, prebacićemo na Njega sve svoje brige i strpljivo čekati spasenje Njegovo.

U borbi i teškoćama jača čovekov duhovni život. U iskušenjima se razvija čvrstina karaktera i stiču dragocene duhovne vrline. Savršeni rod vere, krotosti i ljubavi često najbolje sazreva baš u senci i tami olujnih oblaka.

"Gle težak čeka plemenitog roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni" (Jakov 5, 7). Tako mora i hrišćanin strpljivo da čeka da se u njegovom životu pokaže rod Reči Božje. Na naše molitve za darove Svetoga Duha, Bog često odgovara na taj način što nas dovodi u okolnosti pod kojima se ti darovi najbolje razvijaju, ali mi ne shvatamo Njegovu nameru, zato se tome čudimo i postajemo potišteni. Međutim, ovi darovi milosti mogu se razviti samo ako prolazimo kroz neminovni proces razvoja i rađanja plodova. Naše je da primamo Reč Božju, da je čvrsto držimo i da se potpuno potčinimo njenoj kontroli, i njena svrha u nama biće ostvarena.

"Ko me ljubi", kaže Hristos, "taj će držati moju riječ; i Otac moj imaće ljubav k njemu, i k njemu ćemo doći i u njega ćemo se nastaniti" (Jovan 14, 23). Sila jednog jačeg i savršenijeg uma vlašće vašom voljom, jer ćete održavati živu vezu sa izvorom beskrajne snage. U životu pobožnosti i vere predaćemo se potpuno u pokornost Hristu Isusu. Uobičajeni život pun samoljublja i sebičnosti prestaje, jer Hristos živi u nama. U našoj prirodi otkriće se Njegov karakter. Na taj način ćemo rodove Duha Svetoga donositi – "po trideset, po šezdeset i po sto."

RASTENJE BOŽJOM SILOM

"Zemlja sama od sebe najprije donese travu potom klas"

Parabola o sejaču podstakla je mnoga pitanja i raspravljanja. Neki od slušalaca zaključili su iz toga da Hristos ne namerava osnovati zemaljsko carstvo i mnogi su bili radoznali i zbunjeni. Videvši njihovu zbunjenost, Hristos se poslužio i drugim ilustracijama nastojeći još uvek da njihove misli sa nade na ovozemaljsko carstvo usmeri na delo milosti Božje u duši i srcu čoveka.

"I govoraše im tako je carstvo Božije kao čovjek kad baci sjeme u zemlju; i spava i ustaje noću i danju; i sjeme niče i raste, da ne zna on, jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu. A kad sazri rod, odmah pošalje srp; jer nastaje žetva."

Domaćin "koji šalje spr; jer nastaje žetva", ne može biti niko drugi nego Hristos. Sam On je taj što će u poslednji veliki dan požnjati žito zemaljsko. Dok sejač, u ovom slučaju, predstavlja one koji ovde rade umesto Hrista. Za seme se u priči kaže da "niče i raste, da ne zna on", što se ne bi ni u kom slučaju moglo reći za Sina Božjeg. Hristos nikad ne drema niti spava, već budno dan i noć bdije nad svojim nasleđem. Njemu nije nepoznato kako seme niče i raste.

Parabola o semenu pokazuje da Bog deluje u prirodi. Seme ima u sebi klicu života – određenu zakonitost koju je sam Bog to usadio. Ipak, samo po sebi seme nema snage da proklija i da se razvija u biljku. I čovek mora sa svoje strane učiniti nešto, da bi se iz semena razvila biljka. Njegovo je da pripremi i obradi zemljište i da seme poseje. Ali postoji granica iza koje čovek ne može da učini ništa. Nikakvom svojom snagom ni mudročću čovek nije u stanju da iz, naizgled, mrtvog semena izvede živu biljku. Kad učini sve što je u granicama njegove moći, čovek još uvek mora da zavisi od Onoga koji je setvu i žetvu povezao svojom svemoćnom silom.

U semenu se nalazi život a u zemlji snaga; ali ako uz to ne bi dan i noć delovala beskrajna božanska moć, seme nikad ne bi donelo žetvu. Pljuskuvi kiše moraju doći da natope žedno polje, sunce mora dati toplotu, prenoseći elektricitet na seme sahranjeno u zemlju. Jedino Tvorac, koji je stavio život u seme, može ga pokrenuti da raste. Svako zrno semena i svaka biljka rastu i razvijaju se zahvaljujući samo Božjoj sili.

"Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niče što se posije, tako će Gospod Bog učiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima" (Is. 61, 11). U duhovnoj setvi važe isti zakoni kao i u prirodnoj. Učitelj istine mora uložiti trud da bi pripremio tle srca; on mora da poseje seme; ali sila koja jedina može dati život, dolazi samo od Boga. Postoji granica iza koje svaki ljudski napor ostaje uzaludan. Iako mi propovedamo reč, ipak ne možemo dati onu silu koja oživljava dušu i čini da nikne pravda i pohvala. U propovedanju Reči Božje mora da deluje sila koja prevazilazi svaku ljudsku moć. Samo posredstvom božanskog Duha Reč postaje živa i dovoljno jaka da pripremi dušu za večni život. To je suština onog što je Hristos nastojao da utisne u misli svojih učenika. On ih je učio kako oni sami po sebi nemaju ništa što bi njihov rad činilo uspešnim, već samo čudesno delovanje božanske sile Njegovu Reč čini uspešnom i delotvornom.

Posao sejača predstavlja delo vere. Tajnu života koja se nalazi u klici i razvoju biljke, on ne može da shvati, ali on ima puno poverenja u Boga i sve ono čime On omogućuje i podstiče klijanje, rast i bujanje biljke. Kad baca seme u zemlju, sejač kao da rasipa dragoceno žito koje bi moglo predstavljati hleb njegovoj porodici. Ali on se odriče trenutne koristi samo zato da bi mu se ona uvećano vratila. On baca seme, ali se nada da će ga mnogostruko požnjati u bogatoj žetvi. Na isti način moraju raditi i Hristove sluge očekujući da će posejano seme doneti i svoju žetvu.

Dobro seme može, nezapaženo, dugo vremena ležati u hladnom i sebičnom srcu svetovnog čoveka, ne dajući nikakav znak da je uhvatilo korena. Ali kasnije, kad dušu dodirne dah Svetoga Duha, seme nikne i konačno donose rod na slavu Božju. U svom životnom delu mi ne znamo šta će doneti više uspeha, "ovo ili ono" (Prop. 11, 6). To nije pitanje koje mi treba da rešavamo. Na nama je da savesno vršimo svoju dužnost, a rezultate prepustimo Bogu. "Izjutra sij sjeme svoje i uveče nemoj da ti počivaju ruke" (Prop. 11, 6). "Dokle bude zemlje", kaže Bog u svom velikom zavetu, "neće nestajati sjetve ni žetve" (I Mojs. 8, 22). Verujući u ovo božansko obećanje, ratar ore, obrađuje zemlju i seje. Sa isto tako nepokolebljivim pouzdanjem, moramo i mi sejati duhovno seme, potpuno sigurni u Njegova obećanja: "Tako će biti riječ moja kad iziđe iz mojih usta; neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi drago, i srećno će svršiti na što je pošaljem" (Is. 55, 11). "Ide i plače koji nosi sjeme da sije; poći će s pjesmom noseći snopove svoje" (Ps. 126, 6).

Klijanje semena predstavlja početak duhovnog života, a razvoj biljke je jedna divna slika hrišćanskog rastenja i napredovanja u veri. A kako je u prirodi, isto je tako i u carstvu milosti; bez

rastenja nema života. Biljka mora ili da raste ili da ugine. Kao što je rastenje biljke nečujno i neprimetno, ali traje neprekidno, isto je tako i sa razvojem hrišćanskog života. Naš život može biti savršen u svakom stepenu svog prirodnog razvoja; pa ipak da bi se Božja namera u nama zaista ostvarila, moramo neprekidno napredovati. Posvećenje je delo celog života. Ukoliko se umnožavaju pružene prilike i mogućnosti, utoliko se proširuje i naše iskustvo, i povećava naše znanje. Na taj način ćemo postati dovoljno jaki da snosimo odgovornosti, a naša zrelost biće srazmerna našim preimućstvima.

Biljka raste primajući sve ono što je Bog predvideo za održavanje njenog života. Ona pušta svoj koren duboko u zemlju. Napaja se i hrani sunčevim zracima, rosom i kišom. Životvorna svojstva, neophodna za razvoj i opstanak, ona prima i iz zemlje i iz vazduha. Na isti način i hrišćanin mora da raste, prihvatajući saradnju svih Bogom danih pokretačkih sila. Kad se osetimo bespomoćnim moramo iskoristiti svaku priliku koja nam se pruža kako bismo došli do novog iskustva. Kao što biljka pušta koren u zemlju, tako i mi moramo biti duboko ukorenjeni u Hristu. Kao što biljka prima zrake sunca, rosu i kišu, tako i mi svoje srce moramo otvoriti uticaju Svetog Duha. Ovo delo treba da se vrši "ne silom ni krepošću, nego Duhom mojim, veli Gospod nad vojskama" (Zah. 4, 6). Ako su naše misli upravljene samo na Hrista, onda će nam On doći kao dažd, kao dažd rani i pozni koji natapa zemlju" (Osija, 6, 3). On će nam granuti kao "Sunce pravde i zdravlje će biti na zracima Njegovim". Biće nam "kao rosa Izrailju", a mi ćemo procvetati "kao ljiljan i pustiti žile svoje kao drveta livanska...rađati kao žito i cvetati kao vinova loza" (Osija 14, 5. 7). Oslanjajući se na Hrista, kao svog ličnog Spasitelja, razvijaćemo se u svemu onome čemu je glava sam On.

Pšenica najpre razvija "travu, zatim klas, a potom ispuni pšenicu u klasu." Cilj ratara, dok seje seme i neguje biljku u razvoju, je samo da proizvodi pšenicu. On očekuje hleb za gladne i seme za buduću žetvu. Isto tako i božanski Sejač očekuje žetvu kao nagradu za svoj trud i sve svoje žrtve. Hristos želi da se Njegov karakter ponovo rodi i živi u srcu ljudskome. On to i postiže preko onih koji veruju u Njega. Svrha hrišćanskog života je rađanje roda – reprodukovanje Hristovog karaktera u vernicima, da bi ga oni opet razvijali u drugima.

Biljka ne klija, ne raste i ne donosi plod sama za sebe nego "da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede" (Is. 55, 10). Tako isto ni čovek ne treba da živi samo za sebe. Hrišćanin je na ovom svetu kao Hristov predstavnik u cilju spasavanja drugih.

U životu usredsređenom samo na sebe ne može biti ni rastenja ni rađanja roda. Ako si primio Hrista kao ličnog Spasitelja, u nastojanju da pomogneš drugima, zaboravićeš potpuno na sebe. Govorićeš samo o Hristovoj ljubavi i o Njegovoj neuporedivoj dobroti, ispunjavajući svaku dužnost koja se od tebe očekuje. Osećaćeš u srcu pravi teret odgovornosti za duše i svim sredstvima koja ti stoje na raspolaganju težiti da spasavaš izgubljene. Tako kako primiš Hristov duh – duh nesebične ljubavi i zalaganja za druge – tako ćeš i rasti i donositi rod. Vrline Duha sazreće u tvome karakteru. Tvoja vera će rasti, ubeđenje jačati, a ljubav će se usavršavati. Sve više i više održavaće se u tebi Hristov čisti, plemeniti i dragi lik.

"A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrotu, milost, vjera, krotost, uzdržanje" (6 Gal. 5, 22. 23). Ovi plodovi ne mogu propasti nikada, nego će svaki prema svojoj vrsti doneti žetvu za život večni.

"A kad sazri plod odmah pošalje srp; jer nastu žetva." Hristos željno očekuje da bude otkriven u svojoj Zajednici. Kada se Hristov karakter bude u potpunosti ispoljio u pripadnicima Njegovog naroda, tada će On doći da ih prizna i zatraži kao svoju svojinu.

Prednost je svakog hrišćanina ne samo da očekuje dolazak našeg Gospoda Isusa Hrista – "čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana" (II Petr. 3, 12). – nego i da ga ubrza. Kad bi svi oni koji ispovedaju Njegovo ime, donosili i rod na Njegovu slavu, kako bi brzo čitav svet bio zasejan semenom Jevanđelja! Poslednja velika žetva ubrzo bi sazrela i Hristos bi došao da sabere dragocenu pšenicu.

KUKOLJ

”Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao čovek koji posija dobro sjeme u polju svojem. A kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj.”

Hristos kaže: ”njiva je svijet.” Ovde e, međutim, misli na Hristovu Zajednicu na ovom Svetu. U ovoj paraboli opisuju se oni koji pripadaju carstvu Božjem, Njegovom delu za spasavanje ljudi, a to delo se vrši preko Zajednice. Istina, Duh Sveti je prisutan po celom svetu i deluje svuda na srca ljudi, ali Zajednica predstavlja mesto gde treba da rastemo i dozrevamo da bismo mogli biti sabrani u Božju žitnicu.

”Koji sije dobro sjeme ono je sin čovečij...a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla.” Dobro seme predstavlja one koji su preporođeni Rečju Božjom – istinom. Kukolj, naprotiv, predstavlja one koji su plod ili utelovljenje zablude i lažnih načela. ”Neprijatelj, koji ga je posijao, jest đavo.” Ni Bog, ni Njegovi anđeli nisu nikada sejali seme kukolja. Kukolj uvek seje samo sotona, neprijatelj i Boga i ljudi.

Na istoku ljudi su često iz osвете po skoro zasejanoj njivi svog neprijatelja znali da razbacuju seme neke štetne biljke koja je – dok raste – veoma slična pšenici. I pošto je nicala i rasla zajedno sa pšenicom, bila je štetna za sam usev, a vlasniku njive zadavala muku i gubitak. Tako i sotona, iz neprijateljstva prema Hristu, seje svoje zlo seme među dobra zrna carstva nebeskog; i onda plod takvom semena pripisuje Sinu Božjem. Dovodeći u Zajednicu takve koji formalno nose Hristovo ime, ali se odriču Njegovog karaktera, nečastivi nastoji da obeščasti Boga, delo spasenja lažno predstavi i duše izloži opasnosti.

Za sluge Hristove veoma je bolno kad u Zajednici vide pomešane prave i lažne vernike. Oni čeznu da učine nešto kako bi očistili Zajednicu. Kao i sluge onoga domaćina u paraboli, spremni su da počupaju kukolj; ali Hristos kaže: ”Ne; da ne bi čupajući kukolj počupali zajedno s njime i pšenicu. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve.”

Hristos je jasno učio da se oni koji uporno ostaju u otvorenom grehu moraju isključiti iz Zajednice, ali On nam nije prepustio da sudimo o karakteru i pobudama. On isuviše dobro poznaje našu prirodu da bi nam poverio jedno takvo delo. Ako bismo pokušali da one za koje pretpostavljamo da su lažni hrišćani iskorenimo iz Zajednice, sigurno bismo pogrešili. Često smatramo beznadnim baš one duše koje Hristos privlači sebi. Postupajući s tim dušama prema svom nesavršenom rasuđivanju, mogli bismo u njima ugasiti i poslednju iskru nade. Mnogi opet, koji se smatraju hrišćanima, na posletku će se pronaći lakima. U nebu će biti mnogo onih za koje su njihovi suparnički nastrojani susedi pretpostavljali da nikad tamo neće doći. Čovek sudi po onome što se spolja vidi, ali Bog vidi srce. Zato kukolj i pšenica moraju da rastu zajedno sve do žetve, a žetva je svršetak vremena milosti i proveravanja.

U Spasiteljevim rečima leži još jedna pouka, pouka o čudesnom strpljenju i nežnoj ljubavi. Kao što se koren kukolja gusto prepliće sa žilama žita, isto tako i lažna braća u Zajednici mogu biti usko vezana sa pravim učenicima. Pravi karakter ovih vajnih vernika ne vidi se sasvim jasno. Međutim, kada bi se oni isključili iz Zajednice, to bi moglo da postane kamen spoticanja za druge koji bi inače ostali postojani.

Pouka koja se izlaže u ovoj paraboli ilustruje postupak samog Tvorca sa ljudima i anđelima. Sotona je obmanjivač. Kad je on sagrešio u nebu, čak ni anđeli koji su ostali potpuno odani Bogu nisu u potpunosti prepoznali njegov karakter. To je bio razlog što ga Bog nije odmah uništio. Da je buntovnik bio odmah uništen, svetim anđelima ne bi bila pružena mogućnost da sagledaju svu dubinu ljubavi i pravde Božje. Sumnja u Božju dobrotu postala bi zlo seme koje bi donelo gorak plod greha i nesreće. Stoga je začetnik zla bio pošteđen da bi u potpunosti otkrio svoj karakter. Tokom dugih vekova Bog je s bolom gledao kako nečastivi razvija svoje delo. I on je radije podneo neizmernu žrtvu na Golgoti nego da iko bude zaveden lažnim prikazivanjem sotona. Jer kukolj nije mogao biti počupan, a da se pri tom ne izloži opasnosti opstanak i same pšenice. I zar ne bi trebalo da i mi

budemo isto tako strpljivi prema našim bližnjima kao što je Gospodar neba i zemlje strpljiv prema sotoni?

Svet nema pravo da sumnja u istinitost hrišćanstva zato što u Zajednici nema nedostojnih članova, niti pak hrišćani treba da budu obeshrabreni zbog prisustva te lažne braće. Kako se to pokazalo u prvoj hrišćanskoj crkvi? Istinskim učenicima pridružili su se i Anija i Safira. Simon vračar bio je kršten. Dimas, koji je napustio Pavla, još uvek je bio smatran za vernika. Juda Iskariotski ubrajao se među apostole. Spasitelj ne želi da se izgubi ijedna duša. Njegovo iskustvo sa Judom zabeležno je da bi nam pokazalo Njegovo veliko strpljenje prema izopačenoj ljudskoj prirodi; i On i nama nalaže da snosimo jedan drugoga kao što nam je On to ličnim primerom pokazao. On je rekao da će se laža braća nalaziti u Zajednici sve do svršetka vremena.

Uprkos Hristovoj opomeni, ljudi su ipak pokušavali da iskorene kukolj. Da bi kažnjavala one za koje se pretpostavljalo da su prestupnici, crkva se čak služila i državnom vlašću. Oni koji su tvrdili da rade po odobrenju Hristovom, mučili su, zatvarali i ubijali one koji se na neki način ne bi složili sa utvrđenim učenjem crkve. Međutim, na takve postupke, ljude nije navodio Hristov Duh, nego samo duh sotonski. Takvim se metodima služi samo sotona da bi doveo svet pod svoju dominaciju. Postupajući na takav način sa takozvanim jereticima, crkva je svetu dala pogrešan pojam i o samom Bogu.

Ne osuđivati druge i proklinjati ih, već biti smeran ne pouzdavajući se suviše u samog sebe – to je pouka koja nam se pruža u ovoj paraboli. Nije sve što se seje na njivi dobra pšenica. Činjenica da su ljudi članovi Zajednice ne predstavlja dokaz da su oni zaista hrišćani.

Kukolj, dok je biljka još mlada i dok ne isklasa, vrlo je sličan pšenici; ali kad se polje zažuti i dozri za žetvu, razlika između bezvrednog, kukolja i pšenice postaje veoma upadljiva, jer se pšenica pognula pod teretom punih i zrelih klasova. Grešnici koji se prikazuju pobožnima, mešaju se neko vreme sa pravim sledbenicima Hristovim, i to što oni izgledaju kao hrišćani, može da obmane mnoge, jer je i sračunato upravo na to, ali o velikoj žetvi neće biti nikakve sličnosti između dobra i zla. Tada će se oni koji su stupili u članstvo Zajednice, ali s Hristom nikada nisu bili povezani, jasno pokazati.

Kukolju je dopušteno da nikne i izraste među pšenicom i da uživa iste blagodati sunčeve toplote i kiše, ali u vreme žetve "tada ćete se obratiti i vidjeti razliku između pravednih i bezbožnih, između onoga koji služi Bogu i između onoga, koji mu ne služi" (Mal. 3, 18). Hristos će sam odlučiti ko je dostojan da bude u nebeskoj porodici. On će suditi svakome po njegovim rečima i delima. Ispovedanje vere samo na rečima nema nikakve težine na merilima; samo karakter odlučuje sudbinu.

Spasitelj nije predskazao neko vreme kad će sav kukolj postati pšenica. Pšenica i kukolj rastu zajedno sve do žetve, do kraja sveta. Tada će kukolj biti svezan u snopove da bi bio spaljen, a pšenica će biti sabrana u Božje žitnice. "Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega." Tada će "Sin čovječji poslati anđele svoje, i sabraće iz carstva Njegova sve sablazni i koji čine bezakonje. I baciće ih u peć ognjenu; ondje će biti plač i škrgut zuba."

"KAO ZRNO GORUŠIČNO"

Ovo se poglavlje zasniva na Jev. po Mateju 13, 31. 32; Marko 4, 30 –32; Luka 13, 18. 19.

U mnoštvu koje je slušalo Hristove pouke bilo je mnogo fariseja. Primitivši prezrivo kako je među Hristovim slušaocima mali broj onih koji Ga priznaju kao Mesiju, oni su se u duši pitali: kako ovaj nenametljivi Učitelj može uzdići Izrailj do univerzalne dominacije svetom. Kako će On bez bogatstva, moći i ugleda uspeti da osnuje novo carstvo? Čitajući njihove misli, Hristos im je odgovorio:

"Kakvo ćemo kazati da je carstvo Božije? Ili u kakvoj ćemo ga priči iskazati?" U zemaljskoj vlasti nije bilo ničega čime bi se carstvo Božje moglo uporediti. Nijedno građansko društvo nije moglo poslužiti kao podesan simbol. "Ono je kao zrno gorušično", reče On, "koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; a kad se posije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti".

Klica koja se nalazi u semenu raste i razvija se prema zakonima života koji je sam Bog usadio u nju. Razvoj semena ne zavisi od ljudske moći. Tako je i sa Hristovim carstvom. Ono predstavlja jedno potpuno novo stvaranje. Načela njegovog razvoja potpuno su suprotna onima koja vladaju u carstvima ovoga sveta. Zemaljske vlasti gospodare zahvaljujući upotrebi sile, i svoju dominaciju održavaju silom oružja i rata. Ali osnivač novog carstva je Knez mira. Carstva ovoga sveta, Reč Božja prikazuje simbolima grabljivih divljih zveri, – ali Hristos je "jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta" (Jovan 1, 29). U Njegovoj vladavini nije predviđena nikakva primena grube sile da bi se vršio pritisak na svet. Jevreji su očekivali da će se carstvo Božje uspostavljati na isti način kao i carstvo ovoga sveta. Za uspostavljanje pravde oni su pribegavali spoljnim merama. Oni su kovali planove i pronalazili razne metode. Ali Hristos je, umesto toga, u srcu ljudi usađivao jedno načelo. Sejući istinu i pravdu, On je iskorenjivao zabludu i greh.

Dok je Hristos iznosio ovu parabolu nadaleko i naširoko su se mogle videti stabljike gorušice, koje su se uzdizale iznad trave i žita, trepereći svojim granama na blagom povetarcu. Ptice su skakutale s grane na granu pevajući u gustom lišću. Međutim, seme iz kojeg je ova velika biljka nikla spada među najmanje između sviju semena. Iz njega je najpre izrasla nežna klica; ali iako tako nežna ona je bila puna životne snage. Biljka je rasla i bujala sve dok nije dostigla do svoje sadašnje visine. Tako je i carstvo Hristovo u svom početku izgledalo skromno i beznačajno. U poređenju sa carstvima ovog sveta, izgledalo je zaista najmanje od svih. Vlastodršcima ovoga sveta Hristova tvrdnja da je On car bila je smešna. Pa ipak u nepobitnim istinama Jevanđelja koje su poverene Hristovim sledbenicima, ovo carstvo poseduje božanski život.

I kako se samo brzo ono razvilo, kako je naglo rasprostranjen njegov uticaj! Kada je Isus izlagao ovu istinu u to vreme novo carstvo predstavljala je samo nekolicina galilejskih seljaka. Njihovo siromaštvo i neznatan broj isticani su svaki put i kao uzrok što ljudi nisu bili voljni da se pridruže tim jednostavnim i neukim ribarima koji su sledili Isusa. Ali je zrnu gorušičinom bilo namenjeno da raste i da svoje grane raširi po svemu svetu. Dok su zemaljska carstva, čija je slava u ono vreme zapanjivala srca ljudi, prošla i nestala, carstvo Hristovo stoji još i danas kao moćna i dalekosežna sila.

Tako je i delo milosti u srcu neznatno u svom početku. Progovori se jedna reč, jedan zračak obasja dušu, prihvati se jedan uticaj: to je u stvari samo početak novoga života; i ko može izmeriti rezultate toga?

U parabolli o gorušičinom zrnu ilustruje se se ne samo rasteenje Hristovog carstva, nego se i svaki stupanj njegovog razvoja prikazanog u priči stalno ponavlja. Gospod je za svoju Zajednicu u svakom pokoljenju imao naročitu istinu i naročiti zadatak. Istina koja je sakrivena od mudraca i razumnih ljudi ovoga sveta, bla je otkrivena smernima koji su bili bezazleni kao deca. Ona je tražila samopožrtvovanje, jer je morala da vodi mnoge borbe i da izvojevuje mnoge pobede. Od samog početka njeni pobornici bili su malobrojni. Veliki ljudi ovog sveta i crkva koja se prilagodila svetu protivili su se istini i prezirali je. Pogledajte samo Jovana Krstitelja, Hristovog preteču, kako stoji usamljen ukoravajući oholost i formalizam jevrejskog naroda! Pogledajte one koji su prvi doneli Jevanđelje u Evropu! Kako je neznatna i beznadežna izgledala misija Pavla i Sile, ove dvojice skromnih izrađivača šatora, kad su se sa svojim saradnicima u Troadi ukrcali za Filibu! Pogledajte "ostarelog Pavla" u lancima, kako propoveda Hrista na dvoru Cezarevom! Bacite samo jedan pogled na malobrojnu zajednicu sačinjenu većim delom od robova i seljaka, kako se hvata u koštac sa neznaboštvom carskog Rima. Pogledajte Martina Lutera kako se odupire moćnoj katoličkoj crkvi koja predstavlja remek – delo svetovne politike. Posmatrajte ga kako se, nasuprot caru i papi, čvrsto drži svete Božje Reči, izjavljujući: "Ovde stojim i drugačije ne mogu. Bog neka mi pomogne! Amin." Pogledajte Džona Vesleja, kako ističe Hrista i Njegovu pravdu usred formalizma, čulnosti i neverovanja! Posmatrajte čoveka kome su nesreća i patnje neznabožačkog sveta toliko ležale na srcu, da je molio za preimućstvo da i njima odnese poruku Hristove ljubavi! A sada čujte odgovor

verske zatucanosti: "Sedi, mladi čoveče; ako Bog želi da obrati neznabošce, On će to učiniti bez tvoje ili moje pomoći."

Velike verske vođe u ovom pokolenju na sav glas glorifikuju one koji su sejali seme istine u prošlim vekovima i podižu im spomenike. Ali zar se danas mnogi ne odvrćaju od toga dela bacajući pod noge ono što je iz toga semena izniklo? Ponavlja se još uvek onaj prastari uzvik iz dana Hristovih: "Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je" (Jovan 9, 29). Isto kao što je bilo u proteklim vekovima, naročite istine za ovo vreme ne nalaze se kod crkvenih poglavara već kod ljudi i žena koji se ne osećaju isuviše mudrima da bi mogli verovati u Božju Reč.

"Jer pogledajte zvanje svoje, braćo, da nema ni mnogo premudrih po tijelu, ni mnogo silnijih, ni mnogo plemenitijih, nego što je ludo pred svijetom, ono izabra Bog da posrami premudre i što je slabo pred svijetom, ono izabra Bog da posrami jako, i što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog i što nije, da uništi ono što jeste" (I Kor. 1, 26 – 28); "da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj, nego u sili Božjoj" (I Kor. 2, 5).

I u ovom poslednjem naraštaju parabola o semenu gorušičinom treba da dostigne značajno i trijumfalno ispunjenje. Malo gorušičino seme postaće jedno veliko stablo. Poslednja poruka opomene i milosti objaviće se "svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu" (Otkr. 14, 6 – 14), da sabere "iz neznabožaca narod k imenu svojemu" (Djela 15, 14). I zemlja će se rasvijetliti "od slave njegove" (Otkr. 18, 1).

OSTALE POUKE IZ PARABOLE O SEJANJU SEMENA

Sejanje semena i razvoj biljke sadrže i druge dragocene pouke prikladne za poučavanje dece u porodici i školi. Na taj način će deca i mladi, shvativši delovanje božanske sile u prirodi, biti u stanju da verom prihvate i ono što je za oko nevidljivo. Kad shvate čudesno Božje delo u snabdevanju svoje velike porodice svim ovozemaljskim potrebama, kao i našu saradnju s Njim u tome, oni će u svom svakodnevnom životu imati jasniju predstavu o Božjoj sili i više poverenja u Njega.

Bog je stvorio seme, isto tako kao i zemlju, samo rečju svojom. Rečju svojom on je semenu dao silu da raste i da se umnožava. U početku, On reče: "Neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje što nosi sjeme, po svojim vrstama i drvo rodno, koje rađa rod po svojim vrstama, i kojima će biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako... I vidje Bog, da je dobro" (I Mojs. 1, 11.12). To je dakle ta Reč koja još i danas daje silu semenu da niče i raste. Svako zrno semena čija se klica na sunčevoj svetlosti razvija u zelenu travku, svedoči o čudesnoj sili životvorne reči izgovorene glasom Onoga koji jednostavno "reče i postade; On zapovijedi, i pokaza se" (Psalam 33, 9).

Svoje učenike Hristos je učio da se mole: "Hljev naš potrebni daj nam danas", a pokazujući na cveće dao im je svoje sigurno obećanje: "A kad travu po polju...Bog tako odijeva; a kamoli vas..." (Mat. 6, 11. 30). Hristos ne prestaje da odgovara na ovu molitvu i ispunjava dato obećanje.

Nevidljivom silom On neprestano deluje obezbeđujući ljudima svakodnevnu hranu i odeću. Naš Gospod se služi mnogim sredstvima da prividno bačeno seme preraste u živu biljku. On nam u izobilju i na vreme daje sve što je potrebno da bi žetva bila kakva se samo poželeti može, kao što čitamo u divnim stihovima psalmiste:

"Nadgledaš zemlju i zalivaš je
Obilno je obogaćavaš, potok je Božji pun vode,
Spremaš za njih žito, jer si tako uredio.
Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine,
Kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da rađa.
Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro činiš;
Stope su tvoje pune plodnosti." Ps. 65, 9 – 11.

Priroda pod Božjom kontrolom

Sve u materijalnom svetu nalazi se pod Božjom kontrolom. Priroda se pokorava određenim zakonima. Sve izražava i sprovodi Tvorčevu volju. Oblaci i sunčev sjaj, rosa i kiša, vetar i oluja, sve je to pod Njegovim nadzorom i sve se bezuslovno pokorava Njegovoj zapovesti. Pokoravajući se božanskom zakonu, nežna klica žita izbija iz zemlje i "donese najprije travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu" (Marko 4, 28). Sve ovo Gospod razvija u svoje vreme, jer se prirodne pojave ne protive Njegovom delovanju. I zar onda čovek, stvoren po običaju Božjem i obdaren razumom i sposobnošću govora, da ne ceni Božje darove i bude nepokoran Njegovoj volji? Zar da bića obdarena razumom jedina unose zabunu i poremećaj u naš svet?

Saradnja s Bogom

U svemu što služi opstanku i životnim potrebama čoveka vidi se sadejstvo božanskih i ljudskih napora. Ne može biti žetve ako ljudska ruka ne da svoj doprinos u sejanju semena; niti bi se seme moglo umnožiti bez sredstava koja je predvideo Bog, dajući sunčeve zrake, pljuskove kiše, rosu i oblake. Tako je i u svakoj grani delatnosti, učenja i znanosti. A isto je tako i u duhovnom životu, u formiranju karaktera i u svakoj grani hrišćanskog delovanja. Mi moramo učiniti svoje, ali ako se našoj snazi ne pridruži božanska sila, naši napori će ostati uzaludni.

Kad god čovek nešto postigne, bilo u zemaljskom ili duhovnom pogledu, uvek treba da ima na umu da je to ostvareno samo zahvaljujući saradnji sa tvorcem. Za nas je naročito važno da shvatimo svoju potpunu zavisnost od Boga. Suviše poverenja imamo u ljude i previše se oslanjamo na ljudske pronalaskе. Dok se, međutim, premalo uzdamo u silu koju je Bog voljan da nam podari. "Mi smo Bogu pomagači" (I Kor. 3, 9). Neupredivo je manji udeo koji čovek doprinosi, ali povezan sa Hristovom božanskom silom, čovek može učiniti sve snagom koju mu On daje.

Poučavanje deteta

Način na koji se biljka postepeno razvija iz semena – "prvo trava, potom klas, pa onda ispunjava pšenicu u klasu" – predstavlja očiglednu pouku u vaspitanju dece. Onaj koji je ispričao ovu priču u njegovom prenosnom značenju stvorio je sićušno zрно, dao mu životvorna svojstva i uspostavio zakone koji vladaju njegovim razvojem. Istine koje možemo naučiti iz ove parabole, bile su živa stvarnost i u Njegovom ličnom životu. U svom životu na zemlji, On je i u fizičkom i u duhovnom pogledu bio potčinjen božanskom redu razvoja, ilustrovanom u životu biljke; i to je Njegova želja za svako dete.

Iako je bio Veličanstvo neba i Car slave, rodio se u Vitlejemu, kao svako novorođenče i za izvesno vreme bio bespomoćno dete povereno brizi svoje majke. U svom detinjstvu ponašao se kao poslušno dete, govorio je i postupao u skladu sa mudročću dečaka, a ne čoveka, poštovao je svoje roditelje i ispunjavao njihove želje, uvek spreman da pomogne, opet u skladu sa sposobnostima svog uzrasta. Međutim, u svakom stupnju svog razvoja, On je bio savršen u jednostavnom, prirodnom dostojanstvu bezgrešnog života. Sveti zapisi o Njegovom detinjstvu kažu: "A dijete rastijaše i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božja bješe na Njemu." A o godinama Njegove mladosti zabeležno je: "napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi" (Luka 2, 40. 52).

Ovde se ukazuje na zadatak roditelja i učitelja. Oni se moraju zalagati da sklonosti dece i mladih usmeravaju tako da u svakom stepenu svog razvoja predstavljaju prirodnu lepotu koja odgovara njihovom uzrastu, razvijajući se prirodno, kao biljke u bašti.

Deca koja sačuvaju neizveštačenost i sasvim prirodno ponašanje najprivlačnija su. Nije mudro poklanjati deci naročitu pažnju i ponavljati pred njima neke njihove "mudre izreke". Nipošto ne treba podsticati u njima taštinu hvaleći njihov izgled, njihove reči ili postupke. Ne treba ih ni odevati na skupocen i razmetljiv način. To u njima samo podstiče oholost i budi zavist u srcima njihovih drugova.

Mališane treba vaspitavati u skladu sa jednostavnošću detinjstva. Treba ih privikavati na male ali korisne dužnosti, da bi nalazili zadovoljstva u iskustvima koja prirodno odgovaraju njihovom uzrastu. Detinjstvo odgovara onom delu priče gde se žito prikazuje još kao trava – pre klasanja – a tada ono ima svoju naročitu lepotu. Nije preporučljivo deci nametati preranu zrelost, već ih treba, što je moguće duže, držati u svežini i radosti detinjstva.

I mada deca mogu da budu hrišćani, stičući iskustva koja prirodno odgovaraju njihovim godinama. To je sve što Bog očekuje od njih. Ona treba da budu upućena u duhovni život, a roditelji treba da im pruže svaku mogućnost da svoj karakter formiraju tako da u Hristovom karakteru bude sličan.

Seme donosi odgovarajuću žetvu

Po zakonima koje je sam Bog postavio u prirodi, uloženi trud neizbežno daje rezultate. Žetva pokazuje kakva je bila setva. Lenjivca osuđuje delo njegovo. Žetva svedoči protiv njega. Tako je i u duhovnom pogledu. Vernost svakog radnika meri se rezultatima njegovog rada. Karakter njegovog životnog dela, bio on vredan ili lenj, pokazaće konačno žetva; na taj način će se odlučiti i njegova sudbina za večnost.

Svako posejano seme donosi odgovarajuću žetvu. Tako je i u ljudskom životu. Svi mi treba da sejemo seme milosrđa, dubokog saosećanja i ljubavi, jer ćemo požnjeti ono što smo posejali. Svako delo sebičnosti, samoljublja, precenjivanja samog sebe i ugađanja sopstvenim sklonostima doneće neizbežno i odgovarajuću žetvu. Onaj ko živi samo za sebe, seje u telo i od tela će požnjeti izopačenost.

Bog ne uništava nikoga. Svaki onaj koji propadne sam je uništio sebe. Svako ko guši u sebi glas savesti, seje seme neverstva, a to će doneti neizbežnu žetvu. Faraon je u svoje vreme, odbacivši prvu opomenu upućenu na Boga, posejao seme tvrdoglave upornosti, i to je i požnjeo. Bog ga nije primorao na neverovanje. Seme neverovanja koje je sam posejao, donelo je i odgovarajuću žetvu. U svom tvrdoglavom i nerazumnom opiranju on je ostao uporan sve dok na svojoj opustošenoj zemlji nije ugledao hladno i mrtvo telo svog prvenca i svih prvorođenih u svojoj kući kao i u svim porodicama svoga carstva; sve dok se preteći talasi razdvojenog Crvenog mora nisu sklopili nad svekolikim mnoštvom njegovih konja, kola i ratnika. Njegova istorija na stravičan način ilustruje istinitost reči: "Šta čovek posije, ono će i požnjeti" (Gal. 6, 7). Kad bi ljudi ovo u potpunosti shvatili mnogo bi bolje pazili kakvo seme seju.

Pošto posejano seme donosi žetvu, da bi se na taj način dobijeno žito ponovo sejalo, žetva se stalno umnožava. Ovaj zakon dolazi do izražaja isto tako i u našem odnosu prema drugima. Svaki postupak i svaka reč predstavljaju seme koje neizbežno donosi svoj plod. Svaki postupak obazrivosti, dobrote, poslušnosti ili samoodricanja rađa u drugima sklonost da postupe slično, a preko njih se to isto prenosi dalje. Na isti način i svako delo koje proističe iz zavisti, zlobe, ili svađe, predstavlja seme koje izrasta u "korijen gorčine" (Jev. 12, 15) kojom se mnogi opogane. A ovi "mnogi" opet će otrovati još mnogo veći broj drugih. Na taj način seje se seme dobra ili zla za sada i za večnost.

"Pokraj svake vode"

Parabola o sejanju semena sadrži i pouku velikodušnosti, kako u duhovnim tako i u ovozemaljskim stvarima. Gospod kaže: "Blago vama koji sijete pokraj svake vode" (Is. 32, 20). "Ovo pak velim: koji štedi kad sije, isto će i požnjeti" (II Kor. 9, 6). Sejati pokraj svake vode znači darove primljene od Boga stalno davati drugima. To znači davati kad god je u pitanju delo Božje ili pružanje pomoći onima kojima je ona potrebna. Time nećemo osiromašiti. "Ko blagoslov sije, blagoslov će i požnjeti." Sejač umnožava svoje seme upravo rasipajući ga. Tako je i sa onima koji su verni u deljenju darova primljenih od Boga. Deljenjem oni svoje blagoslove u stvari umnožavaju. Bog takvima obećava obilje da mogu stalno davati. "Dajite, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i prepunu daće vam u naručje vaše" (Luka 6, 38).

Međutim, pouka o sejanju i žetvi obuhvata još nešto i više. Kad mi od Boga dobijene ovozemaljske blagoslove delimo sa drugima, očevidni dokaz naše ljubavi i u srcu primaoca budi zahvalnost prema Bogu. Tle njegovog srca postaje spremno da primi seme duhovne istine. A Onaj, koji sejaču daje seme, omogućiće semenu da nikne i donese rod za život večni.

Simbol Hristove požrtvovanosti i smrti

Bacanjem semena u zemlju, Hristos je prikazao svoju veliku žrtvu prinesenu za naše spasenje. "Ako zrno pšenično, padnuvši na zemlju ne umre", kaže On, "onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi" (Jovan 12, 24). Tako su rezultati Hristove smrti pravi plodovi za carstvo Božje. U skladu sa zakonima biljnog carstva, i plod Hristove smrti jeste život.

Svi koji žele da kao Hristovi saradnici, donesu plod moraju najpre pasti u zemlju i umreti. Njihov život mora da bude položen u brazdu potreba ovoga sveta; samoljublju i svim ličnim interesima mora se umreti. Zakon samopožrtvovanja je zakon samoodržanja. Seme praktično sahranjeno u zemlju donosi plodove, a plodovi, ponovo posejani, umnožavaju se i daju novu žetvu. Ratar svoje žito čuva upravo rasipajući ga prilikom sejanja. Tako je i u ljudskom životu; davati znači živeti. Život koji će zaista biti sačuvan je život dragovoljne posvećenosti u službi Bogu i ljudima. Oni koji Hrista radi žrtvuju svoj život na ovom svetu, sačuvaće ga za večni život.

Posejano u zemlju umire da bi niklo u novi život. Time nam se pruža pouka o vaskrsenju. Svi koji ljube Boga živeće ponovo u raju nebeskom. O ljudskom telu, sahranjenom u grob da tamo istruhne, Bog je rekao: "Sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost. Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije u slabosti, a ustaje u sili" (I Kor. 15, 42. 43).

Praktične pouke

Ovo su samo neke od mnogobrojnih pouka koje se mogu izvući iz živopisne parabole o sejaču i semenu. Kad roditelji i učitelji pokušavaju da ove pouke predoče deci, to treba da učine na praktičan način. Deca sama treba da pripremaju zemljište i seju seme. I dok oni rade, roditelji ili učitelji mogu im pružiti objašnjenje kako je srce, kao i vrt, neizbežno zasejano dobrim ili rđavim semenom, koje će pokazati dobar ili rđav plod. I kao što se vrt mora pripremiti za sejanje prirodnog semena, tako se i ljudsko srce mora pripremiti za primanje semena istine. Dok seme pada u zemlju, deci se može pružiti praktična pouka o Hristovoj smrti, a kada biljke niknu iz zemlje može im se objasniti istina o vaskrsenju. Za vreme dok biljka raste, može im se stalno prikazivati sličnost između prirodnog i duhovnog sejanja.

Na sličan način može se poučavati i školska omladina. Mlade treba učiti da obrađuju zemlju. Bilo bi dobro kada bi svaka škola imala nešto obradivog zemljišta. Takvo zemljište trebalo bi smatrati udžbenikom iz kojeg deca Božja mogu da crpe znanje za vaspitanje i prosvetavanje duše.

Obrađivanje zemlje, naročito melioracija tla (poboljšanje navodnjavanjem, odvodnjavanjem, trebljenjem korova, gnojenjem i dr.) pruža mogućnost da se uvek nauči nešto novo. Onaj ko se nastani na neobrađenom zemljištu ne može odmah očekivati žetvu. Pre svega, valja ozbiljno, marljivo, istrajno raditi da se zemljište pripremi za setvu. Tako je i sa duhovnim radom kojim se deluje na ljudsko srce. Ko želi da u obrađivanju ovog tla bude uspešan, mora na taj posao polaziti sa Rečju Božjom u sopstvenom srcu. Tada će videti da je tvrdo tle srca odmeklo i slomilo se samo zahvaljujući potčinjavajućem uticaju Svetog Duha. Ako se ne ulože ozbiljni i odgovarajući napori u obrađivanju tla, nema ni žetve. Isti je slučaj i sa tlom srca. Duh Božji mora delovati na srce da bi ga očistio i oplemenio, i tek tada ono može doneti rod na slavu Božju.

Zemlja neće pružiti obilje svoga bogatstva onome ko je obrađuje plahovito, površno i bez ljubavi. Zemljištu se svakodnevno mora posvetiti mnogo pažnje. Ono se mora često duboko poorati i

očistiti od svakog korova koji oduzima hranu korisnim biljkama. Tako onaj koji ore i seje, s pravom očekuje i žetvu; i na svoje radno polje nikad ne treba da gleda s tugom i bez nade.

Na onima koji na takav način obrađuju zemlju crpeći iz prirode i duhovne pouke, počivaće Božji blagoslov. Dok obrađuje zemlju, radnik malo zna kakva se sve bogatstva otvaraju pred njim. Iako ne prezire uputstva onih koji imaju dugogodišnje iskustvo, i obaveštenja koja mu mogu pružiti razumni ljudi, on ipak mora da uči sam za sebe. To predstavlja značajan deo njegovog životnog vaspitanja. Obradivanje tla pokazaće se kao dobro sredstvo za obrazovanje i vaspitavanje duše.

Onaj koji jedini može učiniti da seme nikne iz zemlje, bdije nad njim i daje mu snagu da se razvija, raste i dozreva – jeste sam naš Tvorac, Car vasiona, koji još veću brigu i interesovanje posvećuje svojoj deci. Dok ljudi na zemlji seju seme da bi se njegovim plodom održavao ovozemaljski život, božanski Sejač usađuje u dušu spasonosno seme koje rod svoj donosi za večni život.

"KAO KVASAC"

Ovo se poglavlje zasniva na Jev. po Mat. 13, 33; Luka 13, 20. 21.

I mnogi od obrazovanih i uticajnih ljudi dolazili su da čuju proroka iz Galileje. Neki od njih su sa naročitim interesovanjem posmatrali mnoštvo okupljeno oko Hrista dok je poučavao pored jezera. U toj masi sveta bili su zastupljeni svi slojevi društva: siromašni, neobrazovani, prosjaci u krpama, upropašćeni ruspunim životom, trgovci i dokoni ljudi, uzvišeni i prezreni, bogati i siromašni – svi su se tiskali da nađu zgodno mesto sa kojeg bi bolje mogli da čuju Hristove reči. Posmatrajući netremice ovaj čudan skup, oni obrazovani ljudi pomisliše u sebi: "Zar se carstvo Božje sastoji od ovakvih kako što su ovi?" Spasitelj je opet odgovorio jednom pričom prenosnog značenja.

"Carstvo je nebesko kao kvasac koji uze žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne ukisne."

Jevreji su kvasac ponekad uzimali kao simbol greha. Za vreme Pashe vernicima je bilo naređeno da iz svojih kuća odstrane svaki trag kvasca, kao što je trebalo i da se iz srca odbaci svaki greh. Svoje učenike Hristos je jednom prilikom upozorio: "Čuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemerje" (Luka 12, 1), a apostol Pavle govori o kvascu "pakosti i lukavstva" (I Kor. 5, 8). Međutim, u ovoj Spasiteljevoj paraboli simbolom kvasca prikazano je carstvo nebesko. U ovom slučaju On je ilustracija životvorne i preobražavajuće sile Božje milosti.

Niko nije toliko zao, niko nije pao tako duboko da bi bio van domašaja ove sile. U sve one koji se pokoravaju Duhu Svetome, biće usađeno novo načelo života, izgubljeno Božje obličje na ovaj način biće ponovo uspostavljeno u njima.

Međutim, čovek se ne može preobraziti samim svojim pristankom i voljom. U njemu samom nema sile kojom se ovakva promena može ostvariti. Kvasac – nešto što je sasvim spoljno i strano – mora se dodati brašnu i izmešati s njim da bi u samom brašnu došlo do željene promene. Tako i grešnik mora primiti Božju milost – silu koja se ne nalazi u njemu samome – da bi se udostojio za carstvo slave. Nikakvo obrazovanje ni vaspitanje koje može da pruži ovaj svet, nije u stanju da izopačeno dete greha preobrazi u dete neba. Obnavljajuća sila mora da dođe od Boga. Takvu promenu može izdejstvovati samo sila Duha Svetoga. Svi koji žele da budu spaseni, veliki i mali, bogati ili siromašni, moraju da se potčine uticaju ove sile.

Kao što kvasac spolja stavljen – kad se pomeša sa brašnom – deluje iznutra, tako i milost Božja u obnovljenom srcu deluje neprekidno i potpuno preobražava život. Samo spoljna promena nije dovoljna da nas dovede u sklad sa Bogom. Mnogi pokušavaju da se reformišu odbacujući ovu ili onu rđavu naviku i nadaju se da će na taj način postati hrišćani. Međutim, oni ne počinju sa pravog mesta. Početi treba upravo od srca.

Ispovedanje vere ili posedovanje istine u duši – to su dva sasvim različita pojma. Samo poznavanje istine nije dovoljno; jer mi možemo poznavati istinu, a da pri tom nismo promenili svoje misli i osećanja. Srce se mora obratiti i posvetiti.

Čovek koji pokušava da Božje zapovesti drži samo iz osećanja dužnosti – zato što se to od njega zahteva – neće nikad osetiti onu radost koja proizilazi iz poslušnosti; u stvari, on i nije poslušan. Tamo gde se Božji zahtevi smatraju samo teretom, jer se protive ljudskim sklonostima, nema hrišćanskog života. Prava poslušnost je delovanje u skladu sa onim što postoji iznutra, u srcu i u duši.

”Dovijeka je, Gospode, riječ tvoja utvrđena na nebesima. Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji. Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi. Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj. Zapovijesti tvojih neću zaboraviti dovijeka, jer me njima oživljavaš. Ja sam tvoj, pomози mi jer tražim zapovijesti tvoje. Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima. Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka.” (Ps. 119, 89 – 96).

Ovakva poslušnost potiče iz ljubavi prema pravdi i ljubavi prema zakonu Božjem. Suština svake pravednosti je odanost prema našem Izbavitelju. To će nas uvek navoditi da postupimo pravično zato što je to pravo, - a što je pravo i Bogu je drago.

Velika istina o obraćanju srca silom Svetog Duha prikazana je u Hristovim rečima upućenim Nikodimu: ”Zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega. Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je. Ne čudi se što ti rekoх: valja vam se nanovo roditi. Duh diše gde hoće i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide: tako je svaki čovek koji je rođen od Duha” (Jovan 3, 3 – 8).

Nadahnut Svetim Duhom, apostol Pavle piše: ”Bog koji je bogat u milosti za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama i nas koji bijasmo mrtvi od grijeha oživlje s Hristom. I s Njim vaskrse i pokaza se na nebesima u Isusu Hristu. Da pokaže vjekovima koji idu, preveliko bogatstvo blagodatni svoje dobrotom nad nama i Isusu Hristu. Jer ste blagodaću spaseni kroz vjeru i to nije od vas, to je dar Božji” (Efes. 2, 4 – 8).

Kvasac skriven u brašnu deluje nevidljivo dok ne ukisne sve. Tako i kvasac istine deluje tajno, mirno, ali stalno, dok se duša ne preobrazi. Prirodne sklonosti menjaju se i potiskuju, a u dušu se usađuju nove misli, nova osećanja, nove pobude i težnje. Kao novo merilo karaktera sada služi život Hristov. Naše misli i celo biće menjaju se i naše delovanje je usmereno sada u drugom pravcu. Čoveku se u tom slučaju ne daju neke nove sposobnosti nego se postojeće posvećuju i oplemenjuju. Savest se budi i karakterne osobine tako razvijaju da čovek postaje zaista sposoban da služi Bogu.

Često se čuje pitanje: zašto se u rečima, životu i karakteru mnogih koji tvrde da veruju u Božju Reč ne vidi nikakva reforma ni promena na bolje? Zašto ima toliko njih koji ne mogu da podnesu nikakvo suprotstavljanje njihovim planovima i namerama, koji ispoljavaju neprijatnu ćud i potpuno neposvećen temperamenat, i čije su reči tako grube, zapovedničke i plahovite? U njihovom životu vide se ista samoživost, ugađanje svojim željama, isti temperamenat i nepromišljene i plahovite reči kao i kod svetovnih ljudi. Kod njih se vidi isto toliko naglašena oholost, isto popuštanje prirodnim sklonostima i toliko izopačen karakter kao da im je istina potpuno nepoznata. Uzrok, u stvari, leži u činjenici da oni nisu nikada ni bili stvarno obraćeni. Kvasac istine oni nisu skrili u svom srcu, niti su mu ikada pružili priliku da vrši u njima svoje delo. Svoje nasleđene ili stečene sklonosti prema zlu oni nikada nisu potčinili njegovoj preobražavajućoj sili. Njihov život otkriva potpunu odsutnost Hristove milosti i neverovanje u Njegovu moć koja može da proemni i oplemeni karakter.

”Kako će mladić očistiti put svoj? Vladajući se po
tvojim riječima.

Svijem srcem svojim tražim tebe, nedaj mi da zađem od
zapovijesti tvojih.

U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim.

Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih.

Na putu otkrivenja tvojih radujem se kako za veliko
bogatstvo.

O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove
tvoje.

Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam riječi tvoje”
(Ps. 119, 9 – 16).

”Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje riječju Božijom” (Rimlj. 10, 17). Sveti spisi predstavljaju veliku pokretačku snagu za preobražaj karaktera. Hristos se molio Ocu: ”Osveti ih istinom svojom: riječ je tvoja istina” (Jovan 17, 17). Reč Božja, ako se proučava i sluša, može snažno da deluje na srca potiskujući sve nesvete osobine. Sveti Duh dolazi da nas osvedoči o našoj grešnosti, a vera koja se budi u srcu deluje kroz Hristovu ljubav i čini nas Njemu sličnima u telu, duši i duhu. Tek tada nas Bog može upotrebiti da Njegovu volju vršimo. Sila koja nam je spolja dana deluje iznutra, nagoneći nas da istinu koju smo primili prenosimo i na druge.

Istine otkrivene u Reči Božjoj zadovoljavaju čovekovu najveću potrebu – obraćenje duše verom. Ne treba misliti da su ova velika načela toliko sveta i čista da ih ne bismo mogli primenjivati u svakodnevnom životu. To su istine koje sežu do neba i obuhvataju celu večnost, ali je njihov životni uticaj ipak nerazdvojno povezan sa ljudskim iskustvima. One treba da prožimaju sve od najvećih do najmanjih stvari svakodnevnog života.

”Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja.

Urazumi me, i držaću se zakona tvojega, i čuvati ga svijem srcem.

Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela.

Privij srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu.

Odvati oči moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me.

Ispuni služi svojem riječ svoju da te se boji.

Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi” (Ps. 119, 33 – 39).

Kvasac istine, primljen u srce, reguliše želje, prečišćava misli, ublažuje narav, oplemenjuje sklonosti, oživljuje sposobnosti uma i energije duše, i unosi u dušu više ljubavi i saosećanja.

Čoveka koji se rukovodi ovim načelima svet smatra misterioznim. Samoživ čovek, koji voli novac, živi samo zato da bi stekao bogatstva i časti i uživao u slastima i zadovoljstvima ovog sveta. Neprolazni svet i život s one strane groba, on potpuno gubi iz svojih računa. Ali Hristovi sledbenici neće dopustiti da im misli budu obuzete prolaznim stvarima. Oni rade za Hristovu stvar, odriču se sami sebe da bi potpomagali veliko delo spasavanja duša koje su u ovom svetu bez Hrista i bez nade. Takve ljude koji, umesto ovozemaljskog, imaju pred očima večno i neprolazno, svet ne može da shvati. Kad Hristova ljubav sa svojom spasonosnom silom osvoji srce ona stvara potpuno nove pobude, a onoga ko je poseduje uzdiže iznad izopačenog uticaja ovog sveta.

Reč Božja treba da ima posvećujući efekat na naše druženje sa svakim članom ljudske porodice. Kvasac istine ne podstiče duh suparništva, slavoljublja ni želju za prvenstvom. Prava ljubav, nebeskog porekla, nije ni sebična ni promenljiva. Ona ne zavisi od ljudske hvale. Srce onoga koji primi milost Božju prepuno je ljubavi prema Bogu i svima onima za koje je Hristos umro. Takav čovek se ne bori ni za kakvu ličnu slavu i ne teži za priznanjem. ”Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj. Zakleh se da ću čuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiću. Prisvojih otkrivenja tvoja za navijek; jer su radost srcu mojemu. Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje navijek, do kraja.” Psalam 119, 105. 106. 111. 112. On ne ljubi druge zato što oni njega ljube, i što mu se dopadaju, ili pak što cene njegove zasluge, nego zato što su oni Hristova iskupljena svojina. Ako se njegove pobude, reči ili postupci pogrešno shvate i čak lažno predstave, on se ne vređa, već mirno produžuje svojim putem. On je ljubazan i promišljen, skroman u mišljenju o sebi, ali pun nade oslanjajući se uvek na milost i ljubav Božju.

Apostol nas bodri i opominje: ”Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. Jer je pisano: budite sveti jer sam ja svet” (I Petr. 1, 15. 16). Milost Hristova treba da kontroliše naš temperamenat i ton našeg glasa. Njeno delovanje otkriće se u hrišćanskoj učtivosti, nežnom obziru brata prema bratu, u blagim i ohrabrujućim rečima. U takvoj kući anđeli rado borave. Život odiše prijatnim mirisom skladnog razumevanja, koji se uzdiže k Bogu kao sveti miris tamjana. Ljubav se otkriva u dobroti, krotosti, velikodušnosti i dugom strpljenju.

Držanje i čitavo biće čoveka dobijaju drugi izgled. Prisustvo Hristovo u srcu odražava se i na licu onih koji Ga ljube i drže Njegove zapovesti. Istina im se čita na licu koje izražava slatki nebeski

mir. Plemenitost, uzvišeniju od svake ljudske ljubavi oni ispoljavaju i neznajući, jer im je prešla u svakodnevnu naviku.

Kvasac istine ostvaruje promenu u celom čoveku. On grube i neuljudne čini plemenitima i ljubaznima, a sebične darežljivima. Nečisti bivaju očišćeni, oprani u krvi Jagnjetovoj. Svojom životvornom silom on sve snage duha, duše i tela dovodi u sklad sa božanskim životom. Čovek sa svojom ljudskom prirodom postaje učesnik u božanskoj prirodi. Hristos biva slavljem lepotom i savšenošću karaktera. Kada do ovakve promene dođe, anđeli zanosno pevaju, a Bog i Hristos raduju se dušama uobličanim prema obličju Božjem.

SAKRIVENO BLAGO

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Mateju 13, 44

”Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono.”

U stara vremena bilo je uobičajeno da ljudi svoje blago sakrivaju zakopavanjem u zemlju. Razbojništva i krađe su česta pojava. I kad god bi došlo do neke promene u vlasti, oni koji su imali velika imanja bili su izloženi teškom oporezivanju i plaćanju raznih dažbina. Osim toga, zemlja je bila u stalnoj opasnosti od upada pljačkaških hordi. Zbog svega toga bogataši su nastojali da svoje blago sačuvaju na taj način što su ga najčešće zakopavali u zemlju, na najsigurnije mesto. Međutim, često se dešavalo da se mesto gde je blago zakopano potpuno zaboravi. Dešavalo se i to da vlasnik umre ne poverivši nikom svoju tajnu; ili pak da zatočeništvom ili izgnanstvom takođe bude zauvek odvojen od svog bogatstva. Njegovo blago, za koje se toliko mučio, padalo bi, u tom slučaju, u ruke nekom srećnom nalazaču. U Hristovo vreme nije bilo nimalo neobično da se, pri preoravanju nekog zapuštenog zemljišta, otkrije stari novac i ornamenti od srebra i zlata.

Jedan čovek je tako iznajmio komad zemlje da ga obrađuje; i dok je, preoravajući zemljište, išao za plugom i svojim volovima obelodanio je sahranjena blaga. Otkrivši ovu riznicu, čovek je shvatio da se sreća nalazi na njegovom domaku. On pažljivo ponovo zakopa zlato i vrati se kući da rasproda sve što ima, da bi mogao kupiti polje koje je predstavljalo pravu riznicu bogatstva. Njegovoj porodici i susedima činilo se da se on ponaša kao nenormalan čovek. Posmatrajući pomenuto polje, oni nisu mogli da vide nikakvu vrednost u tom zapuštenom zemljištu. Ali čovek koji je otkrio blago dobro je znao šta radi. Čim polje postane njegovo vlasništvo, pretražiće pažljivo svaki njegov deo da pronade blago koje je sebi na ovaj način osigurao.

Ova parabola ilustruje vrednost nebeskog blaga i napore koje čovek mora uložiti da bi ga za sebe obezbedio. Čovek koji je našao blago sakriveno u polju bio je spreman da se odvoji od svega što je posedovao i da neumorno radi, da bi sakriveno bogatstvo postalo njegova svojina. Tako i za onoga ko je našao nebesko blago nikakav napor neće biti pretežak, nijedna žrtva prevelika, da bi došao do neprocenjivog bogatstva istine.

Polje prikazano u parabolama, na kome se nalazi pravo bogatstvo, predstavljaju spisi Svetog pisma, riznica blaga je samo Jevanđelje. Cela zemlja nije tako isprepletana žilama zlatne rude ni toliko puna dragocenosti kao Reč Božja.

Kako je blago sakriveno

Za blago Jevanđelja kaže se da je sakriveno. Oni koji su mudri u sopstvenim očima i naduveni učenjima prazne filozofije, lepotu, silu i tajnu plana iskupljenja obično i ne primećuju. Mnogi imaju oči, ali ne vide; imaju uši ali ne čuju; imaju snagu razuma, ali sakriveno blago uopšte ne primećuju.

Čovjek je u prolazu mogao da gazi upravo po tlu ispod kojeg se nalazilo skriveno blago. U najvećem siromaštvu i oskudici mogao je sesti da se odmori pod nekim drvetom, i ne naslućujući kakvo se blago nalazi ispod njegovih žila. Upravo tako bilo je i sa Jevrejima. Istina je jevrejskom narodu bila poverena kao prava riznica zlata. Njihovo versko uređenje koje je nosilo pečat neba, uspostavio je sam Hristos. U slikama i simbolima imali su oni zastrite velike istine o iskupljenju. Pa ipak kad je Hristos došao, nisu Ga priznali kao Onoga na koga su svi simboli ukazivali. Oni su Reč Božju imali u svojim rukama, ali tradicije prenošene s pokolenja na pokolenje i ljudska tumačenja Svetih spisa sakrili su od njih istinu kakva je ona u Isusu. Duhovni značaj Svetih spisa bio je za njih potpuno izgubljen. Riznica svekolikog znanja ostajala je pred njima otvorena, ali je oni u svome neznanju nisu videli.

Bog svoju istinu nikada ne sakriva od ljudi. Sopstvenim načinom postupanja s njom oni su je učinili nejasnom i sebi i drugima. Hristos je jevrejskom narodu pružio dovoljno dokaza da je On Mesija, ali je Njegovo učenje tražilo odlučnu promenu u njihovom životu. Oni su uvideli da bi, ako prihvate Hrista, morali napustiti svoja uobičajena pravila i tradicije, i potpuno izmeniti svoj sebični i nepobožni život. Prihvatanje nepromenjive i večne istine zahtevalo je žrtvu. Međutim, nespremni na žrtvu, oni ne prihvatiše ni najuverljiviji dokaz koji im je sam Bog mogao dati da bi prihvatili veru u Hrista. Oni su tvrdili da veruju u spise Starog zaveta, a ipak su odbijali da prihvate upravo u njima sadržano svedočanstvo koje se odnosi na život i karakter Hristov. Budući osvedočeni, oni su prosto strahovali da se ne obrate i da ne budu prisiljeni da odbace svoje unapred stvoreno mišljenje. Blago Jevanđelja – Onoga koji predstavlja Put, Istinu i Život – oni su imali među sobom, ali su odbacili najveći dar koji im je nebo moglo dati.

”Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovali;” tako čitamo, ”nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice” (Jovan 12, 42). Oni su bili potpuno osvedočeni i verovali su da je Isus Sin Božji, ali priznati Ga kao takvog nije odgovaralo njihovim slavoljubivim težnjama. Njima je nedostajala vera koja im je jedina mogla obezbediti nebesko blago. Oni su čeznuli samo za blagom ovoga sveta.

I danas ljudi svim srcem čeznu za blagom koje pruža ovaj svet. Srce im je obuzeto sebičnim i častoljubivim mislima. Da bi stekli bogatstvo ovoga sveta, čast, ugled i moć, oni ljudska pravila, tradicije i izmišljotine uzdižu iznad zahteva i zapovesti Božjih. Blaga Božje Reči za njih su sakrivena.

”A tjelesni čovjek ne razumije, što je od Duha Božijega, jer mu se čini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda” (I Kor. 2, 14).

”Ako li je pak pokriveno Jevanđelje naše u onima je pokriveno koji ginu, u kojima je bog svijeta ovoga oslijepio razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo Jevanđelja slave Hristove, koji je obličje Boga, koji se ne vidi” (I Kor. 4, 3. 4).

Vrednost blaga

Spasitelj je video da su ljudi toliko obuzeti sticanjem ovozemaljske dobiti da usled toga potpuno gube iz vida večne stvarnosti. U nastojanju da razotkrije ovo zlo i da stane na put ovoj zaludujućoj opseni koja paralizuje dušu, Spasitelj je podigao svoj glas i povikao: ”Jer kakva je korist čovjeku ako sav svijet zadobije a duši svojoj naudi? Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju? (Mat. 16, 26). Da bi palom ljudskom rodu prikazao ovaj plemenitiji i bolji svet, koji je bio potpuno izgubljen iz vida, Hristos je ukazao na večne stvarnosti. Svoje slušaocce on je poveo do praga beskonačnosti, preplavljenog neopisivom slavom Božjom i pokazao im blago koje se tamo nalazi.

Vrednost tog blaga veća je od zlata i srebra i nikakva bogatstva ovog sveta ne mogu se upoređivati s tim.

”Bezdana veli: nije u meni;
I more veli: nije kod mene.
Ne može se dati čisto zlatu za nju,
Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim,
Ni dragim onihom ni safirom.
Ne može se iznednačiti s njom ni zlato ni kristal,
Niti se može promijeniti za zaklade zlatne.
Od korala i bisera nema spomena,
Jer je vrijednost mudrosti veća nego dragom kamenju”
Jov 28, 14 – 18.

Takvo je blago koje se može naći u Svetim spisima. Biblija je veliki Bogom dani udžbenik i naš najveći vaspitač. U njoj se nalazi temelj svake prave znanosti. Istraživanjem Reči Božje može se pronaći svaka grana ljudske spoznaje. A, iznad svega drugog, ona sadrži nauku koja nadvišuje sve ostale – nauku spasenja. Biblija je rudnik neizmernog i nedokučivog blaga Hristovog.

Istinsko više obrazovanje stiče se proučavanjem Reči Božje i pokoravanjem njenim poukama. Ali ako se Reč Božja stavlja u stranu radi knjiga koje nas ne vode Bogu i carstvu nebeskom, stiče se obrazovanje koje nije dostojno da se naziva tim imenom.

U prirodi ima divnih istina. Zemlja, more i nebeski svod puni su istina iz kojih se možemo mnogo čemu poučiti. Priroda podiže svoj glas učeći nas nebeskoj mudrosti i večnoj istini, ali pali čovek nije spreman da to shvati. Greh je pomračio njegovu moć shvatanja, tako da on nije u stanju da sebi razjasni prirodu a da je ne stavi iznad Boga. U misli onih koji odbacuju Reč Božju nije moguće utisnuti pravilne pouke o tome. Učenje o prirodi oni toliko izopačuju da se njihov um potpuno odvraća od Tvorca.

Mnogi ljudsku mudrost uzdižu iznad mudrosti božanskog Učitelja, a Bibliju kao božanski udžbenik smatraju staromodnom, zastarelom i nezanimljivom. Ali oni čiji je um oživiljen Duhom Svetim ne gledaju tako na Bibliju. Oni uviđaju neprocenljivost ovog blaga i spremni su da prodaju sve što imaju da bi se domogli polja u koje je takvo blago zakopano. Umesto knjiga koje sadrže nagađanja i tašte misli takozvanih znamenitih i velikih pisaca, oni biraju Reč Onoga koji je najveći od svih autora i učitelja za koje je svet ikada znao, i koji je za nas i život svoj dao, da bismo kroz Njega dobili večni život.

Posledice zanemarivanja blaga

Sotona deluje na misli ljudi navodeći ih da veruju kako će postići čudesno znanje ako se odvoje od Boga. Na tako zavodljiv način on je i Adama i Evu naveo da posumnjaju u Reč Božju i da poveruju onome koji ih je navodio na neposlušnost. Svojim varljivim zaključcima on još i danas čini isto ono što je učinio u Edemu. Učitelji koji u svoj vaspitni program unose misli bezvernih pisaca usađuju u duh mladih ideje koje će ih navesti da posumnjaju u Boga i da prestupaju Njegov zakon. Takvi učitelji nisu svesni onoga što čine i ne shvataju posledice svoga delovanja.

Student može sa uspehom da savlada svaki stepen svog predviđenog školovanja. On može da upotrebi svoje snage da bi stekao određeno znanje. Ali ako mu nedostaje znanje o Bogu i ako se ne pokorava zakonima koji vladaju njegovim bićem, uništiće samoga sebe. Odajući se izopačenim navikama, on gubi poštovanje prema samom sebi, postaje nesposoban da vlada sobom, i ne može pravilno da rasuđuje ni o onome što se najviše tiče njega samoga. On se nemarno i nerazumno odnosi prema zakonima koji vladaju i telom i umom. Rđavim navikama on sam od sebe stvara ruševinu. Prava sreća njemu je posve tuđa jer je, zanemarivši da živi po načelima zdravlja i čistote, dozvolio da njime zagospodare navike koje uništavaju njegov mir. Godine napornih studija praktično

su izgubljene, jer je uništio samog sebe. Takav student zloupotrebljava svoje i umne i fizičke snage, a od hrama svojega tela čini ruševinu. On je izgubljen i za ovaj i za budući život. Ponadao se da će stičući zemaljsko znanje steći i blago, ali je – zanemariivši Bibliju – izgubio ono blago koje je vrednije od svega drugog.

U potrazi za sakrivenim blagom

Reč Božja treba da bude predmet našeg stalnog proučavanja. Dubokim istinama koje se u njoj nalaze moramo poučavati i svoju decu. Reč Božja predstavlja zaista neiscrpno blago, ali ljudi ne uspevaju da to blago pronađu, jer ga i ne traže iako im se nalazi na dohvatu ruke. Mnogi su daleko od istine, zadovoljavajući se pretpostavkama i površnim radom i smatrajući da su time postigli sve što je bitno i neophodno. Oni kazivanje drugih prihvataju kao istinu, jer su isuviše lenji da bi ozbiljno i marljivo tražili ono što se u parabolama prikazuje kao sakriveno blago. Ali ljudski pronalasci nisu samo nepouzdati nego i opasni, jer stavljaju čoveka tamo gde treba da se kaže: "Ovako veli Gospod."

Hristos je istina. Njegove reči su istina i one uvek imaju daleko dublje značenje nego što se to površno uzeto može videti. Sve Hristove reči imaju vrednost koja daleko prevazilazi njihovu prividnu jednostavnost i skromnost.

Um prosvetljen uticajem Svetog Duha shvatiće pravu vrednost ovih reči, i prepoznati dragocene bisere istine, čak i onda ako su skriveni kao zakopano blago.

Ljudske teorije i špekulacije ne mogu nikada dovesti do razumevanja Reči Božje. Oni koji pretpostavljaju da znaju šta je filozofija, svoja objašnjenja i rasprave smatraju neophodnim da bi se "otključala" riznica znanja i sprečilo unošenje sujeverja u Zajednicu. Ali se često baš takvim raspravama i objašnjenjima unose lažne teorije i jeresi. Ljudi ulažu očajničke napore da bi objasnili ono što im se u Svetim spisima čini zapletenim i nejasnim, ali svojim naporima oni često još više pomrače ono što su pokušali objasniti.

Sveštenici i fariseji su mislili da kao učitelji čine zaista mnogo kad Reči Božjoj dodaju svoja lična tumačenja. Ali Hristos je rekao o njima: "Zato li se vi varate, što ne znate Pisma ni sile Božje" (Marko 12, 24). Krivica koju im je On pripisao bila je u tome što su učili "naukama i zapovijestima ljudskim" (Mat. 7, 7). Mada su se smatrali učiteljima Božjih otkrivenja, pretpostavljajući da razumeju Božju Reč, nisu tu Reč praktično primenjivali u svom svakodnevnom životu. Sotona im je toliko zaslepio oči da nisu videli značenje Božje Reči.

Mnogi i danas čine to isto. Mnoge verske zajednice snose krivicu za isti greh. Postoji opasnost, velika opasnost, da veroučitelji za koje se danas pretpostavlja da su veoma mudri ponove iskustvo jevrejskih učitelja. Oni pogrešno tumače božanska otkrivenja, i na taj način duše koje oni vode imajući pogrešnu predstavu o istini bivaju zbunjene i ostaju u duhovnom mraku.

Svete spise Božje Reči ne treba da čitamo pri nejasnoj i jedva primetnoj svetlosti tradicija ili ljudskih špekulacija. Nastojanje da se Reč Božja objasni tradicijama ili nekim ljudskim maštanjem slično je pokušaju da se zapaljenom bakljom uveća svetlost i sjaj sunca. Svetoj Božjoj Reči nije potrebno jedva primetno treperenje zemaljske baklje da bi se na taj način mogla uočiti njena uzvišenost i slava. Ona sama predstavlja blistavu svetlost – otkrivenje slave Božje; i pored takve svetlosti paliti bilo kakvu svetiljku potpuno je izlišno i nerazumno.

Ali zato ipak pri proučavanju i istraživanju Reči Božje treba ulagati najusrdnije napore. Jasno poznavanje istine nikada ne može biti nagrada za lenjost. Čak ni zemaljske blagodati ne mogu se postići bez ozbiljnog, strpljivog i ustrajnog napora. Da bi čovek imao uspeha u svojim poslovima, mora imati volju da radi i veru da čeka rezultate svoga truda. Isto tako i mi ne možemo očekivati da ćemo duhovno saznanje postići bez usrdnih i ozbiljnih napora. Oni koji žele da nađu blago istine moraju kopati sami za sebe kao što kopa rudar da bi našao blago sakriveno u zemlji. Posao koji se obavlja polovično i nezainteresovano neće biti ni od kakve koristi. Bitno je i za mlade i za starije ne samo da Reč Božju čitaju, već i da je proučavaju usrdno i iskreno, moleći se i tražeći istinu kao sakriveno blago. Oni koji ovako rade biće nagrađeni, jer će Hristos izoštriti i oživeti njihovu moć razumevanja.

Naše spasenje zavisi od spoznavanja istine sadržane u Svetim spisima. Bog želi da mi tu istinu posedujemo. Istražite, o istražujte dragocenu Bibliju svim srcem osećajući pri tom pravu glad duše. Ispitujte Reč Božju kao što rudar ispituje i pretražuje zemlju da bi našao zlatnu žilu. Ne odustajte od istraživanja sve dok ne utvrdite kakav je u stvari vaš odnos prema Bogu i šta je Njegova volja za vas. Hristos je rekao: "I što god zaištete u oca i u ime moje, ono ću vam učiniti, da se proslavi otac u sinu, i ako što zaištete u ime moje, ja ću učiniti" (Jov. 14, 13. 14).

Pobožni i talentovani ljudi uspevaju da svoj pogled ponekad bace na večne vrednosti, ali ih često ne shvataju jer vidljive stvari zamračuju slavu nevidljivih. Ko želi da u traženju sakrivenog blaga ima uspeha, mora imati više ciljeve nego što su stvari ovoga sveta. Svu svoju ljubav i nastojanje i sve svoje sposobnosti on mora skoncentrisati na istraživanje.

Neposlušnost je zatvorila vrata ogromnom znanju koje su ljudi mogli da dobiju iz Božje Reči. Razumevanje znači poslušnost prema Božjim zapovestima. Svete spise ne treba prilagođavati predrasudama i nepoverljivosti ljudi. Sveto pismo mogu razumeti samo oni koji u poniznosti traže istinu da bi joj se mogli pokoravati.

Postavljaš li pitanje: "Šta mi treba činiti da se spasem?" Moraš, pre no što počneš sa istraživanjem, odbaciti sve svoje predrasude kao i sve urođene ili stečene ideje. Ako Svete spise pretražuješ samo zato da bi opravdao svoje već usvojene nazore i mišljenja, onda nećeš nikada spoznati istinu. Istražuj da bi doznao šta kaže Gospod. Ako se, u toku istraživanja, osvedočiš da tvoji dosadašnji nazori nisu u skladu, nemoj istinu pogrešnim tumačenjem prilagođavati svom ličnom verovanju, nego primi pruženu svetlost. Otvori svoje srce i dušu da bi mogao spoznati čudesnu lepotu Reči Božje.

Veru u Hrista, kao Iskupitelja sveta, može da prihvati samo srce koje se nalazi pod kontrolom prosvećenog uma koji je u stanju da raspozna nebesko blago i zna da ga ceni. Pokajanje i preobražaj karaktera čine sastavni deo takve vere. Imati veru, znači pronaći i prihvatiti blago Jevanđelja zajedno sa svim obavezama koje iz toga proističu.

"Zaista, zaista ti kažem," naglašava Hristos, "ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carsta Božijega" (Jovan 3, 3). On ga može sebi predstaviti i zamišljati, ali bez oka vere to blago se zaista ne može videti. Hristos je dao svoj život da bi nama osigurao to neprocenjivo blago; ali bez potpunog preporoda verom u Njegovu krv nijedna izgubljena i na propast osuđena duša ne može dobiti oproštaj greha ni pravo na pomenuto blago.

Nama je, da bismo shvatili istine sadržane u Reči Božjoj, neophodno prosvetljenje Svetim Duhom. Mi ne možemo ni u prirodnom svetu videti svu lepotu i privlačnost stvari koje su nam inače prijatne, sve dok sunce ne razagna tamu i ne pokaže nam te stvari u njihovoj pravoj svetlosti. Tako se ni blago sadržano u Reči Božjoj ne može ceniti dok ga ne obasjaju zraci Sunca pravde.

Duh Sveti koji je po dobroti i milosti Beskrajne ljubavi poslan s neba, otkriva božansku istinu svakoj pojedinoj duši koja se u veri potpuno predaje Hristu. Njegovom silom bitne istine od kojih zavisi spasenje duše, usađuju se u srce i misli, i životni put čine tako jasnim da niko ne mora da luta. Dok proučavamo Svete spise, moramo se moliti da nam sveti Božji Duh rasvetli Njegovu Reč, da bismo mogli videti i ceniti njena blaga.

Nagrada za istraživanje

Neka niko ne misli da nema više znanja koje bi trebalo da stekne. Dubina ljudskog razuma može se izmeriti, dela pisaca mogu se nadmašiti, ali ni najviši, najdublji i najslobodoumniji polet mašte ne može dosegnuti Boga. Iznad svega što um smrtnika može da shvati nalazi se beskonačnost. Mi smo videli samo treperavi zračak božanske slave nedokučivog znanja i mudrosti. Radili smo, tako reći, samo na površini rudnika, dok ruda bogata zlatom, kao nagrada za onog ko je spreman da kopa do nje, leži duboko ispod površine. Rudarsko okno se mora spuštati sve dublje i dublje u rudnik, i rezultat će biti velelepno bogatstvo. Pravilnom primenom vere božansko saznanje postaje ljudsko saznanje.

Nijedan istraživač koji u Hristovom duhu istražuje Svete spise neće ostati nenagrađen. Ako je čovek spreman da bude poučavan kao malo dete, ako se potpuno potčini Bogu, onda će u Njegovoj Reči zaista naći istinu. Kad bi ljudi bili poslušni, oni bi shvatili plan božanske vladavine, i njihovim očima bio bi otvoren nebeski svet u svoj svojoj slavi i lepoti. Ljudi bi kopanjem i istraživanjem u rudniku istine oplemenili svoju prirodu i postali sasvim druga bića. Tajna iskupljenja, Hristovo otelovljenje i Njegova žrtva pomirenja, ne bi im bili, kao sada, neodređeni i magloviti pojmovi, Oni bi sve to ne samo bolje razumeli, nego i daleko više cenili.

U svojoj molitvi Ocu, Hristos je svetu ostavio pouku koju bi trebalo utisnuti u srcu i u dušu: "A ovo je život vječni", kaže On, "da poznaju Tebe jedinoga istinitoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista" (Jovan 17, 3). To je pravo obrazovanje, obrazovanje koje nam daje snagu. Ličnim iskustvom stečeno saznanje o Bogu i Isusu Hristu, koga je On poslao, preobražava čoveka ponovo u obličje Božje. To mu daje snagu da vlada sobom i sposobnost da sve svoje nagone i niske strasti potčini kontroli uma. Takvo saznanje čini čoveka zaista detetom Božjim i naslednikom neba. Ono ga dovodi u skladnu zajednicu sa Beskonačnim i otvara pred njim riznice neizmernog blaga vasiona.

To je znanje koje se postiže istraživanjem Reči Božje, a to blago može da nađe svaka duša koja je spremna napustiti sve drugo da bi to postigla.

"Ako prizoveš mudrost i k razumu podigneš glas svoj, ako ga ustražiš kao srebro i kao sakriveno blago, ako dobro ustražiš tada ćeš razumjeti strah Gospodnji i poznanje Božje naći ćeš" (Priče 2, 3 – 5).

SKUPOCENO ZRNO BISERA

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Mat. 13, 45. 46.

Blagoslove spasonosne ljubavi Božje naš Spasitelj je uporedio sa dragocenim biserom. Svoju pouku On je ilustrovao parabolom o trgovcu koji traži pravi biser, koji "kad nađe jedno mnogocijeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga." Dragoceno zrno bisera predstavlja samog Hrista. U Njemu je otelovljena sva slava Njegovog Oca – puna Božanstva. On je sjaj Očeve slave, izraz Njegovog lika. Uzvišene osobine Božje ispoljene su u Njegovom karakteru. Svaka stranica Svetih spisa blista Njegovom svetlošću. Hristova pravda, poput čistog belog bisera, nema na sebi nikakve mane ni mrlje. Nema ljudske ruke koja bi mogla da poboljša tako velike i dragocene darove Božje kao što je biser. Ti darovi su besprekorni. Međutim, u Hristu, "je sve blago premudrosti i razuma sakriveno" (Kol. 2, 3). On "nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje" (I Kor. 1, 30). Sve što može da zadovolji potrebe i težnje ljudske duše, i za ovaj svet i za onaj koji će doći, nalazi se u Hristu. Naš Iskupitelj predstavlja tako dragocen biser da sve drugo kad se uporedi s Njim gubi vrednost.

Hristos je svojim došao "i svoji Ga ne primiše" "I vidjelo (od Boga poslano) svijetli u tami (ovoga sveta) i tama ga ne obuže" (Jovan 1, 11. 5). Ali svi ipak nisu bili nezainteresovani i ravnodušni prema Daru koji je nebo poslalo ljudima. Trgovac u priči prikazuje one koji iskreno teže za istinom. U raznim narodima sveta bilo je ozbiljnih i misaonih ljudi koji su u pisanim delima, znanosti i religijama neznabožackih naroda tragali za nečim što bi im moglo poslužiti kao duhovno blago. Pa i među samim Jevrejima bilo je takvih koji su čeznuli za onim što dotada nisu imali. Nezadovoljni formalnom religijom, čeznuli su za nečim duhovnijim i uzvišenijim. U ove – između Jevreja, - pored ostalih, spadaju učenici koje je Isus izabrao; a između neznabožaca; rimski kapetan Kornelije i dvoranin iz

Etiopije. Oni su čežljivo i uz najusurnije molitve tražili svetlost koju samo nebo može dati; i kad im je Hristos bio otkriven radosno su Ga primili.

U parabolama biser se ne prikazuje kao dar. Trgovac ga je kupio, s tim što je prethodno morao da rasproda sve što je imao. Mnogi se zato pitaju šta bi ovo trebalo da znači, pošto je Hristos u Svetim spisima prikazan kao dar. On zaista predstavlja dar, ali samo za one koji Mu za uzvrat predaju sebe, svoje telo, dušu i duh, i to bez ikakve rezerve. Mi moramo sebe dati Hristu i živeti životom dobrovoljne poslušnosti Njegovim zahtevima. Sve što jesmo, svi talenti i sposobnosti koje imamo – sve to pripada Gospodu i treba da bude posvećeno Njegovoj službi. Kad se na taj način potpuno predamo Njemu, Hristos, zajedno sa svim blagom koje samo nebo može dati, daje nam sebe. Na taj način mi zaista stičemo dragoceni biser.

Spasenje je za nas Božji dar, a ipak je ovde prikazano kao nešto što treba kupiti i platiti. Na tržištu kojim upravlja božanska milost, u Svetim spisima Božje Reči, dragoceni biser prikazan je kao nešto što se može kupiti bez novca i bez cene. Na tom tržištu nebeska dobra može da dobije svako. Riznica dragulja istina otvorena je za sve. "Gle, dadoh pred tobom vrata otvorena", kaže Gospod, "i niko ih ne može zatvoriti." Na tim vratima nema stražara s mačem. Glasovi i iznutra i s vrata odzvanjaju jednoglasno: "Dođi!" Glas Spasitelja usrdno i ljupko poziva: "Savjetujem te da kupiš u mene zlata žeženog u ognju, da se obogatiš" (Otkr. 3, 8. 18).

Hristovo Jevanđelje je blagoslov koji svi mogu imati. Najsiromašniji mogu da steknu spasenje isto tako kao i najbogatiji; jer se to ne može kupiti nikakvim ovozemaljskim bogatstvom, već samo dobrovoljnom poslušnošću i pristankom da sebe predamo Hristu kao Njegovu otkupljenju svojinu. Čak i najviše obrazovanje samo po sebi ne može čoveka dovesti bliže Bogu. Fariseji su imali sva i ovozemaljska i duhovna preimućstva i oholo su se hvalisali: "Bogat sam i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem", a ipak je svaki od njih bio "nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep i go" (Otkr. 3, 17). Hristos im je ponudio dragocen biser, ali oni to prezreše, zbog čega im je On i rekao: "Zaista vam kažem da će carinici i bludnice prije vas ući u carstvo Božije" (Mat. 21, 31). Mi nismo u stanju da spasenje svoje duše zaslužimo, ali moramo za tim težiti sa takvim interesovanjem i istrajnošću kao da smo spremni da sve na svetu damo za to.

Moramo tražiti dragoceni biser, ali ne na tržištima ili licitacijama ovog sveta, niti pak na ovozemaljski način. Cenu tog bisera ne možemo platiti ni srebrom ni zlatom, jer i to sve pripada Bogu. Odbacite ideju da bilo kakvim zemaljskim ili duhovnim preimućstvima možete obezbediti spasenje svojoj duši. Bog traži od vas dobrovoljnu poslušnost. On vas poziva da odbacite svoje grehe. "Koji pobijedi", kaže Hristos, "daću mu da sjedne sa mnom na prijestolu mojemu kao što i ja pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolu njegovu" (Otkr. 3, 21).

Ima ljudi koji izgledaju kao da neprestano traže nebeski biser. Ali i pored toga, oni nikada ne napuštaju sasvim svoje rđave navike. Oni ne umiru sebi i sopstvenom "ja", da bi Hristos mogao da živi u njima. Stoga oni nikada i ne nalaze dragoceni biser. Oni u svom srcu nisu pobedili nesveto slavloljublje ni ljubav prema uživanjima i privlačnostima ovog sveta. Oni nisu spremni da uzmu krst i da idu za Hristom putem samoodricanja i žrtve. Skoro hrišćani, ali ne sasvim – oni izgledaju sasvim blizu carstva nebeskog, ali ipak ne mogu da uđu u njega. Skoro, ali ne sasvim spasen, znači ne skoro nego sasvim izgubljen.

Parabola o trgovcu koji traži dragoceni biser ima dvostruko značenje. Ona se može primeniti ne samo na ljude koji traže carstvo nebesko već i na Hrista koji traži svoje izgubljeno nasljedstvo. Hristos je, kao nebeski trgovac, tražeći "dobra bisera", u izgubljenom rodu ljudskom video biser od velike vrednosti. Video je da za čoveka, iako je grehom uprljan i upropašćen, ipak još uvek postoji mogućnost iskupljenja. Srca koja su bila poprište borbe sa sobom i koja su oslobođena silom ljubavi, dragocenija su od Iskupitelju od onih koji nikada nisu pali. Bog ljude ne gleda kao bezvredne, unižene i nedostojne, već ih u Hristu gleda onakvim kakvi oni mogu postati zahvaljujući Njegovoj spasonosnoj i iskupljujućoj ljubavi. On je sva neizmerna blaga vasiono žrtvovao (ostavio) da bi kupio ovaj biser. I Hristos, našavši ga, ponovo ga je stavio kao najlepši ukras na svoju carsku krunu. "Jer će se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj." (Zah. 9, 16). "Ti ćeš mi biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad ja učinim" (Mal. 3, 17).

Hristos, kao dragoceni biser, i naša privilegija da to nebesko blago posedujemo biće tema kojom ćemo se najviše baviti. Samo Duh Sveti može ljudima da otkrije vrednost ovog dragocenog

bisera. Vreme u koje On svojom silom deluje na srce upravo je ono vrme kad se ovaj nebeski dar u naročitom smislu traži i nalazi. U danima Hristovim mnogi su slušali Jevanđelje, ali je njihov um slušanjem lažnih učenja bio pomračen do te mere da u skromnom učitelju iz Galileje nisu mogli da prepoznaju Božjeg poslanika. Ali po Hristovom vaznesenju na nebo, Njegovo ustoličenje u carstvu posredničke misije za ljudski rod bilo je obeleženo izlivom Svetoga Duha na dan Pedesetnice. Hristovi svedoci tada su neustrašivo razglašavali silu i moć vaskrslog Spasitelja. Svetlost poslata sa neba prodirala je u zamračene duhove onih koji su bili obmanuti od strane Hristovih neprijatelja. I sad su i oni bili u stanju da Ga vide kao Onoga koga "Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oprostjenje grijeha" (Djela 5, 31). Videli su Ga okružena nebeskom slavom, i spremnog da neizmernim bogatstvima svoje ruke obdari sve one koji prestanu sa pobunom protiv Njega.

Kad su apostoli istakli slavu Hristovu kao slavu Jedinorodnoga od Oca, tri hiljade ljudi bili su osvedočeni. Oni su sebe videli onakvim kakvi su zaista i bili – grešnim i opoganjenim, a u Hristu su prepoznali svog najvećeg prijatelja i Spasitelja. Hristos je bio uzdizan i proslavljen silom Duha Svetoga koji je počivao na ljudima. Verom su otada ovi vernici gledali Hrista kao Onoga koji je podneo poniženje, patnje i smrt da oni ne bi bili prepušteni propasti i smrti, nego da imaju večni život. Otkrivenjem o Hristu, Duh Sveti im je pružio i realnu predstavu o Njegovoj sili i Veličanstvu, i oni ispružiše svoje ruke prema Njemu i rekoše: "Verujem!"

Tada je radosna vest o vaskrslog Spasitelju pronesena do najudaljenijih granica tada poznatog sveta. Zajednica je doživela da samo posmatra kako joj obraćeni prilaze sa svih strana. Vernici su bili zaista obraćeni. Grešnici se u traženju dragocenog bisera ujediniše sa hrišćanima. Tada se zaista ispunilo proročanstvo: "I najslabiji među njima biće kao David, a dom Davidov kao anđeo Gospodnji pred njima" (Zah. 12, 8). Svaki hrišćanin je u svome bratu video dobrotu i ljubav sličnu dobroti i ljubavi Božjoj. Jedan interes je prevladao, jedan jedini cilj je potisnuo sve druge, i sva srca zakucaše u punom skladu. Jedina ambicija i težnja vernika bila je da im karakter bude sličan Hristovom i da doprinesu širenju Njegovog carstva na ovom svetu. "A u naroda, koji vjerova, bješe jedno srce i jedna duša...I apostoli s velikom silom svjedočahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista i blagodat velika bješe sa svima njima" (Djela 2, 47). Duh Hristov nadahnuo je novim životom svekoliko mnoštvo vernika, jer su zaista pronašli dragoceni biser.

Ovi prizori treba da se ponove, i to sa još većom silom. Izliv Svetog Duha na dan Pedesetnice bio je dažd rani; ali će pozni dažd biti još obilniji. Božji Duh očekuje da Ga tražimo i primimo. Zahvaljujući sili Svetog Duha Hristos će ponovo biti otkriven u svojoj slavi i potpunosti. Ljudi će, upoznajući vrednost dragocenog bisera, moći zajedno s apostolom Pavlom da kažu: "No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi, jer sve držim za štetu prema nevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda mojega, kojega radi sve ostavih" (Filip. 3, 7. 8).

MREŽA

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Mat. 13, 47 – 50.

"Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zgrabi od svake ruke ribe. Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši, izabraše dobre u sudove, a zle baciše napolje. Tako će biti i na pošljetku vijeka: izići će anđeli i odlučiće zle od pravednih. I baciće ih u peć ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zuba."

Bacanje mreže predstavlja propovedanje Jevanđelja. Na taj način se u Zajednicu dovode i dobri i zli. Kad misija Jevanđelja bude završena, odvajanje zlih od dobrih biće izvršeno odlukom suda. Hristos je video koliko će prisustvo lažne braće u Zajednici davati povoda da ljudi "hule na put istine". Znao je da će svet ružiti i samo Jevanđelje zbog nedoslednog života lažnih hrišćana. I sami hrišćani

mogu se spoticati i sablažnjavati videći da mnogi koji nose ime Hristovo nisu pod kontrolom Njegovog Duha. Prisustvo takvih grešnika u Zajednici može ljude dovesti u opasnost da pomisle da i Bog opravdava njihove grehe. Zato je Hristos podigao zavesu sa budućnosti i pokazao svima da o konačnoj sudbini pojedinaca odlučuje njihov karakter, a ne položaj.

Parabola o mreži, kao i ona o kukolju, jasno ističe da ne postoji neko naknadno vreme (s one strane groba) kad će se svi bezbožnici obratiti Bogu.

Pšenica i kukolj rastu zajedno sve do žetve. Dobre i zle ribe izvlače se zajedno na obalu, da bi potom bile jedne od drugih odvojene.

Nadalje, u ovim dvema parabolama ističe se pouka da posle suda neće više biti vremena milost. Kad se delo Jevanđelja dovrši uslediće odmah odvajanje dobrih od zlih i sudbina i jednih i drugih biće zauvek odlučena.

Međutim, Bog nikoga ne želi da uništi. "Reci im, tako bio ja živ, govori Gospod, Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i da bude živ" (Jez. 33, 11). "Vratite se, vratite se sa zlih puteva svojih, jer zašto da mrete?" Za sve vreme milosti Duh Božji najusrdnije poziva i preklinje ljude da prime dar života. Samo oni koji odbace sve Njegove pozive i molbe biće prepušteni da propadnu. Bog je rekao da greh, kao zlo pogubno za vasionu, mora biti iskorenjen, Oni koji su nerazdvojno prionuli za greh biće zajedno s njim i uništeni.

NOVO I STARO

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Mat. 13, 51. 52.

Dok je poučavao narod, Hristos je u isto vreme i svoje učenike pripremao za njihovo buduće delo. U svim Njegovim uputstvima bilo je i pouka za učenika. Kada je ispričao parabolu o mreži, zapitao ih je: "Razumjeste li sve ovo?" Učenici odgovoriše: "Da Gospode." Tada im je opet u jednoj priči koja je, kao i sve druge, imala prenosno značenje izložio njihovu odgovornost u pogledu primljene istine. "Zato je," naglasio je On, "svaki književnik koji se naučio carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro."

Stečeno blago pravi domaćin ne drži nagomilano u svojoj riznici. On ga iznosi, i dajući ga na poslugu i korišćenje drugima, stavlja u opticaj.

Na taj način njegovo blago se uvećava. Među dragocenostima koje se nalaze u njegovoj riznici ima i starih i novih. Tako je Hristos poučavao svoje učenike da istinu koja im je poverena prenose drugima, i tako će se znanje o istini prenošenjem s jednih na druge stalno povećavati.

Svi koji poruku Jevanđelja prihvate od srca prirodno teže da je prenesu i na druge. Hristova ljubav koja svoje poreklo vodi sa neba ne može ostati neizražena. Oni koji su se zaodenuli haljinom Hristove pravde, sećajući se kako ih je Sveti duh vodio korak po korak., kako su – osećajući glad i žeđ za poznavanjem Boga i Isusa Hrista koga je Bog poslao – istraživali Svete spise Božje Reči i kako su kao odgovor na svoje molitve i duševne borbe čuli Reči Hristove: "Opraštaju ti se gresi tvoji", - oni ne mogu da o tome ne govore drugima.. Za one koji su ispunjeni ljubavlju Hristovom bilo bi neprirodno da ovakve svoje doživljaje zadrže u tajnosti. U srazmeri sa prednošću koju im je Bog ukazao učinivši ih čuvarima svoje istine biće i njihova želja da i drugima omoguće primanje istog blagoslova. A ukoliko oni blago Božje milosti otkrivaju drugima utoliko će i sami sve više i više primati. Njihova jednostavnost i bezrezervna poslušnost dolaziće do srca kao u malog deteta. Duša će čeznuti za posvećenjem i blago istine i milosti otkrivaće im se sve više da bi ga mogli prenositi svetu.

Velika riznica istine je Reč Božja, - pisana reč, knjiga prirode i knjiga iskustvene spoznaje postupanja Božjeg sa ljudima. To su riznice iz kojih sluge Hristove mogu da crpe saznanja. U tražnju istine oni treba da se oslanjaju na Boga, a ne na razum takozvanih mudraca i velikana čija mudrost pred Bogom predstavlja ludost.

Ako sledbenik Hristov veruje Njegovoj Reči i primenjuje je u praktičnom životu, onda za njega u prirodnom svetu neće biti pouke koju on ne bi bio u stanju da shvati i ceni. U stvari neće biti ničega što ne bi mogao iskoristiti da istinu prenese i drugima. Prirodne nauke predstavljaju riznicu iz koje svaki student u Hristovoj školi može da crpi znanje. Sredstvima koja je sam odredio, Bog će spoznaju o sebi pružiti svakome ko to traži i želi. Ako posmatrajući lepotu prirode, izvlačimo pouke iz obrađivanja zemlje, rasteња drveća i biljki, iz svih čuda na zemlji, moru i nebu mi zapažamo uvek nove istine. I tajne u pogledu postupanja Božjeg s ljudima, dubine Njegove mudrosti i suda izražene u ljudskom životu, - pokazaće se kao riznica koja skriva veliko blago.

Međutim, u pisanom Reči znanje o Bogu je palome čoveku najjasnije otkriveno. To je neiscrpna riznica bogatstva i blaga Hristovog.

Reč Božja obuhvata Svete spise Starog i Novog zaveta. Jedno bez drugog nije potpuno. Hristos je rekao da su istine iz Starog zaveta isto tako dragocene kao i one iz Novoga. Hristos je od samog početka delovao kao čovekov Iskupitelj i zalagao se u tom pravcu isto tako kao i danas. Pre nego što je On svoje božanstvo zaodenuo ljudskom prirodom i došao na ovaj svet, poruku Jevanđelja prenosili su: Adam, Sit, Enoh, Matusal i Noje. Avram u Hananu i Lot u Sodomu nosili su svetu istu poruku. I tako s pokoljenja na pokoljenje nebu odani glasnici najavlјivali su verno dolazak Onoga koji treba da dođe. I sve obrede jevrejskog verskog uređenja propisao je sam Hristos. On je predstavljao temelj celokupnog njihovog žrtvenog sistema i veliko ostvarenje svih simbola iz njihovog verskog ceremonijala. Krv svake žrtvovane životinje ukazivala je na žrtvu Božjeg Jagnjeta. Svi simboli žrtvenog sistema ispunili su se u Njemu.

Hristos, takav kakav je prikazan patrijarsija, simbolizovan je u žrtvenoj službi, ilustrovan u zakonu i otkriven preko proroka, predstavlja blago Staroga zaveta. Hristos je u svome životu i smrti, u svome vaskrsenju i vaznesenju i kasnije otkriven posredstvom Duha Svetoga, predstavlja blago Novoga zaveta. Naš Spasitelj, odsjaj Očeve slave, predstavlja dakle i Staro i Novo.

Apostoli su kao živi svedoci i očevici posvedočili svetu da se u Hristovom životu i smrti kao i u Njegovom posredničkom delu tačno ispunjava ono što su proroci unapred prorekli. Hristos je u svome poniženju, čistoti, svetosti, u svojoj neuporedivoj ljubavi predstavljao glavnu temu njihovog propovedanja. Da bi Jevanđelje mogli istaći u njegovoj potpunosti, apostoli su Spasitelja morali prikazati ne samo onakvim kakav se On otkrio u svom životu i učenju, već i onakvim kako su Ga prorekli proroci Starog zaveta i kakav je simbolično prikazan u žrtvenoj službi.

Hristos je u svojim poukama iznosio stare istine koje u stvari potiču od Njega samoga – istine koje je svojevremeno uputio ljudima preko patrijarha i proroka, ali koje je sada prikazao u njegovoj svetlosti. I kako je sasvim drugačije sada zablistalo njihovo značenje! Njegova objašnjenja pretvarala su poznate istine u prave izlive nove svetlosti i istinske duhovnosti. On je ostavio obećanje da će Duh Sveti prosvetliti i Njegove učenike, otkrivajući im uvek značenje Njegove Reči tako da će oni biti u stanju da prikažu njene istine u novoj lepoti.

Još od prvog obećanja o iskupljenju datog u Edemu život, karakter i posrednička služba Hristova predstavljaju predmet proučavanja i najdubljih razmišljanja roda ljudskog. Pa ipak su oni na koje je delovao Duh Sveti prikazali ovu vekovnu temu uvek u novoj svetlosti. Istine o iskupljenju čoveka takvog su obima i značaja da se poniranje u njih može neprestano razvijati i proširivati. Iako stare, one će za onoga ko traži istinu predstavljati uvek novo otkrivenje i imaće za njega uvek blistaviju slavu i sve veću moć.

U svakom vremenu istina je imala nov razvoj uslovljen porukom Božjom namenjenom narodu tog pokoljenja. Stare istine su sve i te kako bitne, a nove nisu nezavisne od starih, nego u stvari predstavljaju njihov nastavak. Samo ukoliko razumeno stare istine, možemo i nove primiti i shvatiti. Kad je Hristos svojim učenicima želeo da otkrije istinu o svoje vaskrsenju, On je počeo "od Mojsija i od svijū proroka" i "kazivaše im što je za njega rečeno u svemu Pismu" (Luka 24, 27). I svetlost koja je zablistala iz razvoja nove istine, rasvetljavala je ujedno i staru istinu. Ko odbacuje ili zapostavlja novu istinu, ne poseduje u stvari ni staru. Ona gubi za njega svoju vitalnu snagu i postaje samo beživotnaforma.

Ima ljudi koji tvrde da veruju i propovedaju istine Staroga zaveta, dok Novi zavet odbacuju. Međutim, odbijajući da prihvate učenje Hristovo, oni pokazuju da ne veruju ni u ono što su govorili patrijarski i proroci. "Jer da ste verovali Mojsiju", kaže Hristos, "tako biste verovali i meni; jer on pisa

za mene" (Jov. 5, 46). Otuda u njihovom učenju nema prave slike čak ni kad je ono uzeto iz Starog zaveta.

Mnogi opet koji tvrde da veruju u Jevanđelje i propovedaju ga, nalaze se u sličnoj zabludi. Oni odbacuju pisma Starog zaveta o kojima je sam Hristos rekao: "I ona svjedoče za mene" (Jovan 5, 39). Odbacujući Stari zavet, oni u stvari odbacuju i Novi, jer i jedan i drugi predstavljaju delove nerazdvojne celine. Ispravno prikazati zakon Božji bez Jevanđelja nemoguće je, a isto tako ni Jevanđelje bez zakona. Zakon je utelovljeno Jevanđelje, a Jevanđelje je razvijeni zakon. Zakon je koren, a Jevanđelje miomirisni cvet i plod koji je koren doneo.

Stari zavet baca svetlo na Novi, a Novi zavet baca svetlo na Stari. I jedan i drugi predstavljaju otkrivenje slave Božje u Hristu. I jedan i drugi sadrže istine čiji će duboki smisao pred usrdnim istraživačem otkrivati uvek nove dubine.

Istina u Hristu i Njegovim posredstvom otkrivena neizmerna je. Onaj koji proučava Sveto pismo gleda, tako reći, u jedan izvor koji je što se duže gleda u njegovu dubinu – sve dublji i sve opsežniji. U ovom životu nikad nećemo u potpunosti shvatiti tajnu Božje ljubavi po kojoj je jedinorodnog Sina žrtvovao za oprostjenje naših greha. Delo našeg Spasitelja na ovome svetu jeste i biće uvek nešto što daleko prevazilazi našu moć shvatanja. Čovek može naprezati sve svoje umne snage da pronikne u ovu tajnu, ali će njegov um ostati pred tim potpuno nemoćan. I najmarljiviji istraživač videće pred sobom samo beskonačnost, beskrajnu pučinu.

Istina kakva je u Isusu može se iskusiti, ali nikada ne i objasniti. Njena visina, i dubina nadmašuju našu moć shvatanja. Možemo se upinjati do krajnjih granica svoje mašte, da bismo tek jedva nazreli samo nejasne konture jedne ljubavi koja se ne da objasniti, koja je visoka kao nebo ali se prignula zemlji da bi lik Božji utisnula u svest celom ljudskom rodu.

Međutim, nama je ipak omogućeno da od Božje milosti i sažaljenja vidimo toliko koliko smo u stanju da shvatimo. Toliko će se uvek otkriti poniznoj i pokajnički skrušenoj duši. Milosrđe Božje i mi ćemo shvatiti upravo onoliko koliko cenimo Njegovu podnesenu žrtvu za nas. Ako Reč Božju istražujemo u smernosti srca pred našim istraživačkim težnjama otvoriće se i velika tema o iskupljenju. Postajaće nam sve blistavija, a pri pokušaju da je shvatimo njena visina i dubina bivaće sve veća.

Naš život treba da bude povezan sa Hristovim životom. Potrebno je da neprekidno od Njega uzimamo i krepimo se Njime kao životvornim hlebom koji je sišao s neba, uzimajući uvek iz svežeg izvora koji stalno daje svoje obilje. Naš verski život će uvek biti svež samo onda ako Hrista stalno imamo pred očima, odajući Mu hvalu i slavu iz sveg srca. Naša molitva će poprimiti oblik razgovora sa Bogom koji ćemo voditi kao sa najpouzdanijim prijateljem. On će nam lično otkrivati svoje tajne. Često će nam se pojavljivati slatko i radosno osećanje o Isusovom prisustvu. Srce će nam goreti od radosti kada nam se približi da razgovara s nama kako nekada sa Enohom. I kada hrišćanin to zaista iskusi, onda se u njegovom životu vidi takva jednostavnost, smernost, nežnost i skrušenost srca da svi oni s kojima on dolazi u doticaj uviđaju da je on zaista bio sa Isusom i naučio se od Njega.

U svima onima koji je poseduju, religija Hristova otkriće se kao načelo koje čitavo biće prožima novim životom, kao životvorna, duhovno - delotvorna energija. Svežina, snaga i radost neprolazne mladosti biće uvek u njima. Srce koje primi Reč Božju nije kao bara koja isparavanjem potpuno presuši, niti pak kao isprovaljivana cisterna koja ovu dragocenu vodu ne može da zadrži. Ono je slično planinskom potoku koji se hrani pritokama nepresušnih izvora, čija hladna i kristalno bistra voda žuboreći skače s kamena na kamen i okrepljuje umorne, žedne i natovarene.

Ovakva iskustva daju svakom učitelju istine upravo one kvalifikacije koje ga čine Hristovim predstavnikom. Duh Hristovog učenja daće njegovim izlaganjima i molitvama snagu i sigurnost. Njegovo svedočanstvo za Hrista neće biti skućeno ili beživotno. Takav služitelj neće uvek ponavljati napamet naučene govorancije. Njegov um će biti otvoren neprekidnom prosvetljavanju Duha Svetoga.

"Koji jede moje tijelo", kaže Hristos, "i pije moju krv, ima život vječni... Kao što me posla živi otac, i ja živim Oca radi; i koji jede mene i on će živjeti mene radi... Duh je ono što oživljava... Riječi koje vam ja rekoh duh su i život su" (Jovan 6, 54 – 63).

Uzimanjem učešća u telu i krvi Hristovoj mi ćemo u službu koju vršimo za Boga unositi elemente večnog života. Onda tu neće biti neprivačnim i često ponavljanih misli dosadnog i nezanimljivog predikovanja. Navodiće se stare istine, ali će se one uvek videti u novoj svetlosti. Nove

predstave o istini istaće se s takvom jasnoćom i snagom da će svi moći da to shvate. Oni koji imaju preimućstvo da takvu propoved slušaju, ukoliko su podložni uticaju Duha Svetoga, osetiće životvornu snagu novog života. Vatra božanske ljubavi u njihovom srcu biće zapaljena, a uspavanje sposobnosti njihovog shvatanja oživeće i oni će biti u stanju da shvate lepotu i veličinu istine.

Veran domaćin predstavlja ono što bi trebalo da bude svaki učitelj dece i omladine. Ako za njega Reč Božja zaista predstavlja riznicu blaga on će iz nje stalno iznositi novu lepotu i nove istine. Kad se takav učitelj u molitvi potpuno osloni na Boga, Duh Hristov će zaista sići na njega i Bog će preko njega Duhom Svetim uticati na misli drugih. Duh Sveti ispunjava njegovu dušu i srce slatkom nadom, hrabrošću i odgovarajućim likovima iz Biblije osposobljuje ga da sve to kroz pouku prenese na mlade kojima predaje.

Izvori nebeskog mira i nebeske radosti, otvoreni rečima Nadahnuća u duši učitelja, postaće silna reka uticaja na blagoslov onima sa kojima on dolazi u kontakt. Biblija u tom slučaju neće za učenika postati neprijatna i dosadna knjiga. Naprotiv, uz mudroga učitelja, Reč Božja postaće sve poželjnija. Ona će za njega predstavljati hleb života i nikad je neće smatrati zastarelom. Svojom svežinom i lepotom Reč Božja privući će i oduševiti mlade šaljući im neprekidno svetlost i toplotu slično suncu koje obasjava zemlju i nikada se ne iscrpljuje.

Sveti, vaspitno – prosvetljujući Duh Božji nalazi se u Njegovoj Reči. Svetlost, nova dragocena svetlost, blista sa svake njene stranice. Otkrivene istine, pročitane Reči i rečenice postaju jasne i dozvoljavaju stvarne potrebe, jer to glas Božji govori duši.

Sveti Duh se najradije obraća mladima otvarajući im riznicu bogatstva i lepote Reči Božje. Tada dragocena obećanja izgovorena glasom Velikog Učitelja obuzimaju njihova osećanja i oživljavaju im dušu duhovnom snagom božanskog porekla. Um se na taj način razvija u poznanju onoga što je božansko i postaje barikada protiv iskušenja.

Reči istine dobijaju u značenju a njihovo značenje poprima širinu i potpunost o kojoj nismo ni sanjali. Lepota i bogatstvo Reči Božje imaće preobražavajući uticaj na um i karakter. Svetlost nebeske ljubavi padaće na srce kao božansko nadahnuće.

Biblija ukoliko se više proučava utoliko se više i ceni i poštuje. Svaki put kad joj se obrati, iskreni istraživač nalazi u njoj beskonačnu mudrost i ljubav Božju.

Značenje jevrejskog verskog uređenja još uvek nije u potpunosti shvaćeno. Njegovi obredi i simboli ukazuju na duboke i dalekosežne istine. Jevanđelje predstavlja ključ koji nam otvara tajne starozavetne obredne službe. Saznanje o planu iskupljenja otvara put za shvatanje i starozavetnih istina. Nama se pruža preimućstvo da ove čudesne istine shvatimo daleko bolje nego što smo ih do sada razumeli. Mi treba da shvatimo dubine promisli Božje. Čak i samo anđeli žele da zavire u istine koje se otkrivaju onim ljudima koji skrušena i smerna srca istražuju Reč Božju i mole se za veću dubinu, širinu u visinu znanja koje samo Bog može dati.

Pošto se približujemo svršetku istorije ovoga sveta, treba naročito da proučavamo proročanstva koja se odnose na ove poslednje dane. Poslednja knjiga Novog zaveta puna je istina koje naročito treba da shvatimo. Sotona je mnogima zaslepio razum tako da oni rado iznalaze svaki izgovor da ne proučavaju Otkrivenje. Međutim, Hristos upravo u ovoj knjizi preko svog sluga Jovana objavljuje šta će se sve zbiti u ovim poslednjim danima, i pri tom naročito naglašava: "Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječ proroštva i drže što je napisano u njemu" (Otkr. 1, 3).

"A ovo je život vječni," rekao je Hristos, "da poznaju tebe jedinoga istinitoga Boga i koga si poslao Isusa Hrista" (Jovan 17,3). Zašto mi ne shvatamo svu vrednost ovoga znanja? Zašto ove uzvišene istine ne gore u našem srcu trepereći na našim usnama, i prožimajući celo naše biće?

Dajući nam svoju Reč (Sveto pismo), Bog nam je stavio na dohvata sve istine bitne za naše spasenje. Hiljade i hiljade njih je uzimalo vodu iz ovog vrela života, pa ipak se njegovo izobilje nije ni najmanje umanjilo. Mnogi su imali Hrista stalno pred svojim očima, i gledajući u Njega, preobrazili su se u Njegovo obličje. Njima je srce gorelo u grudima dok su govorili o Njegovom karakteru i o onome šta je Hristos njima i šta su oni Hristu. Međutim, svi ti istraživači nisu uspeli da iscrpe te velike i svete teme. Tajne spasenja još hiljade i hiljade mogu da istražuju. Dok razmišljamo o Hristovom životu, Njegovom karakteru i Njegovoj misiji, zraci svetlosti sve jasnije obasjavaju svaki naš napor da otkrijemo novu istinu. Pri svakom novom istraživanju biće uvek nešto još interesantnije nego što je bilo onda kada nam se to prvi put otkrilo. Predmet je neiscrpan. Proučavanje Hristovog otelovljenja,

Njegova žrtva ispaštanja za pali ljudski rod i Njegova posrednička služba, zapošljavaće misli marljivog istraživača sve dotle dok svet postoji; i posmatrajući nebesa sa njihovom iskonskom prošlošću, on će uskliknuti: "Velika je tajna pobožnosti."

Mi ćemo u večnosti izučavati sve ono što smo već ovde prihvatili, čemu smo već ovde otvorili svoje srce kad smo primili ponuđenu svetlost. Tema iskupljenja zapošljavaće misli, srce i jezik iskupljenih kroz beskrajna vremena večnosti. Oni će razumeti istine koje je Hristos toliko želeo da otkrije svojim učenicima, ali oni, na žalost, nisu imali dovoljno vere da bi to mogli da shvate. Sticaće se neprekidno nova i sve jasnija predstava o savršenstvu i slavi Hristovoj. Kroz beskrajne vekove Hristos će kao verni domaćin iznositi iz svoje riznice i novo i staro.

U MOLITVI IŠTITE DA BI MOGLI DAVATI

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Luki 11, 1 – 13).

Hristos je stalno primao od Oca da bi mogao nama davati. "Riječ što čujete", rekao je On, "nije moja nego Oca koji me posla" (Jovan 14, 24), ... Sin čovječji nije došao da mu služe, neog da služi..." (Mat. 20, 28). On je živio, mislio i molio ne za sebe nego za druge. Na svoju svakodnevnu dužnost – da ljudima donosi nebesku svetlost – On je svakog jutra polazio posle dugih časova provedenih sa Bogom. Svakog dana je iznova dobijao sveže krštenje Duhom Svetim. U ranim časovima svakog novog dana Gospod Ga je budio iz sna, i Njegova duša i usne behu pomazani uljem božanske dobrote i milosti, da bi to mogao preneti i na druge. Reči koje je govorio dolazile su Mu sveže iz nebeskih dvorova, da bi ih u parvo vreme preneo umornima i napaćenima. "Gospod Gospod dade mi jezik učen" kaže On, "da umijem progovoriti zgodnu riječ umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao učenici" (Is. 50, 4).

Hristove molitve i Njegov običaj da održava stalno zajednicu sa Bogom, ostavljali su dubok utisak na Njegove učenike. Jednog dana, pošto su kraće vreme bili odsutni, zatekli su svog Učitelja u skrušenoj molitvi. Kao da je potpuno nesvestan njihove prisutnosti. On je nastavio glasno da se moli. Srca učenika bila su duboko ganuta. Kad je prestao da se moli, oni uzviknuše: "Gospode nauči nas moliti se Bogu."

U svom odgovoru, Hristos je ponovio molitvu "Oče naš", iznetu prethodno u besedi na gori. A zatim je jednom parabolom slikovito prikazao pouku koju je želeo da im pruži.

"Koji od vas", nastavio je On, "ima prijatelja, i otide mu u ponoći i reče mu: prijatelju daj mi tri hljeba u zajam; jer mi dođe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti. A on iznutra odgovarajući reče: ne uznemiruj me; već su vrata zatvorena i djeca su moja moja sa mnom u postelji i ne mogu ustati da ti dam. I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo nametljivo i uporno iskanje ustaće i daće mu koliko treba."

Ovde Hristos prikazuje molitelja koji u molitvi traži da bi mogao drugima dati. On mora dobiti hleba, jer inače ne može utoliti glad umornog i zakasnelog putnika. Iako njegov sused ne želi da bude uznemiravan, on ne prestaje da moli; prijatelju se mora pomoći; i na kraju njegova upornost biva nagrađena i želja ispunjena.

Na isti način učenici u imali da traže blagoslov od Boga. Svojim postupkom kad je nahranio mnoštvo gladnih i svojim rečima kad je o sebi govorio kao o hlebu s neba, On je svojim učenicima praktično pokazao šta oni kao Njegovi predstavnici treba da rade. Njihovo je bilo da narodu dele hleb života. On koji im je to delo i odredio znao je da će njihova vera često biti kušana. Često će se naći u neočekivanom položaju i tada će tek shvatiti koliko su, kao ljudska bića, nemoćni i nesposobni. Duše koje zaista gladuju za hlebom života dolaziće k njima, a oni će osetiti da su i sami oskudni i

bespomoćni. Duhovnu hranu oni prvo moraju i sami primiti da bi mogli i drugima da je dele. Nijednu dušu ne bi smeli otpustiti nenahranjenu. Stoga ih Hristos upućuje na pravi izvor gde će moći da podmire sve svoje potrebe. Čovek u priči kome je iznenada došao prijatelj i zatražio gostoprimstvo, nije mogao da ga odbije iako je bila već ponoć. On sam nije imao ništa da mu ponudi, ali je otišao onome koji je imao hrane i sa svojim molbama i saletanjem nije prestao sve dok sused nije pristao da zadovolji njegovu potrebu. A zar Bog svojim slugama, koje je poslao da nahrane sve koji osećaju svoju duhovnu glad, neće dati sve što im zatreba u interesu Njegovog dela?

Međutim, sebični sused u paraboli prikazuje verno Božji karakter. Pouka se u ovom slučaju ne dobija iz sličnosti nego iz suprotnosti. Sebičan čovek udovoljiće navaljivanju upornog molitelja samo zato da bi se rešio čoveka koji mu remeti počinak. Međutim, Bog s najvećom radošću daje. On je pun samilosti i jedva čeka da ispuni molbe onih koji Mu s verom prilaze. On nam daje da bismo mi mogli drugima davati i na taj način postati Njemu slični.

"Išтите", kaže Hristos, "i daće vam se; tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se."

U nastavku svog izlaganja, Hristos dodaje: "Koji je među vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe, da mu da mjesto ribe zmiyu? Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju? Kad dakle vi, zli buduću, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega?"

Da bi ojačao naše pouzdanje u Boga, Hristos nas uči da Ga u molitvi oslovljavamo novim imenom, imenom vezanim za ono što je zaista najdraže i najprisnije ljudskom srcu. On nam pruža preimućstvo da Svemogućeg i Večnog Boga nazivamo svojim ocem. To što Ga nazivamo Ocem kada Mu se obraćamo i govorimo o Njemu, znak je naše ljubavi i vere u Njega i zalog Njegovog srodstva i povezanosti s nama. Reči "Oče naš", izgovorene dok u molitvi tražimo Njegovu naklonost ili blagoslov, zvuče u Njegovom uhu kao najslađa muzika. Da nam se nazivati Boga svojim Ocem ne bi činilo kao nešto čime prekoračujemo granice dozvoljenog, Hristos je ovo ponovio i naglasio više puta. On želi da nas takvo obraćanje Bogu što prisnije zbliži s Njim.

Bog nas smatra svojom decom. On nas je iskupio od bezbožnosti ovog sveta i izabrao za članove svoje carske porodice, za sinove i kćeri nebeskog cara. On želi da naše poverenje u Njega bude dublje i snažnije nego što je ljubav deteta prema svom zemaljskom ocu. Roditelji prirodno vole svoju decu, ali Božja ljubav je veća, šira i dublja od svake ljudske ljubavi. Ona je neizmerna i beskonačna. Kad, dakle, zemaljski roditelji umeju davati dobre darove svojoj deci, koliko će više i radije Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji Mu se za to mole?

Pouke koje nam je Hristos pružio u pogledu molitve treba najbrižljivije razmotriti. U molitvi se skriva božanska nauka i Hristos u ovoj ilustraciji prikazuje načela koja svi treba da razumeju. On nam pokazuje šta je u stvari pravi smisao molitve, ističe neophodnost istrajnosti pri iznošenju naše molbe pred Boga i uverava nas da je Bog uvek spreman da sasluša i usliši naše molitve.

Naše molitve ne treba da predstavljaju sebično traženje nečeg što bi samo nama bilo od koristi. Iskati i tražiti mi moramo zato da bismo mogli davati. Načelo Hristovog života treba da bude i načelo našeg života. "Ja posvećujem sebe za njih", rekao je Hristos o svojim učenicima, "da i oni budu osvećeni istinom" (Jovan 17, 19). Ista ova posvećenost, odanost Bogu, samopožrtvovanje, potčinjenost zahtevima Božje Reči – sve vrline ispoljene u Hristu, moraju se videti i u životu Njegovih slugu. Naš zadatak na ovom svetu nije da služimo sebi, niti pak da zadovoljimo svoje prohteve. Naše je da slavimo Boga saradujući s Njim u spasavanju grešnika. Moramo u molitvi od Boga tražiti blagoslov da bismo ga predali drugima. Samo davanjem drugima moći ćemo stalno da primamo. Ne možemo nastaviti s primanjem nebeskog blaga ako ga ne predajemo onima koji se nalaze oko nas.

U paraboli molitelj je više puta odbijen, ali on nije odustajao od svoje namere. Tako je i sa našim molitvama. One ne bivaju uvek odmah uslišene, ali Hristos nas uči da nikada ne odustajemo od molitve. Cilj molitve nije da izazove neku promenu kod Boga, već da nas dovede u sklad s Njime. Kad u molitvi nešto zatražimo od Boga, On možda vidi da mi treba da ispitamo prethodno svoje srce i okajamo svoje grehe. Stoga nas vodi kroz poteškoće i iskušenja, da bismo se ponizili i uvideli čime sprečavamo delovanje Njegovog Svetog Duha na naše srce.

Ispunjenje Božjih obećanja vezano je uvek za određene uslove, i molitva nikada ne može da zauzme mesto dužnosti. "Ako imate ljubav k meni", rekao je Hristos, "zapovijesti moje držite." "Ko ima

zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a ko ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu i javiću mu se sam" (Jovan 14, 15. 21). Oni koji svoje molitve upućuju Bogu i pozivaju se na Njegova obećanja, a ne ispunjavaju postavljene uslove, nanose uvredu Njegovom imenu. Oni se pozivaju na Hrista kao na jemca za ispunjene datih obećanja, ali ne čine ništa čime bi dokazali svoju veru u Hrista i svoju ljubav prema Njemu.

Mnogi uopšte ne ispunjavaju uslove pod kojima bi mogli da budu primljeni kod Boga. Na nama je da tačno ispitamo punomoćje na osnovu kojeg možemo da se približimo Bogu. Ako smo neposlušni, to je pred Bogom tako kao da smo za isplatu određene sume novca podnli menicu za čiju ispaltu nismo ispunili uslove. Pozivamo se pred Bogom na Njegova obećanja i molimo Ga da ih ispuni, iako bi On postupajući u skladu sa takvom našom željom morao da obeščasti svoje ime.

Obećanje glasi: "Ako ostanete u meni i riječi moje u vama ostanu, što god hoćete ištite, i biće vam" (Jov. 15, 7). Jovan kaže: "I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove držimo. Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovih ne drži, laža je i u njemu istine nema; a koji drži riječ njegovu, a njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu" (I Jov. 2, 3 – 5).

Jedna od poslednjih zapovesti koju je Hristos dao svojim učenicima glasi: "Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubim da se i vi ljubite među sobom" (Jovan 13, 34). Da li se mi pokoravamo ovoj zapovesti ili pak gajimo u sebi oštre crte hladnog i zajedljivog karaktera, nimalo sličnog karakteru Hristovom? Kad na bilo koji način nekog ranimo ili mu zadamo bol, dužnost nam je da priznamo svoju krivicu i tražimo pomirenje. Ovo je jedna od bitnih priprema da bismo u istinskoj veri mogli pristupiti Bogu i zatražiti Njegov blagoslov.

Postoji još jedna stvar na koju ljudi tako često zaboravljaju dok u molitvi nešto traže od Boga. Jeste li bili iskreni i časni pred Bogom? Preko proroka Malahije, Gospod kaže: "Od vremena otaca svojih odstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni i ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama, ali velite u čemu bismo se vratili? E da li će čovek zakidati Boga? A vi mene zakidate i govorite: U čemu te zakidamo? U desetku i prinosu" (Mal. 3, 7. 8).

Kao Darodavac svih blagoslova, Bog traži jedan deo od svega što posedujemo. To je božanska odredba i na taj način On se pobrinuo za sredstva neophodna za propoved Jevanđelja. Vraćajući Bogu ovaj deo, mi pokazujemo da cenimo Njegove darove. Međutim, kako možemo tražiti Božji blagoslov ako smo Mu uskratili ono što Njemu pripada? Ako smo se pokazali kao neverni pristavi u ovozemaljskim dobrima, kako možemo očekivati da nam On poveri nebesko blago? I u ovome može da bude tajna neuslišenih molitava.

Međutim, Gospod je u svojoj velikoj milost spreman da nam oprost i On kaže: "Donesite sve desetke u sprema, da bude hrane u mojoj kući i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas, da vam bude dosta. I zaprijetiću vas radi proždrljivcu, te vam neće kvariti roda zemaljskoga i vinova loza u polju neće vam biti nerodna i zvaće vas blaženim svi narodi, jer ćete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama" (Mal. 3, 10 – 12).

Tako je i sa svim ostalim zahtevim Božjim. Svi Njegovi darovi obećani su pod uslovom poslušnosti. Nebo je prepuno blagoslova za one koji su voljni da sarađuju s Bogom. Svi koji su poslušni Bogu s punim poverenjem mogu da polažu pravo na ispunjenje Njegovih obećanja.

Međutim, mi moramo imati čvrsto i nepokolebljivo poverenje u Boga. On često odlaže sa odgovorom na naše molitve da bi prokušao našu veru i ispitao koliko je ozbiljna i iskrena naša želja. Kad tražimo nešto što je u skladu sa Njegovom Rečju moramo čvrsto verovati u Njegova obećanja i svoje molitve upućivati sa odlučnošću koja ne može biti odbijena.

Bog ne kaže: "Ištite jednom, i primićete." On nas poziva da u svojoj molitvi budemo uporni i istrajni, jer upornost u molitvi dovodi molitelja u mnogo ozbiljniji položaj i sve više uvećava njegovu želju da zaista dobije ono što u svojoj molitvi traži. Hristos je Marti na Lazarevom grobu naglasio: "Ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju" (Jovan 11, 40).

Razlog što mnogi tako malo vide od sile Božje upravo je u tome što nemaju živu veru. Njihova slabost je posledica njihovog neverovanja. Oni se više uzdaju u svoje sopstvene snage nego u ono što Bog može da učini za njih. Ostaju uporni u svome, planiraju i snuju, ali se malo mole i imaju malo stvarnog pouzdanja u Boga. On misle da imaju veru, ali je ta njihova vera u stvari samo trenutno

uzbuđenje. Pošto ne uviđaju ni sopstvene potrebe niti pak činjenicu koliko je Bog voljan da podari onima koji u veri zatraže, oni uopšte nisu istrajni ni postojani u svojim zahtevima.

U svojim molitvama mi treba da budemo usrdni i istrajni upravo tako kao što je u svom traženju uporan bio siroti čovek koji je u ponoć išao da traži hleba. Što se ozbiljnije i istrajnije molimo utoliko je prisutnija naša duhovna povezanost sa Hristom. Napredujući i jačajući u veri primaćemo i sve obilnije blagoslove.

Naše je da se molimo i da verujemo. Bdijte i molite se. Bdijte i sarađujte u molitvi s Bogom koji će vas rado uslušiti! Imajte uvek na umu činjenicu da smo mi "Bogu pomagači" (I Kor. 3, 9). Govorite i radite u skladu sa svojim molitvama. Proveravanje će pokazati i to zauvek da li je vaša vera bila prava, ili su vaše molitve bile samo obična forma.

Kad se pojave poteškoće, i kad na svom životnom putu naiđete na prepreke, ne očekujte nikakvu pomoć od smrtnih ljudi. Uzđajte se samo u Boga. Navika da drugima pričamo o svojim teškoćama nas samo još više slabi a njima ne daje nikakvu snagu. Svoje sagovornike na taj način samo opterećujemo svojim duhovnim slabostima i nedostacima od kojih nas oni ne mogu osloboditi. Mi oslonac tražimo u zabludelim i ograničenom smrtniku, dok nam na raspolaganju stoji snaga nepogrešivog i večnog Boga.

Da biste našli mudrost, nije potrebno ići na kraj sveta, jer nam je Bog tako blizu. Uspeh u životu ne zavisi toliko od sposobnosti koje sada imate ili koje ćete bilo kada imati, koliko od onoga što Bog može da učini za vas. Mnogo se manje treba pouzdati u ono što je čovek sposoban da učini, a više, daleko više, u Boga i u ono što je On spreman da učini za svaku vernu dušu. On želi da se verom čvrsto uhvatite za Njegovu ruku, da od Njega očekujete velike stvari. On želi da vam podari razumevanje ne samo u duhovnom nego i u ovozemaljskom životu. On može da izoštri vašu inteligenciju, da vam podari taktičnost i veštinu. Primenite svoje talente u praksi i tražite mudrost od Boga i ona će vam biti dana.

Primate Reč Hristovu kao čvrsto obećanje zajemčeno upravo vama. Nije li vam On uputio poziv da dođete k Njemu? Ne izgovarajte nikada reči koje obeshrabruju i uništavaju nadu, jer se na taj način mnogo gubi. Gledati samo na spoljne okolnosti i žaliti se kad naiđu teškoće i nevolje, znači ispoljavati bolesnu i oslabljenu veru. Govorite i radite tako kao da je vaša vera nepobediva. Gospod izobiluje svim što može da posluži kao izvor pomoći; sva blaga ovog sveta Njegovo su vlasništvo. Očima vere uvek gledajte u nebo. Obraćajte se Onome ko je izvor svetlosti, snage i uspeha.

U pravoj istinskoj veri leži živahnost, čvrstina načela i postojanost cilja koje ni vreme ni patnje ne mogu oslabiti. "Djeca se more i sustaju i mladići padaju, ali koji se nadaju Gospodu dobijaju novu snagu i podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hode i ne more se" (Is. 40, 30. 31).

Mnogi čežljivo žele da pomonu drugima, ali osećaju da nemaju ni duhovne snage ni vedrine neophodne za to. Neka zato upućuju svoje molitve prestolu milosti. Molite se najusrdnije za dar Duha Svetoga! Bog stoji iza svakog obećanja koje je dao. Držeći u ruci Bibliju, recite u svojoj molitvi: Učinih kako si rekao, pozivam te na Tvoje obećanje: "Ištite i daće vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvoriće vam se".

Svoje molitve moramo upućivati ne samo u ime Hristovo nego i pod uticajem Svetoga Duha. Na to je apostol mislio kad je u svojoj poslanici naglasio: "Nego samo Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim" (Rimlj. 8, 26). Na takvu molitvu Bog rado odgovara. Kad molitva upućena u ime Hristovo odiše ovakvom usrdnošću i upornošću onda upravo ta naša upornost predstavlja zalag Onoga "koji može još izobilnije sve učiniti što ištemo" (Ef. 3, 20), i On će sigurno uslišiti našu molitvu.

"...Sve što uzistete u svojoj molitvi," kaže Hristos, "vjerujte da ćete primiti; i biće vam" (Marko 11, 24). "I što god zaištete u Oca u ime moje, ono ću vam učiniti, da se proslavi Otac u Sinu" (Jovan 14, 13). A ljubljeni učenik Jovan, pod nadahnućem Duha Svetoga, veoma jasno i nedvosmisleno naglašava: "Ako što molimo po volji Njegovoj poslušaj nas. I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da će nam dati što ištemo u Njega" (Jov. 5, 14. 15). Stoga u svojoj molitvi uvek naglasite da je upućena u ime Hristovo. Ukazujući čast tom Imenu, Bog će uslišiti vašu molitvu.

Duga oko prestola predstavlja jemstvo da je Bog istinit i da u Njemu nema nikakvog "promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka" (Jak. 1, 17). Mi smo grešnici pred Njim, ne zaslužujemo Njegovu naklonost i odobravanje pa ipak On stavlja i naša usta onu najdivniju molitvu: "Nemoj nas odvrci radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama,

nemoj ga ukinuti" (Jer. 14, 21). Kad Mu prilazimo, priznajući svoju nedostojnost i svoju grešnost, On se zakleo sobom da će čuti naše vapaje. Čast Njegovom prestola predstavlja zalog da će se Reč koju nam je dao sigurno ispuniti.

Slično Aronu koji je, simbolizirajući Hrista, na svom prvosveštenskom naprsniku nosio imena plemena Izrailjevih, tako i naš Spasitelj u nebeskoj svetinji imena svih svojih sledbenika nosi u svom srcu. Naš veliki Prvosveštenik ima na umu svaku reč kojom je hrabrio ne samo svoje učenike pri rastanku, nego i sve nas da se u Njega uzdamo. On svoj zavet nikad ne zaboravlja.

Svi oni koji u molitvi traže nešto od Njega naći će. Svima koji kucaju biće vrata uvek otvorena. Nikad se neće čuti izgovor: "Ne uznemiruj me; vrata su već zatvorena; ne želim da ti otvorim." On nikada neće reći: Ne mogu da ti pomognem. Čak i onima koji bi u ponoći zatražili hleba da nahrane gladne, biće molba ispunjena.

U parabolama, čovek koji je tražio hleba za iznenadnog gosta dobija onoliko "koliko treba." A u kojoj meri će onda Bog dati nama da bismo mogli davati drugima? "A svakome se od vas daje blagodat po mjeri dara Hristova" (Ef. 4). Anđeli budno i s najvećim interesovanjem prate kako čovek postupa sa svojim bližnjima. Kada vide da neko prema zabludelim ispola Hristu slično saosećanje i ljubav oni mu se odmah približuju i došaptavaju mu reči koje treba da kaže, a koje će predstavljati hleb života za gladnu dušu. Tako će "Bog da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojem i slavi, u Hristu Isusu" (Fil. 4, 19). Vaše iskreno i istinito svedočanstvo On će učiniti snažnim u sili života koji dolazi. Reč Gospodnja biće u vašim ustima kao istina i pravda.

Ličnim naporima za druge treba da prethode mnoge molitve u tajnosti; jer je potrebna zaista velika mudrost da bi se shvatila veština spasavanja duša. Pre nego što stupimo u vezu s ljudima, treba da održavamo vezu sa Hristom. Priprema za rad sa ljudima stiže se u skrušenoj molitvi pred apostolom božanske milosti.

Neka vam se srce rastapa od duboke čežnje izađete pred Boga, Boga života. Život Hristov najbolje je pokazao šta može postići svako ljudsko biće ako je učesnik u božanskoj prirodi. Sve što je Hristos primio od Boga, možemo isto tako primiti i mi. Zato tražite u molitvi i primićete. Sa istrajnošću u veru kakvu je pokazao Jakov one noći na Jakovu i s nepopustljivom upornošću u molitvi kakvu je Ilija ispoljio na Karmilu, možete i vi u svojoj molitvi tražiti sve što je Bog obećao.

Neka vam dušu ispune veličanstvene predstave o Bogu. Neka vaš život nevidljivim nitima bude neraskidivo povezan sa životom Hristovim. Onaj ko je u početku zapovedio da iz tame zabliska svetlost, želi da ona zasvetli i u vašem srcu kako biste spoznali slavu Božju u licu Isusa Hrista. Duh Sveti će vam otkriti božanske istine unoseći ih kao životvornu snagu u srce spremno da poslušna. Hristos će vas dovesti na sam prag Svemogućega. Moći ćete da ugledate slavu iza zavese, i da otkrivete savršenstvo Onoga "koji svagda živi da se može moliti za nas."

DVA MOLITELJA

Ovo poglavlje zasniva se na Jevanđelju po Luki 18, 9 – 14.

"A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravedni i druge uništavahu", Hristos je ispričao parabolom o fariseju i cariniku. Farisej je pošao u hram da se pomoli, ali ne zato što je osećao da je grešnik kome je potreban oprostaj, već samo zato da bi razmetljivo istakao svoje zasluge i dobio pohvalu. On je svoju molitvu smatrao aktom koji će ga preporučiti Bogu, a u isto vreme pred ljudima

izazvati visoko mišljenje o njegovoj pobožnosti. Nadao se da će na taj način osigurati naklonost i odobravanje i Boga i ljudi. Ono što je njega pokretalo na molitvu bio je samo lični interes.

On je bio pun samohvalisanja. To pokazuje njegov pogled, hod, ponašanje, pa čak i njegova molitva. Odvojivši se od ostalih kao da želi reći: "odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe" (Is. 65, 5), stajao je i molio se "u sebi". Potpuno zadovoljan sobom, verovao je da ga i Bog i ljudi gledaju s velikim zadovoljstvom.

"Bože!" naglasio je on "hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik". Dakle, farisej o svom karakteru sudi, ne prema svetosti Božjeg karaktera već prema karakteru drugih ljudi. Njegove misli su, umesto na Boga, usmerene na ljude, i tu leže cela tajna njegovog potpunog zadovoljstva – sopstvenim stanjem.

On nabraja svoja dobra dela: "Postim dvaput u nedelji; dajem desetak od svega što imam." Religija fariseja uopšte ne može da gane dušu, jer on ne teži za karakterom koji je sličan Božjem ni za srcem koje je puno ljubavi i milosrđa. On se zadovoljava religijom koja se odražava samo u spoljašnjem životu. Njegova pravednost je samo njegova, - plod njegovih sopstvenih dela i odmeravana ljudskim merilima.

Svi oni koji sebe smatraju pravednicima, preziru ostale ljude. Sudeći o sebi uglavnom prema drugima, farisej isto tako i druge procenjuje prema sebi. Svoju pravednost on upoređuje sa njihovom, i ukoliko su drugi ljudi gori utoliko on sebi izgledaju pravedniji. Njegova samopravednost navodi ga da optužuje druge. "Ostali ljudi" su za njega prestupnici zakona Božjeg i kao takve on ih osuđuje. Time on otkriva duh sotone, koji je "opadač braće naše." S takvim duhom, on u svojoj molitvi nije mogao da stupi u razgovor duše s Bogom, i vratio se kući bez Božjeg blagoslova.

Carinik je ušao u hram zajedno s ostalim poklonicima, ali se ubrzo odvojio od njih kao nedostojan da im se pridruži u molitvi. Stojeći podalje, ne htede "ni očiju podignuti k nebu, nego bijaše prsi svoje" u dubokom bolu i gnušanju na samog sebe. Bio je svestan da je prestupnik pred Bogom, da je grešan i opoganjen. On nije mogao očekivati milosrđe čak ni od svoje okoline jer su ga svi gledali s prezirom. Znao je da nema nikakvih zasluga na osnovu kojih bi se mogao preporučiti Bogu. Stoga je zavapio u očajanju: "Bože, milostiv budi meni grešnome". On sebe nije upoređivao s drugima. Savladan osećanjem krivice, stajao je zaboravljajući sve, sam u prisustvu Boga. Njegova jedina želja bila je da dobije oprostaj i mir, u svojoj molitvi pozivao se samo na Božju milost; i dobio je traženi blagoslov. "Kažem vam", naglasio je Hristos, "da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj."

Farisej i carinik predstavljaju dve velike grupacije ljudi u koje se dele svi oni koji u molitvi izlaze pred Boga. Njihovi prvi predstavnici bila su dva prva deteta rođena na ovom svetu. Kajin se osećao prevednim, i pred Boga izašao samo sa žrtvom zahvalnicom. On nije priznavao ni greh ni potrebu za milošću. Međutim, Avelj je došao s krvlju koja je upućivala na Jagnje Božje. Došao je kao grešnik, priznavajući da je izgubljen i da mu je jedina nada u nezasluženoj ljubavi Božjoj. Bog je sa odobravanjem pogledao na njegovu žrtvu, a na Kajinovu nije. Osećanje da nam je Bog potreban i priznavanje sopstvenog siromaštva i greha, prvi su uslov da budemo primljeni kod Boga. "Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko" (Mat. 5, 3).

I za one koje predstavlja farisej, kao i za one koje predstavlja carinik pouka se nalazi u iskustvu apostola Petra. U početku svoje misije u svojstvu Hristovog učenika, Petar je o sebi imao veoma visoko mišljenje. Smatrao se jakim. I, isto kao i ovaj farisej, u svojim očima nije bio "isto što i drugi ljudi". Kad je Hristos one večeri, pre nego što će biti izdan, upozorio svoje učenike: "Svi ćete se sablazniti o mene ovu noć", Petar je samouvereno izjavio: "Ako se i svi sablazne, ali ja neću" (Marko 14, 27. 29). Petar nije bio svestan opasnosti u kojoj se nalazio. Samopouzdanje ga je odvelo na pogrešan put. Osećao se sposobnim da se odupre iskušenju; ali posle svega nekoliko časova došla je proba i on se čak uz zakletvu odrekao svoga Učitelja.

I kad ga je kukurikanje petla podsetilo na Hrisove reči, iznenađen i užasnut onim što je upravo učinio obazreo se, pogledao u onom pravcu gde su vezanog čvrsto držali Njegovog Učitelja. Istog trenutka i Hristos je svoj pogled uputio na Petra; i u tom bolnom pogledu, u kom su bili pomešani ljubav i sažaljenje, prepoznao je Petar samog sebe, naglo izašao napolje i gorko zaplakao. Hristov pogled slomio je njegovo srce. Petar se obratio i gorko okajao svoj greh. On je bio sličan ovom cariniku u svom kajanju i skrušenosti, pa je slično njemu našao i milost. Hristov pogled mu je osigurao oprostaj.

Petrovog samopouzdanja je tada zauvek nestalo. Nikad više nije ponovio svoje nekadašnje hvalisave izjave.

Posle vaskrsenja Hristos je još tri puta proveravao Petra. "Simone Jonin!", upitao je On, "ljubiš li me većma nego ovi?" Petar se sada nije više uzdizao iznad svoje braće, već se obratio Onome koji je mogao da čita njegovo srce. "Gospode!", odgovorio je on "ti sve znaš, ti znaš da te ljubim" (Jovan 21, 15. 17).

Tada je dobio određeni nalog. Povereno mu je delo veće i delikatnije nego što je do tada imao. Hristos mu je naredio da napasa ovce i jaganjce Njegovog stada. Poverivši mu na ovaj način pastirsku brigu za duše za koje je dao svoj život. Hristos je Petru pružio najjači dokaz o poverenju i iskrenost njegovog obraćenja i vraćanja u prvobitni položaj. Nekada toliko buran, slavloljubiv i samopouzdan, ovaj učenik je postao pokoran i spreman na kajanje. Od sada je bio spreman da sledi svog Gospoda i u samoodricanju i požrtvovanju. Bio je Hristov saučesnik u stradanju; i kad Hristos bude sedeo na prestolu svoje slave, Petar će s Njim učestvovati i u slavi.

Isto zlo koje je Petra dovelo do pada, a fariseju onemogućilo da u svojoj molitvi uspostavi stvarnu vezu sa Bogom donosi i danas propast hiljadama ljudi. Ništa nije tako uvredljivo za Boga, a tako opasno za ljudsku dušu kao oholost i uobraženost. Od svih greha to je najbeznačajniji i gotovo neizlečiv greh.

Petrov pad nije nastupio trenutno i odjednom, već postepeno. Samopouzdanje ga je navelo da veruje da je spasen i siguran, i korak po korak on se spuštao sve niže dok se konačno nije odrekao svog Učitelja. Dokle god smo na ovom svetu nikad se ne smemo u potpunosti osloniti samo na sebe, niti se osećati sigurnim od svake napasti. One koji prime Spasitelja, ma koliko iskreno bilo njihovo obraćenje, nikad ne treba učiti da kažu ili osećaju da su već spaseni. To je zabluda. Pravilno je učiti ih da u svom srcu gaje veru i nadu; međutim, čak i onda kad smo se predali Hristu i znamo da nas on prihvata, mi ipak nismo van domašaja iskušenja. Reč Božja kaže: "Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati" (Dan. 12, 10). Samo onaj koji odoli iskušenju "kad bude kušan primiće vijenac života" (Jakov 1, 12).

Oni koji su u svom prvom osvedočenju, kad prime Hrista, skloni da kažu: "Spasen sam", nalaze se u opasnosti da se suviše uzdaju i oslanjaju samo na sebe. Oni uopšte nisu svesni sopstvene slabosti i ne vide da im je stalno potrebna božanska snaga i pomoć. Nespremni na sotonina lukavstva, kad se nađu u iskušenju, mnogi slično Petru padaju u najdublje grehe. Za sve nas važi upozorenje: "Koji misli da stoji, neka se čuva da ne padne" (I Kor. 10, 12). Naša jedina sigurnost nalazi se u stalnom nepoverenju u sebe i potpunoj zavisnosti od Hrista.

Petru je bilo neophodno da uvidi nedostatke svog karaktera i shvati koliko mu je potrebna snaga i milost Hristova. Gospod nije mogao da ga poštedi iskušenja ali je mogaoda bude pošteđen poraza. Da je Petar prihvatio blagovremenu Hristovu opomenu, on bi stražio u molitvi. Hodio bi sa strahom i drhtanjem čuvajući se da se ne spotakne. Tako bi dobio božansku pomoć i sotona ga ne bi nadvladao.

Petrov pad je usledio samo zbog njegovog preteranog samopouzdanja; ali je pokajanjem i poniznošću on ponovo čvrsto stao na svoje noge. Zapis o njegovom iskustvu predstavlja ohrabrenje za svakog grešnika koji je spreman da okajava svoje grehe. Iako je Petar teško sagrešio, on ipak nije bio ostavljen i prepušten samom sebi. Reči Hristove: "Ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane" (Luka 22, 32), ostale su neizbrisivo urezane u njegovoj duši. Razdiran grižom savesti, Petar je u ovoj Hristovoj molitvi i u sećanju na onaj Njegov pogled pun ljubavi i samilosti nalazio svoju jedinu nadu. I posle svog vaskrsenja Hristos je mislio na Petra kad je u poruci upućenoj po anđelu ženama, koje su došle na Njegov grob, naglasio: "Nego idite kažite učenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju; tamo ćete ga vidjeti" (Marko 16, 7). Petrovo kajanje bilo je prihvaćeno od Spasitelja koji je spreman da pokajniku oprost i koji zaista može da oprost grehe.

Isto ono milosrđe koje je bilo ukazano Petru ukazuje se i danas svakoj duši koja je pala u iskušenje. Sotonino posebno lukavstvo sastoji se u tome da čoveka navede na greh a zatim da ga ostavi u stanju takve bespomoćnosti i očajanja da se uopšte i ne usudi tražiti oprostaj. Ali zašto bismo strahovali kad je Bog rekao: "Neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom, i učiniće mir sa mnom" (Is. 27, 5). Sve što je potrebno da bi se nadoknadile naše slabosti i da bismo bili ohrabreni da priđemo Hristu ponuđeno je velikodušno.

Hristos je dao svoje slomljeno telo da otkupom vrati Bogu ono što Mu je kao nasleđe već pripadalo, i da ljudima da još jedno vreme milosti i probe. "Zato i može navijek spasti one koji krozanj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih" (Jev. 7, 25). Njegov bezgrešni život, Njegova poslušnost i smrt na krtu Golgote, bili su залог za izgubljeni ljudski rod. Pa još i sada On se kao Poglavar našeg spasenja zalaže za nas, ne samo kao onaj koji moli, već kao Pobednik koji svojom pobedom polaže puno pravo na to. Njegova je žrtva bila savršena i On kao naš posrednik vrši službu koju je dobrovoljno prihvatio, držeći pred Bogom kadionicu u kojoj se molitve, priznanja i zahvalnosti Njegovog naroda mešaju sa Njegovim zaslugama. Okađeni tamjanom Njegove pravde, ovi prinosi se uzdižu pred Boga kao slatki miomiris. Prinos je potpuno prihvatljiv, i za sve prestupe tako se dobija oprostaj.

Hristos je uzeo na sebe da bude naš zastupnik i jamac, i On ne zanemaruje nikoga. On koji nije mogao podneti da ljudska bića budu izložena večnoj propasti, već je svoju dušu dao na smrt njih radi, s najdubljim saosećanjem i milošću gleda na svaku dušu koja shvata da se sama ne može spasti.

Svakome koji očajava On će pomoći da se uzdigne. On koji je svojim izmirenjem stavio ljudima na raspolaganju bezgranično blago duhovne sile neće nikada propustiti da ovu silu ne upotrebi u njihovu korist. Sve svoje grehe, brige i boli stavimo kod Njegovih nogu, jer nas On ljubi. Svaki Njegov pogled i svaka Njegova reč treba da nam ulivaju pouzdanje. On će naš karakter formirati i izgraditi prema svojoj volji.

I pored sve svoje moći sotona nije u stanju da savlada dušu koja se s puno poverenja preda Hristu. "On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost" (Is. 40, 29).

"Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde" (I Jov. 1, 9). "Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu" (Jer. 3, 13). "I pokropiće vas vodom čistom, i bićete čisti; ja ću vas očistiti od svih nečistota vaših i od svih gadnijeh bogova vaših" (Jezek. 36, 35).

Međutim, da bismo našli oprostaj i mir, mi pre toga moramo postati svesni svoje grešnosti i ta svest mora da nas izvede na pokajanje. Farisej se uopšte nije osećao grešnim. Duh Sveti uopšte nije mogao da utiče na njega. Duša mu je bila obavijena oklopom samopravednosti koji ni najoštrije strele Božje, usmerene rukom anđela, nisu mogle da probiju. Hristos može da spase samo onoga ko uvidi i prizna da je grešnik. On je došao "da iscijeli skrušene u srcu; da propovijeda zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati, da otpusti sužnje" (Luka 4, 18). Međutim, On sam je rekao da "ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni" (Luka 5, 31). Moramo spoznati svoje pravo stanje, inače nećemo osetiti potrebu za Hristovom pomoći. Moramo shvatiti da nam pretila opasnost, inače nećemo tražiti utočište. Moramo osetiti bol svojih rana, inače nećemo tražiti isceljenje.

Gospod kaže: "Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go. Savjetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš" (Otkr. 3, 17, 18). Zlato u vatri prečišćeno predstavlja veru koja deluje kroz ljubav. Samo na taj način možemo doći u sklad sa Bogom. Mi možemo biti veoma aktivni u delu, možemo učiniti mnogo; ali bez ljubavi, one ljubavi kakva je živela u Hristovom srcu, ne možemo postati članovi nebeske porodice.

Čovek sam po sebi nije u stanju da spozna svoje zablude. "Srce je prijeverno više svega i opak; ko će ga poznati" (Jer. 17, 9). Ustima se može priznati siromaštvo duha a da srce to ipak ne prizna. Dok govorimo Bogu o svom duhovnom siromaštvu, srce može da gori uobraženošću da je zbog svoje poniznosti i uzvišene pravednosti dostojnije od drugih. Međutim, pravu predstavu o sopstvenom stanju možemo steći samo na jedan način – ako stalno gledamo u Hrista. Tako visoko mišljenje o svojoj pravednosti ljudi imaju samo zato što ne poznaju Hrista. Dok razmišljamo o Njegovoj čistoti i uzvišenosti tada tek u pravoj svetlosti vidimo svoje slabosti, nedostatke i svoje siromaštvo. Postajemo svesni da smo izgubljeni i beznadni, odeveni u odeću samopravednosti, kao i svi ostali grešnici. Uviđamo da se sopstvenom dobrotom i pobožnošću nikad ne bismo spasili, već samo neizmernom Božjom milošću.

Molitva ovog carinika bila je uslišena zato što je odražavala zavisnost koja je proisticala iz potpunog oslanjanja na Svemogućeg. Samom cariniku činilo se da on nema ništa drugo osim srama

na licu. To bi morali da uvide svi koji se u molitvi obraćaju Bogu. Samo verom – verom koja se odriče svakog samopouzdanja – ponizni molbenik treba da se uhvati za silu Svemogućega.

Nema spoljne forme koja bi mogla da zameni jednostavnu veru i potpuno samoodricanje. Međutim, nijedan čovek to ne može da učini sam, sopstvom snagom. Mi samo možemo dati pristanak da Hristos to učini za nas. Onda će duša govoriti: Gospode, uzmi moje srce; jer ja sam nisam u stanju da Ti ga predam; ono predstavlja Tvoju svojinu. Drži ga čisti, jer ga sam ne mogu držati u takvom stanju, da bi Ti mogao boraviti u njemu. Spasi me od mene samog, od moga sopstvenog "ja", koje me čini toliko nesličnim Hristu. Formiraj i uobliči moj karakter i uzdigni me u čistu i svetu atmosferu u kojoj će tvoja ljubav punom snagom moći da se uliva u moju dušu.

Odreći se u potpunosti samog sebe nije dovoljno samo na početku hrišćanskog života. To se mora obnavljati na svakom novom koraku preduzetom u cilju napredovanja na putu vere. U svemu što učinimo dobro zavisimo od snage koja se ne nalazi na nama samima. Zato je neophodno da svoje srce u molitvi stalno izlivamo pred Bogom, da skrušena srca stalno priznajemo svoje grehe i da budemo ponizni pred Njim. Bićemo sigurni na svom put samo ako smo uvek spremni da se odrekemo sebe i da se potpuno oslonimo na Hrista.

Što se više približimo Hristu i jasnije upoznamo čistotu Njegovog karaktera, utoliko ćemo jasnije shvatiti težinu i odvratnost greha, i utoliko ćemo manje biti skloni da uzdižemo sami sebe. Oni koje nebo priznaje svetima, najmanje se hvale sopstvenom dobrotom. Apostol Petar je bio veran sluga Hristov, bio je bogato počastvovan božanskim prosvetljenjem i silom, veoma aktivno je učestvovao u podizanju Hristove zajednice, ali nikada nije zaboravio strašno poniženje kroz koje je prošao; njemu je njegov greh bio oprošten; ali ipak on je dobro znao da slabost svoga karaktera – koja je i bila uzrok njegovog greha – može pobediti samo milošću Hristovom. U samom sebi nije nalazio ništa što bi trebalo uzdizati i slaviti.

Nijedan od apostola ili proroka nikada nije tvrdio za sebe da je bez greha. Ljudi koji su u čistoti svog življenja bili Bogu najbliži, koji bi radije svoj život žrtvovali nego svesno učinili neko zlo ljudi koji su bili počašćeni božanskim prosvetljenjem i snagom, priznavali su grešnost svoje prirode. Oni se nikada nisu pouzdavali u smrtno telo. Nisu sticali svoju pravедnost nego su se pozivali samo na zasluge pravde Hristove. Tako mora biti i sa svima koji se ugledaju na Hrista.

Pri svakom novom koraku u našem hrišćanskom životu naše kajanje sve dublje. Onima kojima je oprostio i koje priznaje kao svoje, Gospod kaže: "I opomenućete se zlijev putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami ćete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje" (Jezek. 36, 31). Zatim isto tako kaže On: "I ja ću utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaćeš da sam ja Gospod" (Jezek. 16, 62. 63). Tada se naša usta neće otvoriti da uzdižemo i veličamo sami sebe. Bićemo svesni da se naša pravovaljanost nalazi jedino u Hristu. Priznanje apostolovo biće i naše: "Jer znam da dobro ne živi u meni to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim" (Rimlj. 7, 18). "A ja Božje sačuvaj, da se čim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našeg Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet i ja svijetu" (Gal. 6, 14).

Da bismo stekli ovakvo iskustvo nalaže nam se: "Gradite spasenje svoje sa strahom i drhtanjem. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno" (Filib. 2, 12. 13). Bog ovo ne nalaže zato da biste se vi plašili da će On možda propustiti da izvrši svoje obećanje, da će Mu dosaditi strpljenje ili, pak da neće imati samilosti prema vama. Međutim, bojte se da vaša volja nije potčinjena volji Hristovoj, i da vašim životom ne vladaju nasleđene ili pak stečene negativne crte karaktera. "Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što Mu je ugodno." Bojte se da se vaše "ja" ne ispreči između vaše duše i Velikog Učitelja. Strahujte da vaše "ja" ne osujeti cilj koji Bog želi da postignete. Bojte se prevelikog pouzdanja u sopstvene snage. Bojte se da svoju ruku ne istrnete iz ruke Hristove pokušavajući da stazom života idete sami bez Njegovog stalnog prisustva.

Moramo izbegavati sve što podstiče oholost i uobraženost; stoga hvalisanje i laskanje ne treba ni primati ni davati. Laskanje je delo sotonino. On laska, isto tako kao što i optužuje i proklinje, nastojeći da na taj način upropasti dušu. One koji ljudima laskaju i hvale ih koristi sotona kao svoje agente. Radnici Hristovi ne smeju primati laskanja niti pak laskati drugima. Oni treba potpuno da izgube iz vida sebe. Uzdizati i slaviti treba samo Hrista. Na Onoga "koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom" (Otkr. 1, 5), treba da bude usmereno svako oko i Njega treba da hvali i uzdiže svako srce.

Život u kome se gaji strah Gospodnji neće nikada biti život tuge i sumornosti. Samo odsutnost Hristova daje tužan izraz našem licu, a životu bezdan izgled beskrajnog hadžiluka (hodočašća). Ljudi koji su prepuni samopoštovanja i samoljublja ne osećaju potrebu za živom i ličnom vezom sa Hristom. Srce koje nikada nije palo na Stenu (Hrista Isusa) ponosi se svojom celovitošću. Ljudi žele dostojanstvenu religiju, put koji je toliko širok da ima dovoljno prostora za sve njihove sklonosti i osobenosti. Njihovo samoljublje, njihova težnja da budu popularni i hvaljeni, izgone iz njihovog srca Spasitelja; a bez Njega u duši je samo sumornost i tuga. Međutim, Hristov boravak u duši predstavlja izvor radosti. Za sve one koji prime Hrista, i sam osnovni ton Reči Božje predstavlja radost.

”Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime sveti: na visini, i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smerna duha, oživljavajući duh smjernijeh i oživljavajući srce skrušenijeh” (Is. 57, 15).

Mojsije je – da bi mogao ugledati slavu Božju – morao biti sklonjen u raselinu jedne strane. Tako isto kad se i mi sklonimo u raselinu Stene koja predstavlja Hrista, On sam će nas zakloniti svojom probodenom rukom i moći ćemo da čujemo šta Gospod poručuje svojim slugama. Kao i nekada Mojsiju, Gospod će nam se otkriti kao ”Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev, i obilan milosrđem i istinom koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja i nepravde i grijeha” (II Mojs. 34, 6. 7).

Delo iskupljenja povlači za sobom posledice koje čovek jedva može i da nasluti. ”Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovjeku ne dođe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube” (I Kor. 2, 9). Ako se grešnik, privučen snagom Hristovom, približi uzdignutom krstu i u dubokoj skrušenosti ničice padne pred njim, on će biti prepoređen. Daće mu se novo srce, i on će postati potpuno novo stvorenje u Hristu Isusu. Svetost ništa više i ne traži. Sam Bog pravda onoga koji je od vjere Isusove” (Rimlj. 3, 26). ”A koje opravdava one i proslavi” (Rimlj. 8, 30). Ma kako bile velike sramota i uniženost prouzrokovane grehom, još uvek su veći čast i uzvišenost koji su nam omogućeni zahvaljujući iskupljujućoj ljubavi Hristovoj. Ljudskim bićima koja teže za tim da obnove u sebi božanski lik dato je pravo na najveće blago neba, na preuzvišenu čast, što će ih uzdići na položaj čak i viši od položaja anđela koji nikada nisu pali.

”Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onih koji gospodare: carevi će vidjeti i ustati i knezovi će se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izrailjeva, koji te je izabrao” (Is. 49, 7).

”Jer koji se sam podiže poniziće se; a ko se sam ponižuje podignuće se” (Luka 18, 14).

”A KAMO LI BOG NEĆE ODBRANITI SVOJE IZABRANE?”

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Luki 18, 1 – 8.

Hristos ovde govori o vremenu koje će prethoditi Njegovom drugom dolasku i opasnostima kroz koje će Njegovi sledbenici morati da prođu. Imajući u vidu naročito to vreme ispričao mi je parabolu: ”kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži.”

”U jednome gradu”, reče On, ”bijaše jedan sudija, koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stidaše. A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolazaše k njemu govoreći: ne daj me mojemu suparniku, i ne htjede zadugo. A najposlije reče u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim, no budući da mi dosađuje ova udovica, odbraniću je, da mi jednako ne dolazi i ne dosađuje. Tada reče Gospod: Čujte šta govori nepravedni sudija. A kamo li Bog neće odbraniti izabranijeh svojijeh, koji ga mole dan i noć. Kažem vam da će ih odbraniti brzo.

Sudija ovde opisan nije se uopšte obazirao na pravdu niti je imao milosti ni sažaljenja prema nevoljnima. Udovicu koja je navaljivala sa svojim molbama on je uporno odbijao. Ponovo i ponovo ona je dolazila iako je svaki put bila dočekana sa prezirom i oterana iz sudnice. Sudija je znao da je

ona u pravu i moga je da je uzme u zaštitu odmah ali to ipak nije učinio. Želeo je da pokaže svoju tiransku moć i nalazio je prosto nekakvo zadovoljstvo u tome da ga ona uzalud moli i preklinje. Ali ona se nije dala ni oterati ni obeshrabriti.

Uprkos sve njegove ravnodušnosti i bezosećajnosti, ona je uporno iznosila svoju molbu sve dok sudija konačno nije pristao da razmotri njen slučaj. "Ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim", rekao je on "odbraniću je da mi jednako ne dolazi i ne dosađuje." Samo zato da bi sačuvao svoj ugled i da u javnosti ne bi bio poznat kao pristrasan i jednostran u suđenju, uzeo je u odbranu nesrećnu ženu koja je bila tako uporna u svojim zahtevima.

"Tada reče Gospod: čujte šta govori nepravedni sudija. A kamo il Bog neće odbraniti izabranijeh svojijeh, koji Ga mole dan i noć? Kažem vam da će ih odbraniti brzo." Hristos ovde ističe oštru suprotnost između nepravednog sudije i Boga. Sudija popušta zahtevima udovice samo iz sebičnih pobuda, da mu ne bi i dalje dosađivala. On nema prema njoj ni milosti ni sažaljenja; njena nevolja i potreba za njega nisu predstavljale baš ništa. Ali Bog sasvim drugačije postupa sa onima koji Ga mole. Svaku molbu i svaki vapaj nevoljnih i potlačenih On prima sa bezgraničnom ljubavlju i saosećanjem.

Ženi koja je ovog sudiju preklinjala za pravdu smrt je otela muža. Siromašna i bez prijatelja ona nije imala sredstava da popravi svoj ozbiljno ugroženi položaj u životu. Tako je i čovek padom u greh izgubio svoju prvobitnu povezanost s Bogom, i sam nema mogućnosti ni sredstava da se spase. Ali Hristos nam pruža mogućnost da se ponovo približimo Ocu. Izabranici Božji dragi su Njegovom srcu. To su oni koje je On iz tame pozvao u svoju čudesnu svetlost da bi objavljivali Njegovu slavu i da bi svetlili kao zapaljene svetiljke u tami ovoga sveta. Nepravedni sudija nije imao nekakvog naročitog interesa za ženu koja ga je saletala svojim molbama; pa ipak je prihvatio njenu molbu i odbranio je od njenog suparnika samo zato da mu ne bi više dosađivala. Ali Bog svoju decu, koja Mu se obraćaju u molitvi, ljudi beskrajnom ljubavlju. Od svega na ovom svetu najdraža Mu je Njegova zajednica.

"Jer je deo Gospodnji narod njegov, Jakov je uže našljedstva njegova. Nađe ga u zemlji pustojoj, na mjestu strašnu, gdje buči pustoš. Vodi ga unaokolo, uči ga i čuva kao zjenicu oka svojega" (V Mojs. 32, 9. 10). "Jer ovako veli Gospod nad vojskama: Za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegovu" (Zah. 2, 8).

Molba udovice: "Ne daj me mojemu suparniku", predstavlja molitvu dece Božje. Sotona je njihov veliki suparnik. "On je opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć" (Otkr. 12, 10). On neprestano radi na tome da decu Božju krivo prikaže, da ih optuži, prevari i uništi. Zato Hristos u ovoj parabolli svojim učenicima pruža pouku da se mole za spas od sotone i njegovih agenata.

U Zaharijinom proročanstvu prikazano je kako sotona optužuje i kako se Hristos opire suparniku i neprijatelju svoga naroda. Prorok kaže: "Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštetičkoga, koji stajaše pred anđelom Gosodnjim i sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. A Gospod reče sotonu: Gospod da te ukori, sotonu, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja? A Isus bijaše obučen u haljine prljave i stajaše pred anđelom" (Zah. 3, 1 – 3).

Ovde je narod Božji prikazan kao jedan krivac koji se nalazi pred sudom. Isus, kao prvosveštenik, traži blagoslov za svoje sunarodnike koji se nalaze u velikoj nevolji. Dok se on najusrdnije pred Bogom zalaže za njih, sotona mu stoji s desne strane kao njihov suparnik. On optužuje decu Božju, prikazujući slučaj svakog od njih što je moguće težim i gotovo beznadežnim. On iznosi pred Gospoda njihove presteupe, nedostatke, propuste i mane, nadajući se da će ih u Hristovim očima prikazati tako odvratnim da im ni sam On neće moći pružiti pomoć u njihovoj teškoj nevolji. Isus, kao predstavnik Božjeg naroda, stoji obučen u prljave haljine, i sam pod osudom. Svestan greha svoga naroda, obeshrabren je i potišten. Sotona tereti njegovu dušu osećanjem krivice oduzimajući mu skoro svaku nadu. Ipak on stoji tu kao onaj koji moli za milost dok mu sotona kao suparnik stoji nasuprot.

Delo sotonino, u svojstvu opadača i tužitelja, počelo je još na nebu. A na ovoj zemlji to je njegovo delo još od pada prvih ljudi u greh, i što se više približujemo kraju istorije ovog sveta to će biti njegovo delo u posebnom i naročitom smislu. Svestan koliko mu je vreme kratko, on će raditi još revnosnije na obmanjivanju i uništavanju. Gnjevan je kada vidi da na zemlji ima ljudi koji, i pored

slabosti i grešnosti svoje prirode, poštuju zakon Jehove. On najodlučnije radi na tome da ljudi ne slušaju Boga, naprotiv, naslađuje se njihovim gresima; za svaku dušu on ima lukavo pripremljenu zamku kojom želi da je ulovi i odvoji od Boga. On nastoji da optuži i osudi i Boga i sve one koji se trude da na ovom svetu ostvaruju Njegovu nameru u milosrđu, ljubavi, opraštanju i samilosti.

Svako ispoljavanje Božje sile u korist Njegovog naroda pobuđuje neprijateljstvo sotonino. Svaki put kad Bog deluje u korist svoje dece, i sotona sa svojim zlim anđelima obnavlja svoju delatnost usmerenu uvek samo na to da decu Božju uništi. Sotona je ljubomoran na sve kojima Hristos snagu daje i koji se u Njega uzdaju. On podstiče i navodi na zlo, a kada u tome uspe onda nastoji da svu krivicu prebaci na one koje je na taj način iskušao, i najoštrije ih osuđuje. On ukazuje na njihove prljave haljine – na slabosti i nedostatke njihovog karaktera. Ističe njihove propuste i ludosti, njihov greh nezahvalnosti i njihovu nesličnost Hristu, naglašavajući kako svim tim oni obeščašćuju svog Iskupitelja. Sve to on ističe kao argumente koji pokazuju da je on u pravu kad radi na njihovom uništenju. On se svim silama upinje da duše takvih zastraši misliju da je njihovo stanje beznadežno i da se mrlje njihove krivice nikada ne mogu oprati. On se nada da će u njima na taj način sasvim uništiti veru, da potpuno popuste iskušenju i zauvek napuste svoju odanost Bogu.

Deca Božja zaista nisu u stanju da se sama odupru optužbama sotoninim, niti uopšte mogu da ih poreknu. Čim pogledaju na sebe oni su gotovi da padnu u očajanje. Zato se obraćaju svom božanskom Zastupniku pozivaju se samo na Njegove zasluge.

Bog može da u isto vreme ostane "pravedan i da opravda onoga koji je od vjere Isusove" (Rimlj. 3, 26). Zato se oni s punim pouzdanjem u svojim molitvama obraćaju Bogu da učutka sotonine optužbe i osujeti njegova lukavstva. "Ne daj me mojemu suparniku", zapomažu oni u svojim molitvama; a Hristos jakim argumentom sa krsta učutkuje drskog tužitelja.

"A Gospod reče sotoni: Gospod da te ukori sotono, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusolim! Nije li on ugarak istrgnut iz ognja?" (Zah. 3, 2). Kad sotona pokušava da decu Božju ocrni i da ih uništi. Hristos se pojavljuje kao posrednik. Iako su ona sagrešila, Hristos uzima krivicu njihovog greha na svoju dušu. On je ljudski rod istrгнуo iz ognja, kao ugarak. Svojom ljudskom prirodom On je povezan s ljudima, dok je svojim Božanstvom jedno sa večnim Bogom. Na taj način se dušama kojima pretila opasnost da propadnu obezbeđuju sigurna pomoć. Suparnik je ukoren i odbijen.

"A Gospod reče sotoni: Gospod da te ukori, sotono, pred anđelom. A on progovori i reče onima, koji stajahu pred njim: Skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: Vidi uzeh s tebe bezakonje tvoje i obukoh ti nove haljine. I rekoh: Neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše čistu kapu na glavu i obukoše mu haljine." A onda je anđeo autoritetom Gospoda nad vojskama Isusu, kao predstavniku Božjeg naroda, svečano potvrdio zavet: "Ako uzideš mojim putevima, i ako uzdržiš što sam naredio, da se drži, tada ćeš ti suditi domu mojemu i čuvaćeš trijemove moje i daću ti da hodiš među onima što stoje" – naime, među anđelima koji stoje oko prestola Božjeg" (Zah. 3, 3 – 7).

I pored nedostataka koje narod Božji svakako ima, Hristos nikad ne prestaje da o njima vodi naročitu brigu. On ima vlast da promeni njihovu odeću. Sa svake verne i pokajničke duše. On skida prljave haljine, zaodeva je haljinom svoje pravde i u nebeskim knjigama uz imena takvih zapisuje oproštaj. On ih priznaje kao svoje pred čitavim svemirom; a sotona, njihov suparnik, izobličuje se kao tužitelj i obmanjivač. Bog će opravdati svoje izabrane.

Molitva: "Ne daj me mojemu suparniku", ne odnosi se samo na sotonu, nego i na sve one koje on može da upotrebi kao svoja oruđa da dovodi u iskušenje, prikazuje u lažnom svetu i uništava veran narod BOŽJI. Oni koji su odlučili da se pokoravaju Božjim zapovestima znaće iz ličnog iskustva da imaju protivnike koje kontrolišu sila odozdo. Takvi protivnici saletali su i Hrista na svakom koraku i to sa takvom upornošću i odlučnošću da to ljudska bića nikad neće u potpunosti saznati. Hristovi učenici, isto tako kao i njihov Učitelj, moraju stalno da se bore sa iskušenjima.

Sveti spisi opisuju stanje sveta neposredno pred drugi dolazak Hristov. Apostol Jakov daje vernu sliku pohlepe i ugnjetavanja koje će preovlađivati u to vreme. "Hodite vi sad, bogati" kaže on, "plaćite i ridajte za svoje ljute nevolje, koje idu na vas. Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci. Stekoste bogatstvo u poslednje dane. Gle, više plata vašijeh poslenika, koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota. Veseliste se na zemlji, i nasladiste se, uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. Osudiste, ubiste pravednika i ne brani vam se" (Jakov 5, 1 – 6). To je prava slika naših dana. Ljudi vrše iznuđivanja i tlačenja svake vrste,

gomilaju ogromna bogatstva, dok se vapaji velikog dela čovečanstva koje umire od gladi uzdižu do Boga.

”Zato sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da prođe. I istine je nestalo, i ko se uklanja od zla, postaje plijen” (Is. 59, 14. 15). Ovo poslednje se ispunilo i u Hristovom životu kad je bio na ovoj zemlji. Da bi ostao odan samo Bogu i Njegovim zapovestima, On je odbacio tradicije i ljudske zahteve koji su uzdizani iznad zapovesti Božjih. Zbog toga su Ga Mrzeli i progonili. Ova istorija se ponavlja. Propisi i tradicije ljudi i danas se uzdižu iznad zakona Božjeg i ko drži zapovesti Božje, izložen je sramoti i progonstvu. Hristos je, upravo zbog svoje odanosti Bogu, bio optužen da ne drži subotu i da huli na Boga. Govorili su da je đavo u Njemu, i čak su Ga nazivali Velzevulom, knezom đavolskim. Na isti način optužuju i u lažnoj svetlosti prikazuju i Njegove sledbenike. Sotona se nada da će na taj način uspeti da ih navede na greh, i da obeščasti Boga.

Karakter sudije u parabolama, koji se nije bojao Boga ni ljudi stideo. Hristos je istakao da bi razotkrio način suđenja koji je u to vreme bio u praksi, a što se uskoro najočiglednije pokazalo na Njegovom saslušanju i suđenju. On je želeo da Njegov narod u svim vremenima shvati kako se malo u trenutku nevolje može osloniti na vlastodršce i sudije ovog sveta. Izabranici Božji često moraju da stoje pred ljudima koji se nalaze na odgovornim položajima i koji Reč Božje ne uzimaju za svog vođu i savetnika, nego se rukovode sopstvenim neposvećenim i nekontrolisanim pobudama.

U parabolama o nepravdom sudiji, Hristos je pokazao šta mi treba da učinimo. ”A kamo li Bog neće odbraniti izabranijeh svojijeh koji Ga mole dan i noć?” Hristos, naš uzor, nije učinio ništa da se opravda ili oslobodi optužbi. Svoj slučaj On je prepustio Bogu. Tako ni Njegovi sledbenici ne treba da optužuju ni sude, niti pak da pribegavaju sili da bi se oslobodili.

Kada nastupe iskušenja koja vam najčešće izgledaju neobjašnjiva, ne smemo dozvoliti da naš unutrašnji mir bude poremećen. Ma kako se nepravdom postupalo s nama, ne dozvolimo da nas obuzme žestina. Ako popuštamo duhu osvete, škodimo sami sebi. Time uništavamo sopstveno pouzdanje u Boga i zadajemo bol Duhu Svetome. Postoji jedan verni svedok, jedan nebeski glasnik koji je na našoj strani i koji će nas obasjati svetlim zracima sunca pravde kroz koje sotona nije u stanju da prodre. Taj odbranbeni štiti svete svetlosti on ne može da probije.

Dok svet napreduje u nevaljalstvu i poroku, niko od nas ne treba da laska sebi da nećemo imati nikakvih poteškoća. Ali baš te poteškoće nas dovode u prijemno predvorje Svevišnjega. Tako nam se pruža mogućnost da savet zatražimo od Onoga čija je mudrost beskonačna.

Gospod kaže: ”Zazovi me u nevolji” (Ps. 50, 15). On nas poziva da sve ono što nas na neki način zbunjuje, kao i svoju stalnu potrebu i zavisnost od Njegove božanske pomoći iznesemo pred Njega. Poziva nas da u molitvi budemo istrajni. Čim naiđemo na poteškoće upućujemo iskreno i usrdno svoje molitve Bogu. Uporeno saletanje u molitvi predstavlja dokaz o dubini i snazi našeg pouzdanja u Boga. Osećanje neodložne potrebe navodi nas da se molimo ozbiljno i usrdno, i naš nebeski Otac biće ganut našim vapajima i preklinanjem.

Oni koji su izloženi sramoti i progonstvu zbog svoje vere često padaju u iskušenje da pomisle kako ih je Bog zaboravio. U očima ljudima oni su u manjini i po svemu izgleda da njihovi neprijatelji likuju nad njima. Ali to ipak ne znači da oni treba da rade protiv svoje savesti. Onaj koji je toliko podneo njih radi i koga pogađa svaki njihov bol i nevolja, neće ih nikada zaboraviti.

Deca Božja ne ostaju nikada napuštena ni nezaštićena. Molitva može da pokrene ruku Svemoćnoga. Molitvom vernici u svoje vreme ”pobjediše carstva, učiniše pravdu, dobiše obećanja, zatvoriše usta lavovima, ugasiše silu ognjenu.” Šta u stvari molitva za nas može da znači shvatićemo kad ovome dodamo još i izveštaj o mučenicima koji, umirući zbog svoje vere, ”rastjeraše vojske tuđe” (Jevr. 11, 33. 34).

Ako svoj život u potpunosti posvetimo službi Bogu nikad se nećemo naći u položaju za koji On u svom providenju nije predvideo izlaz. Ma kakva bila naša situacija, uvek ćemo imati pouzdanog Vođu uvek spremnog da nam pokaže put; ma kakve bile naše teškoće i neizvesnosti, uvek ćemo imati sigurnog Savetnika; ma kakve bile naše brige i nevolje, ma koliko da smo usamljeni, uvek ćemo imati saosećajnog Prijatelja. Ako u svom neznanju učinimo i neki pogrešan korak, Hristos nas ne napušta. Naprotiv, uvek možemo čuti Njegov glas koji nam jasno i razgovetno govori: ”Ja sam put, istina i život” (Jovan 14, 6). ”Jer će izbaviti ubogoga koji cvili i nevoljnoga koji nema pomoćnika” (Ps. 72, 12).

Gospod kaže da Mu čast ukazuju oni koji Mu se približe i koji Mu verno služe. "Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda" (Is. 26, 3). Ruka Svemogućeg je ispružena da nas povede napred i samo napred. Pođite u veri napred, veli Gospod, i ja ću vam poslati pomoć. Kad u molitvi nešto tražite, vi na taj način slavite Moje ime, i bićete uslišeni. Ja ću biti proslavljen pred onima koji budno paze da ulove neki naš nedostatak ili neuspeh. Oni će videti da Moja Reč veličanstveno trijumfuje. "I sve što uzištete u molitvi vjerujući, dobićete" (Mat. 21, 22).

Svi oni koji su ucveljeni i sa kojima se nepravedno postupa treba da se u molitvi obrate Bogu. Okrenite se od onih čija su srca kao čelik tvrda i svoje molbe i nevolje iznesite Tvorcu. On nikada nije odbio nijednu dušu koja Mu se obraća pokajnički i iskrena srca. Nijedna iskrena molitva nije izgubljena. I za vreme najgromoglasnije pesme nebeskog hora Bog čuje uzdahe i najslabijeg ljudskog bića. Mi izlivamo težnju svog srce usamljeni u kleti ili šapućemo molitvu dok idemo svojim putem, a te naše reči uzdižu se do samog prestola Onoga koji vlada beskrajnim svemirom. Iako te reči ne čuje nijedno ljudsko uho one neće isčeznuti u tišini, niti će biti izgubljene usled poslovne aktivnosti i svega što se zbiva oko nas. Ništa ne može da uguši unutrašnju težnju naše duše. Ona se iznad vreve uzburkanog mnoštva i ulične buke uzdiže do nebeskih dvorova. Bog je onaj kome se obraćamo i naša molitva biće uslišena.

Ti, koji se osećaš najnedostojnijim, ne plaši se da izneseš svoj slučaj pred Boga. Onaj koji je i svoj život dao za grehe ovoga sveta preuzeo je brigu za slučaj svake duše. "Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje?" (Rimlj. 8, 32). Neće li On ispuniti ovo milostivo obećanje koje je dato da ohrabri i ojača naše duše?

Hristos više od bilo čega želi da one koji predstavljaju Njegovo nasledstvo izbavi od vlasti sotonine. Ali pre nego što spolja budemo izbavljeni od vlasti sotonine, moramo biti oslobođeni njegove sile iznutra. Gospod dozvoljava da naiđu iskušenja da bi nas očistio od ovozemaljskih misli, od sebičnosti, od grubih crta karaktera, od svega što nas čini tako nesličnim Hristu, On dopušta da nam dušu preplavljaju duboke vode nevolje, patnji i bola da bismo upoznali Njega i Hrista Isusa kojega je On poslao; da bi to u našem srcu izazvalo još dublju čežnju da se očistimo od svake poganštine, i da iz svakog iskušenja izađemo čistiji, svetiji i srećniji nego što smo bili. U vatru iskušenja mi često ulazimo opterećeni i zamračeni sebičnošću, međutim – ako žestinu probe izdržimo strpljivo, izaći ćemo ozareni božanskom svetlošću odražavajući Njegov karakter. Kad se cilj sa kojim nas izlaže iskušenju ostvari, On će izvesti "kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao podne" (P. 37, 6).

Nema mesta bojazni da će Bog zanemariti molitvu svoje dece; međutim, postoji opasnost da mi u iskušenju i nevolji izgubimo hrabrost i da u molitvi ne ostanemo istrajni.

Svoje božansko saosećanje i milosrđe Spasitelj je ispoljio i prema ženi Sirofeničanki. Videvši njen bol On, je bio ganut do srca. U duši je čeznuo da joj odmah pruži sigurnost da će joj molba biti uslišena; ali je želeo, takođe, da i svojim učenicima pruži jednu pouku. Stoga je u prvi mah izgledalo kao da ne čuje vapaj njenog bolom izmučenog srca. Ali, kada je ona dokazala svoju veru uputio joj je reči utehe i otpustio je sa plemenitom ljubaznošću i dobrotom kakvu je i očekivala. Ovu pouku učenici nikad nisu zaboravili; i ona je zabeležena u Jevanđelju da bi pokazala rezultate postignute istrajnom molitvom.

Ovakvu upornost u molitvi, upornost koja se ničim nije dala odbiti, sam Hristos je stavio u srce ove majke, Hristos je bio taj koji je i ovoj nezaštićenoj udovici dao hrabrost i odlučnost da pred nepravednim sudijom tako uporno iznosi svoju molbu. Hristos je bio taj koji je vekovima ranije, u onom tajanstvenom sukobu na Jakovu, i patrijarha Jakova nadahnua istom istrajnošću u molitvi i veri. On nikada nije propustio da nagradi poverenje koje je sam usadio u dušu molbenika.

On koji boravi u nebeskoj svetinji sudi pravo. U svom narodu, koji se u ovom grešnom svetu bori s različitim iskušenjima. On nalazi zadovoljstvo veće nego u svim vojskama anđela koje okružuju Njegov presto.

U beskrajnom nebeskom svemiru se za ovu zemlju, koja predstavlja samo jednu njegovu tačkicu, ispoljava najveće interesovanje, jer je Hristos platio neizmernu cenu za duše njenih stanovnika. Izbavitelj sveta je ovu zemlju posredstvom nevidljivih posetilaca povezao s nebom jer na njoj borave oni koje je iskupio Gospod. Nebeski anđeli još uvek posećuju ovu zemlju kao u onim danima kada su hodali po zemlji i razgovarali sa Avramom i sa Mojsijem. Usred poslovne aktivnosti naših velikih gradova, usred mnoštva koje preplavljuje prometne puteve i središta novčano – robne

razmene na kojima ljudi trguju od jutra do mraka, kao i u svim poslovnim i sportskim zadovoljstvima gde se može naći sve što ovaj život pruža i gde ima tako malo razmišljanja o nevidljivim stvarnostima budućeg života - čak i na takvim mestima nebo još uvek ima svoje stražare i svece. Nevidljivi svedoci paze na svaku reč i svako delo ljudskih bića. Na svakom sastanku poslovnog ili pak pak zabavnog karaktera, na svakom skupu posvećenom bogoslužjenju, ima slušalaca više nego što ih ljudske oči mogu videti. Ponekad nebeska bića povlače zavesu koja zaklanja nevidljivi svet, da bi naše misli odvratili od užurbanosti ovozemaljskih poslova i usmerili ih na prisutnost nevidljivih svedoka koji vide sve što mi činimo i govorimo.

Trebalo bi da bolje nego što smo to do sada činili shvatimo misiju ovih anđeoskih posetilaca. Bilo bi dobro da mislimo na to da u svakom našem poslu imamo saradnju i pomoć nebeskih bića. Nevidljive vojske svetlosti i sile prate smerne i ponizne koji u veri polažu pravo na Božja obećanja. Heruvimi, seragimi i anđeli koji su nenadmašni u snazi – milioni i stotine miliona na broju stoje Mu na raspolaganju i "svi oni službeni duhovi, koji su poslani na službu onima, koji će naslediti spasenje" (Jev. 1, 14).

Ovi anđeoski vesnici verno beleže svaku reč i svaki postupak sinova ljudskih. Svaki postupak svireposti ili nepravde učinjene protiv Božjeg naroda, sve što on mora da podnese od strane onih koji čine bezakonje, zapisano je na nebu.

"A kamo li Bog neće odbraniti izabranijeh svojijeh koji ga mole dan i noć? Kažem vam da će ih odbraniti brzo."

"Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu, jer vam je trpljenje od potrebe, da volju Božju savršivši primite obećanje. Jer još malo, vrlo malo pak će doći onaj koji treba da dođe i neće odocniti" (Jov. 11, 35 – 37). "Gle, ratar čeka plemenitog roda iz zemlje. I rado trpi, dok ne primi dažd rani i pozni. Trpite dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi" (Jakov 5, 7, 8).

Božje strpljenje i dugo podnošenje je zaista neshvatljivo. Pravda dugo čeka, dok milost opominje i zalaže se za grešnika. "Blagost je i pravda podnožje prijestolu njegovu" (Ps. 97, 2). "Gospod je spor na gnjev", ali "i velike je moći, i nikako ne pravda krivca. Put je Gospodnji u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh" (Naum 1, 3).

Svet je postao drzak u kršenju zakona Božjeg. Zbog toga što Bog tako dugo ima strpljenja s njima, ljudi su bacili pod noge Njegov autoritet. Oni hrabre jedan drugoga u tlačenju i najsvirepijem postupanju sa onima koji predstavljaju Njegovo nasleđe, govoreći: "Kako će razabrati Bog, zar Višnji zna"? (Ps. 73, 11). Ali postoji granica preko koje oni ne mogu preći. Blizu je vreme kad će oni stići do određene tačke. Već sada su skoro prekoračene granice Božje strpljivosti, granice Njegove milosti i milosrđa. Gospod će se konačno umešati da odbrani svoju čast, da oslabi svoj narod i da učini kraj bezakonju koje sve više uzima maha.

U danima Nojevim, ljudi su prezirali zakon Božji do te mere da je sećanje na Tvorca skoro sasvim iščezlo sa zemlje. Njihovo bezakonje postalo je tako veliko da je Bog morao potopom oprati zemlju od njenih bezbožnih stanovnika.

S vremena na vreme Bog je ljudima stavljao do znanja da postoji način na koji On može da interveniše. Kad bi nastupila neka kriza, On se otkrivao i posredovao nastojeći da spreči stvaranje sotonskih planova. Često je dozvoljavao da nastupi kriza u istoriji pojedinih naroda, porodica ili pojedinaca, da bi se Njegovo posredovanje zapazilo i zabeležilo. Onda bi pokazao da postoji Bog u Izrailju koji je u stanju da sačuva svoj zakon i uzme u zaštitu svoj narod.

U ovom vremenu kad bezakonje sve više uzima maha možemo znati da je poslednja velika kriza pred vraima. Kad prkosno protivljenje Božjem zakonu postane gotovo sveopšte, i kad Njegov narod bude izložen mučenju i tlačenju od strane svojih bližnjih, tada će Gospod ustati da posreduje.

Blizu je vreme kad će On reći: "Hajde, narode moj, uđi u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, prikrij se začas, dokle prođe gnjev. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja će otkriti krvi svoje niti će više pokrivati pobijenijeh svojih" (Is. 26, 21). Oni koji tvrde da su hrišćani mogu sada da varaju i tlače siromašne, da pljačkaju udovice i siročad, oni mogu da razuzdavaju svoju sotonsku mržnju zbog toga što nisu u stanju da vladaju savešću Božje dece; ali Bog će ih zbog svega toga, izvesti pred sud. "Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti" (Jakov 2, 13). Neće proteći još vremena kad će oni

morati da stanu pred Sudiju celoga sveta i da polože račun za sve patnje i boli tela i duše koje su zadali onima koji predstavljaju Njegovo nasleđe. Oni mogu sada da se razmeću lažnim optužbama, da ismevaju i sramote one koje je Bog pozvao da vrše Njegovo delo, mogu Njegove verne baciti i u tamnicu, okivati ih po nekoliko zajedničkim lancima, osuđivati ih na izgnanstvo pa čak i na smrt, - ali za svaki bol koji su naneli i za svaku suzu koju su prouzrokovali, oni će morati jednog dana da odgovaraju. Bog će im dvostruko platiti za sve njihove grehe. U pogledu Vavilona, simbola otpadničke crkve, On izvršiteljima svoga suda nalaže: "Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba i Bog se opomenu nepravde njezine. Platite joj kao što i ona plati vama i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom čašom zahvati vama, zahvatite joj po dva puta onoliko" (Otkr. 18, 5. 6).

Od Indije, Afrike i Kine, sa ostrva morskih i od miliona potlačenih i ugnjetavanih po takozvanim hrišćanskim zemljama vapaj ljudskog bola uzdiže se do Boga. Ovaj vapaj i ovo zapomaganje neće još dugo ostati neuslišeni. Bog će očistiti zemlju od njene moralne izopačenosti, i to ne poplavom vode kao u danima Nojevim, nego ognjenim morem koje se neće moći ugasiti nikakvim ljudskim pronalaskom.

"I biće žalosno vreme, kakvoga nije bilo otkako je naroda do tada; i u to će se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nađe zapisan u knjizi" (Dan. 12, 1).

Iz bednih potkrovlja i siromašnih kućeraka, iz tamnica i iz gubilišta, iz planina i pustinja, iz zemunica i morskih pećina, sakupiće Hristos svoje izabrane. Na ovom svetu oni su bili u nemaštini i oskudici, cveljeni, zlostavljani i mučeni. Milioni su u grob otišli pod bremenom ozloglašnosti i sramote, jer nisu hteli da udovolje varljivim zahtevima sotone. Zemaljski sudovi proglašavali su decu Božju za najveće zločince. Ali blizu je dan kada će sam Bog ustati kao pravedni sudija. "Jer je taj sudija Bog" (Ps. 50, 6). Tada će biti oborene sve predrasude izrečene na zemlji. Bog će se konačno podići "i sramotu naroda svojega ukinuće sa sve zemlje" (Is. 25, 8). Svakome od njih pojedinačno biće date bele haljine (Otkr. 6, 11). "I oni će es prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji" (Is. 62, 12). Ma kakvo bilo životno breme koje su kao svoj krst bili pozvani da nose, ma kakvi bili gubici koje su morali da pretrpe i progonstva kroz koja su prošli, pa čak i gubitak ovozemaljskog života – sve će to deci Božjoj biti bogato nadoknađeno. "I gledaće lice Njegovo i ime Njegovo biće na čelima njihovima" (Otkr. 22, 4).

"OVAJ PRIMA GRIJEŠNIKE"

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Luci 15, 1 – 10.

Kad su se oko Hrista počeli sakupljati "carinici i grešnici", rabini su javno izrazili svoje nezadovoljstvo. "Ovaj prima griješnike", rekoše oni "i jede s njima."

Ovom optužbom oni su lukavo nagoveštavali da je Hristos, družeći se s tim grešnicima i moralno prljavim ljudima, isto takav kao i oni i da Mu zato njihova grešnost ništa ne smeta. Rabini su bili razočarani Hristovim stavom. Kako je to moguće, mislili su oni, da čovek tako uzvišenog karaktera ne druži se s njima i ne sledi njihove metode učenja? Zašto On ide okolo tako smerno i nenameljivo i deluje među svim slojevima? Kad bi On bio pravi prorok, mislili su oni, On bi se u svemu uskladio s njima, a prema carinicima i grešnicima bio bi ravnodušan, kako oni to i zaslužuju. Ove čuvare društva dražilo je to što On koji im je svojim životom – iako su bili s Njim u neprekidnim sukobima – ulivao strahopoštovanje i osuđivao ih, pristaje da se sa tako očiglednim simpatijama druži sa onima koje je društvo odbacilo. Oni nisu odobravali Njegove metode. O sebi su imali veoma visoko mišljenje, smatrajući da su obrazovaniji, plemenitiji i religiozniji od ostalih; međutim, Hristov primer je demaskirao njihovu sebičnost.

Njih je takođe ljutilo i to što se oko Isusa gomilaju i tako pažljivo slušaju Njegove reči i oni koji su za njih kao rabine imali samo prezir i nikad se nisu viđali u njihovim zbornicama. Književnici i fariseji su u prisustvu ovog čistog i plemenitog karaktera osećali samo osudu; kako je onda moguće -

mislili su oni – da carinici i grešnici osećaju da ih On privlači?

Rabini nisu znali da objašnjenje ovoga leži baš u onim rečima koje su oni sami izgovorili kao podrugljivu optužbu: "Ovaj prima griješnike". Duše koje su prilazile Isusu, osećahu u Njegovoj prisutnosti da i za njih još postoji mogućnost izlaza iz ponora greha. Fariseji su za njih imali samo prezir i osudu, ali Hristos ih je pozdravio kao decu Božju koja su se, istina, otuđila od Očevog doma, ali ih očinsko srce nije nikada zaboravilo. A upravo njihova beda i nesreća u koju ih je uvalio greh činila ih je još više predmetom Njegovog sažaljenja. I ukoliko su dalje bili odlutali od Njega, utoliko je bila usrdnija Njegova čežnja za njima i veće Njegovo požrtvovanje u nastojanju da ih spase.

Sve su ovo ti učitelji Izrailja mogli da nauče iz Svetih spisa za čije su se čuvare i tumače tako hvalisavo izdavali. Nije li David, i to upravo onda kad je pao u smrtni greh, napisao: "Zađoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega" (Ps. 119, 176). Zar nije Mihej otkrio veličinu ljubavi Božje prema grešniku, kada je rekao: "Ko je Bog kao Ti, koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži do vijeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost" (Mihej 7, 18).

Izgubljena ovca

Ovom prilikom svoje slušaoce Hristos nije podsetio na neke reči iz Svetih spisa. On se pozvao na svedočanstvo njihovog ličnog iskustva. I kako je prostrana dolina istočno od Jordana pružala obilje pašne za stada, mnoga izgubljena ovca je zalutala u provalije i pošumljene bregove, i pastiri su morali brižljivo tragati da bi je našli i vratili u stado. U mnoštvu okupljenom oko Hrista, bilo je pastira i ljudi koji su sav svoj kapital uložili u gajenje ovaca i bavili su se uglavnom stočarstvom. Svi ovi ljudi mogli su pravilno da shvate ilustraciju kojom se Hristos poslužio: "Koji čovjek od vas", naglasio je On, "imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih, ne ostavi devedeset devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne nađe?"

Ove duše koje vi prezirete, rekao je Isus, svojina su Božja. One Njemu pripadaju po stvaranju i izbavljenju i u Njegovim očima imaju veliku vrednost. Kao što pastir vodi svoje stado i ne može da miruje ako mu se jedna ovca izgubi, tako isto i Bog, i to u neuporedivo većoj meri, voli svaku izgubljenu dušu. Ljudi mogu da Mu uskrate dužnu ljubav i odanost, mogu odlutati od Njega i izabrati drugog gospodara. Ali oni ipak pripadaju Bogu i On prirodno teži da svoju izgubljenju svojinu ponovo povрати. "Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanih, tako ću tražiti ovce svoje i oteću ih iz svih mjesta kuda se raspršale kad bijaše oblačno i mračno" (Jezek. 34, 12).

U parabolama pastir polazi da traži jednu jedinu nestalu ovcu, najmanji broj koji se uopšte može uzeti u obzir. Tako isto kad bi postojala samo jedna izgubljena duša, Hristos bi i za tu jednu dušu bio spreman da umre.

Ovca kad zaluta i odvoji se od svog stada najbespomoćnija je od svih stvorenja. Ako je pastir ne bi potražio, ona sama nikad ne bi znala da se vrati stadu. Tako je i sa dušom koja zaluta i udalji se od Boga. Ona je bespomoćna isto tako kao i izgubljena ovca, i da Hristos u svojoj ljubavi nije došao da svoje izbavi ona nikada ne bi našla put povratka Bogu.

Pastir koji utvrdi da je jedna od Njegovih ovaca odlutala neće, posmatrajući glavninu svoga stada sigurno zbrinutog u toru, bezbrižno reći: "Imam ih još devedeset i devet, i traganje za tom jednom koja je zalutala stajace me isuviše napora, neprijatnosti i muke. Ako se vrati natrag otvoriću joj vrata tora i pustiću je da uđe." Ne; naprotiv, čim primeti da mu je nestalo jedne ovce, pravi pastir se zabrine i rastuži. On zabrinuto prebrojava svoje stado po nekoliko puta. Kad se sigurno osvedoči da je jedne ovce zaista nestalo, on ne može da spava. On ostavlja onih devedeset i devet koje su u toru i polazi da traži izgubljenu ovcu. I ukoliko je noć tamnija i burnija a put opasniji, utoliko je veća njegova zabrinutost i usrdnije njegovo traganje. On ulaže krajnje napore da nađe svoju ovcu izgubljenu.

O koliko mu je lakše kad u daljini prvi put začuje njeno jedva primetno blejanje, koje deluje kao poziv za pomoć. Sledeći ovaj glas, on se uspinje na strme litice i, rizikujući i sopstveni život, spušta se do samog ruba ponora. Tako on nastavlja traganje, dok mu sve slabije blejanje govori da je njegova

ovca skoro već na izdisanju. Na kraju su njegovi naponi ipak nagrađeni; izgubljena ovca je pronađena. I sada on je ne osuđuje što mu je zadala toliko muke; ne tera je bičem pred sobom, pa čak ne pokušava ni da je silom vodi kući. U svojoj radosti on uzdrhtalo stvorenje podiže na svoja pleća; ako je ovda izudarana ili ranjena, on je uzima u naručje i pritiska na svoje grudi kao da je želi okrepiti toplinom sopstvenog srca. Zahvalan što nije tražio uzalud, nosi on svoju ovcu natrag u tor.

Hvala Bogu što nam Isus nije izneo sliku zabrinutog pastira koji se vraća bez ovce. Parabola ne govori o neuspehu već o uspehu i velikoj radosti zbog povratka onog što je bilo izgubljeno. Ovo predstavlja božansku garantiju da nijedna zabludela ovca iz tora Gospodnjega neće biti zanemarena ni ostavljena bez pomoći. Svakog ko želi da bude iskupljen, Hristos će izbaviti iz ponora pokvarenosti i trnja greha.

Obeshrabrena i duhom klonula dušo, ohrabri es, čak i ako si živela u grehu. Nemoj misliti da ti Bog možda neće oprostiti prestupe i dozvoliti da Mu se približiš. Bog je u Hristu već učinio prvi korak. Dok si ti još bila u pobuni protiv Njega, On je pošao da te traži. Srca prepunog pastirske nežnosti i ljubavi, On je ostavio devedeset i devet i pošao u pustinju da traži onu što se izgubila. Dušu, izudarana i ranjenu, dušu koja je već na rubu propasti, On uzima u svoje naručje i s božanskom ljubavlju i radošću nosi je u siguran tor.

Jevreji su učili da grešnik Božju ljubav može očekivati tek pošto se prethodno pokajao. Po njihovom shvatanju pokajanje je predstavljalo delo kojim su ljudi zasluživali milost i odobravanje neba. Upravo to je bila misao koja je fariseje navela da začuđeno i ljutito uzviknu: "Ovaj prima grešnike". Prema njihovim nazorima Hristos ne bi smeo dopustiti nijednom grešniku da Mu priđe dok se prethodno nije pokajao. Međutim, pričom o izgubljenoj ovci Hristos je pružio pouku da spasenje nije ishod čovekovog traženja Boga, već naprotiv Božjeg traženja čoveka. "Ni jednoga nema razumna i ni jednoga koji traži Boga. Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše" (Rimlj. 3, 11, 12). Mi se ne kajemo zato da bi nas Bog mogao ljubiti, nego nam On ukazuje svoju ljubav da bismo se mi mogli pokajati.

Kad je zalutala ovca konačno donesena kući, pastirova zahvalnost i sreća našla je izraz u radosnim i melodičnim pesmama. On poziva svoje prijatelje i susede i kaže im: "Radujte se sa mnom, ja nađoh svoju ovcu izgublenu." Tako se i nebo i zemlja sjedinjuju u izrazima zahvalnosti i radosti i kad se, zahvaljujući brizi našeg Velikog Pastira, pronađe i spase jedna izgubljena duša.

"Kažem vam da će tako biti veća radost na nebu za jednog grijешnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje." Vi fariseji, - rekao je Isus, - smatrate se miljenicima neba. Vi ste svakako osvedočeni u svoju ličnu pravdu; ali znajte onda da moja misija vama, kao takvima kojima pokajanje nije potrebno, nije ni namenjena. Ove sirote duše, koje osećaju svoje siromaštvo i svoju grešnost, jesu upravo one radi čijeg sam spasenja ja došao. Nebeski anđeli ispoljavaju najdublje interesovanje za te izgubljene duše koje vi prezirete. Vi negodujete i podsmevate se kad jedna od ovih duša dođe k Meni, ali znajte da se anđeli raduju tome i njihove pobedničke pesme odzvanjaju prostranstvima neba.

Rabini su tvrdili da na nebu biva radost onda kad jedan od onih koji greše protiv Boga bude uništen; ali Isus je učio da je delo uništavanja i zatiranja tuđe našem Bogu. Obnavljanje lika Božjeg u dušama onih koje je On stvorio ispunjava radošću i oduševljenjem celo nebo.

Kad neki od zabludelih ko je dugo živio grešnim životom odluči da se vrati Bogu, najčešće nailazi na nepoverenje i kritiku. Uvek se nađu takvi koji sumnjaju u iskrenost njegovog pokajanja i oni obično počinju da pronose glasove: "On je nestabilan; ne verujem da će se održati." Takvi ne vrše delo Božje, nego delo sotone, koji je opadač braće od samog početka. Takvom destruktivnom kritikom neprijatelj nastoji da obeshrabri pokajničku dušu da i dalje ostane bez nade i da je ponovo udalji od Boga. Stoga neka svaki pokajnik uvek ima na umu kakva radost nastaje na nebu zbog povratka onog koji beše izgubljen. Neka svoj mir i spokojstvo nađe u ljubavi Božjoj, ne dopuštajući da ga obeshrabre prezir i nagađanja podozrivih fariseja.

Rabini su shvatili da se ova Hristova parabola odnosi na carinike i grešnike; ali ona takođe ima i jedno šire značenje. Izgubljenom ovcom Hristos nije prikazao samo pojedinačnog grešnika, nego ceo ovaj svet koji se otpadio od Boga i izopačio usled greha. Ovaj svet je samo sićušni delić beskrajnog svemira kojim upravlja i vlada Bog, pa ipak je ovaj mali padom u greh zalutali svet – jedna izgubljena ovca – u Njegovim očima dragoceniji dar nego devedeset i devet drugih koji nikad nisu zastranili. Hristos, omiljeni zapovednik u nebeskim dvorovima, spustio se sa svog visokog položaja,

napustio svu slavu koju je delio sa Ocem da bi spasio jedan izgubljeni svet. Toga radi On je ostavio bezgrešne svetove na visini, devedeset i devet onih koji su Ga voleli i poštovali, i spustio se na ovu zemlju da bude "ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja" (Is. 53, 5). Da bi se mogao radovati povratku svoje ovce koja je bila izgubljena, Bog je – u Sinu svome – dao samog sebe.

"Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo" (I Jov. 3, 1). A Hristos kaže: "Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet" (Jovan 17, 18), da bi "dovršili nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo, koje je crkva" (Kol. 24). Svaka duša koju je Hristos iskupio pozvana je da u Njegovo ime radi na spasavanju izgubljenih. Ovo delo je bilo zanemarno u Izrailju. A zar se ono ne zanemaruje još i danas od strane onih koji tvrde da su Hristovi sledbenici?

Koliko je zabludelih, dragi čitaocē, koje si ti potražio i povratio stadu Božjem? Kad se okrećeš od onih koji ne izgledaju privlačni koji ne obećavaju mnogo, shvataš li da zapostavljaš duše za kojima Hristos čezne? Možda je njima tvoje saosećanje najpotrebnije baš onda kad se mrzovoljno okrećeš od njih. Na svakom skupu namenjenom bogoslužjenju nalaze se duše koje čeznu za mirom i spokojstvom. One možda na prvi pogled izgledaju bezbrižne i ravnodušne, što ipak ne mora da znači da su tako neosetljive i nepodložne uticaju Duha Svetoga. Mnoge od njih mogle bi se pridobiti za Hrista.

Ako izgubljenu ovcu niko ne vrati stadu, ona luta dok ne uquine. Tako i mnoge duše propadaju samo zato što im nije pružena ruka spasonosne pomoći. Ti zabludeli nesrećnici mogu da izgledaju grubi i lakomisleni; međutim, da su im bila pružena preimućstva koja su imali drugi, oni bi imali mnogo plemenitije crte karaktera i više smisla za koristan život. Anđeli duboko sažaljevalju ovako zabludele. Anđeli plaču, dok su ljudske oči suve a srca zatvorena za svako sažaljenje.

O kakvog li nedostatka u dubokom milosrđu i saosećanju koje bi moglo da gane dušu zabludelog i onoga koji se kuša! O kad bi u nama bilo više Hristovog duha, a manje, mnogo manje, sopstvenog "ja" i sebičnosti!

Fariseji su Hristovu parabolu shvatili kao ukor njima upućen. Umesto da prihvati njihove kritike upućene na račun Njegovog dela, On im je uputio ubedljiv prekor što zanemaruju carinike i grešnike. On to nije učinio otvoreno da sebi ne bi zatvorio pristup u njihova srca, ali im je svojom ilustracijom predočio upravo ono što je Bog tražio od njih, a što su oni propustili da učine. Da su ti vođi Izrailja bili pravi pastiri, oni bi verno izvršili ovaj pastirski zadatak. Oni bi ispoljili milosrđe i ljubav Hristovu, i ujedinili bi se s Njim u Njegovoj misiji. Svojim odbijanjem da to učine, pokazali su koliko je bilo lažno njihovo hvalisanje da su pobožni. Mnogi od prisutnih odbacili su ovaj Hristov ukor, ali kod nekih su Njegove reči ipak izazvale svest o sopstvenoj krivici. Na te je, posle Hristovog odlaska na nebo, sišao Sveti Duh i oni su se ujedinili s Njegovim učenicima upravo u delu zacrtanom u paraboli o izgubljenoj ovci.

Izgubljeni dinar

Završivši parabolu o izgubljenoj ovci, Hristos je nastavio drugu, rekavši: "Ili koja žena imajući deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće i ne pomete kuće i ne traži dobro, dok ga ne nađe?"

Na Istoku, kuće siromašnih ljudi sastojale su se obično od samo jedne prostorije koja je često bila bez ijednog prozora i potpuno mračna. Prostorija se retko čistila, i novac koji bi pao na zemlju brzo je bio prekriven prašinom i smećem. Da bi se tako izgubljen novac pronašao trebalo je čak i u toku dana zapaliti sveću i kuću marljivo pomesti.

Ženin miraz sastojao se obično iz metalnog novca koji je ona brižljivo čuvala kao najveće blago, da bi ga ostavila u nasljedstvo svojim kćerkama. Gubitak jednog od tih novčića smatrala bi žena kao ozbiljnu nesreću. A kad bi taj novac ponovo našla, mnogo bi se radovala pozivajući i svoje drugarice i susede da učestvuju u njenoj radosti.

"I kad ga nađe", kaže Hristos, "sazove drugarice i susjede govoreći: radujte se sa mnom ja nađoh dinar izgubljeni. Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božjima za jednoga griješnika koji se kaje."

Ova parabola slična prethodnoj, opisuje gubitak nečega što se može naći samo marljivim traženjem i što, kad se nađe, pričinjava veliku radost. Međutim, u svakoj od ovih parabola prikazan je drugačiji karakter izgubljenog. Izgubljena ovca zna da je izgubljena. Ona je napustila pastira i svoje stado, i ne može sama da se vrati. To prikazuje one koji shvataju da su se odvojili od Boga i koji se nalaze u magli zabune, uniženosti i žestokih iskušenja. Izgubljeni dinar, naprotiv, prikazuje one koji su izgubljeni u prestupima i grehu, ali nisu svesni svoga stanja. Oni su se otuđili od Boga, ali oni to ne znaju. Njihova duša je u opasnosti, ali oni nisu toga svesni i stoga uopšte nisu zabrinuti. Ovom parabolom Hristos ilustruje pouku da Bog zaista ljubi i sažaljeva čak i one koji su ravnodušni prema Njegovim zahtevima. I njih treba potražiti i vratiti Bogu.

Ovca se udaljila od stada i zalutala u pustinji ili u planinskim uvalama. Dinar je izgubljen u kući. On je tu, na domaku ruke, ali ipak se može naći samo marljivim traženjem.

Ova parabola sadrži pouku za porodicu. U porodici se često veoma ravnodušno gleda na spasenje duša sopstvenih članova. Dešava se da se poneki on njih otuđi od Boga, ali kako se u porodici malo daje na to da li će se izgubiti neko ko im je poveren kao "dar od Boga" (Ps. 127, 3).

Dinar ostaje srebro i onda kad leži u prašini i smeću. I vlasnik ga traži upravo zbog njegove vrednosti. Tako i svaka pojedina duša, ma koliko da je izopačena i unižena grehom, u Božjim očima još uvek predstavlja dragocenost. Kao što dinar nosi natpis i lik vladara, na čijoj teritoriji je u opticaju, tako i svaki čovek po stvaranju nosi obličje i natpis Božji. Iako su pod uticajem greha uprljani i zamagljeni, tragovi tog natpisa i lika još uvek se vide na svakoj pojedinoj duši. Bog želi da povрати ove duše i da im ponovo utisne svoje obličje pravde i svetosti.

"Narod je moj stado izgubljeno, pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj." (Jer. 50, 6). "Zađoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih" (Psalam 119, 176).

Žena u paraboli marljivo traži izgubljeni dinar. Ona pali sveću i čisti kuću. Ona uklanja sve što bi je moglo sprečiti u traženju. Iako je u pitanju samo jedan dinar, ona ne šteti napora ni truda sve dok ga ne pronađe. Tako mora biti i u porodici. Ako se jedan član otuđi od Boga, treba uložiti sva moguća sredstva i napore da se on ponovo vrati. Svi ostali članovi porodice, u takvom slučaju, treba najozbiljnije i najbrižljivije da ispituju sebe i svoje životne navike, da bi videli nisu li možda i oni sami u međusobnim odnosima (ili roditelji u rukovođenju) učinili neku grešku ili propust, što je ovu dušu učinilo još tvrdom u nepokajanju.

Ako se u porodici nalazi dete koje nije svesno svog pogrešnog stava, roditelji ne smeju da miruju. Zapalite sveću. Istražujte Reč Božju i pri njenoj svetlosti brižljivo ispitajte i pretražite sve što se nalazi u kući, da biste ustanovili zašto je dete krenulo pogrešnim putem. Na roditeljima je da pretraže sopstveno srce i preispitaju svoje navike i običaje. Deca su nasljedstvo od Gospoda, i Njemu ćemo morati da položimo račun kako smo postupali s Njegovim vlasništvom.

Ima očeva i majki koji silnožele da rade u nekom stranom misionom polju; mnogi su čak i aktivni u hrišćanskom delu izvan svoje porodice, dok su njihovoj rođenoj deci Spasitelj i Njegova ljubav potpuno strani i nepoznati. Pridobijanje njihove dece za Hrista, mnogi roditelji prepuštaju propovednicima, ili učiteljima subotne škole; međutim, oni na taj način zanemaruju svoju prvu Bogom danu dužnost. Vaspitanje i obrazovanje dece u hrišćanskom duhu predstavlja najuzvišeniju službu koju roditelji mogu da posvete Bogu. To je zadatak koji iziskuje mnogo strpljenja, doživotne i istrajne

napore. Zanemarivanjem ovog, Bogom poverenog zadatka, pokazujemo se kao neverni pristavi; a za takav propust pred Bogom neće biti nikakvog opravdanja ni izgovora.

Ipak ni oni koji su bili nemarni u ovom pogledu ne treba da očajavaju. Žena koja je izgubila dinar tražila je dok ga nije našla. Tako i roditelji u ljubavi, veri i molitvi treba da rade za članove svoje porodice, sve dotle dok ne budu mogli radosno izaći pred Boga govoreći: "Evo ja i djeca, koju mi je dao Gospod" (Is. 8, 18).

To je pravi misionarski rad u porodici; i on koristi onima koji ga verno vrše isto toliko koliko i onima kojima je namenjen. Vernim delovanjem u porodičnom krugu osposobljavamo se za rad sa članovima Božje porodice sa kojima ćemo, ako ostanemo verni i odani Hristu, živeti kroz beskrajna vremena večnosti. Prema našoj braći i sestrama u Hristu mi treba da pokazujemo isto interesovanje kao i prema članovima sopstvene porodice.

Posredstvom ovoga Bog namerava da nas osposobi za rad i sa drugima. Što više smo zainteresovani za druge, naša ljubav biva sve veća i svugde ćemo naći delo koje smo dužni izvršiti. Velika Božja porodica na ovoj zemlji obuhvata ceo svet i nijedan od njenih članova ne sme biti zanemaren ili napušten.

Ma gde da se nalazimo, naići ćemo na poneki izgubljeni dinar koji zaista zaslužuje da mu poklonimo pažnju. Da li da ga tražimo? Svaki dan nailazimo na ljude koji nemaju nikakvog interesovanja za religiju. Mi s njima razgovaramo, dolazimo u kontakt s njima, ali da li smo pokazali da smo dovoljno zainteresovani za njihovo duhovno dobro? Da li smo im ikada skrenuli pažnju na Hrista kao na Spasitelja koji oprašta grehe i kojeg treba imati uvek pred očima? Dok nam srce plamti ljubavlju Hristovom, da li smo i njima kad govorili o toj ljubavi? Ako to ne činimo kako ćemo se sa ovim izgubljenim dušama – u tom slučaju zauvek izgubljenim – sresti pred Bogom?

Ko bi mogao da proceni vrednost jedne duše? Želite li da to shvatite i procenite – pođite u Getsimaniju i stražite s Hristom u onim časovima Njegove teške duševne borbe, kad je znoj Njegov bio kao velike kaplje krvi. Pogledajte Spasitelja podignutog na krst. Čujte Njegov očajnički vapaj: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio" (Marko 15, 34). Gledajte na Njegovu ranjenu glavu, na probodena rebra, ruke i noge. Imajte na umu da je Hristos rizikovao sve. Radi našeg spasenja, i samo nebo se izložilo opasnosti. I kad se u podnožju krsta setite da bi Hristos žrtvovao svoj život i za samo jednog grešnika, onda ćete tek moći da cenite vrednost jedne duše!

Ako održavate neprekidnu vezu sa Hristom vi ćete svako ljudsko biće ceniti tako kao što ga On ceni. Osećaćete ljubav prema drugima isto tako kao što osećate da Hristos ljubi vas. Tada ćete biti u stanju da duše za koje je On umro pridobijate, a ne da ih odgonite; da ih privlačite, a ne da ih odbijate. Da Hristos nije podneo lične napore i žrtvu, niko se od nas nikada ne bi vratio Bogu; i mi isto tako možemo spasavati druge samo ličnim zalaganjem za njih. Kad vidite da ljudi odlaze u smrt nećete moći ostati mirni i ravnodušni. Ukoliko je veći njihov greh i dublja njihova beda utoliko usrdniji i nežniji treba da budu vaši naponi za njihovo spasavanje. Vi ćete shvatiti potrebe onih koji pate u svojoj duši, koji su grešili protiv Boga i koji su pritisnuti teretom krivice. Srce će vam goreti ljubavlju i samilošću prema njima i pružićete im ruku pomoći. Nosićete ih Hristu na rukama svoje vere i svoje ljubavi. Tada ćete stražiti budno nad njima, hrabreći ih svojom ljubavlju i poverenjem da više ne popuste u svojoj postojanosti.

"A Isus dozvavši ih reče: pustite djecu neka dolaze k meni i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neće ući u njega" (Luka 18, 16, 17).

Svi nebeski anđeli spremno čekaju da sarađuju s nama u ovom delu. Sve što nebo može dati stoji na raspolaganju onima koji nastoje da spasu izgubljene. Anđeli će nam pomoći da dopremo i do najravnodušnijih i najokorelijih. A kad se jedna duša vrati Bgu raduje se celo nebo, serafimi i heruvimi uzimaju svoje zlatne harfe i pesme zahvalnosti Bogu i Jagnjetu za ljubav i milost ukazanu rodu ljudskom odzvanjaju prostranstvima neba.

"IZGUBLJEN BJEŠE I NAĐE SE"

Ovo poglavlje zasniva se na Jevanđelju po Luku 15, 11 – 32.

Parabole o izgubljenoj ovci, izgubljenom dinaru i izgubljenom sinu veoma jasno i upečatljivo prikazuju Božju ljubav i samilost prema onima koji su zastranili od Njega. Iako su se udaljili od Boga, On ih ne ostavlja u njihovoj bedi. On je pun ljubavi i najnežnijeg sažaljenja prema onima koji su izloženi kušanju lukavog neprijatelja.

U parabolama o izgubljenom sinu prikazan je način Božjeg postupanja sa onima koji su jednom upoznali Njegovu očinsku ljubav, ali su dopustili da ih kušač zavede i potčini svojoj volji.

"Jedan čovjek imaše dva sina. I reče mlađi od njih ocu: Oče! Daj mi deo od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. I potom do nekoliko dana pokupi mlađi sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju."

Mlađi sin je postao nezadovoljan i sit stalnih ograničenja i obuzdavanja u očevoj kući. Činilo mu se da je njegova sloboda ograničena. Njavno, pogrešno je shvatio očevu ljubav i brigu, i odlučio je da se rukovodi sopstvenim sklonostima.

Ovaj mladić ne oseća i ne priznaje nikakve obaveze prema svome ocu, niti izražava bilo kakvu zahvalnost; ali ipak ne zaboravlja da traži svoje pravo da, kao sin, dobije jedan deo očevog imanja. Nasledstvo koje bi mu palo u deo tek posle očeve smrti, on želi da dobije već sad. Sklon trenutnim zadovoljstvima i rešen da uživa sada, on uopšte ne misli na budućnost.

Dobivši tako celokupno svoje nasleđe, on napušta očinsku kući i odlazi "u daljnu zemlju". Imajući sada obilje novca i slobodu da čini što god mu se ushte, laskao je sebida su zadovoljene želje njegovog srca. Nikoga nema ko bi mu rekao: "Ne čini to, jer će ti to biti na štetu" ili pak "Čini to, jer tako valja." Rđavo društvo pomaže mu da sve dublje tone u greh i on "prosu sve imanje svoje živeći besputno."

Biblija govori o ljudima koji, "kad se građahu mudri, poludješe" (Rimlj. 1, 22). To je bio doživljaj i mladića istaknutog u ovoj parabolama. Bogatstvo koje je tako sebično prigrabio od svoga oca prosuo je sa bludnicama. Upropastio je blago svoje mladosti – svoju muževnost. Najdragocenije godine života, snagu uma, blistave vizije mladosti, težnje i stremljenja duha – sve je to izgorelo u plamenu čulnih požuda i uživanja.

"A kad potroši sve, nastade velika glad u onoj zemlji i on se nađe u nevolji. I otišavši priba se kod jednog čovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da čuva svinje." Za Jevreje to je bio posao koji čovjeka najviše unižava i čini ga prezrenijim i gorim od roba. Mladić koji se doskora razmetljivo hvalisao svojom slobodom, uviđa sada da je postao rob, i to rob u najgorem ropstvu – "u uža grijeha svojih zaplešće se" (Priče 5, 22). Nestalo je opsesije i lažnog sjaja koji ga je dotada omamljivao i on oseti svu težinu svojih okova. U toj pustoj, glađu osiromašenoj zemlji, sedi on sam na golom kamenu; svinje su mu još jedini drugari. U svojoj gladi on je primoran da želi napuniti trbuh tricama i otpacima hrane koju svinje jedu, ali mu ni to niko ne daje. Od svih onih veselih drugova i prijatelja koji su se u danima izobilja okupljali oko njega i uživali na njegov račun, nema sada nijednog da mu pomogne. Gde je sada ona radost koju je osećao pri raskalašnom trošenju i rasipanju novca? Umirujući svoju savest i otupljujući osećanje odgovornosti, on se osećao srećnim; ali sada kad je bez igde ičega, ponižen, gladan i moralno propao; kad je njegova volja oslabljena, kad je postao nedostojan poverenja, kad su sva njegova plemenita osećanja umrtvljena – osećao se najnesrećnijim od svih smrtnika.

Kako je ovo strašna slika stvarnog stanja u koje zapada grešnik! Iako okružen blagoslovima Božje ljubavi, grešnik ni za čim ne teži toliko kao za odvajanjem od Boga i popuštanjem grešnim zadovoljstvima... Slično ovom nezahvalnom sinu, on sve dobro što mu Bog iz milosti daje prima kao nešto što mu s punim pravom pripada. On sve to smatra prirodnim, i ne uzvraća nikakvom

zahvalnošću ni službom ljubavi. Kao što je Kajin otišao ispred Gospoda tražeći sebi, dom kao što je izgubljeni sin otišao u "daljnu zemlju", tako i grešnici pokušavaju da nađu sreću u zaboravljanju Boga. (Rimlj. 1, 28).

Ma kako na izgled bio sjajan, život svakog pojedinca koji je sebično usredsređen samo na sebe ipak je promašeni život. Ko god pokušava da živi odvojeno od Boga, upropašćuje sam sebe; uzalud propušta dragoceno vreme života, rasipa snage razuma, srca i duše uništavajući na taj način sam sebe i to zauvek. Čovek koji se odvoji od Boga da bi sebično služio sam sebi, postaje rob mamone. Razumom obdareno biće koje je Bog stvorio da bude u društvu anđela unižava se do te mere da služi onome što je zemaljsko i životinjsko. To je neizbežan kraj svih koji sebično teže samo da ugađaju sebi.

Ako si odabrao takav život, znaj da trošiš "novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti." Doći će časovi kad ćeš shvatiti koliko si unizio i obeščastio sam sebe. Usamljen, poput izgubljenog sina u dalekoj zemlji, spoznaćeš svoju bedu i očajnički zavapiti: "Ja nesrećni čovjek! Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?" (Rimlj. 7, 24). U rečima proroka nalazi se univerzalna istina: da je proklet čovjek koji se uzda u čovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda odstupa srce njegovo; jer će biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeća kad dođe dobro, nego stoji u pustinji na suhim mjestima, u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi" (Jer. 17, 5. 6). Bog "zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre i daje dažd pravednima i nepravednima" (Mat. 5, 45). Ali čovek sam može da se zakloni od sunčeve svetlosti i od kiše. Tako, dok sunce pravde još uvek sija a milost Božja poput obilnih pljuskova još uvek traje za sve, i mi – ako se odvojimo od Boga – možemo ostati "u zemlji suhoj, i žednoj i bezvodnoj".

Bog u svojoj ljubavi još uvek čezne za onim koji je odlučio da se odvoji od Njega i On preduzima sve da ga vrati očinskoj kući. Izgubljeni sin je u svojoj nevolji i bedi "došao k sebi." Obmanjivačka moć koju je sotona imao nad njim bila je skrhana. Shvatio je da je sam kriv za svoje patnje, da su one rezultat njegove sopstvene ludosti, te je uzviknuo: "koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi! Ustaću i idem k ocu svojem." U svoj svojoj bedi i utučenosti, izgubljeni sin je nadu ipak nalazio u osvedočenju da ga otac još uvek voli. Upravo ta ljubav ga je i vukla da se vrati kući. Isto je i sa grešnicima – sigurnost u ljubav Božju navodi ih da se vrate Bogu. "Ne znajući da te dobrota Božja na pokajanje vodi?" (Rimlj. 2, 4). Zlatni lanac božanske milosti saosećanja i ljubavi okružuje svaku dušu koja se nalazi u opasnosti. Gospod kaže: "Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milost" (Jer. 31, 3).

Izgubljeni sin je doneo odluku da prizna svoju krivicu. "Idem ocu svojem i reći ću mu: "Sagriješih nebu i tebi i nisam više dostojan nazvati se sin tvoj". Da još uvek nije shvatio kolika je očeva ljubav prema njemu vidi se iz reči koje je dodao: "Primi me kao jednoga od svojih najamnika".

Mladić okreće leđa krdu svinja i tricama, zapućuje se ka očevom domu. Dršćući od slabosti, iznemogao od gladi, on nestrpljivo kreće na put. Naravno, on ne može da sakrije svoje dronjke, ali nevolja je nadvladala njegovu oholost i on se žuri da što pre zamoli oca za mesto slugu u kući u kojoj je nekada živeo kao voljeno dete.

Kada je kao veseli i bezbrižan mladić napustio očinsku kuću, on nije mogao ni da nasluti bol i čežnju koju je ostavio u očevom srcu. Kad je sa svojim razuzdanim drugovima igrao i naslađivao se nije ni pomišljao na tugu koja je zbog toga pala na očinsku kuću. Čak ni onda kad se umornim i teškim koracima vraća kući, nije znao da neko čežnjivo očekuje njegov povratak. Ali dok je "još podaleko bio" otac je prepoznao njegov lik. Ljubav ima oštro oko. Ni sva uniženost, ni duge godine grešnog života nisu sakrile očevom pogledu sinovljevo lice. "I sažali mu se i potrčavši zagrlj ga i cjeliva ga", držeći ga dugo u najnežnijem zagrljaju.

Otac neće dopustiti da se ljudi prezrivo rugaju bedi i dronjcima njegovog sina. On skida široki, bogato nabrani ogrtač sa svojih pleća i obavlja njime izmoždeno telo svoga sina. Jecajući u pokajničkom priznanju, mladić preklinje: "Oče, sagriješih nebu i tebi, i već nisam dostojan nazvati se sin tvoj". Otac ga čvrsto privija uza se i uvodi u kuću, ne dajući mu uopšte prilike da u očinskoj kući zatraži mesto slugu. Ta, on je sin koji će biti počašćen najboljim što ima u očinskoj kući i kome će slugu i sluškinje, u domu njegovog oca, ukazati najveće poštovanje.

Zatim "Otac reče slugama svojim: "Iznesite najljepšu haljinu obucite ga i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge, i dovedite tele ugojeno te zakoljite da jedemo i da se veselimo. Jer ovaj moj sin bješe mrtav i oživlje. I izgubljen bješe i naše se. I stadoše se veseliti."

U nemirnim godinama svoje mladosti, izgubljeni sin je svoga oca smatrao strogim pa čak i surovim. A kako se sada razlikuje njegovo mišljenje o ocu. Tako i oni koje sotona zavede smatraju da je Bog prestrog i da previše traži. Oni Njega gledaju kao nekog sudiju koji samo čeka da okrivi i osudi, koji grešnika neće da primi niti da mu pomogne sve dok ovaj ne zatraži i ne dobije legalan oprostaj. Njegov zakon oni smatraju ograničavanjem ljudske sreće, i teškim jarmom kojeg bi se najradije želeli da oslobode. Ali onaj kome je Hristova ljubav otvorila oči, u Bogu vidi Oca punog samilosti, ljubavi i dobrote. Bog mu se sada ne čini kao nemilosrdno i tiransko biće, već kao pravi otac koji svim srcem čezne da zagrlji pokajničkog sina. Kad shvati ovo, grešnik će zajedno sa psalmistom uskliknuti: "Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje" (Ps. 103, 13).

U parabolici otac ne prekora i ne osuđuje sina zbog njegovog grešnog života. Sin oseća da je prošlost zaboravljena i da mu je sve oprosteno. Tako i Bog kaže za grešnika: "Rasuću kao oblak prijestupe tvoje, i grijeha tvoje kao maglu" (Is. 44, 22). "Jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovijeh neću više pominjati" (Jer. 31, 34). "Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati Gospodu, i smilovaću se na nj, i Bogu našem, jer prašta mnogo" (Is. 55, 7). "U ono vrijeme tražiće se bezakonje Izrailjevo, ali ga neće biti; i grijesi Judini, ali se neće naći" (Jer. 50, 20).

Kakvu sigurnost ovde vidimo u spremnosti našeg nebeskog Oca da najsvesrdnije primi svakog grešnika koji se pokaje? Jesi li, čitače, odlučio da ideš sopstvenim putem? Lutaš li možda daleko od Boga? Pokušavaš li da se naslađuješ plodovima prestupa? Jesi li uvideo da je ta naslada samo pepeo na ustima tvojim? I sada kada si uništio svoje životne snage i kada su propale tvoje nade i planove, sediš li sam i usamljen? Sada onaj glas koji je tako dugo govorio tvome srcu ali koji nisi poslušao dopire do tvog srca, naglašavajući ti jasno i razgovetno: "Ustani i idi, jer ovo nije počivalište. Što se oskrvni, pogubiće vas pogibljom velikom" (Mihej 2, 10). Vрати se očinskoj kući. On te poziva, govoreći: "Rasuću kao oblak prijestupe tvoje, i grijeha tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio" (Is. 44, 22).

Ne slušaj došaptavanje neprijatelja koji te nagovara da ne priđeš Hristu sve dok se ne popraviš, dok ne budeš potpuno dobar da bi te Bog mogao primiti. Ako na to budeš čekao, nećeš nikada doći. Kad sotona ukazuje na tvoje prljave haljine, ponovi Hristovo obećanje:

"Koji dolazi k meni, neću ga istjerati napolje" (Jovan 6, 37). Reci neprijatelju da krv Isusa Hrista može da očisti čoveka od svakog greha. Moli se kao David u svoje vreme: "Pokropi me isopom, i očistiću se: umij me, i biću bjelji od snijega" (Ps. 51, 7).

Ustani i pođi svome ocu. On će ti izaći u susret dok si još daleko. Ako ti u pokajanju učiniš samo jedan korak, da bi Mu se približio, On će požuriti da te prigrlji rukama beskrajne ljubavi. Njegovo uho je otvoreno za svaki vapaj pokajničke duše. Već i sama prva pomisao u čežnji duše za Bogom Njemu je poznata. Nikada nije izrečena nijedna molitva, ma koliko drhtavim i nesigurnim glasom, ni prolivena nijedna suza, ma koliko skrivena od ljudi; još nikada nije bilo nijedne iskrene želje za Božjom zaštitom, a da Duh Božji nije to pokrenuo i pošao u susret skrušenom srcu. Čak i pre izgovorene molitve, i pre vapaja srca, milost Hristova podstiče svaku blagodat koja može blagotvorno da deluje na ljudsku dušu.

Tvoj nebeski Otac skinuće s tebe tvoje grehom uprljane haljine. U divnom paraboličnom proročanstvu, Zaharije, Isus sin Josedekov, kao prvosveštenik stoji pred anđelom Gospodnjim u prljavim haljinama, predstavljajući grešnika. A Gospod naređuje "onima koji stajahu pred njim": "Skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine. I rekoh: neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše mu čistu kapu na glavu i obukoše mu glavu" (Zah. 3, 4. 5). Tako će te Gospod obući u "haljine spasenja" i ogrnuti "plaštom pravde" (Is. 61, 10). "Smirivši se u svojim krajevima, bićeš kao golubica, kojoj su krila posrebrna a perje joj se zlati" (Ps. 68, 13).

"Tražite Gospoda, dok se može nać; prizivajte ga, dokle je blizu. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje, i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaće se na nj, i k Bogu našem, jer prašta mnogo" (Is. 55, 6. 7).

On će te uvesti "u kuću gde je gozba, a zastava će mu biti ljubav prema tebi" (Pjes. 2, 4). "Ako uzideš mojim putevima", kaže Gospod, "daću ti da hodiš među ovima što stoje", - među svetim anđelima koji stoje oko Njegovog prestola. (Zah. 3, 7).

"I kako se ženik raduje nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj" (Is. 62, 5). "Radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi pjevajući" (Sof. 3, 17). I nebo i zemlja pridružiće se Očevoj radosti izraženoj u pesmi: "Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i nađe se."

Sve do ovoga mesta u Hristovoj paraboli nema nijedne neskladne note koja bi poremetila harmoniju ovog prizora radosti i sreće; ali sada Hristos pominje jedan drugačiji elemenat. Kad se izgubljeni sin vratio, stariji sin "bijaše u pojlu, i dolazeći kad se približi kući ču pjevanje i podvikivanje. I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to? A on mu reče: brat tvoj dođe; i otac tvoj zakle tele ugojeno od radosti što ga je zdrava vidio. A on se rasrdi i ne htjede ni da uđe". Ovaj stariji brat nije delio očevu zabrinutost i čežnju za onim koji je bio izgubljen. Zato on sada ne može da deli ni očevu radost nastalu zbog povratka zabludelog. Zvuci veselja i trijumfa ne bude nikakvu radost u njegovom srcu. On pita slugu za razlog slavlja, a odgovor samo razbuktava njegovu ljubomoru. On ne želi čak ni da uđe u kuću, da izgubljenom bratu poželi dobrodošlicu. Ljubav i dobrotu ispoljenu prema zabludelim rasipniku, on smatra uvredom koja pogađa njega lično.

Kad je i otac izašao u nameri da ga odobrovolji i urazumi, samo se još više ispoljila njegova oholost i zloba njegove prirode. On svoj život u očinskoj kući prikazuje kao niz nenagrađenih usluga i zatim ga prezrivo upoređuje sa životom izgubljenog sina koji je sada tako blagonaklono dočekan. Svoju službu u očevoj kući prikazuje kao posao koji više dolikuje sluzi nego sinu. Umesto da se raduje što živi u očevom domu, on razmišlja o nagradi koju je zaslužio svojim marljivim i besprekornim životom. Njegove reči pokazuju da je sve to činio zato što je unapred i blagovremeno shvatio kuda vode zadovoljstvo greha. Sada ako ovaj mlađi brat takav treba da učestvuje u očevim darovima, onda – smatrao je stariji – meni se čini nepravda. On oseća zavist prema bratu upravo zato što ga je otac s ljubavlju dočeka, i otvoreno pokazuje da ne bi primio izgubljenoga kad bi bio na očevom mestu. On ide tako daleko da izgubljenoga čak ne priznaje ni za brata, već o njemu govori hladno kao o "sinu".

Otac se ipak i prema njemu ponaša nežno i ljubazno. "Sine", naglašava on, "ti si svagda sa mnom i što je moje to je i tvoje". Zar nisi imao preimućstvo da sa mnom deliš sve u toku tolikih godina dok je tvoj brat bio otpisan iz života?

Sve što bi moglo da poslužina sreću njegove dece otac im je stavio na slobodno raspolaganje. Stoga sin nije imao nikakve potrebe da postavlja pitanje o nekom daru ili nagradi. "Sve što je moje i tvoje je." Ti treba samo da veruješ u moju ljubav da uzmeš darove koji ti se od srca daju.

Jedan sin se za izvesno vreme, ne shvatajući očevu ljubav, sasvim odvojio od porodice i izgubio. Sada se, evo, vratio i plima radosti i sreće zbrisala je svaku pomisao na nemilu prošlost. "Ovaj tvoj brat bješe mrtav i oživlje, izgubljen bješe i nađe se".

Da li je stariji brat zaista uvideo koliko je bedno bilo njegovo mišljenje i koliko je nezahvalan? Da li je shvatio da je mlađi brat, iako je bezbožno radio, ipak još uvek njegov brat? Da li je on okajao ljubomoru i bezosećajnost srca svoga? O tome Hristos nije rekao ništa. U paraboli je istaknuto samo ono što se desilo, na slušaocima je da naslute ishod.

U starijem sinu prikazani su nepokajani Jevreji Hristovih dana, a isto tako i fariseji svih vremena koji s prezirom gledaju na one koji oni smatraju carinicima i grešnicima. Pošto nisu pali u one najdublje poroke, oni su bili opterećeni osećanjem samopravednosti i uobražnosti. Hristos je ovom parabolom te sitničarske kritičare i licemere sreo upravo na njihovom terenu. Slično starijem sinu u paraboli, oni su uživali naročite Bogom dane vrednosti. Oni su polagali pravo na status sinova u Božjoj kući, a ponašali su se kao najamnici. Radili su ne iz ljubavi, nego samo nadajući se nagradi. U njihovim očima Bog je bio tvrd i strog gospodar. Oni su videli kako Hristos poziva carinike i grešnike nudeći im nepristrasno i besplatno dar božanske milost – dar koji su po njihovom mišljenju samo oni zaradili teškim naporima i ispaštanjem – i zbog toga su se osećali uvređenima. Povratak izgubljenih koji Očevo srce ispunjava radošću, u njima samo razbuktava zavist i ljubomoru.

Reči koje u paraboli otac upućuje starijem sinu, predstavljaju u stvari nežnu molbu neba upućenu farisejima. "Sve što je moje i tvoje je", - ne kao plata, nego kao dar. Slično izgubljenom sinu i vi možete dobiti sve kao nezasaženi dar Božje očinske ljubavi.

Samopravednost navodi ljude ne samo na to da pogrešno prikazuju Boga, već ih čini bezosećajnim i uvek spremnim da samo kritikuju i prekoravaju svoju braću. Sebičan i pun zavisti, stariji sin je bio spreman da svoga brata budno uhađa, da kritikuje njegovo ponašanje i da ga optuži za najmanje zastranjivanje. On primećuje svaku njegovu grešku i svaki njegov rđav postupak prikazuje u najcrnijoj boji. Na taj način on teži da opravda svoje nepraštanje takvome. Mnogi i danas tako rade. Dok se pokajnička duša u svom prvom trzaju bori s pravom poplavom iskušenja, oni prkosno i samovoljno stoje po strani tražeći samo povod da zameraju i optužuju. Oni mogu tvrditi da su deca Božja, ali svojim ponašanjem oni ispoljavaju duh sotonin. Ovakvim stavom prema svojoj braći, ovi tužitelji stavljaju se u položaj onih koje Bog nikada ne može obasjati svetlošću svoga lica.

Mnogi kao da neprestano pitaju: "Sa čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? Hoću li doći preda nj sa žrtvama paljenicama, s teocima od godine? Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova, desetine tisuća potoka ulja?" Međutim, Reč Božja u nastavku ovog teksta daje na ova pitanja pravi odgovor: "Pokazao ti je, o čovječe što je dobro; i šta Gospod ište od tebe, osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim" (Mih. 6, 6 – 8).

Evo službe koju Bog traži od čoveka: - "Da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram... Da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću, kad vidiš gola da ga odjeneš i da se ne kriješ od svoga tijela" (Is. 58, 6. 7). Kad shvatimo da smo i sami grešnici, spaseni samo ljubavlju našeg nebeskog Oca, ispoljivaćemo istinsku ljubav i sažaljenje prema onima koji pate zbog svog greha, i patnju i bol kajanja nećemo nikad dočekati s prekorom, ljubomorom i osudom. Kad nam se sa srca rastopi led sebičnosti onda ćemo zaista ispoljavati ljubav Božju i radovaćemo se s Njim zajedno spasavanju izgubljenih.

Ti s pravom tvrdiš da si dete Božje. Ali, kao što je ta tvoja tvrdnja istinita, isto tako je istina da je i onaj koji "bješe mrtav i oživlje; i izgubljen bješe i nađe se" takođe tvoj brat. On je povezan sa tobom najprisnijim vezama, jer ga Bog priznaje kao svoje dete. Ako pak poričeš svoje srodstvo s njim onda pokazuješ da si samo najamnik u Očevoj kući, a ne i dete Božje porodice.

Ako se ti i ne pridružiš pozdravljanju izgubljenog, radost nastala povodom njegovog povratka neće zato prestati, obraćeni će zauzeti svoje mesto pored Oca i dobiti pravo da učestvuje u Njegovom delu. Kome je mnogo oprosteno taj će i veliku ljubav imati. A ti ćeš ostati napolje u mraku, jer "Koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav" (I Jov. 4, 8).

"OSTAVI JE JOŠ ZA OVU GODINU"

Ovo poglavlje zasniva se na Jevanđelju po Luki 13, 1 – 9.

Hristos je u svom učenju, pored upozorenja na sud koji dolazi, uvek isticao i poziv milosti. "Jer sin čovječji nije došao" naglasio je On "da pogubi duše čovječije, nego da sačuva" (Luka 9, 56). "Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da svijet spase kroza nj" (Jov. 3, 17).

Hristos je ljude upozoravao na dolazak carstva Božjeg, i oštro je ukoravao njihovo neznanje i ravnodušnost. Znake na nebu koji obično najavljuju klimatske promene vremena, oni su veoma brzo raspoznavali, ali znake svoga vremena koji su jasno ukazivali na Hristovo poslanstvo nisu prepoznali.

Ljudi onoga vremena, kao i danas, imali su o sebi najbolje mišljenje; obično su dolazili do zaključka da su upravo oni ljubimci neba, i da se vest ukora odnosi na druge. Slušaoci su Hristu ispričali jedan događaj koji je izazvao veliko uzbuđenje. Narod je bio ozlojeđen nekim merama preduzetim od strane Pontija Pilata, tadašnjeg rimskog namesnika u Judeji. U Jerusalimu je došlo do

uobičajene pobune i Pilat je pokušao da to uguši nasiljem. U jednoj takvoj prilici provalili su njegovi vojnici u područje hrama i pobili nekoliko galilejskih hodočasnika koji su upravo klali životinje za žrtvu. Jevreji su ovu nesreću smatrali kaznom za neki greh, i oni koji su pričali o ovom nasilju činili su to sa potajnim zadovoljstvom. Po njihovom shvatanju njihova srećnija sudbina je pokazivala da su oni mnogo bolji pa zbog toga i Bogu daleko miliji od ovih Galilejaca. Oni su očekivali da će i Hristos osuditi ove ljude koji su, po njihovom mišljenju, ovu kaznu potpuno zaslužili.

Hristovi učenici se nisu usudili da izraze svoje mišljenje dok nisu čuli mišljenje svog učitelja. On je njima u pogledu suđenja o karakteru drugih ljudi i odmeravanju kazne ili osвете prema ograničenom ljudskom rasuđivanju dao veoma određene pouke. Ali ipak su očekivali da će Hristos ove ljude oglasiti grešnijima od ostalih. Zato su bili veoma iznenađeni Njegovim odgovorom.

Okrenuvši se prema okupljenom mnoštvu, Spasitelj je rekao: "Mislite li da su ti Galilejci bili najgrešniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti." Ovaj potresni događaj trebalo je da gane ostale i da ih navede da se ponize u srcu i okaju svoje grehe. Bura osвете koja je uskoro imala da se sruči na sve koji nisu potražili utočište u Hristu već se uveliko sakupljala.

Dok je ovo govorio svojim učenicima i okupljenom mnoštvu, Hristos je svojim proročkim okom pogledao u budućnost i video Jerusalim opkoljen vojskom. Čuo je buku opsadnog nadiranja stranih legija koje se približavaju izabranom gradu i video kako hiljade i hiljade ginu u njegovim opsednutim zidovima. Mnogi od Jevreja ubijani su tada isto tako kao i sada ovi Galilejci u samom predvorju hrama, dok su prinosili svoje žrtve. Nesreća koja je ovom prilikom snašla pomenute pojedince bila je opomena Božja celoj naciji koja je snosila istu krivicu "Ako se ne pokajete", rekao je Isus, "svi ćete tako izginuti." Vreme kušanja i milosti ostavljeno njima približavalo se kraju. Ipak, još uvek je bilo vremena da saznaju ono od čega je zavisio njihov mir. (Luka 19, 42).

"Jedan čovjek", nastavio je Isus, "imadijaše smokvu usađenu u svome vinogradu, i dođe da traži roda na njoj, i ne nađe. Onda reče vinogradaru: evo treća godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta?"

Hristovi slušaoci nisu mogli da ne shvate značenje ovih reči. Još David je pevao i Izrailju kao o čokotu prenesenom iz Misira, Isaija je napisao: "Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov" (Is. 5, 7). Pokolenje kojem je Spasitelj došao, prikazano je kao smokva zasađena u vinogradu Gospodnjem, - u domenu Njegove naročite brige i blagoslova.

Božja namera za njih kao Njegovu decu i veličanstvene mogućnosti koje su stajale pred njima opisani su sledećim rečima: "Da se prozovu hrastovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu" (Is. 61, 3). Jakov je na samrti, pod nadahnućem Svetoga Duha, rekao o svom najmilijem sinu: "Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida". A zatim je naglasio: "Od silnoga Boga oca tvojega, koji će ti pomagati, i od Svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozgo iz bezdana" (I Mojs. 49, 22. 25). Tako je Bog izrailjsku naciju kao plemenitu lozu zasadio pokraj samog izvora života. Njegov je vinograd bio posađen "na rodnu brdašcu. I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje i nasadi ga plemenitom lozom" (Is. 5, 1. 2).

"I počeka da rodi grožđem a on rodi vinjagom" (Is. 5, 2). Ljudi koji su živeli u Hristovo vreme mnogo su razmetljivije isticali svoju pobožnost nego Jevreji u ranija vremena, ali su zato daleko više oskudevali u slatkim rodovima Duha Božjeg, nego oni u starija vremena. Oni dragoceni plodovi karaktera koji su Josifov život učinili tako lepim i plemenitim, nisu se pokazali u životu jevrejske nacije.

Bog je preko svoga sina potražio plod, ali nije našao ništa. Izrailj je, nažalost, samo smetao zemlji. Njegovo postojanje predstavljalo je samo prokletstvo, jer je u Božjem vinogradu zauzimao mesto na kome je moglo da raste plodno drvo. Na taj način su svetu bili zakinuti blagoslovi koje mu je Bog nameravao dati. Izrailjci su potpuno pogrešno prikazali Boga pred drugim narodima. Ne samo da su bili nekorisni, nego su predstavljali pravu smetnju. Njihov verski život izrodio se i izopačio u tolikoj meri da je svetu, umesto spasenja i blagoslova, donosio samo ropast.

Vinogradar u ovoj paraboli ne osporava odluku Gospodara da smokvu, ako i dalje ostane neplodna, treba poseći; ali on dobro zna koliko je gospodaru stalo do tog neplodnog drveta, zna koliko je truda uloženo oko njega jer je i sam najviše učestvovao u tome. Za njega lično ne bi bilo veće radosti u životu nego da vidi kako to drvo raste i donosi rod. On u potpunosti odgovara želji gospodara kad kaže: "Ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; pa da ako rodi..."

Vinogradar se ne ustručava da se i dalje muči oko jednog drveta koje tako malo obećava. Šta više, on je spreman da tom drvetu posveti još veću brigu. On nastoji da njegovu okolinu učini što povoljnijom i ne šteti nikakvog truda samo da bi drvo moglo roditi.

Vlasnik i vinogradar su podjednako zainteresovani za ovu smokvu. Tako su i Otac i Sin bili potpuno jedinstveni u svojoj ljubavi prema izabranom narodu. Hristos je tako nagovestio svojim slušaocima da će im se pružiti još povoljnije mogućnosti. Sva sredstva koja je samo Božja ljubav mogla da izmisli bila su upotrebljena da bi oni mogli postati stabla pravde, donoseći plodove blagoslova svetu.

Isus u paraboli ništa nije rekao o rezultatima vinogradarovog truda. Na ovom mestu On je prekinuo svoje kazivanje. Kakav će biti ishod, zavisilo je od generacije onih koji su slušali Njegove reči. Njima je bila upućena ozbiljna opomena: "Ako li ne, posjeći ćeš je na godinu." Od njih je zavisilo da li će i kada biti izrečene neopozive reči presude: "Posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta." Dan gnjeva bio je veoma blizu. Kaznama koje su već tu i tamo pogađale Izrailj, Vlasnik vinograda je milostivo upozoravao na uništenje nerodnog drveta.

Ova opomena, odzvanjajući vekovima, dopire i do našeg pokolenja. O, ravnodušno srce, jesi li i ti neplodno drvo u vinogradu Gospodnjem? Hoće li ovakva presuda uskoro biti izrečena i tebi? Kako si dugo primao darove Njegove milosti! Otkada On već tako budno prati da li ćeš odgovoriti na Njegovu ljubav? Zasađen si u Njegovom vinogradu, poveren budnoj brizi Njegovoj Vinograda – kakva preimućstva! Kako je često nežna poruka Jevanđelja ganula tvoje srce! Ti si primio Hristovo ime i po spoljašnosti si član Zajednice koja predstavlja Njegovo telo, ipak nisi svestan životvorne povezanosti sa velikim srcem ljubavi. Blagotvorna plima Njegovog života nije prostrujala kroz tebe. Slatki darovi Njegovog karaktera, "plodovi duha", ne vide se u tvom životu!

Neplodno drvo prima i kišu i sunčeve zrake, i vinogradar mu poklanja svu potrebnu pažnju i negu. Ono izvlači hranjivost iz zemlje; ali svojim neplodnim granama ono samo zasenjuje tlo i plodne biljke ne mogu da uspevaju u njegovoj senci. Na sličan način i Božji darovi, tako izdašno darovani tebi, ne donose blagoslov svetu. Ti zakidaš drugima prednostima i blagodati koje bi oni, da nije tebe, mogli primiti.

O ravnodušno srce, shvati, iako je to za tebe možda neshvatljivo, da si i ti jedna takva biljka koja samo zemlji smeta. Ali te Bog u svojoj velikoj milosti i ljubavi ipak nije posekao. On te ne gleda hladno i prezrivo. Ne okreće se ravnodušno od tebe i ne prepušta te propasti. Naprotiv, gledajući te takvog On ti dovikuje kao što je pre toliko vekova dovikivao Izrailju: "Kako da te dam, Jefreme? Kako da te predam Izrailju?... Ustreptalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti. Neću izvršiti ljutoga gnjeva svojega, neću opet zatrti Jefrema; jer sam ja Bog a ne čovek" (Osija 11, 8. 9). A Spasitelj u svojoj milosti i sažaljenju, kaže i za tebe: "Ostavi je za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem."

S kakvom neumornom ljubavlju je Hristos nastavio da se zalaže za izrailjski narod i u toku perioda koji im je naknadno bio dat kao produžetak vremena milosti i probe. Čak i na krstu se molio: "Oče oprosti im, jer ne znaju šta čine" (Luka 23, 34). I posle Njegovog vaznesenja na nebo, Jevanđelje je najpre bilo propovedano u Jerusalimu. Tu se na Njegove učenike izlila sila Svetog Duha. Tu je jevanđeoska crkva prvo ispoljila silu vaskrslog Spasitelja. Tu je Stefan – dok mu je lice blistalo slavom Božjom "kao lice anđela" (Djela 6, 15), - izneo svoje snažno svedočanstvo i zapečatio ga sopstvenom krvlju. Sve što je samo nebo moglo dati bilo je darovano. "Što je još trebalo učiniti vinogradu mojemu", kaže Hristos, "što mu ne učinih?" (Is. 5, 4). Tako se i za tebe Njegova briga i zalaganje nisu niukoliko umanjili, nego su se, naprotiv, još više uvećali i umnožili. Još uvek On kaže i za tebe: "Ja Gospod čuvam ga, u svako doba zaljevaću ga; dan i noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti" (Is. 27, 3).

"...Pa da ako rodi, ako li ne, posjeći ćeš je". – Srce koje se ne odaziva božanskom pozivu i Njegovim nežnim molbama, biva vremenom sve tvrđe i sve upornije, dok konačno ne postane potpuno nepristupačno uticaju Svetoga Duha. Tada se neopozivo izgovoraju reči: "Posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta"?

Još i danas On te poziva: "Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svojemu... I iscjeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje... Biću kao rosa Izrailju, procvetaću kao ljiljan i pustiće žile svoje kao drveta livanska. Raširiće se grane njegove i ljepota će mu biti kao u masline, i miris kao livanski. Oni

će se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem i cvjetaće kao vinova loza; spomen će mu biti, kao vino livansko... Od mene je tvoj plod” (Osija 14, 1 – 8).

”IZIĐI NA PUTEVE I MEĐU OGRADE”

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Luki 14, 1. 12 – 29.

Spasitelj je bio gost na gozbi kod jednog fariseja. On je prihvatio pozive i bogatih i siromašnih, i po svom običaju, sve što se dešavalo pred Njegovim očima vešto je pretvarao u pouke o istini. Kod Jevreja priređivane su svečane gozbe prilikom svakog verskog i nacionalnog praznika. Ove gozbe bile su za njih kao neka predsvika blagodati večnog života. Velika svečana gozba na kojoj će – prema njihovom shvatanju – oni sedeti za trpezom sa Avramom, Isakom, Jakovom, dok će neznabošci ostati napolju i čežljivo gledati unutra, bila je u takvim prilikama njihova najmilija tema. Opomenu i pouku koju je tom prilikom želeo da pruži, Hristos je ilustrovao parabolom o velikoj večeri. Blagoslove i ovog i budućeg života Jevreji su želeli da zadrže samo za sebe. Svaku pomisao da i neznabošci imaju pravo na Božju milost oni su pobijali. Međutim, ovom parabolom Hristos im je pokazao da su oni sami odbacili poziv milosti, poziv da uđu u carstvo Božje. On im je pokazao da će taj poziv koji su oni omalovažili biti upućen upravo onima koje oni preziru i od kojih su bežali kao od gubavaca.

Pri izboru gostiju koje bi pozivao na svoju gozbu, farisej se rukovodio sebičnim interesom. Hristos mu je rekao: ”Kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojih, ni braće svoje, ni rođaka svojih, ni susjeda bogatih, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti. Nego kad činiš gozbu zovi siromašne, kljaste, hrome, i slijepe, i blago će ti biti, što ti oni ne mogu vratiti, nego će ti se vratiti, o vaskrseniju pravednih.”

Hristos je ovde ponovio savet koji je sam On dao narodu Izrailjskom još preko Mojsija. Na svečanim gozbama, prema datom uputstvu, trebalo je da učestvuju i ”došljaci, i sirote i udovice, što su u mjestu tvojem i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog” (V Mojs. 14, 29). Za Izrailjce su ovi skupovi predstavljali očigledne pouke. Pošto su se na taj način naučili radosti pravog gostoprimstva, oni su se u toku cele godine brinuli za siromašne i beskućnike. Ali te svečanosti su pružale još jednu dalekosežniju pouku. Duhovni blagoslovi dati Izrailju nisu bili namenjeni samo njima. Bog im je dao hleb života da bi ga lomili svetu.

Ovaj zadatak oni nisu izvršili i Hristove reči predstavljale su prekor za njihovu sebičnost i zato su im one bile neprijatne pa čak i odvratne. Nadajući se da će razgovor usmeriti u drugom pravcu, jedan od njih je licemerno uzviknuo: ”Blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijem”. Ovaj čovek je govorio tako samouvereno kao da je već sasvim siguran da mu je u tom carstvu zagwarantovano mesto. Njegov stav je sličan stavu onih koji se raduju što im je Hristos omogućio spasenje, ali ne ispunjavaju uslove pod kojima je to spasenje obećano. Takvi postupaju slično Valamu kad je u molitvi zatražio: ”Da bih ja umro smrću pravedničkom i kraj moj da bi bio kao njihov” (IV Mojs. 23, 10), iako mu život nije bio kao ”njihov”. Tako ni onaj farisej nije razmišljao o svojoj pripremljenosti za nebo, nego samo o onome što je želeo da uživa tamo. Svojom primedbom on je nameravao da misli pristnih gostiju ovrati od teme njihove praktične dužnosti, da ih od sadašnjeg života prenese u doba daleke budućnosti koja će nastati o vaskrseniju pravednika.

”Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca, bez plae i vina i mlijeka. Za što trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud

svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline” (Is. 55, 1. 2).

Hristos je čitao srce ovog čoveka koji se tak lukavo pretvarao, i upravši svoje oči na njega, otkrio je prisutnima karakter i vrednost njihovih sadašnjih prednosti. On im je ukazao na ono što treba da učine sada, u ovom životu, kako bi mogli učestvovati u blaženstvima budućeg – večnog života.

”Jedan čovjek” nastavio je Hristos, ”zgotovi veliku večeru i pozva mnoge. I kad bi vrijeme večeri posla slugu svojega da kaže zvanima: Hajdete, jer je već sve gotovo. I počеше se izgovarati svi redom; prvi mu reče: Kupih njivu i valja mi ići da je vidim, molim te, izgovori me. I drugi reče, kupih pet jarmova volova i idem da ih pogledam, molim te, izgovori me. I treći reče: Oženih se i zato ne mogu doći.”

Nijedan od ovde navedenih izgovora nije bio zasnovan na nekoj stvarnoj potrebi. Njiva zbog čije je kupovine prvi kazao ”moram ići da je vidim”, već je bila kupljena. Njegova žurba da je pogleda može se pripisati samo činjenici da je sve svoje interesovanje posvetio samo sticanju bogatstva. I volovi, u slučaju drugog zvanice, takođe su bili već kupljeni. Proveravanje kupljenog blaga odgovaralo je jedino zadovoljavanju kupčevih interesa. Ni treći izgovor nije imao nekog opravdanijeg razloga. Činjenica da se pozvani oženio, nije ga sprečavala da prisustvuje gozbi, jer je mogao povesti i ženu kojoj bi takođe bila ukazana dobrodošlica. Međutim, on je imao svoje planove i činilo mu se da je uživanje u njihovom ostvarenju mnogo važnije od obećanog prisustvovanja ovoj gozbi. On je naučio da zadovoljstvo radije traži u društvu drugih nego u gostoprimstvu koje mu je ponudio ovaj domaćin. On se nije ni izvinjavao i u njegovom odbijanju nema čak ni tobožnje učtivosti. Izgovor ”Ne mogu doći” bio je samo prikrivanje istine – ”Ne marim”, ili: ”Ne želim da dođem.”

Svi ovi izgovori pokazuju da su misli pozvanih bile prezauzete nečim drugim. Poziv na gozbu bio je za njih od sporednog značaja, i velikodušnim gostoprimac bio je uvređen njihovom ravnodušnošću.

Velikom gozбом Hristos ovde prikazuje blagoslove ponuđene posredstvom Jevanđelja, a to nam obezbeđuje i preporučuje sam Hristos. On je hleb koji je sišao s neba i iz Njega su potekli izvori spasenja. Poslanici Gospodnji najavili su Jevrejima dolazak Spasitelja. Oni su ukazali na Hrista kao na ”jagnje Božije, koje uze na se grijehe svijeta” (Jovan 1, 29). Na gozbi priređenoj od samog Boga ponuđen im je najveći dar koji je nebo moglo dati – dar koji prevazilazi svaku mogućnost procenjivanja. Ljubav Božja priredila je ovu bogatu gozbu i obezbedila za nju neiscrpne izvore. ”Koji jede od ovoga hljeba”, rekao je Hristos, ”življeće navijek” (Jovan 6, 51).

Da bi se mogao primiti poziv na jevanđeosku gozbu, svi svetovni interesi moraju se potčiniti samo jednom cilju – primanju Hrista i Njegove pravednosti. Bog je za ljude dao sve i zato s pravom traži od njih da svoju službu Njemu stave iznad svih ovozemaljskih i sebičnih obzira. On ne može primiti službu podeljenog srca. Srce koje je potpuno obuzeto zemaljskim sklonostima ne može se predati Bogu.

Ova pouka važi za sva vremena. Mi treba da idemo za Jagnjetom Božjim kud god ono ide. Treba se u potpunosti poveriti Njegovom vođstvu, a zajedništvo s Njim treba ceniti više od svakog zemaljskog prijateljstva. ”Koji ljubi oca ili mater većma nego mene,” kaže Hristos, ”nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan” (Mat. 10, 37).

U Hristovo vreme mnogi su kod porodičnog stola, dok su lomili svoj svakodnevni hleb, rado ponavljali reči: ”Blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijem.” Ali Hristos je pokazao koliko je teško naći goste za gozbu koja je pripremljena uz neprocenjive troškove. Oni koji su slušali Njegove reči bili su svesni da su omalovažili poziv milosti. Zemaljski posedi, bogatstva, uživanje i odavanje zadovoljstvima obuzeli su sve njihove misli i pažnju; i u iznalaženju ovog ili onog izgovora, svi su bili jednodušni.

Tako je i danas. Izgovori kojima zvanice u parabolama pokušavaju opravdati svoje odbijanje poziva na gozbu predstavljaju osnovu izgovora koje ljudi uvek iznalaze da bi odbili poziv Jevanđelja. Ljudi često kažu da ne mogu poklanjanjem pažnje zahtevima Jevanđelja ugroziti svoje izgleda na uspeh u ovom životu. Svoje ovozemaljske interese oni smatraju vrednijim od onoga što je neprolazno. Upravo oni blagoslovi koje su primili od Boga postaju za njih prepreka koja odvaja njihove duše od Tvorca i Spasitelja. Oni ne žele da u svojoj trci za ovozemaljskim interesima budu ometani, i zato

glasniku milosti najčešće kažu kao nekada Filiks: "Idi zasad, a kad uzimam kad dozvaću te" (Djela 24, 25). Drugi opet ističu poteškoće na koje bi, ako se odazovu pozivu Božjem, naišli u svojim društvenim i rodbinskim vezama. Oni ne žele da se zameraju sa svojim srodnicima i znancima. Na taj način se potpuno poistovećuju sa zvanicama pomenutim u parabolama. Sve ove nestvarne izgovore Gospod ne može smatrati drugačije nego samo kao ispoljavanje prezira prema Njegovom pozivu.

Čovek koji je rekao: "Oženih se i zato ne mogu doći", predstavnik je velikog broja ljudi. Mnogo je supružnika koji dozvoljavaju da ih bračni drug spreči da se ne odazovu pozivu božanske milosti. Muž kaže: "Iako sam osvedočen šta bi trebalo da učinim, ne mogu da se odlučim dok se moja žena protivi tome. Njen uticaj bi to učinio potpuno neizvodljivim." Žena opet, čuje milostivi poziv: "dođite, jer je sve već spremno". Ali i ona odgovara: "Molim te, izgovori me." Moj muž odbija poziv milosti. On kaže da ga u tome sprečavaju njegovi poslovi, a ja moram ići sa svojim mužem i zato ne mogu doći". Srca dece su sklonija primanju utisaka i ona bi mogla doći; ali deca su prirodno vezana za svoje roditelje, i kad se oni ne odazivaju pozivu jevanđelja, onda deca smatraju da se ni od njih ne može očekivati da dođu. Tako i deca ponavljaju: "Izgovori me".

"Ja sam hljeb života. Ocevi vaši jedoše manu u pustinji i pomriješ. Ovo je hljeb koji silazi s neba; da koji od njega jede ne umre. Ja sam hljeb živi i koji siđe s neba" (Jovan 6, 48 – 51).

Svi oni tako odbijaju Spasiteljev poziv strahujući da ne izazovu razdor u porodicama. Oni misle da će odbijajući poslušnost Bogu osigurati mir i sreću u svojoj porodici; ali to je velika zabluda. Oni koji seju sebičnost, sebičnost će i žnjeti. Odbacujući Hristovu ljubav, oni odbacuju i sve ono što ljudskoj ljubavi daje čistotu i postojanost. Oni će na taj način izgubiti ne samo nebo, nego će biti lišeni pravog uživanja i onoga zbog čega su se odrekli neba.

Gospodar pomenut u parabolama, čuvši kako je ignorisan njegov poziv, rasrdi se veoma "i reče sluzi svome: idi brzo na raskršća i na ulice gradske, i dovedi amo siromahe i kljaste, i bogaljaste i slijepce."

Gostoljubivi domaćin okrenuo se od onih koji su prezreli Njegovu dobrotu, pa je pozvao druge koji ne samo što nisu bili tako bogati nego nisu imali ni kuće ni bilo kakvog poseda. On je pozvao siromašne i gladne koji su znali da cene ponuđenu velikodušnost. "Zaista vam kažem", naglasio je Hristos, "da će carinici i bludnice prije vas ući u carstvo Božije" (Mat. 21, 31).

A oni mu rekoše: Kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da verujemo? Šta radiš ti? Ocevi naši jednoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. Tada im reče Isus: Zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam Otac moj daje hljeb istinit s neba; Jer je hljeb Božiji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. Tada mu rekoše: Gospode! Daj nam svagda taj hljeb. A Isus im reče: Ja sam hljeb života: koji meni dolazi neće ogladnjeti, i koji mene vjeruje neće nikad ožednjeti" (Jovan 6, 30 – 35).

Ma kako da su bili bedni ovi ljudi, prezreni i odbačeni od društva oni ipak nisu bili toliko uniženi i rđavi da im Bog ne bi ukazao svoju ljubav i brigu. Hristos je svim srcem želeo i da ta utučena, umorna i potlačena ljudska bića dođu k Njemu. Čeznuo je uvek da i njima donese svetlost, radost i mir, koje inače nigde ne bi mogli naći. Najveći grešnici bili su predmet Njegovog najusrdnijeg saosećanja, dobrote i ljubavi. U nastojanju da ih privuče k sebi, On posredstvom svog Svetog Duha budi u njima najnežnija osećanja.

Sluga koji je u kuću uveo siromahe, bogaljaste i slepe obavestio je gospodara: "Učinio sam kako si zapovijedio i još mjesta ima. I reče Gospodar sluzi: "Iziđi na puteve i među ograde te najtjeraj da dođu i da mi se napuni kuća."

Ovde Hristos ukazuje na delo Jevanđelja izvan granica jevrejstva – na putevima i stranputicama sveta.

Pokoravajući se upravo ovoj zapovesti, Pavle i Varnava su rekli Jevrejima: "Vama je najprije trebalo da se govori riječ Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vječnog života, evo se obraćamo neznabošcima. Jer nam tako zapovijedi Gospod: postavih te za

vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje. A kad čuše neznabošci, radovahu se i slavljahu riječ Božiju, i vjerovalaše koliko ih bješe pripravljeno za život vječni” (Djela 13, 46 – 48).

Porukom Jevanđelja objavljivanom posredstvom Hristovih učenika svet je bio obavešten o Njegovom prvom dolasku. Ona je ljudima donela radosnu novost o spasenju verom u Njega. Ona je unapred ukazala i na Njegov drugi dolazak u slavi, i ljudima dala nadu da će kroz veru i poslušnost imati udela u ”nasljedstvu svetih i vidjelu.” Ova poruka se još i danas upućuje svetu zajedno sa najavom da je Hristov i drugi dolazak pred vratima. Znaci koje je Hristos dao o približavanju Njegovog drugog dolaska već se skoro ispuniše, i proučavajući svete spise Reči Božje možemo doznati da je Gospod zaista pred vratima.

”Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kome bješe odijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, točkovi kao oganj razgorio. Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuća i tisuća služaše mu... sud sjede i knjige se otvoriše” (Dan. 7. 9. 10).

Jovan u Otkrivenju predskazuje objavljivanje ove jevanđeoske poruke upravo pred sam Hristov povratak. On je video jednog ”anđela gdje leti posred neba, koji imaše vječno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe čas suda njegova” (Otkr. 14, 6. 7).

Po proročanstvu, posle ove opomene o sudu i vesti vezanih uz nju, sledi dolazak Sina Čovečjeg na oblacima nebeskim. Objavljivanje suda je ujedno i najavljivanje skorog Hristovog povratka. Ova objava naziva se večnim jevanđeljem. Tako i propovedanje Hristovog povratka i objavljivanje Njegove blizine čine bitan deo jevanđeoske poruke.

Biblija kaže da će se ljudi u poslednjim danima potpuno odati trci za zaradom, zadovoljstvima, pohlepi za bogatstvom. Biće potpuno slepi za večne stvarnosti. ”Jer kao što je bilo u vrijeme Nojevo”, kaže Hristos, ”tako će biti i dolazak sina čovječijega. Jer kao što pred potopom jeđahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovčeg, i ne osjetiše, dok ne dođe potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina čovječijega” (Mat. 24, 37 – 39).

Tako je i danas. U sveopštoj trci za dobitkom i sebičnim zadovoljstvima ljudi srljaju kao da uopšte nema ni Boga ni neba, ni budućeg života. U Nojevim danima bila je data opomena o skorom potopu da bi trgla ljude iz njihove bezbožnosti i da bi ih navela na pokajanje. Tako i poruka o skorom Hristovom dolasku treba da probudi ljude iz njihove potpune obuzetosti interesima i željama ovoga sveta. Ona treba u njima da probudi svest o večnoj stvarnosti, kako bi mogli da shvate i prime poziv na gozbu Gospodnju.

Jevanđeoski poziv treba da bude upućen celom svetu, - ”svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu” (Otkr. 14, 6). Poslednja poruka opomene i milosti treba svojom slavom da obasja celu zemlju. Ona treba da dopre do svih društvenih slojeva – bogatih i siromašnih, visokih i niskih. ”Izidi na puteve i među ograde”, kaže Hristos, ”te natjeraj da dođu da mi se napuni kuća.”

Svet propada zato što ne poznaje Jevanđelje. U svetu postoji prava glad za Rečju Božjom. Malo je onih koji propovedaju Reč Božju neizmešanu s predanjima i ljudskim tradicijama. Iako ljudi imaju Bibliju u svojim rukama, oni ipak ne primaju ovaj blagoslov koji je Bog za njih u Bibliju stavio. Gospod poziva svoje slugе da narodu objave Njegovu poruku. Reč večnoga života mora se dati onima koji propadaju u svojim gresima.

U nalogu: ”Izidi na puteve i među ograde” Hristos je izložio zadatak svih onih koje je pozvao da rade u Njegovo ime. Za Hristove slugе ceo svet predstavlja radno polje. Cela ljudska porodica sačinjava njihovo bratstvo. Gospod želi da se poruka o Njegovoj milosti odnese svakoj duši.

A to je u većini slučajeva, moguće postići samo ličnim naporima. To je bio i Hristov metod rada. Njegov rad se sastojao uglavnom iz Njegovih ličnih susreta i razgovora s ljudima. On se verno zalagao i onda kad je pred sobom imao samo jednu dušu. I često se dešavalo da baš preko te jedne jedine duše poruka dopre do hiljada drugih duša.

Mi ne smemo čekati da duše dođu k nama, već ih moramo potražiti tamo gde se nalaze. Kad se reč objavi sa propovedaonice, rad je u stvari tek započeo. Do mnogih ljudi Jevanđelje ne bi doprlo nikad da im nije bilo lično doneseno.

Poziv na gozbu bio je najpre upućen jevrejskom narodu, narodu koji je bio pozvan da bude učitelj i vođa narodima, narodu u čijim su se rukama nalazili proročki spisi sa unapred datom najavom Hristovog dolaska, i kome je bila poverena simbolična služba Božja koja je unapred ukazivala na Hristovo poslanstvo. Da su jevrejski sveštenici i narod prihvatili ovaj poziv, oni bi se ujedinili sa Hristovim poslanicima u objavljivanju jevanđeljske poruke ostalom svetu. Njima je bila poverena istina da bi je mogli predati i drugima. Kad su oni odbili ovaj poziv, on je tada bio upućen siromašnima, kljastima, bogaljima i slepima. Carinici i grešnici su prihvatili poziv. Kad je došlo vreme da se Jevanđeoski poziv uputi i neznabošcima, trebalo je postupiti po istom planu. Poruka je najpre bila upućena na "putevima", ljudima koji su imali aktivno učešće u društvenim delatnostima, učiteljima i vođama naroda.

Glasnici Gospodnji moraju to uvek imati na umu. Pastirima stada, takozvanim božanskim učiteljima, ova poruka treba da bude upućena kao glas opomene. One koji pripadaju višim društvenim slojevima treba potražiti sa nežnom ljubavlju i bratskom pažnjom. Ljudi od poverenja koji se nalaze na visokim položajima u poslovnom životu, ljudi velikih pronalazačkih sposobnosti i naučnih dostignuća, ljudi genijalnog uma, učitelji Jevanđelja čija pažnja još nije usmerena na naročite istine za ovo vreme – svi ti ljudi treba prvo da čuju ovaj poziv. Njima se ova poruka Jevanđelja mora uputiti da čuju ovaj poziv.

Treba nešto učiniti i za imućne. U njima treba probuditi osećanje lične odgovornosti za sva dobra koja su im poverena kao darovi neba. Treba ih podsetiti da će za sve to morati da polože račun Onome koji će suditi i živima i mrtvima. Bogatom čoveku je potreban vaš trud uložen u ljubavi i strahu Božjem. On se prečesto uzda u svoje bogatstvo, i ne uviđa opasnost koja mu pretili. Oči njegovog uma treba usmeriti na ono što ima neprolaznu vrednost. Njemu je potrebno da prizna autoritet istinske dobrote koja kaže: "Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vam odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojim. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako" (Mat. 11, 28 – 30).

Premalo je ličnog misionarskog zalaganja za one koji zbog svog obrazovanja, bogatstva ili životnog poziva zauzimaju visok položaj u svetu. Mnogi od onih koji propovedaju Hristovo učenje strahuju da se približe ovim klasama. Ali ne bi trebalo tako da bude. Ako vidimo da se jedan čovek davi, nećemo stajati mirno i pustiti ga da propadne samo zato što je advokat, trgovac ili sudija. Kad bismo videli ljude kako srljaju u ponor, ne bismo ni za trenutak oklevali da ih zadržimo na bilo koji način, bez ikakvog obzira na njihov položaj i zanimanje. Isto tako ne smemo oklevati da upozorimo ljude na opasnost koja pretili njihovoj duši.

Nikog ne treba zanemariti samo zato što se prividno posvetio svetovnim poslovima i interesima. Mnogi koji zauzimaju visoke društvene položaje ojađeni su u srcu i smučila im se taština. Oni čeznu za mirom koji nemaju. U najvišim društvenim slojevima ima ljudi koji gladuju i žedne za spasenjem, i mnogi od njih bi prihvatili pomoć kad bi im se radnici Gospodnji približili na fini način i sa srcem punim Hristove ljubavi.

Uspeh jevanđeoske poruke ne zavisi od uvežbane sposobnosti govora, rečitih izlaganja i ubedljivih dokaza. On zavisi od jednostavnosti poruke i njene prilagođenosti potrebama duša koje gladuju za hlebom života. "Šta mi treba činiti da se spasem"? – to je potreba duše.

Na najjednostavniji i najskromniji način moglo bi se dopreti do srca hiljada ljudi. Istaknuti intelektualci za koje se misli da su najtalentovaniji ljudi i žene na svetu, bivaju često okrepljeni najjednostavnijim rečima onih koji ljube Boga i koji o toj ljubavi mogu da govore tako prirodno kao što svetovni ljudi govore o stvarima koje ih najviše interesuju.

Unapred pripremane i izveštačene reči često ostavljaju slab utisak na sagovornika; dok iskreno i usrdno izražavanje jednog sina ili kćeri Božije, izgovoreno u prirodnoj jednostavnosti, ima snagu da odbravi vrata i onog srca koje je dugo bilo zatvoreno za Hrista i Njegovu ljubav.

Hristov radnik treba da ima na umu da on ne radi u sopstvenoj snazi. On se u molitvi mora držati prestola Božjeg verujući da samo On raspolaže snagom koja može da ih spase. Pošto je u usrdnoj molitvi zatražio pomoć od Boga, on u radu treba da se koristi svim sposobnostima i darovima

koje mu je Bog dao. Sveti Duh će njegove napore učiniti delotvornim. Anđeli će uvek biti na njegovoj strani i izgovorene istine dopiraće do srca.

Da su vođe i učitelji u Jerusalimu primili istinu koju im je Hristos doneo, kakav bi misionarski centar mogao da postane ovaj njihov grad! Otpadnički Izrailj obratio bi se kao nacija. Čitava vojska obraćenih sakupila bi se za Gospoda. I kako brzo bi oni poruku Jevanđelja odneli u sve delove sveta! Tako i sada, kad bi uticajni i izuzetnim sposobnostima obdareni ljudi bili pridobijeni za Hrista, preko njih bi se moglo izvršiti veliko delo u podizanju palih, u sakupljanju odbačenih i širenju radosne vesti o spasenju nadaleko i naširoko. Poziv na jevanđeljsku gozbu brzo bio odnesen svima i gosti bi već bili okupljeni oko stola Gospodnjeg.

Ipak, ne smemo misliti samo na velike i darovite ljude, a zanemariti slojeve siromašnijih. Hristis je svojim vernicima dao nalog da iziđu "na puteve i među ograde", u susret siromašnima i neznatnima na zemlji. U dvorištima i uličicama velikih gradova, na pustim provincijskim putevima i bespućima – možda kao stranci u tuđoj zemlji - životare porodice i pojedinci koji ne pripadaju nijednoj verskoj zajednici i koji u svojoj osamljenosti misle da ih je i Bog zaboravio. Oni ne znaju šta treba da čine da bi se spasili. Mnogi od njih su duboko utonuli u greh. Mnogi su u oskudici i nevolji. Pritisnuti patnjom, nemaštinom i bedom, oni su razočarani i ne veruju ni u šta. Izloženi su svim mogućim oboljenjima i tela i duše. Oni čeznu za nekom utehom u svojoj nevolji, a sotona ih omamljuje varkom da olakšanje traže u čulnim požudama i zadovoljstvima koja vode u propast i smrt. On im nudi sodomsku jabuku koja postaje pepeo na njihovim usnama; i oni troše "novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti" (Is. 55, 2).

U ovim patnicima mi treba da vidimo duše radi čijeg spasenja je Hristos došao na ovaj svet. On i njih poziva rečima: "Oj žedni koji ste god, hodite na vodu i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite kupujte bez novca i bez plate vina i mlijeka!... Slušajte me pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti preteline. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša" (Is. 55, 1 – 3).

Bog je dao naročitu zapovest da s ljubavlju i obazrivo postupamo prema strancu, prognaniku i nesrećnim dušama koje su u moralnom pogledu veoma slabe. Mnogi koji u pogledu religije izgledaju potpuno ravnodušni i nezainteresovani, u srcu duboko čeznu za mirom i odmorom. Iako su možda duboko utonuli u ponor greha, ipak i za njih još uvek postoji mogućnost spasa i izlaza.

Hristove sluge treba da slede Njegov primer. Dok je pešačio od mesta do mesta, On je težio patnike i lečio bolesne da bi im zatim izložio velike istine o svome carstvu. To je zadatak i Hristovih sledbenika. Dok ublažujete patnje tela, naći ćete put da poslužite i potrebama duše. Pružite vam se prilika da im ukažete na rеспetog Spasitelja i da govorite o ljubavi velikog Lekara koji jedini ima moć da isceli i telo i dušu.

Recite siromašnima i zalutalima da ne očajavaju. Iako su zabludeli i propustili da svoj karakter izgrade kako treba, Bog im se ipak raduje vraćajući ih k sebi i dajući im radost spasenja svojega. On rado prihvata i prividno beznadežne – one kroz koje je radio sotona – i čini ih predmetom svoje milosti. On se raduje oslobađajući ih od gnjeva koji će neizbežno stići sinove nepokornosti. Recite im da se mogućnot isceljenja i očišćenja od greha pruža svakoj duši. I za njih ima mesta za stolom Gospodnjim, i On čeka da ih pozdravi dobrodošlicom.

Oni koji polaze "na puteve i među ograde" naići će na ljude najraznovrsnijih karaktera, a sve su to duše kojima je potrebna njihova pomoć. Ima ljudi koji žive u potpunom skladu sa svetlošću koja je do njih doprla, služeći Bogu onako kako najbolje znaju. Ipak oni shvataju da se za njih same kao i za njihovu okolinu mora izvršiti jedno veliko delo. Oni čeznu za potpunijim znanjem o Bogu, jer su tek nazreli prve zrake one svetlosti koja treba da "sve većma svijetli dok ne bude pravi dan" (Priče 4, 18). Oni se najusrdnije i sa suzama u očima mole da im Bog pošalje blagoslov koji, zahvaljujući svojoj veri, tek nejasno naziru. Usred bezbožnosti velikih gradova mogu se naći mnoge ovakve duše. Većina od njih živi u veoma skromnim prilikama i zato ostaju nezapaženi od sveta. Ima mnogo i onih o kojima ni propovednici ni Zajednica ne znaju ništa. Ipak oni, i pored sve skromnosti svog položaja, predstavljaju svedoke za Boga u svojoj isto tako jednoj okolini. Oni su mogli da prime tek neki zračak svetlosti i imali neznatne prilike da postignu hrišćansko vaspitanje; ali, mada i sami u golotinji i gladi i izloženi studeni, oni se trude da služe drugima. Kao pristavi mnogostruke milosti Božje, vi treba da tražite ove duše da ih posetite u njihovim domovima i da, snagom Duha Svetog, poslužite njihovim potrebama.

Proučavajte s njima Bibliju i molite se s njimau jednostavnosti inspirisanoj Duhom Svetim. Hristos će svojim slugama dati poruku koja će za dušu predstavljati pravi hleb sa neba. Dragoceni blagoslov prenosiće se sa srca na srce i sa porodice na porodicu.

Nalog dat u parabolii: "Natjerajte ih da dođu", često se pogrešno shvata i tumači. Mnogi su iz toga izvukli zaključak da ljude treba prisiljavati da prime Jevanđelje. Međutim, moglo bi se reći da je ovde reč više o bitnosti samog poziva i upečatljivosti prikazanih pobuda. U nastojanju da se ljudi privedu Hristu, Jevanđelje nikad ne upotrebljava silu. Njegova je poruka: "Oj žedni koji ste god, hodite na vodu" (Is. 55, 1). "I Duh i nevjesta govore: dođi. I ko je žedan, neka dođe i ko hoće, neka uzme vodu života za badava" (Otkr. 22, 17).

Spasitelj kaže: "Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime i on sa mnom" (Otkr. 3, 20). On se ne da odbiti ni porugom, ni prezirom, ni pretnjom; već uporno traži izgubljenog govoreći: "Kako da te dam"? (Osija 11, 8). Iako tvrdo srce mnogo puta odbija Njegovu ljubav, On se ponovo vraća i još upornije moli: "Evo stojim na vratima i kucam" (Otkr. 2, 30). Privlačna sila Njegove ljubavi prosto primorava dušu da dođe k Njemu. I tada duša, srećna u Njemu, zajedno sa psalmistom kaže: "Milost Tvoja čini me velikim" (Ps. 18, 35).

Hristos će u srca svojih glasnika usaditi onu istu čežnjivu ljubav koju je On sam ispoljio tražeći izgubljene. Nije dovoljno samo kazati: "Dođi". Ima ljudi koji čuju poziv, ali je duhovno čulo njihovog sluha isuviše oslabilo da bi moglo shvatiti značenje tog poziva. Oči su im suviše slepe da bi videle ikakvog dobra u obilju koje im se pruža. Svesni svoje duboke uniženosti, mnogi su skloni da kažu: Ostavi me na miru, meni se ne može pomoći. Ali misionar ne sme zbog toga odustati. U nežnoj ljubavi, punoj saosećanja i samilosti podižite obeshrabrene i bespomoćne. Nastojte da ih ohrabrite i da nadui snagu koje vas pokreću prenesete i na njih. Nastojte da ih svojom ljubavlju i dobrotom prosto "naterate da dođu." "I tako razlikujući jedne milujte. A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom mrzeći i na haljinu opoganjenu od tela" (Juda 22, 23).

Ako sluge Gospodnje pođu naoružane verom u Njega, On će dati snagu njihovoj poruci. Oni će biti u stanju da Njegovu ljubav i opasnost odbacivanja Njegove milost prikažu na takav način da će ljudi biti prosto naterani da prihvate Jevanđelje. Hristos će učiniti "čudo dobrote", ako ljudi izvrše kako treba svoju Bogom danu dužnost. U ljudskom srcu još i danas može da dođe do preobražaja i promene isto onako velike i potpune kakva se događala u prošlim generacijama. I Džon Bunjanin, od nekadašnjeg hulnika i razvratnika, i Džon Njuton, od nekadašnjeg trgovca robljem, bili su iskupljeni da razglašuju rassetog Spasitelja. Takvi kao što su bili Bunjanin i Njuton i danas mogu biti "iskupljeni između ljudi". Saradnjom ljudskih oruđa sa božanskom silom mnogi prezreni i odbačeni mogu se vratiti na bolji put, koji će – obrativši se – iskreno težiti obnavljanju lika Božjeg u čoveku. Zraci svetlosti treba da ozare i one čije su mogućnosti da upoznaju istinu bile sasvim neznaatne i koji idu pogrešnim putem samo zato što za bolji ne znaju. Takvima treba uputiti reči slične onima koje je Hristos uputio Zakeju: "Danas mi valja biti u tvojoj kući" (Luka 19, 5).; i srce onih koje smo možda smatrali okorelim grešnicima pokazaće nežnost deteta upravo zato što se Hristos spustio i do njih i poklonio im svoju pažnju. Mnogi će, napustivši najveće zablude i grehe, zauzeti mesta onih koji su imali daleko povoljnije mogućnosti i preimućstva, ali to nisu znali da cene. Oni će biti ubrojani među izabranike Božje, istaknuti i cenjeni; i kad Hristos dođe u carstvu svome oni će stajati blizu Njegovog prestola.

"Ali gledajte da se ne odrećete Onoga koji govori" (Jov. 12, 25). "Jer vam kažem", naglasio je Hristos, "da nijedan od onijeh zvanijeh ljudi neće okusiti moje večere." Oni su odbacili poziv i nijednog od njih nije trebalo ponovo pozivati. Odbacivši Hrista, Jevreji su otvrdnuli svojim srcem i predali se sili sotoninoj do te mere da im je Njegova milost postala potpuno nedostupna. Tako je to i danas. Ako se ljubav Božja ne ceni i ako ona ne postane stalno načelo koje može da razneži i potčini dušu, onda smo zauvek izgubljeni. Bog ne može dati veći dokaz svoje ljubavi nego što je to već učinio. Ako Hristova ljubav ne pridobije i ne potčini naše srce, onda zaista nema sredstva kojim bi se moglo dopreti do nas.

Svaki put kad odbijete da poslušate vest milosti, pojačavate svoje neverovanje. Svaki put kad propustite da vrata svog srca otvorite Hristu, bivate manje skloni da čujete glas Onoga koji vam govori, smanjujući time svoje mogućnosti da se odazovete poslednjem pozivu milosti. Nemojte dopustiti da se i o vama napiše isto što i o starom Izrailju: "Jefrem je prionuo za lažne bogove; ostavi ga" (Osija 4, 7). Ne dopustite da Hristos plače i nad vama kao što je plakao nad Jerusalimom,

govoreći: "Jerusalime, Jerusalime, koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja kao što kokoš skuplja gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste! Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta" (Luka 13, 34. 35).

Mi živimo u vremenu kad zemljom odzvanja poslednja poruka milosti i kad se upućuje poslednji poziv sinovima ljudskim. Nalog: "Izađi na puteve i među ograde", dostići će uskoro svoje potpuno ispunjenje. Poziv Hristov biće upućen svakoj duši. Glasnici danas treba da naglase: "Hajdete, jer je već sve gotovo." Nebeski anđeli još uvek deluju sarađujući sa ljudskim oruđima. Duh Sveti podstiče svaku moguću pobudu u tvom srcu. Da bi te naterao da dođeš. Hristos budno osluškuje očekujući i najmanji znak koji bi nagovestio da se brava na vratima tvoga srca ipak pokreće i da ćeš Mu otvoriti svoje srce. Anđeli jedva čekaju da donesu veselu vest prema nebu: da je pronađen još jedan grešnik. Nebeske čete čekaju i stoje spremne da dohvate svoje harfe i da odjeknu pesme radosti i sreće što je jedna duša prihvatila poziv na jevanđeljsku gozbu.

MERA PRAŠTANJA

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Mateju 18, 21 – 35.

Petar je došao Hristu s pitanjem: "Koliko puta ako mi sagriješi brat, da mu oprostim? Do sedam puta?" Rabini su davanje oprostaja, kad je u pitanju uvreda, ograničili na samo tri puta. Petar je, misleći da sledi Hristovo učenje, hteo da taj broj poveća na sedam – broj koji je označavao savršenstvo. Međutim, Hristos je učio da nama nikad ne sme dosaditi da opraštamo. "Ne velim ti do sedam puta," naglasio je On, "nego do sedam puta sedamdeset."

Zatim je opet jednom parabolom pokazao pravi razlog za davanje oprostaja i ukazao na to koliko je opasno gajiti duh nepomirljiv i nesklon praštanju. U ovoj paraboli On je govorio o postupku jednog cara prema službenicima koji su vodili poslove njegovog carstva. Pojedini od njih primili su ogromne sume novca koji je pripadao državi. Kada je car ispitao kako oni posluju sa onim što im je bilo povereno, pred njega je bio izveden i jedan čiji je izveštaj pokazivao da on duguje svom gospodaru grdnu sumu od deset hiljada talanta. On nije posedovao ništa čime bi to mogao da plati, a prema postojećem običaju, car je mogao da proda i njea i sve što je imao, i da naplati dug. Ali preplašeni čovek pada na kolena pred carem i preklinje ga: "Pričekaj me i sve ću ti platiti."

"I gospodar se sažali za tijem slugom, pusti ga, i dug oprost mu."

"A kad iziđe sluga taj, nađe jednog od svojih drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše ga govoreći: daj mi što si dužan. Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći: Pričekaj me i sve ću ti platiti. A on ne htjede, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati dug. Vidjevši pak drugari njegovi taj događaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svomemu sav događaj. Tada ga dozva gospodar i reče mu: "Zli slugo! Sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja što se na te smilovah? I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati svoj dug."

U ovoj paraboli su prikazani detalji koji su neophodni za upotpunjavanje date slike ali koji u prenosnom smislu nemaju svoje duhovno značenje. Zato na same detalje ne treba obraćati pažnju. Parabola nesumnjivo ilustruje velike istine na koje treba da usmerimo svoje misli.

Carevo velikodušno praštanje duga predstavlja Božje praštanje svakog greha. U paraboli prikazani car koji, ganut milosrđem, oprašta dug svome sluzi predstavlja Hrista. Čovek je zbog svog prestupa bio pod osudom prekršenog zakona. On sam nikako nije mogao da se spase; i zbog toga je Hristos došao na ovaj svet zaodenuo svoje božanstvo ljudskom prirodom i dao svoj život – Pravednik

za nepravедnike. On je dao sebe za naše grehe i sada svakoj duši besplatno nudi oprostaj koji je platio krvlju svojom. "U Gospoda je milost i velik je u njega otkup" (Ps. 130, 7).

Ovde je dat osnovni razlog zašto moramo imati sažaljenja prema našim bližnjima koji su grešnici kao i mi. "Kad je Bog pokazao ljubav k nama i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga" (Jovan 4, 11). "Zabadava ste dobili", kaže Hristos, "zabadava i dajite" (Mat. 10, 8).

Kad je dužnik u paraboli molio da mu se plaćanje duga odloži, govoreći: "Pričekaj me i sve ću ti platiti", presuda je bila opozvana. Sav dug mu je bio oprostjen. Uskoro iza toga, ovaj dužnik je imao priliku da sledi primer svoga gospodara koji mu je sve oprostio. Kad je izašao, sreo je jednog od svojih drugova koji mu je dugovao sasvim neznatan iznos. Njemu je bilo oprošteno deset hiljada talanata, a drug njegov dugovao mu je samo stotinu groša. Ali čovek koji je i sam bio veliki dužnik i kome je bilo ukazano toliko milosrđe, postupio je sa svojim dužnikom na sasvim drugačiji način. Drug ga je preklinjao isto tako usrdno kao što je i on sam malo pre molio cara, ali je ishod bio sasvim drugačiji. Onaj kome je čas pre toliko oprošteno, nije imao ni milosti ni sažaljenja. Milosrđe koje je njemu ukazano nije pokazao prema svome drugu. I kad ga je ovaj molio da malo pričeka, nije hteo ni da čuje. Ovaj nezahvalni sluga nije mislio ni na šta drugo nego samo na onaj mali iznos koji mu je dao na zajam. On je tražio odmah sve što je smatrao da njemu pripada, i svome drugu neopozivo izrekao presudu sličnu onoj koja je njemu tako milostivo bila opozvana.

Koliko ih ima koji danas ispoljavaju isti duh. Kad je ovaj nezahvalni dužnik molio gospodara za milost, on uopšte nije imao pravu predstavu o veličini svoga duga. On nije bio svestan svoje bespomoćnosti, i nadao se da će sam uspeti da se nekako spase i oslobodi. "Pričekaj me", rekao je on, "i sve ću ti platiti". Tako se i danas mnogi nadaju da će sopstvenim delima zaslužiti Božju milost. Oni ne uviđaju koliko su bespomoćni. Božju milost oni ne prihvataju kao nezasluženi dar, nego smaraju da su je zaslužili sopstvenom pravdom. Njihova srca nisu slomljena i skrušena spoznajom greha. Oni su strogi i nepomirljivi prema drugima. Njihovi gresi prema Bogu, upoređeni sa gresima njihove braće prema njima, izgledaju kao deset hiljada talanata prema sto groša, - skoro milion prema jedan; a ipak se oni usuđuju da nepopustljivo ostanu neskloni praštanju.

U paraboli gospodar je nemilosrdnog dužnika pozvao preda se i rekao mu: "Zli slugo, sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. Nije li trebao da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja na te što se smilovah? I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati sav dug svoj. Tako će – naglasio je Hristos – i Otac moj učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojem od srca svojih." Svako ko odbija da oprost, odbacuje time svaku nadu i svaku mogućnost da i njemu bude oprošteno.

Međutim, pouku istaknutu u ovoj paraboli ne treba zloupotrebiti. Božja spremnost da nam oprost ne umanjuje ni na koji način našu dužnost da Mu budemo poslušni. Duh praštanja ispoljen prema našim bližnjima ne umanjuje zahteve koji proističu iz opravdanih obaveza. U molitvi koju je Hristos preporučio svojim učenicima On kaže: "Oprosti nam dugove naše, kao i mi što opraštamo dužnicima svojim" (Mat. 6, 12). On time nipošto nije hteo reći da mi – samo zato da bi nam se oprostili gresi – ne smemo od svojih dužnika tražiti ono što nam po pravu pripada. Ako oni ne mogu da plate, pa čak i ako je to posledica njihovog nemudrog ekonomisanja oni ne smeju zbog toga biti bačeni u tamnicu, tlačeni ni zlostavljani; ali parabola nas ne uči da podstičemo lenjost. Reč Božja kaže "da ako ko neće da radi da i ne jede" (II Sol. 3, 10). Gospod ne traži od ljudi koji naporno rade da pomažu druge u njihovoj lenjosti. Mnogi zapadaju u siromaštvo i oskudicu samo zato što neće da rade i uzalud propuštaju svoje vreme. Ako se oni ne oslobode popuštanja ovoj svojoj ozbiljnoj mani onda sve što se za njih može učiniti predstavlja samo stavljanje blaga "u prodrt tobolac." Međutim, ima siromaštva koje se nikako ne da izbeći i prema onima koji su na taj način unesrećeni treba da ispoljavamo ljubav, nežnost i saosećanje. Mi moramo s drugima postupati onako kako bismo mi želeli da se s nama postupa u sličnim okolnostima.

Duh Sveti nam preko apostola Pavla preporučuje: "Ako ima dakle koje poučenje u Hristu, ili koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica Duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, ispunite moju radost da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jednomisleni; ništa ne činite usprkos ni za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe. Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugijeh. Jer ovo da se misli među vama što je u Hristu Isusu" (Filip. 2, 1 – 5).

Međutim, greh se ipak ne sme olako uzimati. Gospod je naredio da ne trpimo greha ni bezakonja na svom bratu. "Ako ti sagriješi brat tvoj", kaže On, "pokaraj ga; pa ako se pokaje, oprost mu" (Luka 17, 3). Greh se mora nazvati njegovim pravim imenom, i to treba jasno predočiti onome koji je postupio pogrešno.

U svojoj preporuci Timotiju, Pavle – pišući pod nadahnućem Svetoga Duha – kaže: "Propovijedaj Riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakim snošenjem i učenjem" (II Tim. 4, 2). A u svojoj poslanici Titu, on piše: "Jer ima mnogo neposlušnih, praznogovornih i umom prevarenih... Zaradi tog uzroka karaj ih bez štedjenja, da budu zdravi u vjeri" (Titu 1, 10 – 13).

"Ako ti sagriješi brat tvoj", kaže Hristos, "idi i pokaraj ga među sobom i njim samim. Ako li poslušna, dobio si brata svojega. Ako li te ne poslušna uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. Ako li ni njih ne poslušna, kaži crkvi; a ako ne poslušna ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik" (Mat. 18, 15 – 17).

Na ovaj način naš Gospod nas uči da svaku teškoću ili nerazumevanje između hrišćana kao pojedinaca treba raspraviti u samoj Zajednici. To nipošto ne treba iznositi pred one koji se ne boje Boga. Ako bi hrišćanin bio i oštećen ili obeščašćen od strane nekog brata, on ne treba za pravdu da se obraća sudu nevernika. On treba da se pridržava uputstava koje nam je Hristos ostavio. Bog će štiti interese onih koji Ga ljube i koji Ga se boje i mi s potpunim pouzdanjem možemo svoj slučaj svaki put poveriti Onome koji pravedno sudi.

Veoma često se događa da – kad se nepravedni postupci ili uvrede stalno ponavljaju i kad krivac prizna svoju grešku – uvređenom dosadi praštanje i prosto se umori od toga. Ali Spasitelj nam jasno pokazuje kako nam valja postupati sa zabludelim. "Ako ti sagriješi brat tvoj, pokaraj ga; pa ako se pokaje, oprost mu" (Luka 17, 3). Nemoj ga prezrivo odgurnuti od sebe, smatrajući ga nedostojnim tvoga poverenja. "Čuvaj se da i ti ne budeš iskušam" (Gal. 6, 1).

Ako su tvoja braća grešila, oprost im. Kad dođu k tebi i priznaju, ne treba više da govoriš: Ja ne verujem da su se oni dovoljno ponizili. Ne verujem da je to priznanje bilo iskreno. S kakvim pravom ti izričeš sud o njima, kao da imaš moć da im čitaš srca? Reč Božja kaže: "Ako se pokaje oprost mu i ako ti sedam puta na dan sagriješi i sedam puta na dan dođe k tebi i reče: Kajem se oprost mu" (Luka 17, 3. 4). I ne samo sedam puta nego sedamdeset puta po sedam, - upravo tako često kao što tebi Bog oprašta.

Mi i sami sve dugujemo za milost koju nam Bog neograničeno daje. Milost u zavetu Božjem čini nas decom Božjom. Milošću našeg Spasitelja omogućeno je naše izbavljenje, naš duhovni preporod i naše duhovno uzdizanje do te mere da postanemo sunaslednici slave Njegove. Otkrivajmo silu ove milosti i drugima.

Ne dajte zabludelim nikakvog povoda za obeshrabrenost. Ne ispoljavajte farisejsku neosetljivost i ne vređajte svoga brata. Pazite da vam se u srcu pri tom ne pojavi podsmevačka zajedljivost. Ne dozvolite da vam se u glasu pojavi i najmanji trag poruge. Ako ste svojim stavom ili samo jednom rečju pokazali i najmanji trag ravnodušnosti, nepoverenja ili sumnje to može značiti propast jedne duše. Zabludelim je potreban brat saosećajna srca koji će svojom ljubavlju, poput našeg Starijeg Brata, moći da gane njegova ljudska osećanja. Neka on oseti čvrst stisak prijateljske ruke i čuje naše molitve za njega. Bog će dati bogata iskustva i njemu i vama. Molitva nas vezuje međusobno i sa Bogom. Molitva dovodi Isusa na našu stranu i iznemogloj duši koja se našla pod bremenom zbunjenosti i teškoća daje novu snagu da pobedi svet, telo i đavola. Molitva odbija napade sotonine.

Kad se okrenemo od ljudske nesavršenosti i gledamo u Isusa, u karakteru dolazi do božanskog preobražaja. Duh Hristov, delujući na srce, obnavlja u čoveku božanski lik. Zato neka vam je cilj samo da uzdižete Isusa i da pogled svih upravljate na "Jagnje Božje, koje uze na se grijeh svijeta" (Jovan 1, 29). I kad to činite, znajte "da će onaj koji obrati grijешnika s krivoga puta njegova spasiti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha" (Jakov 5, 20).

"Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš neće oprostiti vama grijeha vaših" (Mat. 6, 15). Duh nesklon praštanju ne može se ničim opravdati. Oni koji su nemilosrdni prema drugima pokazuju da i sami nisu učesnici milosti Božje koja donosi oproštaj. Srce Beskonačne ljubavi privlači srce zabludelog upravo zahvaljujući praštanju. Božanska samilost poput nabujale reke uliva

se u dušu grešnika a iz nje u dušu drugih. Ljubav i milosrđe koje je Isus pokazao u svom plemenitom životu, videće se i u onima koji su postali učesnici Njegove milosti. "A ako ko nema duha Hristova on nije njegov" (Rimlj. 8, 9). On je odvojen od Boga, zaslužan da i ostane odvojen od Njega zauvek.

Istina, i takav je možda nekad primio oprostaj, ali njegov nepomirljivi i praštanju toliko nesklon duh samo pokazuje da je odbacio Božju ljubav koja prašta. On se odvojio od Boga i došao u isto stanje u kojem je bio pre no što mu je oprošteno. Porekao je svoje kajanje i njegovi gresi ostaju na njemu kao da se nije ni pokajao.

Velika pouka sadržana u ovoj paraboli nalazi se upravo u suprotnosti između Božjeg sažaljenja i ljudske nemilosrdnosti; u činjenici da Božja praštajuća milost treba da za nas predstavlja meru praštanja. "Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja na te što se smilovah?"

Nama se ne prašta **zato** što mi praštamo, već će nama biti oprošteno onako **kao i mi** što praštamo. Temelj svakog oprostaja nalazi se u nezasluženoj ljubavi Božjoj; međutim, svojim stavom prema drugima mi pokazujemo da li se ta ljubav uselila u nas. Zato Hristos kaže: "Kakovijem sudom sudite, onakovijem će vas suditi; i kakovom mjerom mjerite onakvom će vam se mjeriti" (Mat. 7, 2).

DOBITAK KOJI JE GUBITAK

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Luki 12, 13 – 21.

Dok je Hristos davao svoje pouke, oko Njega se obično, okupljalo i veliko mnoštvo naroda. On je svojim učenicima govorio o prizorima u kojima će oni uskoro učestvovati. U nastojanju da istine koje su im poverene objave i razglase na sve strane, oni će doći u sukob sa vladarima ovog sveta. Njega radi oni će biti izvođeni pred sudove, pred poglavare i careve. Međutim, Hristos je svojim učenicima obećao mudrost kojoj se niko neće moći odupreti. Njegove sopstvene reče koje su mogle da ganu srca tolikih u mnoštvu koje se oko Njega okupljalo i da zbune Njegove lukave neprijatelje, svedočile su o snazi Duha koji je bio u Njemu, o sili koju je On obećao i svojim sledbenicima.

Ali bilo je tamo mnogo i onih koji su želeli da milost neba posluži samo njihovim sebičnim ciljevima. Oni su u Hristovom tako jasnom izlaganju istine videli Njegovu čudesnu moć. Čuli su Ga kako svojim sledbenicima obećava takvu mudrost, da mogu govoriti pred poglavarima i sudijama. Ali zar On tu svoju snagu ne bi mogao dati i za ostvarenje naših ovozemaljskih ciljeva, pomišljali su mnogi.

"Reče Mu pak neko iz naroda, Učitelju, reci bratu mojemu da podijeli sa mnom naslijeđe." Bog je preko Mojsija dao sasvim određena uputstva o naslednom pravu.

Najstariji sin dobijao je dvostruki deo očeve imovine (V Mojs. 21, 17), dok su mlađa braća dobijala podjednake delove. Ovaj čovek je mislio da ga je brat pri deobi nasleđa prevario. Sva njegova nastojanja da dobije ono što mu je, po njegovom mišljenju, pripadalo ostala su uzaludna; ali kad je Hristos hteo da se založi za njegovu stvar, ishod bi sigurno bio povoljan – mislio je on. On je čuo Hristove tako ozbiljno uzbudljive pozive i Njegovo jasno žigosanje fariseja i književnika. Kad bi takvim rečima bilo naređeno njegovom bratu, onda se on sigurno ne bi usudio da ovom oštećenom i uvređenom čoveku uskrati deo koji mu pripada.

Usred Hristovog najsvečanijeg izlaganja tako važnih istina, ovaj čovek je otkrio svoje sebične sklonosti. On je proceio da bi se Hristova sposobnost mogla dobro iskoristiti za ostvarivanje njegovih ovozemaljskih i prolaznih interesa, dok duhovne istine nisu ostavile nikakav utisak na njegov um i srce. Sve njegove misli bile su usredsređene samo na dobijanje nasleđa. Isus, Car slave, koji je bogat budući, nas radi osiromašio, otvorio je ovom čoveku riznicu Božje ljubavi. Duh Sveti se najusrdnije

zalagao za njega pozivajući ga da više misli na "našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima" (I Petr. 1, 4). On je video neosporne dokaze Hristove sile. Sad mu se pružila prilika da govori sa Velikim Učiteljem, da izrazi najuzvišeniju želju svoga srca. Ali, slično "klevetniku" iz Bunjaninove alegorije, njegove su oči bile upravljene samo na zemlju. On nije video krunu iznad svoje glave. Kao kasnije i Simon vračar smatrao je dar Božji sredstvom za sticanje zemaljskog dobitka.

Hristova misija na zemlji brzo se približavala kraju. Bilo Mu je preostalo samo još nekoliko meseci da završi delo zbog kojeg je i došao, - da osnuje carstvo svoje milosti. Ali, uprkos tome, ljudska lakomost je drsko zatražila da se okrene od svog uzvišenog zadatka da bi raspravljao o jednom parčetu spornog zemljišta. Ali Isus se nije dao odvratiti od svoje misije. "Čovječe", odgovorio je On, "ko je mene postavio sudijom, ili kmetom nad vama?"

Isus je ovom čoveku mogao da kaže šta je u ovom slučaju bilo pravo. Međutim, braća su bila u zavadi samo zato što su obojica bila gramžljivi. Zato je Hristos s pravom rekao: Nije moje delo da rešavam sporove takve vrste. On je došao sa sasvim drugačijim ciljem – da propoveda Jevanđelje i da u svesti ljudi oživi umrtvljenu predstavu o večnoj stvarnosti.

U načinu Hristovog gledanja na ovaj slučaj nalazimo pouku za sve koji rade u Njegovo ime. Kada je poslao dvanaestoricu svojih učenika, On im je rekao: "I hodeći propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. Bolesne isceljujte, mrtve dižite, gubave čistite, đavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite" (Mat. 10, 7. 8). Apostoli nisu imali zadatak da rešavaju ovozemaljske sporove među ljudima, već da ljude ubede u neophodnost izmirenja sa Bogom. Samo na taj način oni su mogli poslužiti na blagoslov čovečanstvu. Jedini lek protiv greha i patnji čovečanstva jeste Hristos. Samo Jevanđelje Njegove milosti može stvarno da isceli ljudsko društvo od svih zala koja predstavljaju njegovo pravo prokletstvo. Nepravda bogatih prema siromašnima i mržnja siromašnih prema bogatima imaju svoj koren u sebičnosti, a sebičnost se može iskoreniti samo potpunim potčinjavanjem i predanjem srca Hristu. Samo On sebično srce grešnika može zameniti novim srcem punim ljubavi. Sluge Hristove moraju samo propovedati Jevanđelje poslano s neba Duhom svetim; zalažući se, kao što je to i Hristos činio, samo za dobro čovečanstva. Samo na taj način će u oplemenjivanju i uzdizanju čovečanstva postići takve rezultate kakvi se ne bi mogli postići nikakvom ljudskom silom.

Svojom opomenom: "Gledajte i čuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat", naš Gospod je udario u sam koren spornog pitanja koje je mučilo ovog sebičnog čoveka i koje je povod svih sporova i rasprava sličnog karaktera.

"I kaza im ovu priču govoreći: U jednog bogatog čoveka rodi njiva i on mišljaše u sebi, govoreći: Šta ću činiti? Nemam u što sabrati svoje ljetine. I reče: evo ovo ću učiniti; pokvariću žitnice svoje i načiniću veće, i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje. I kazaću duši svojoj: dušo! Imaš mnogo imanja na mnogo godina, počivaj, jedi, pij i veseli se. A Bog njemu reče: Bezumniče! Još ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe; a što se pripravió čije će biti? Tako biva onome, ko sebi sabira blago, a ne bogati se u Boga."

Parabolom o bezumnom bogatašu, Hristos je pokazao ludost svih onih koji žive samo za ovaj svet. Ovaj bogataš je sve što je imao u stvari dobio od Boga. Sunce je, po Božjem nalogu, obasjalo i njegova polja, jer njegovi životvorni zraci padaju i na pravedne i na nepravedne. Kišu takođe nebo šalje podjednako i dobrima i zlima. Zahvaljujući samo Božjoj brizi niču i rastu biljke i zasejana polja donose svoje obilje. Ovaj bogataš se našao u neprilici neznajući šta da učini sa izuzetnim obiljem svojih proizvoda. Žitnice su mu bile već prepune; i nije imao gde da smesti preostale viškove svoje bogate žetve. Na Boga, koji mu je u svojoj milosti sve to obilje i dao, ovaj bezumnik nije ni pomišljao. On nije bio svestan da ga je Bog učinio samo pristavom (poverenikom) svojih dobara, da bi na taj način mogao pružiti potrebnu pomoć siromašnima. Njemu se ukazala blagoslovena prilika da bude Bogom određeni čuvar milostinje; spreman u svakom trenutku da je velikodušno deli potrebnima; ali on je sebično mislio samo na sopstvenu udobnost.

Ovome čoveku nije bio nepoznat položaj siromaha, udovica i siročadi, napaćenih i nevoljnih. Bilo je mnogo mesta gde bi on mogao korisno da upotrebi svoj imetak. On je deo svoga izobilja lako mogao da odvoji u dobrotvorne svrhe, i da usreći mnoge porodice koje su oskudevale; mnogi gladni bili bi nahranjeni, a goli odeveni; srce mnogih bi zaigralo od radosti, mnoge molitve za hleb i odeću bile bi uslišene, a pesme zahvalnosti uzdizale bi se do neba. Gospod je čuo molitve oskudnih i "po

dobroti svojoj gotovio hranu jadnome" (Ps. 68, 10). Obilje dato ovom bogatašu trebalo je da posluži na blagoslov mnogima koji su bili ugroženi i oskudni. Ali je njegovo srce bilo potpuno zatvoreno za vapaje siromašnih. "I reče: evo ovo ću učiniti: pokvariću žitnice svoje i načiniću veće; i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje; i kazaću duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanja na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se."

Ciljevi ovog čoveka nisu bili ništa uzvišeniji od ciljeva "stoke koju kolju" (Ps. 49, 12). On je živio kao da nema ni Boga ni neba, a ni budućeg života; i kao da je sve što poseduje jedino njegova svojina, za koju ne duguje ništa ni Bogu ni ljudima. Reči psalmiste: "Reče bezumnik u srcu svojem: nema Boga" (Ps. 14, 1) verno opisuju ovog bezumnog bogataša.

Ovaj čovek živio je i planirao samo za sebe. Za njega je najvažnije bilo to što je obezbeđen i za budućnost. Nije mu preostajalo ništa drugo nego da plodove svoga rada sabere u žitnice i da uživa u njima. Smatrao se srećnijima od drugih ljudi i sve svoje uspehe pripisivao je sebi i svome mudrom gospodarenju. Od svojih sugrađana bio je poštovan i cenjen kao čovek zdravog razuma i kao napredan građanin. "Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe, što ugađaš sebi" (Ps. 49, 18).

Ali "je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom" (I Kor. 3, 19). Dok je bogataš sanjario o godinama uživanja i sreće, Gospod je imao sasvim drugačije planove. Ovom nevernom pristavu stigla je poruka: "Bezumniče! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe." Ovde je u pitanju bio zahtev koji se ne može nadoknaditi novcem. Sve blago koje je nagomilao nije ga moglo otkupiti pa čak ni odložiti pravoodređenu presudu. Za koji čas postaće za njega bezvredno sve što je mučnim radom sticao u toku celog života. "A što si pripravió čije će biti?" Njegova široka polja i prepune žitnice neće više biti pod njegovom kontrolom. "Sabira, a ne zna kome će dopasti" (Ps. 39, 6).

Nije obezbedio jedinu stvar koja bi mu sada bila od koristi. Dok je živio samo za sebe odbacio je onu božansku ljubav koja se ispoljava u saosećanju i milosrđu prema bližnjima. Time je odbacio i život, jer je Bog ljubav, a ljubav je izvor života. Ovaj čovek je više voleo i cenio zemaljsko nego duhovno, i sa zemaljskim je morao i da ode sa ovog sveta. "Čovjek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom koju kolju" (Ps. 49, 20).

"Tako biva onome koji sebi teče blago a ne bogati se u Boga." Ova slika je prikladna za sva vremena. Vi možete sebično planirati samo za sebe, možete sabirati blago na ovom svetu, graditi dvorove velike i visoke kao nekada graditelji staroga Vavilona. Ali ne možete sagraditi tako visoke zidove i tako jaka vrata, da biste se zaštitili od vesnika propasti. Car Valtasar je priredio raskalašnu gozbu svojim velikanima, te "hvaljahu bogove zlatne i mjedene i drvene i kamene." Ali je ruka Nevidljivog ispisala na zidu njegovog dvora one sudbonosne reči i približavanje neprijateljskih armija već se čulo na vratima njegove palate. "Iste noći bio je ubijen Valtasar car haldejski" (Dan. 5, 30); a jedan strani vladar seo je na njegov presto.

Živeti samo za sebe znači propasti. Lakomstvo i želja da se sve zadrži samo za sebe, odvajaju dušu od izvora života. Duh koji teži samo za dobitkom, samo da prigrabi za sebe, duh je sotonin. A duh Hristov otkriva se u spremnosti da dajemo i da se žrtvujemo za dobro drugih. "I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života" (Jovan 5, 11. 12).

Zato kaže Hristos: "Gledajte i čuvajte se od lakomstva, jer niko ne živi onijem što je suviše bogat."

BOGATAŠ I UBOGI LAZAR

U paraboli o bogatašu i siromašnom Lazaru Hristos pokazuje da ljudi u ovom životu odlučuju o svojoj večnoj sudbini. U toku kušanja i proveravanja u ovom kratkom ovozemaljskom životu, milost Božja je ponuđena svakoj duši. Međutim, ako ljudi ovako pruženu priliku propuste u zadovoljavanju svojih ličnih prohteva i želja onda se sami odvajaju od večnog života. I nikakvo naknadno vreme milosti (posle smrti) neće im biti dato. Svojim ličnim izborom oni su stvorili nepremostiv jaz između sebe i Boga.

Ova parabola jasno ističe suprotnost između bogataša koji se uopšte ne uzda u Boga, i siromaha koji sve svoje nade polaže jedino u Njega. Hristos ovde pokazuje da će doći vreme kad će se položaj onih dveju klasa potpuno izmeniti. Oni koji se i pored svog siromaštva na ovom svetu, potpuno oslanjaju na Boga i strpljivo podnose patnje i stradanja ovoga života, biće jednog dana daleko uzvišeniji i srećniji od onih koji sada zauzimaju najviše položaje sveta, ali koji svoj život nisu posvetili Bogu.

"Čovjek neki pak bješe bogat", rekao je Hristos, "koji se oblačaše u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se. A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, i željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga."

Ovaj bogataš ne pripada kategoriji nepravednika prikazanih nepravednim sudijom, koji je otvoreno izjavio da se Boga ne boji i ljudi ne stidi. Ovaj se osećao sinom Avramovim i samouvereno polagao pravo na to. On nije zlostavljao ovog prosjaka niti je zahtevao od njega da ode zato što bi mu bio odvratniji njegov izgled. Bogataš nije imao ništa protiv da ovaj siroti čovek, koji je svojim izgledom tako odvratno delovao, ostane i dalje pred njegovim vratima, ako mu čini neku utehu samo to što će ga on u prolazu pogledati. Ali u svojoj sebičnosti, on je ostao potpuno ravnodušan prema potrebama svog nesrećnog i napaćenog brata.

U to vreme nije bilo bolnica ni bilo kakvog prihvatilišta gde bi se ovakvim bolesnicima mogla ukazati nega. Patnici i beskućnici bili su prepušteni brizi onih kojima je Bog poverio dobra da bi ovakvima mogli pružiti dužnu pomoć i ljudsko saosećanje. Upravo takav je bio slučaj sa prosjakom i bogatašem pomenutim u ovoj paraboli. Lazaru je bila zaista neophodna pomoć jer nije imao ni prijatelja, ni doma, ni novca, ni zaloga hleba. Bogati plemenitaš ga je prepuštao da tako dan za danom skapava od gladi i bede, dok je on sam imao i uživao sve što mu je duša mogla da zaželi. I taj bogataš, koji je vrlo lako mogao da ublaži patnje svoga bližnjega, živio je samo za sebe, kao što to mnogi i danas čine.

I danas u svetu, a često i u našoj neposrednoj blizini, ima gladnih, neodevenih i onih koji nemaju svog domaćeg ognjišta. Ako zanemarimo svoju dužnost da svojim sredstvima ublažimo patnje i potrebe ovakvih, mi tovarimo na sebe breme krivice s kojim ćemo se jednog dana strašno suočiti. Svako lakomstvo u Reči Božjoj je osuđeno kao idolopoklonstvo. Svako samoljublje i svaki sebični postupak u Božjim očima predstavlja prekršaj.

Bog je ovog bogataša učinio pristavom svojih dobara i njegova je dužnost bila da se brine upravo za ovakve kao što je bio ovaj prosjak. Gospodnja izričita zapovest glasi: "Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje" (V Mojs. 19, 18). Ovaj bogataš je bio Jevrejin i njemu su bile dobro poznate ove Božje zapovesti. Međutim, on je potpuno zaboravio da je odgovoran za korišćenje i upotrebu sredstava i mogućnosti poverenih njegovoj brizi. Gospod ga je obilno blagoslovio, ali on je ove darove upotrebio na sebičan način – uzdižući sebe a ne svoga Tvorca. U srazmeri sa primljenim obiljem bila je i njegova obaveza da primljene darove upotrebi za uzdizanje čovečanstva. To je u ostalom bila i izričita Božja zapovest, ali bogataš nije ni pomišljao na svoje obaveze prema Bogu. On je pozajmljivao novac i na pozajmljeno uzimao kamate; ali nikakav interes nije vraćao na sve ono što je Bog njemu pozajmio. Imao je znanje i darove, ali ih nije učinio korisnim. Zaboravljajući svoju odgovornost prema Bogu, sve svoje snage je posvetio zadovoljavanju samoga sebe. Sve čime je bio okružen, odavanje zadovoljstvima, pohvale i laskanja od strane prijatelja, sve je to služilo njegovom sebičnom uživanju. Obuzet toliko društvom svojih prijatelja, potpuno je izgubio osećanje svoje odgovornosti da sarađuje sa Bogom u širenju Njegovog svima namenjenog milosrđa. Bila mu je pružena prava prilika da Reč Božju shvati i pravilno primeni

njeno učenje; ali društvo željno uživanja koje je sam izabrao, okupilo ga je do te mere da je potpuno zaboravio na večnog Boga.

Došlo je međutim, vreme kada su se životni uslovi obojice ljudi, istaknutih u ovoj paraboli, potpuno izmenili. Siromah je na ovom svetu patio iz dana u dan, ali je svoju patnju strpljivo i mirno podnosio. Došlo je vreme da umre, i sahranili su ga. Niko nije za njim zažalio. Ali strpljivošću u svojim patnjama on je, prema Hristovom svedočanstvu, izdržao probu svoje vere; i posle smrti – u paraboli je prikazano tako – kao da su ga anđeli odneli u naručje Avramovo.

Lazar predstavlja one Hristove vernike koji ovde pate u siromaštvu i oskudici. Kad o dolasku Hristovom odjekne truba Božja (I Sol. 4, 16), i kad svi koji čuvši glas Hristov, ustanu tada iz svojih grobova, primiće i oni svoju nagradu; jer njihova vera u Boga nije bila samo teorija, nego stvarnost.

”A umrije i bogati i zakopaše ga. I u paklu kad bješe u mukama podiže oči svoje i ugleda izdaleka Avrama, i Lazara u naručju njegovu. I povikavši reče: ”Oče Avrame! Smiluj se na me i pošalji mi Lazara, neka umoči u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se mučim u ovome plamenu.”

U ovoj paraboli Isus susreće ljude na njihovom sopstvenom tlu. Mnogi od prisutnih koji su slušali ovo Hristovo izlaganje držali su se učenja o takozvanom zagrobnom životu, - o svesnom stanju umrlih i u periodu između smrti i vaskrsenja. Spasitelj je poznao njihova shvatanja pa je svoju parabolu oblikovao tako da bi im, posredstvom ovakvog raspleta kakav su oni unapred očekivali, utisnuo u misli značajne istine. Na ovaj način On je pred svoje slušaoce stavio ogledalo u kome su mogli da vide sebe i svoj pravi odnos prema Bogu. Iskoristio je shvatanje koje je preovladavalo kod prisutnih da bi istakao misao koju je naročito želeo da predoči svima; - da nijednog čoveka ne treba vrednovati po onome što on ima; jer mu je sve to u stvari pozajmljeno od Boga. Zloupotrebom ovih darova najveći bogataš ili pak genije u intelektualnom pogledu spušta se niže od najsiromašnijih i najnapaćenijih ljudi koji ljube Boga i uzdaju se u Njega.

Hristos je želeo da objasni svojim slušaocima da je ljudima spas svoje duše nemoguće osigurati posle smrti. ”Sinko”, kaže navodno Avram u ovoj paraboli, ”opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla, a sad se on tješi, a ti se mučiš. I preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast (ponor) da oni, koji bi htjeli odovud k vama preći, ne mogu, niti oni otuda k nama, da prelaze.” Na ovaj način je Hristos pokazao koliko je beznadno i besmisleno očekivati neko naknadno vreme milosti i probe. Ovaj život predstavlja jedino vreme dano ljudima da bi se pripremili za večnost.

Ali bogataša nije napuštala nada da je on ipak dete Avramovo; u paraboli on je prikazan kako i u svojoj paklenoj mucu upravo njega priziva u pomoć. ”Oče Avrame,” preklinje on, ”smiluj mi se.” On svoju molbu ne upućuje Bogu nego Avramu; što znači da je Avrama stavljao iznad Boga i da je i nadu na spasenje zasnivao samo na svom prirodnom srodstvu sa Avramom. Razbojnik raspeta na krstu je svoju molitvu uputio Hristu. ”Opomeni me se Gospode! kad dođeš u carstvo svoje”, zavapio je on i odmah dobio odgovor: ”Zaista, zaista ti kažem danas (danas dok visim u mukama i poniženju na krstu kažem ti) bićeš sa mnom u raju” (Luka 23, 43). Međutim, ovaj bogataš je svoju molbu uputio Avramu i zato i nije mogla biti uslišena. Hristos je jedini koji je ”uzvišen za poglavara i za Spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha” (Djela 5, 31). ”Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mogli spasti” (Djela 4, 12).

Bogataš je proveo ceo svoj životni vek u sebičnom ugađanju sebi, i prekasno je uvideo da se nije pripremio za večnost. Shvativši sopstvenu ludost, pomislio je na svoju braću koja će nastaviti da žive u sebičnom zadovoljavanju svojih želja, kao i on što je nekada živeo. Zato je u svojoj navodnoj molbi upućenoj Avramu nastavio: ”Molim te dakle, oče, da pošalješ (Lazara) kući oca mojega, jer imam pet braće, neka im posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto mučenja.” Ali, ”reče mu Avram: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. A on reče: ne, oče Avrame! Nego ako im ko dođe iz mrtvih pokajaće se. A Avram mu reče: Ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neće vjerovati.”

Na molbu bogataša da se njegovoj braći pošaju naknadni dokazi jasno mu je rečeno da se oni ne bi dali ubediti čak ni takvim dokazima kakve je on zahtevao. Svojim zahtevima on je na indirektan način dobacio prekora samom Bogu. To je zvučalo isto tako kao da Mu je otvoreno prebacio: ”Da si me

više i temeljitije opominjao, ja danas ne bi bio ovde." U paraboli je prikazano kao da Avram u svom odgovoru na bogataševu molbu kaže: "Tvoja braća su dovoljno opominjana. Njima je data svetlost, ali oni ne žele da je vide, istina im je jasno izložena, ali oni neće da čuju."

"Ako ne slušaju Mojsija i proroka da ko i iz mrtvih ustane neće mu vjerovati." Ove reči su se obistinile u istoriji jevrejskog naroda. Hristovo poslednje čudo, kojim kao da je krunisao sva predhodno učinjena čudesa, bilo je vaskrsenje Lazara iz Britanije, koji je već četiri dana bio u grobu. Jevrejima je na ovaj način pružen najnepobitniji dokaz o Spasiteljevom božanstvu, ali oni su i taj dokaz odbacili. Lazar je ustao iz mrtvih i pružio im svoje lično svedočanstvo o sili Hristovoj, ali su oni otvrdnuli svojim srcem za svaki dokaz, i pomišljali su da čak i Lazara ubiju kao takvog svedoka. (Jovan 12, 9 – 11).

Zakon i proroci su Bogom određena sredstva za spasenje ljudi. Hristos je rekao: "Pregledajte pisma i verujte dokazima proroka." I pošto nisu poslušali glas Božji izražen u Svetim spisima Njegove Reči, nisu poslušali ni svedočanstvo svedoka podignuto iz mrtvih.

Oni koji slušaju Mojsija i proroke neće tražiti dokaze jače od onih koje im je Bog u svojoj Reči dao. Međutim, kad ljudi dođu dotle da odbace i ne cene najdragocenije prilike koje im se pružaju, on ne bi poslušali čak ni onda kada bi neko iz mrtvih došao da im donese poruku. Oni ne bi bili osvedočeni čak ni takvim dokazom. Odbacivanje zakona i proroka učini ljudsko srce tako tvrdim da do njega ne može više da prodre nikakva svetlost.

Razgovor između Avrama i čoveka koji je za vreme života bio tako bogat ima prenosno značenje. Pouka koja proističe iz ovog razgovora svodi se na zaključak da je svakom čoveku dano dovoljno svetlosti da bi mogao da shvati i izvrši svaku dužnost koja se od njega traži. Odgovornosti svakog pojedinca srazmerne su njegovim mogućnostima i pruženim preimućstvima. Svakom pojedincu Bog u svojoj milosti daje dovoljno svetlosti i mogućnosti da izvrši zadatak koji mu je poveren. Ako čovek propusti da izvrši dužnost koju može da uoči i pri slabijoj svetlosti, jača svetlost će samo otkriti njegovo neverstvo i nemarnost da iskoristi primljene blagoslove. "Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran" (Luka 16, 10). Oni koji odbijaju da prihvate svetlost i pouke date u spisima Mojsija i proroka i traže ispoljavanje nekih natprirodnih čuda, ne bi bili osvedočeni čak ni onda kad bi im se ta želja ispunila.

Parabola o bogatašu i siromašnom Lazaru pokazuje kako se na ljude koje oni predstavljaju gleda u svetu nevidljivom za oči smrtnika. Nije greh biti bogat ako bogatstvo nije stečeno nepravdom. Ovaj bogataš nije okrivljen zbog toga što je bio bogat; ali osuda je pala na njega zato što je sredstva koja su mu bila poverena upotrebio sebično – u zadovoljavanju samo ličnih potreba i prohteva.

On bi učinio daleko bolje da je svoj novac, upotrebljavajući ga na blagoslov i dobro drugih, položio pored Božjeg prestola. Čoveka koji se u ovom životu posvetio sticanju neprolaznog blaga smrt ne čini ništa siromašnijim. Ali čovek koji ovde zgrće samo za sebe ne može ništa da ponese u nebo. On se samo pokazuje kao neverni pristav. On je "primio dobra dobra svoja u životu ovozemaljskom", ali je zaboravio na svoje obaveze prema Bogu. Propustio je priliku da sebi osigura nebesko blago.

Bogataš koji je za života imao toliko prednosti, prikazuje nam se kao čovek koji je bio dužan da primljene darove i sposobnosti razvije, tako da njegova dela, donosi mu uvećana duhovna preimućstva, dopru i s one strane groba. Cilj iskupljenja nije samo brisanje i uništenje greha, nego i da se ljudima vrate oni duhovni darovi koje su izgubili pod razornim uticajem greha. Novac se ne može poneti u budući život; on tamo nije potreban; ali dobra dela učinjena da se duše pridobiju za Hrista, ponećemo u nebeske dvorove. Oni koji Božje darove sebično koriste samo za sebe, ostavljajući svoje bližnje u oskudici i bedi, i ne čineći ništa da bi unapredili delo Božje na zemlji, obeščašćuju svoga Tvorca. Pored njihovih imena u nebeskim knjigama stoji zapisano: Zakidali Boga.

Bogataš je imao sve što se može kupiti za novac, ali nije imao ono blago kojim bi svoje račune mogao da opravda pred Bogom. Živeo je tako kao da sve što poseduje pripada izričito njemu. Zanimario je potpuno poziv Božji, i opravdane zahteve napaćenih siromaha. Ali je na kraju došao poziv koji nije mogao da zanemari silom čiji autoritet nije mogao da osporava niti da se usprotivi naređeno mu je da se oprostí zauvek od dobara kojima nije više pristav. Nekadašnji bogataš našao se na ovaj način u najbeznadnijem siromaštvu. Haljinama Hristove pravde, izatkanim na nebeskom razboju, on se nikada nije zaodenuo. On, koji se nekada oblačio u najbogatiji skerlet i najfiniju svilu,

stoji sada u svojoj golotinji i bedi. Vreme milosti i kušanja za njega je završeno. On svetu ništa nije dao, i zato ništa sa sobom nije mogao ni poneti.

Hristos je podigao zavesu i ovu sliku predočio sveštenicima, poglavarima, književnicima i farisejima. Pogledajte ovo, vi koji zgrćete sebi blago ovoga sveta, ali se ne bogatite u Boga. Zar nećete razmisliti o ovom prizoru? To što ljudi najviše cene, odvratno je u Božjim očima. "Jer kakva je korist čovjeku", kaže Hristos, "ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi? Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju? (Marko 8, 36. 37).

Primena na jevrejsku naciju

Kad je Isus ispričao parabolju o bogatašu i siromašnom Lazaru, mnogi od jevrejskog naroda nalazili su se u bednom stanju pomenutog bogataša, sebično upotrebljavajući Božja dobra na lična zadovoljstva i pripremajući se za presudu: "Izmjeren si na mjerila i našao si se lak" (Dan. 5, 27). Bogataš je bio počastvovan svim i ovozemaljskim i duhovnim blagodatima, ali on je odbio da bude saradnik Božji u pravilnoj upotrebi i primeni ovih blagoslova. Tako je bilo i sa jevrejskim narodom. Bog je Jevreje učinio čuvarima svojih svetih istina. On ih je naimenovao pristavima ili poverenicima svoje milosti. Dao im je sva i duhovna i ovozemaljska preimućstva i pozvao ih je da te blagoslove prenesu i na druge. Naročita uputstva dobili su u pogledu postupanja sa bolesnima, sa strancima koji se nađu među vratima njihovim i sa siromašnima. Svoje prihode sa njiva ili voćnjaka nisu smeli sebično da prigrabe samo za sebe, nego su uvek morali da misle i na ugrožene i da s njima dele ove blagoslove. Bog je obećao da će ih i blagosiljati prema njihovim delima ljubavi i milosrđa. Ali slično ovom bogatašu oni nisu pružili ruku pomoći da bi ublažili potrebe napaćenog čovečanstva ni u ovozemaljskom ni u duhovnom pogledu. Puni oholosti, smatrali su se izabranim i naročito povlašćenim narodom Božjim; a u stvari nisu ni služili Bogu niti su Mu odavali dužno poštovanje. Oslanjali su se samo na činjenicu da su deca Avramova. "Mi smo sjeme Avramovo" (Jovan 8, 33), govorili su oholo. Ali kad je nastupila kriza pokazalo se jasno da su se oni odvojili od Boga i da se uzdaju još jedino u Avrama kao da je on sam Bog.

Hristos je svim srcem nastojao da rasvetli pomračeni um jevrejskog naroda. On im je rekao: "Kad biste vi bili djeca Avramova, činili biste djela Avramova. A sad gledate mene da ubijete, čovjeka koji vam istinu kazah, koju čuh od Boga. Tako Avram nije činio" (Jovan 8, 39. 40).

Hristos nije priznavao da samo poreklo ljudima daje neke vrline. On je učio da duhovna povezanost zamenuje i potiskuje svaku prirodnu vezu. Jevreji su tvrdili da su potomci Avramovi; ali pošto su propustili da čine dela Avramova dokazali su da u stvari i nisu prava njegovu deca. Samo oni koji su se u duhovnom smislu pokazali srodni sa Avramom, pokoravajući se glasu Božjem kao što je to on sam činio, mogu se smatrati pravim njegovim potomcima. Siromašnog Lazara koji je na svetu pripadao klasi prezrenih i odbačenih od ljudi, Hristos je priznao kao onoga koji je s Avramom povezan najprisnijim srodstvom.

Bogataš, iako okružen najraskošnijim izobiljem u ovom životu, bio je tolika neznalica da je Avrama postavio na mesto koje pripada samo Bogu. Da je on više cenio pružena preimućstva i da je dozvolio Duhu Svetom da oblikuje njegov um i srce, sasvim bi drugačiji bio njegov položaj. Tako je bilo i sa nacijom koju on u ovoj paraboli predstavlja. Da su Jevreji odgovorili Božjim očekivanjima njihova budućnost bi bila sasvim drugačija. Oni bi ispoljili istinsko duhovno razlikovanje od ostalih. Oni bi raspolagali duhovnim obiljem koje bi Bog umnožavao do te mere da bi ono postalo dovoljno da predstavlja svetlost i blagoslov za ceo svet. Ali oni su se toliko udaljili od onoga što im je bilo Bogom namenjeno da im je ceo život postao izopačen. Darove koji su im kao Božjim pristavima bili povereni oni nisu upotreбили u skladu sa istinom i pravdom. Oni uopšte nisu računali na večnost, a posledica njihovog neverstva bila je propast cele nacije.

Hristos je znao da će razorenje Jerusalima podsetiti Jevreje na ovu Njegovu opomenu. I to se obistinilo. Kad se na Jerusalem sručila ova strašna nesreća, kad su umirali od gladi i svih stradanja koja su ih snašla, oni su se setili ovih Hristovih reči, i razumeli su parabolu. Sve ove patnje i stradanja oni su sami prouzrokovali zanemarujući da Bogom danom svetlošću i znanjem obasjaju svet.

U poslednjim danima

U tužnom završetku priče o ovom bogatašu naslikani su poslednji prizori istorije ovoga sveta. Bogataš je samouvereno tvrdio da se s pravom naziva sinom Avramovim; ali on je od Avrama bio rastavljen nepremostivim ponorom pogrešno razvijenog karaktera. Avram je služio Bogu izvršavajući Njegovu Reč u veri i poslušnosti; dok bogataš nije mislio ni na Boga ni na potrebe napaćenog čovečanstva. Ta velika provalija između njega i Avrama nije ništa drugo nego provalija neposlušnosti. I danas mnogi idu istim putem kojim je išao ovaj bogataš. Iako su članovi crkve, oni nisu obraćen. Oni mogu da učestvuju u službi Božjoj, oni mogu i da pevaju psalam: "Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože" (Ps. 42, 1). Ali oni daju lažno svedočanstvo. U očima Božjim oni nisu pravedniji ni od najgorih grešnika. Duša koja teži za uzbudljivim zadovoljstvima ovog sveta, i koja je obuzeta težnjom za razmetanjem i raskoši, ne može služiti Bogu. Poput bogataša u parabolama, takav nema nikakvih sklonosti da ratuje protiv telesnih želja. On čezne samo za tim da zadovolji apetit i svoje prohteve. Njemu u potpunosti odgovara atmosfera greha. Smrt takvome dolazi sasvim neočekivano; i on odlazi u grob sa karakterom koji je, u saučesništvu sa agentima sotoninim, formirao u toku života. U grobu ne može da bira ni dobro ni zlo. Jer kad čovek umre "u taj dan propadnu sve pomisli njegove" (Ps. 146, 4).

I kad glas Božji probudi mrtve, on će i iz groba izaći sa svim strastima i sklonostima koje je imao za vreme života. Bog neće učiniti nikakvo čudo da bi nanovo stvorio čoveka koji se nije dao preporoditi za života kad su mu za to bile ukazane sve prilike i mogućnosti. Za sve vreme svog života on nije nalazio nikakve radosti u Bogu niti je želeo da Mu služi. Njegov karakter uopšte ne može da se uskladi sa Bogom, i on ne bi ni bio srećan u nebeskoj porodici.

I danas postoje u svetu ljudi koji su pravednici u sopstvenim očima. Oni nisu proždrljivci ni pijanice, nisu ni bezvernici, ali žele da žive za sebe, a ne za Boga. On nije u njihovim mislima, i zato se oni svrstavaju u bezvernike. Kad bi im i bilo moguće da uđu na vrata u grad Božji, onda ne bi imali nikakvo pravo na drvo života; jer kad su zapovesti Božje sa svim obavezama i zahtevima koji iz njih proističu bile stavljene pred njih, oni su rekli: "Ne"! Oni nisu služili Bogu ovde na zemlji. Zato Mu neće moći služiti ni na drugome svetu. Oni ne bi mogli živeti u prisutnosti Božjoj, misleći da je na nekom drugom mestu bolje.

Učiti od Hrista znači prihvatiti Njegovu milost, koja predstavlja Njegov karakter. Ali oni koji ne cene i ne iskoriste kako treba dragocene prilike i svete uticaje koji su im ponuđeni na zemlji, nisu podesni da učestvuju u besprekornoj odanosti neba. Njihov karakter nije uobličćen prema božanskoj slici. Svojom nemarnošću oni su stvorili provaliju koju nije moguće premostiti. Između njih i pravednika postoji zaista velika provalija.

REČI I DELA

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Mateju 21, 23 – 32.

”Čovjek koji imaše dva sina i došavši prvome reče: Sine, idi danas radi u vinogradu mome. A on odgovarajući reče: Neću! A poslije se raskaja i otide. I pristupivši drugom sinu reče tako, a on odgovarajući reče: Hoću, gospodaru; i ne otide. Koji je od ove dvojice ispunio volju očevu? Rekoše mu: Prvi!”

U svojoj besedi na gori Hristos je rekao: ”Neće svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji Oca mojega koji je na nebesima” (Mat. 7, 21). Dokaz o iskrenosti ne nalazi se u rečima, nego u delu. Hristos nije kazao ljudima: Što odviše govorite, nego ”Što odviše činite” (Mat. 5, 47). Njegove reči: ”Kad ovo znate, blago vama ako izvršujete” (Jovan 13, 17), imaju veliki značaj. Reči nemaju nikavu vrednost ako ih ne prate odgovarajuća dela. To je pouka koju možemo izvući iz parabole o dva sina.

Ovu parabolu Hristos je ispričao prilikom svoje poslednje posete Jerusalmu, neposredno pred svoju smrt. Tom prilikom on je iz hrama isterao trgovce i preprodavce stoke. Njegov glas je božanskom snagom progovorio njihovom srcu. Iznenađeni i preplašeni pokorili su se Njegovoj zapovesti bez ikakvog otpora ili opravdavanja.

Kad su sveštenici i poglavari, oslobodivši se straha, ponovo ušli u hram zatekli su Hrista kako leći bolesne i one koji su već bili na samrti. Čuli su, glasove radosti i pesme zahvalnosti. U samom hramu su deca koju je Isus izlečio ushićeno mahala palmovim grancicama, kličući: ”Osana sinu Davidovu.” Ipak sveštenicima i poglavarima sve to nije bilo dovoljno da bi savladali svoje predrasude i ljubomoru.

Dok je Hristos sledećeg dana poučavao u hramu, ”prisupiše k Njemu poglavari sveštenci i starješine narodne govoreći: ”Kakvom vlasti to činiš? I ko ti daje vlast tu?”

Sveštenici i poglavari su imali pred sobom nepobitne dokaze o Hristovoj čudotvornoj sili. Prilikom čišćenja hrama oni su na Njegovom licu videli odsjaj božanskog autoriteta. Nisu mogli a da se ne pokore sili koja je zračila iz Njegovih reči. Osim toga, svojim čudotvornim delima isceljenja On je potpuno odgovorio na njihovo pitanje. On im je o svom autoritetu pružio dokaz koji oni nisu mogli da ospore. Ali to nije bilo ono što su oni želeli. Sveštenici i poglavari su zlorado priželjkivali da se On sam proglasi za Mesiju kako bi mogli da zloupotrebe Njegove reči i da pobune narod protiv Njega. Cilj im je bio da unište Njegov uticaj i da Ga ubiju.

Isus je znao da oni, pošto nisu prepoznali Boga u Njemu samom, niti su u Njegovim delima videli te toliko očekivane dokaze Njegovog božanskog karaktera, neće prihvatiti ni Njegovo svedočanstvo ako im lično kaže da je On zaista Hristos. U svom odgovoru, On je izbegao ishod koji su oni priželjkivali, i strelu osude usmerio protiv njih samih.

”I ja ću vas upitati jednu riječ, koju ako mi kažete, i ja ću vama kazati kakvom vlasti ovo činim. Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi?”

Sveštenici i poglavari zastadoše zbunjeni. ”I oni pomišljahu u sebi govoreći: ako rečemo s neba, reći će nam: zašto mu dakle ne vjerovaste: Ako li rečemo: od ljudi, bojimo se naroda! Jer svi Jovana držahu za proroka. I odgovarajući Isusu rekoše: ne znamo. Reče i on njima: Ni ja vama neću kazati kakvom vlasti ovo činim.”

Odgovor: ”Ne znamo”, bio je lažan. Međutim, sveštenici su, shvativši položaj u kom su se našli, pribegli najprovidnijem pritvorstvu da bi se zaštitili. Jovan Krstitelj je došao upravo zato da posvedoči za Onoga čiji autoritet su oni sada dovodili u pitanje. On je ukazujući na Hrista, rekao: ”Gle Jagnje Božje koje uze na se grijeha svijeta” (Jovan 1, 29). On Ga je lično i krstio, a po krštenju, dok se Hristos molio na obali Jordana, nebo se otvorilo i Duh Sveti u vidu goluba spustio se na Njega, a s nebesa se čuo glas: ”Ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji” (Mat. 3, 17).

Sećajući se kako je Jovan ponovio proročke reči koje su se odnosile na Mesiju i sećajući se prizora sa Isusovog krštenja, sveštenici i poglavari se nisu usudili reći da je krštenje Jovanovo bilo s neba. Ako priznaju da je Jovan zaista bio prorok, kako su ga i smatrali, kako bi onda mogli poreći njegovo svedočanstvo da je Isus iz Nazareta Sin Božji? A reći da je krštenje Jovanovo bilo od ljudi opet nisu smeli od naroda, jer je narod verovao da je Jovan bio prorok. Zato su odgovorili: "Ne znamo".

Na to im je Hristos ispričao parabolu o ocu koji je imao dva sina. Kad se otac obratio prvom sinu, rekavši: "Idi danas radi u vinogradu mome", sin je, ne razmišljajući mnogo, odgovorio: "Neću". On je odbio da poslušna, i odao se rđavom društvu i bezbožnom životu. Ali kasnije se pokajao i učinio ocu po volji.

Otac se zatim obratio i drugom sinu s istim nalogom: "Idi i radi danas u vinogradu mome." Ovaj sin je odgovorio: "Hoću, gospodar", ali nije otišao da radi.

U ovoj paraboli otac predstavlja Boga, a vinograd Njegovu zajednicu. Dvoicom sinova predstavljene su dve kategorije ljudi. Sin, koji je odbio poslušnost rekavši: "Neću", predstavlja one koji su živeli u otvorenom prestupu, koji nisu ispovedali pobožnost i koji su otvoreno odbili da uzmu jaram ograničenja i poslušnosti koju Božji zakon nameće. Međutim, mnogi od ovih su kasnije, pokajavši se, prihvatili Božji poziv. Kad je Jevanđelje u vesti Jovana Krstitelja: "Pokajte se jer se približi carstvo nebesko" (Mat. 3, 2), stiglo do njih, oni su se pokajali i priznali svoje grehe.

U sinu koji je rekao: "Hoću, gospodar", ali nije otišao, prikazan je karakter fariseja. Slično ovome sinu, Jevrejski poglavari ostali su nespreni na pokajanje i potpuno zadovoljni sami sobom. Verski život Jevrejskog naroda postao je samo drsko polaganje prava na Božju naklonost. Kad im je na Sinaju zakon bio objavljen glasom Božjim, sav narod se zakleo na poslušnost. Oni su jednoglasno rekli: "Hoću, gospodar", dato obećanje nisu održali. Kad je Hristos lično došao da im načela svog zakona obrazloži, oni su ga odbacili. Hristos je jevrejskim poglavarima pružio obilje dokaza o svom autoritetu i o svojoj božanskoj sili, ali – iako osvedočeni – oni pružene dokaze nisu hteli da prihvate. Hristos im je pokazao da su uporni u neverovanju zato što im nedostaje Duh koji podstiče na poslušnost. On im je rekao: "I ukidoste zapovijest Božju za običaje svoje... No zaludu me poštuju učeći naukama i zapovijestima ljudskim" (Matej 15, 6. 9).

U mnoštvu okupljenom oko Hrista bilo je književnika, fariseja, sveštenika i poglavara. I pošto je ispričao parabolu o dva sina, Hristos je svojim slušaocima postavio pitanje: "Koji je od ove dvojice ispunio volju očevu." Zaboravljajući na sebe, fariseji odgovoriše: "Prvi". Oni su to rekli ne shvatajući da su na taj način sami sebi izrekli presudu. Zatim je sa Hristovih usana došlo javno žigosanje: "Zaista vam kažem da će carinici i bludnice prije vas ući u carstvo Božije. Jer dođe k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu; a carinici i bludnice vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete."

Jovan Krstitelj je u svojim propovedima isticao istinu i njegovim propovedanjem mnogi grešnici su bili osvedočeni i obraćeni. Takvi su, prema Hristovim rečima, imali uslova da uđu u carstvo nebesko pre nego oni koji su u svojoj samopravednosti odbacili ovu svečanu i ozbiljnu opomenu. Carinici i bludnici su bili u neznanju, ali ovi učeni ljudi su dobro poznavali put istine. Pa ipak nisu hteli da idu tim putem koji jedino može da odvede u izgubljeni raj. Istina koja im je mogla biti miris života za život, postala je za njih miris smrti za smrt. Otvoreni grešnici koji su se gnušali sami sebe prihvatili su krštenje obavljano rukom Jovana Krstitelja; ali ovi učitelji bili su i ostali pravi licemeri. Nepopustljiva i nerazumna upornost njihovog srca nije im dozvolila da prihvate istinu. Opirali su se svakom osvedočenju Duha Božjeg, i odlučno odbili da se pokore Njegovim zapovestima.

Hristos nije rekao: "Vi ne možete ući u carstvo nebesko", već im je ukazao na prepreku koja im je to onemogućavala, a koju su oni sami stvorili. Vrata milosti za te jevrejske starešine još uvek su bila otvorena; poziv je još uvek bio na snazi. Hristos je svim srcem čeznuo da ih vidi konačno osvedočene i obraćene.

Ovi sveštenici i poglavari Izrailja provodili su ceo život u verskim ceremonijama koje su bile smatrane suviše svetim da bi ih mešali sa ovozemaljskim poslovima. Stoga se verovalo da oni vode potpuno religiozan i svet život. Međutim, oni su ove svoje ceremonije obavljali samo zato da ih vide ljudi, i da bi ih svet smatrao pobožnima i bogobojaznima. Dok su propovedali poslušnost, oni su u

stvari odbijali da slušaju Boga. Isitinu koju su razmetljivo propovedali drugima, oni sami nisu primenjivali u praktičnom životu.

Hristos je Jovana Krstitelja proglasio kao jednog od najvećih proroka i svojim slušaocima pokazao da imaju zaista dovoljno dokaza da je Jovan bio Bogom poslani glasnik. Reči propovednika iz pustinje bile su silne. On je neustrašivo upućivao svoju poruku, žigosao grehe sveštenika i poglavara i pozivao ih na dela dostojna carstva nebeskog. On im je ukazao da njihovo grešno zapostavljanje Očevog autoriteta, kad su poput drugog sina u ovoj paraboli – odbili da izvrše zadatak koji im je bio namenjen. On nije pristajao ni na kakav kompromis sa grehom; i mnogi su se obratili od svojih greha i bezakonja.

Da je ispovedanje ovih jevrejskih poglavara bilo pravo i istinito, oni ne bi odbacili svedočanstvo Jovanovo i prihvatili bi Isusa kao Mesiju. Ali oni nisu pokazali nikakve rodove pokajanja ni pravog obraćenja. Zato su sada oni koji su su njihovim očima bili toliko prezreni navaljivali da pre njih uđu u carstvo Božje.

U paraboli sin koji je rekao: "Hoću, gospodaru" prikazao se kao veran i poslušan. Ali vreme je pokazalo da ta njegova izjava nije bila iskrena. On nije imao prave ljubavi prema svome ocu. Tako su se i fariseji oholo razmetali svojom svetošću, ali je proveravanje pokazalo da je u stvari uopšte i nisu imali. Kad je to bilo u njihovom interesu, oni su zahteve zakona smatrali veoma strogim, ali kad je poslušnost bila tražena od njih, onda su lukavo izmišljenim izgovorima poricali svaku snagu propisima Božjim. Zato je Hristos o njima rekao: "Ali što oni čine ne činite, jer govore a ne čine" (Mat. 23, 3). Istinske ljubavi u njih nije bilo ni prema Bogu ni prema ljudima. Bog ih je pozvao da u prenošenju Njegovih blagoslova ovom svetu budu Njegovi saradnici, ali dok su na rečima prihvatili ovaj poziv, svojim delima su odrekli svaku poslušnost. Uzdajući se u sebe i hvaleći se svojom dobrotom, oni su u stvari prkosno odbijali svaku poslušnost Božjim zapovestima. Oni su odbili da izvrše zadatak koji im je Bog poverio, i zbog njihovog prestupa Gospod je odlučio da raskine sa tim neposlušnim narodom.

Licemerna uobraženost u nekakvu svoju pravdu ili ispravnost nije istinska pravednost, i ko uporno ostane pri takvom stavu biće prepušten da snosi posledice ove sudbonosne obmane. Mnogi i danas tvrde da drže Božje zapovesti, ali u njihovom srcu nema Božje ljubavi i zato i ne mogu da je prenesu na druge. Hristos ih poziva da se ujedine s Njim u Njegovom delu spasavanja sveta, ali oni se zadovoljavaju samo time da kažu: "Hoću, Gospodaru!" Oni to kažu ali ne polaze na posao. Oni ne saraduju s onima koji zaista rade na delu Božjem. Oni su neradnici. Slično nevernom sinu oni daju lažna obećanja Bogu. I kad pristupajući Zajednici polažu zavet, oni se svečano zaklinju da prihvataju Reč Božju, da će joj se pokoravati i da će svoj život posvetiti službi Božjoj. Međutim, sve je ostalo samo na rečima. Svojim ispovedanjem oni tvrde da su deca Božja, ali svojim životom i karakterom oni poriču ovo srodstvo. Oni se ne potčinjavaju volji Božjoj, i žive lažnim životom.

Oni su spremni da izvrše data obećanja samo onda kada se od njih ne traži nikakvo odricanje; ali kad se traži neka žrtva, kad treba poneti krst, oni se povlače. I tako i sama svest o osećanju dužnosti iščezava, a svesno kršenje Božjih zapovesti postaje navika. Uho može čuti Reč Božju, ali je duhovne snage poimanja sasvim nestalo. Srce je potpuno otvrdnulo, a savest otupela.

Ne misli da služiš Hristu samo zato što prema Njemu ne ispoljavaš otvoreno neprijateljstvo. Na taj način možemo samo da obmanjujemo sopstvenu dušu. Uskraćujući Bogu ono što nam je dano s ciljem da se upotrebi u Njegovoj službi, bilo to vreme ili novac, ili neki drugi dar koji nam je poveren, mi radimo protiv Njega.

Mlakost, pospanost i lenjost takozvanih hrišćana sotona koristi da ojača svoje snage i da zadrži duše na svojoj strani. Mnogi koji iako u stvari ne rade za Hrista misle da su ipak na Njegovoj strani, omogućavaju neprijatelju da osvoji teren i stekne preimućstvo. Propuštajući da marljivo rade za Učitelja, ostavljajući dužnosti neizvršene a reči neizgovorene, oni dopuštaju sotonu da stiče kontrolu nad dušama koje su oni mogli da pridobiju za Hrista.

U lenjosti i neaktivnosti nikad ne možemo biti spaseni. Čovek koji je zaista obraćen ne može da voli prazan i nekoristan život. Lenjivca je nemoguće naterati u nebo, i on tamo nikada neće ući. Ako se svim silama ne naprežemo i ne borimo za ulazak u carstvo nebesko, ako najusrdnije ne težimo da upoznamo njegove zakone, nismo uopšte osposobljeni ni dostojni da budemo njegovi podanici. Oni koji odbijaju da na zemlji saraduju s Bogom, neće moći da saraduju s njim ni na nebu; jer ne bi bilo ni bezbedno ni preporučljivo primiti ih takve.

Za carinike i grešnike ima više nade nego za one koji znaju Reč Božju ali neće da joj se pokoravaju. Čoveka koji sam uviđa da je grešnik čiji se gresi ne mogu sakriti, koji je svestan da je pred Bogom otkrivena sva izopačenost njegovog tela i duše i duha, spopada potpuno opravdan strah da bi zauvek mogao biti isključen iz carstva nebeskog. On shvata svu težinu svoje duhovne bolesti i nemoći i traži spas kod Velikog Lekara koji je rekao: "I koji dolazi k meni neće ga istjerati napolje" (Jovan 6, 37). Takve duše Gospod može da upotrebi kao radnike u svome vinogradu.

Sina koji je za izvesno vreme odbio da poslušao očevu zapovest, Hristos nije osudio, ali ga nije ni preporučio za uzor. Oni koji u radu postupe poput prvog sina, odbijaju poslušnost ne zaslužuju pohvalu za svoj postupak. Njihovu otvorenost ne treba gledati kao vrlinu. Posvećenost istinom i pobožnošću čini ljude smelim i hrabrim svedocima za Hrista; a ispoljavanje prkosa i vređanja, kao što je to učinio ovaj grešnik, graniči se sa opačinom. Činjenica da čovek nije licemer ne čini ga manje grešnim. Kad glas Duha Svetoga progovori našem srcu, naša je jedina bezbednost da poslušamo bez ikakvog odlaganja. Božanski poziv: "Idi i radi danas u mom vinogradu", nikad ne smemo odbiti. "Danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca" (Jev. 4, 7). Opasno je odlagati poslušnost; jer možda nikad više nećete čuti poziv.

Neka niko ne laska sebi da će grehe koje je za neko vreme negovao lako odbaciti. To nije tako. Svaki greh slabi karakter, jača tako stečenu naviku, i neminovno razvija telesnu, moralnu i duševnu izopačenost. Vi možete okajati nepravdu koju ste učinili i krenuti pravim putem; ali ustaljena navika i stalna prisnost sa zlom otežavaće vam da uočite razliku između dobrog i rđavog. Sotona će vas stalno napadati preko vaših rđavih navika koje su pustile u vama dubok koren.

Zapovest: "idi i radi danas u vinogradu mome", predstavlja proveru iskrenosti za svaku dušu. Hoće li se obećanja data na rečima potvrditi i odgovarajućim delima? Hoće li pozvani iskoristiti sve svoje znanje i sposobnosti, radeći verno i bez ikakvih sebičnih pobuda za Vlasnika vinograda?

Apostol Petar nam preporučuje i plan po kojem treba da radimo. "Blagodati i mir da vam se umnoži", kaže on, "poznanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. Budući da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti darovane poznanjem Onoga, koji nas pozva slavom i dobrodjetelju kroz koje se nama darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dijel u božanskoj prirodi, ako utečete od telesnijeh želja ovoga svijeta.

"I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokažete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelju razum, a u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, a u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav" (II Petr. 1, 2 – 7).

Ako verno obrađuješ vinograd svoje duše, Bog će te učiniti svojim saradnikom ne samo za sebe, nego i za druge. Prikazavši ovde Zajednicu svojim vinogradom, Hristos nije hteo reći da svu ljubav i sve svoje napore treba da posvetimo samo našim članovima. Vinograd Gospodnji treba stalno da se proširuje. On želi da se njegovi ogranci i loze pružaju po svim krajevima zemlje. Pošto smo zahvaljujući Božjoj milosti primili pouke kako se neguju ove dragocene biljke dužni smo da stečeno znanje prenosimo i na druge. Na taj način možemo da proširujemo vinograd Gospodnji. Bog čeka na dokaz naše vere, naše ljubavi i našeg strpljenja. On budno pazi da li smo iskoristili svaku duhovnu prednost koja nam je pružena da bismo postali vredni radnici u Njegovom vinogradu na zemlji, i da bismo na kraju mogli ući i u onaj rajski dom u Edemu iz kojega su Adam i Eva iznani zbog učinjenog prestupa.

Bog se prema svom narodu ponaša kao Otac, i kao Otac On s punim pravom traži našu odanu i verno službu. Ugledajmo se na Hristov život. Stavivši se na čelo roda ljudskog, On je verno služio svome Ocu, pokazujući ličnim primerom šta svaki sin Njegov može i mora biti. Poslušnost koju je Hristos pokazao traži Bog i danas od svakog ljudskog bića. Hristos je služio svome Ocu s ljubavlju i dragovoljno. "Hoću činiti volju tvoju, Bože moj", rekao je On, "i zakon je tvoj meni u srcu" (Ps. 40, 8). Da bi izvršio zadatak radi kojeg je došao na ovaj svet, On nijednu žrtvu nije smatrao prevelikom, nijedan napor preteškim. Kad Mu je bilo tek dvanaest godina rekao je: "Zar ne znate da meni treba u onom biti što je od oca mojega." (Luka 2, 49). On je poziv: "Idi danas radi u vinogradu mome" poslušao i rečima i delima. "Jelo je moje", naglasio je On, "da izvršim volju onoga koji me je poslao i da svršim Njegov posao" (Jovan 4, 34).

Na isti način bismo i mi morali da služimo Bogu.

Samo onaj koji služi Bogu kako treba koji radi u punoj poslušnosti. Svi koji žele da budu priznati za sinove i kćeri Božje, moraju se dokazati kao saradnici Boga, Hrista i nebeskih anđela. To će predstavljati proveru za svaku pojedinu dušu. O onima koji Mu verno služe, Gospod kaže: "Ti će biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad ja učinim, i biću im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi" (Mal. 3, 17).

Veliki Božji cilj u Njegovom providenju jeste da ljude proveri dajući im priliku da razviju svoj karakter. Tako On proverava pozvane da li su poslušni ili pak ostaju neposlušni Njegovim zapovestima. Dobrim delima mi ne kupujemo ljubav Božju, ali ona pokazuju da li mi tu ljubav posedujemo. Ako se potčinimo volji Božjoj, mi nećemo raditi za to da bismo zaslužili ljubav Božju. Njegova ljubav će u našoj duši biti prihvaćena i doživljena kao nezasluženi dar, i iz ljubavi prema Njemu mi ćemo sa najvećim zadovoljstvom i radošću izvršavati Njegove zapovesti.

Ljudi se danas razvrstavaju: na jednu ili na drugu stranu, i na poslednjem sudu biće priznate samo te dve strane – oni koji zakon Božji prestupaju, i oni koji mu se pokoravaju. Hristos je istakao merilo kojim se može utvrditi naša odanost ili pak neverstvo: "Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite", kaže On. "Ko ima zapovijesti moje i drži, on je onaj koji ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav Otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu i javiću mu se sam... Ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju. I riječ što čujete nije moja, nego Oca koji me je poslao." "Ako zapovijesti moje uzdržite ostaćete u ljubavi mojoj, kao i ja što održah zapovijesti Oca svojega i ostajem u ljubavi Njegovoj" (Jovan 14, 15 – 24; 15, 10).

GOSPODNJI VINOGRAD

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Mateju 21, 33 – 44.

Jevrejska nacija

Paraboli o dva sina usledila je parabola o vinogradu. U prvoj, Hristos je jevrejskim učiteljima izložio značaj poslušnosti. U drugoj, On ističe bogate blagoslove date Izrailju i pokazuje da je zbog toga Bog s pravom očekivao njihovu poslušnost. On im je izložio svu veličinu i slavu Božje namere, koje se mogla ostvariti samo njihovom poslušnošću. Skidajući veo sa budućnosti, pokazao im je kako je cela njihova nacija, propustivši da ispuni Božju nameru, izgubila Njegove blagoslove i izložila se neizbežnoj propasti.

"Bijaše čovjek domaćin", rekao je Hristos, "koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide."

Opis o ovom vinogradu prorok Isaija daje ovako: "Zapjevaću sada dragome svojem pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnom brdašcu. I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i počeka da rodi groždem" (Is. 5, 1. 2).

Domaćin je izabrao deo zemljišta u pustinji, ogradio ga i očistio od kamenja, zatim ga duboko uzorao i zasadio odabranom lozom, očekujući prirodno bogatu berbu.

Od ovog parčeta zemlje, koje je sada trebalo da bude neuporedivo bolje od neobrađene pustinje, On je u plodovima očekivao nagradu za svoj rad i trud. Tako je i Bog iz ovog sveta izabrao jedan narod da bi ga preko Hrista negovao i vaspitavao. "Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev", kaže prorok, "i ljudi su Judejci mili sad njegov" (Is. 5, 7). Bog je ovom narodu dao velike prednosti i blagoslovio ga obiljem svojih dobara. On je stoga opravdano očekivao da bude počastvovan odgovarajućim plodovima. Izrailjci su kao nacija usred ovog palog i bezbožnog sveta bili dužni da otkriju načela carstva Božjeg i da pred svetom budu predstavnici Njegovog karaktera.

Kao vinograd Gospoda nad vojskama, bili su dužni da donose plodove karaktera koji će se bitno razlikovati od plodova neznabožačkih naroda. Idolopoklonički narodi koji su ih okruživali potpuno su se odali bezbožnosti. Svuda oko njih cvetalo je nasilje i poroci, zločini, tlačenje; ljudi su se najdubljoj iskvarenosti odavali bez ikakvog ograničavanja. Bezakonje, uniženost i beda bili su plodovi koji su neizbežno rasli na drvetu izopačenosti i greha. Ali vinograd koji je Gospod zasadio trebalo je da donosi sasvim drugačije plodove.

Preimućstvo jevrejskog naroda bilo je da karakter Božji prikaže onakvim kako je bio otkriven Mojsiju. U odgovoru na Mojsijevu molitvu: "Pokaži mi slavu svoju", Gospod je rekao: "Učiniću da prođe sve dobro moje ispred tee" (II Mojs. 33, 18. 19). "Jer prolazeći Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv spor na gnjev i obilan milosrđem i istinom. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja, nepravde i grijeha" (II Mojs. 34, 6. 7). To su bili plodovi koje je Bog očekivao od svog naroda. Čistotom karaktera, svetošću života, milosrđem, ljubavlju, dobrotom, i samilošću mogao je ovaj narod da pokaže da je zaista "Zakon Gospodnji savršen, krijepi dušu" (Ps. 19, 7).

Bog je nameravao da preko jevrejskog naroda podari bogate blagoslove svim narodima sveta. Preko Izrailja je trebalo pripremiti put za rasprostiranje svetlosti i znanja o Bogu po svemu svetu. Narodi sveta. Odajući se izopačenim navikama, bili su potpuno izgubili predstavu o Bogu. Bog u svojoj milosti ipak nije hteo da ih zbríše sa lica zemlje. On je, preko svoje izabrane Zajednice, hteo da im pruži priliku i mogućnost da Ga upoznaju. Namera Mu je bila da načela otkrivena preko Njegovog naroda postanu sredstvo za oživljavanje moralne Božje slike u čoveku.

A da bi to i ostvario, Bog je Avrama pozvao da se odvoji od svoje idolopokloničke rodbine i nastani u zemlji Hananskoj. "I učiniću od tebe velik narod", rekao je Gospod, "i blagosloviću te i ime tvoje proslaviću i ti ćeš biti blagoslov" (I Mojs. 12, 2).

Potomci Avramovi, Jakov i njegovi sinovi, bili su dovedeni u Misir da ovom velikom neznabožačkom narodu objave načela carstva Božjeg. Josif je svojom čestitošću i svojim čudesnim odražavanjem u životu celokupne egipatske nacije bio dostojan predstavnik života Hristovog. Mojsije i mnogi drugi bili su verni svedoci za Boga.

U izvođenju sinova Izrailjevih iz Misira Gospod je ponovo ispoljio svoju silu i svoje milosrđe. Njegova čudesna dela u njihovom oslobađanju iz ropstva i u Njegovom postupanju s njima za vreme putovanja kroz pustinju, nisu učinjena samo radi njihovog dobra. Sve je to trebalo da predstavlja očiglednu pouku za okolne narode. Gospod se kroz sve to otkrio kao Bog koji je iznad svakog ljudskog autoriteta i svake zemaljske veličine. Znacima i čudesima učinjenim za svoj narod On je pokazao svoju moć nad prirodom i nad najvećima od onih koji su obožavali prirodu. Bog je pohodio ponosni Misir kao što će u poslednjem danu pohoditi celu zemlju. Vatrom i olujom, zemljotresom i pomorom izbavio je veliki "JA SAM" svoj narod iz ropstva misirskog. Oslobodivši ga iz zemlje njegovog ropstva, vodio ga je "preko pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i škorprije, gdje je suša i nema vode" (V Mojs. 8, 15). On je iz "tvrdih stijena" izvodio vodu i dao im "hljeb nebeski" (Ps. 78, 24). "Jer je", kako reče Mojsije: "dio Gospodnji narod Njegov. Jakov uže našljedstva njegova. Nađe ga u zemlji pustojoj, na mjestu strašnu, gdje buči pustoš, vodi ga unaokolo, uči ga i čuva kao zjenicu oka svojega. Kao što orao izmamljuje orliće svoje, diže se nad ptićima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim. Tako ga Gospod vođaše i s njim ne bijaše tuđega Boga" (V Mojs. 32, 9 – 12). Na taj način ih je privodio k sebi da bi mogli živeti u senu i zaklonu Svemogućega.

Sam Hristos je bio vođa sinova Izrailjevih na njihovom putovanju kroz pustinju. Obavijen danju u stub od oblaka, a noću u stub od ognja. On ih je vodio i usmeravao. Čuvao ih je i štitio od svih mogućih opasnosti u pustinji i uveo u Zemlju obećanu. Pred očima svih naroda koji nisu priznavali Boga, On je udomio Izrailj kao svoj izabrani narod, negujući ga kao Gospodnji vinograd.

Ovom narodu bila su poverena božanska otkrivenja. On je u isto vreme bio upućen u propise zakona Božjeg i u večna načela istine, pravde i čistote. Povinovanje ovim načelima predstavljalo bi njihovu sigurnu zaštitu i spaslo bi ih od ubitačnog popuštanja grešnim navikama i praksi okolnih naroda. I poput kule u vinogradu, Bog je postavio svoj sveti hram usred njihove zemlje.

Sve pouke i uputstva data Izrailju dolazila su od Hrista. Kao što je bio i s njima u pustinji tako je još uvek bio njihov učitelj i vođa. U šatoru od sastanka i u hramu lebdela je Njegova slava u svetoj šekini iznad prestola milosti. Njih radi On je stalno otkrivao bogatstva svoje ljubavi i strpljivosti.

Bog je želeo da Izrailj kao svoj narod učini slavnim i hvale dostojnim pred narodima sveta. Dao im je sva moguća duhovna preimućstva. Nijedne blagodati neophodne za formiranje karaktera koji bi ih učinio Njegovim predstavnicima u svetu nije im uskratio.

Pokoravanje sinova Izrailjevih zakonu Bojem učinilo bi njihov nacionalni prosperitet čudesnim pred narodima sveta. On, koji im je u pustinji dao mudrost i veštinu za svaki umetnički rad, (pri izgradnji šatora od sastanka), bio bi i dalje njihov učitelj; i pokoravanje Njegovim zakonima neprestano bi ih oplemenjivalo i uzdizalo. Da su ostali poslušni, bili bi pošteđeni mnogih bolesti koje su mučile druge narode i bili bi blagosloveni snagom i bistrinom uma. Božja slava, Njegovo veličanstvo i moć, otkrivali bi se u njihovom sveopštem napretku. Trebalo je da budu "carstvo svešteničko i narod svet" (II Mojs. 19, 6). Bog ih je zaista snabdeo svim što je bilo potrebno da bi postali najveća nacija na zemlji.

Hristos im je preko Mojsija na najodređeniji način istakao Božju nameru i objasnio uslove njihovog blagostanja i napretka. "Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu", naglasio je On, "Tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji... I zato znaj da je Gospod Bog tvoj, Bog vjeran koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji Ga ljube i drže zapovijesti Njegove... Zato drži zapovijesti i uredbi i zakone, koje ti ja zapovijedam, da ih tvoriš. I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospod će Bog držati svoj zavjet i milost, za koji se zakleo ocima tvojima. I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih, i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojima da će ti je dati. Bićeš blagosloven mimo sve narode na zemlji. Neće u tebi biti ni muškog ni ženskog neplodnoga, ni među stokom tvojom. I ukloniće Gospod od tebe svaku bolest i od ljutih zala misirskih koja znaš neće nijednoga pustiti na tebe" (V Mojs. 7, 6. 9. 11 – 15).

Da su držali Njegove zapovesti, kaže Gospod: "Najboljom bi pšenicom hranio njih, i medom bi iz kamena sitio ih." "Duga života nasitio bi ih, i pokazao bi im spasenje svoje" (Ps. 81, 16; 91, 16).

Prestupom Adama i Eve izgubljen je Edem i zbog tog njihovog greha prokletstvo je došlo na celu zemlju. Ali da se Izrailj kao narod Božji pridržavao Bogom datih uputstava, njihova zemlja bi dobila svu svoju prvobitnu plodnost i lepotu. Sam Bog im je dao uputstva za obrađivanje zemlje, i trebalo je samo da sarađuju s Njim u obnavljanju njene korisnosti. Tako bi cela zemlja, pod Božjim nadzorom, postala očigledna pouka za primanje duhovne istine. Kao što zemlja, pokoravajući se Bogom određenim zakonima prirode, donosi svoje plodove, tako bi i ljudska srca, pokoravajući se Božjim moralnim zakonima odražavala crte Njegovog karaktera. Čak i sami neznabošci priznali bi da su oni koji štiju pravog Boga i služe Mu napredniji od njih.

"Gle", rekao je Mojsije, "učio sam vas uredbama i zakonima kao što mi zapovijedi Gospod Bog moj, da bi ste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite. Držite dakle i izvršujte ih jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbi reći: "Samo je ovaj veliki narod, narod mudar i razuman. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog tako blizu kao što je Gospod naš kad Ga god zazovemo? I koji je narod veliki koji ima uredbi i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?" (V Mojs. 4, 5 – 8).

Svu teritoriju Bogom namenjenu sinovima Izrailjevim trebalo je da oni i zaposednu. One narode koji su odbacili službu istinitom i pravom Bogu trebalo je odagnati iz te zemlje. Međutim, Božja je namera bila da ispoljavanje Njegovog karaktera preko Izrailja privuče i ostale narode. Jevanđeljski poziv je trebalo uputiti celom svetu. Učenjem o simboličnoj žrtvenoj službi trebalo je da Hristos bude uzignut pred pred svim narodima, i svi koji bi verom pogledali u Njega, mogli bi da dobiju večni život. Svi koji bi, kao Rava Hananejka i Ruta Moavka, odbacili idolopoklonstvo i prihvatili službu pravom Bogu, trebalo je da se ujedine sa Njegovim izabranim narodom. Pošto bi se broj Izrailja na taj način stalno uvećavao, oni bi širili svoje granice sve dok se njihovo carstvo ne bi proširilo na ceo svet.

Bog je želeo da sve narode dovede pod svoju milostivu vladavinu. Želeo je da zemlja bude puna mira i radosti. On je ljude stvorio da budu srećni, i On čezne da ljudska srca ispuni nebeskim mirom. On želi da porodice na zemlji budu simbol one velike porodice na nebu.

Ali Izrailj nije ostvario Božju nameru. Gospod je morao da kaže: "Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuđe loze" (Jer. 2, 21). "Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se" (Osija 10, 1).

"Pa sada, stanovnici Jerusalimski i ljudi Judejci,

Sudite između mene i vinograda mojega.
Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu
Što mu ne učinih?
Kad čekah da rodi grožđem,
Zašto rodi vinjagom?
Sada ću vam kazati što ću učiniti vinogradu svojemu.
Oboriću mu ogradu, neka opusti;
Razvaliću mu zid, neka se pogazi;
Uparložiću ga,
Neće se rezati ni kopati,
Nego će rasti čkalj i trnje,
I zapovijediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.
On čeka sud, a gle nasilja,
Čeka pravdu, a gle vike" (Is. 5, 3 – 7).

Gospod je još preko Mojsija izložio svome narodu posledice njihovog verolomstva. Ne držeći se zaveta učinjenog s Njim, oni su se potpuno odvojili od Njega kao živog Boga, i Njegov blagoslov nije mogao da ih prati. "Čuvaj se" naglasio je Mojsije, "da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti Njegove i zakone Njegove i uredbe Njegove, koje ti zapovijedam danas. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živjeti; i kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži; nemoj da se ponese srce tvoje i da zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje misirske, iz kuće ropske... Niti govori u srcu svojemu: moja snaga i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago... Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i pođeš za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedočim vam danas da ćete zacjelo propasti, propašćete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega" (V Mojs. 8, 11 – 14. 17, 19. 20).

Jevrejski narod nije poslušao ovu opomenu. Oni su zaboravili Boga i potpuno izgubili predstavu o velikoj prednosti koja im je bila data kao Njegovim predstavnicima u svetu. Blagoslovi koje su oni primili nisu svetu doneli nikakvu blagodat. Sve primljene prednosti oni su sebično iskoristili samo da bi slavili i veličali sebe. Tako su zakinuli Bogu službu koju je od njih s pravom očekivao, a i svet su zakidali na isti način ne pružajući mu nikakav primer verskog života i svetog uticaja. "Sve misli srca njihova", slična stanovnicima prepotopnog sveta, bile su "svagda samo zle" (I Mojs. 6, 5). Tako su, ponavljajući samo: "Crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je" (Jer. 7, 4), učinili da ono što je trebalo da predstavlja svetinju izgledalo kao neka lakrdija. U isto vreme oni su krivo prikazali Božji karakter, obeščastili Njegovo ime i skrnavili Njegovu svetinju.

Vinogradari kojima je bio poveren Vinograd Gospodnji zloupotrebili su dato poverenje. Sveštenici i učitelji nisu pravilno i verno poučavali ljude. Nisu im uopšte predočili veliku Božju dobrotu i milost, kao ni Njegovo pravo da zahteva njihovu ljubav i odanost.

Ovi vinogradari težili su samo da istaknu sebe i da se proslave. Plodove vinograda sebično su želeli da prisvoje, razmišljajući jedino o tome kako da svešteničku dužnost i pažnju naroda skrenu samo na sebe.

Krivica ovih vođa u Izrailju nije bila ista kao i krivica običnog grešnika. Ovi ljudi su imali najsvetiju obavezu prema Bogu. Oni su najsvetijom zakletvom bili obavezani da će u svom učenju isticati samo ono "Ovako veli Gospod" i da će se u praktičnom životu strogo pridržavati toga. Međutim, umesto da čine tako, oni su izopačavali Svete spise. Na pleđa ljudi stavili su veliki teret uvođenjem ceremonija kojima je sitničarski bio propisan svaki korak u životu. Ljudi su živeli u stalnom nemiru, jer nisu bili u stanju da ispune sve zahteve koje su im rabini propisivali. I kad su uvideli da je zaista nemoguće ispuniti sve one zahteve postavljene od strane ljudi, zanemarili su i zapovesti Božje.

Gospod je učio svoj narod da je On pravi vlasnik vinograda, i daj e njima sve što imaju povereno samo zato da bi to pravilno upotrebili na slavu Njemu i za dobro bližnjih. Ali sveštenici i učitelji nisu izvršili zadatak koji im je u njihovoj svetoj službi bio poveren kao pristavima Božje svojine. Oni su sistematski zakidali Bogu sredstva i druga preimućstva koja su im bila poverena za unapređenje dela Božjega. Njihova gramžljivost i pohlepa učinila ih je prezrenim čak i u očima

neznabožaca. Tako je neznabožačkom svetu pružena prilika da pogrešno protumači Božji karakter i zakone Njegovog carstva.

Pun očinske ljubavi za svoj narod, Bog je još uvek bio strpljiv u svom postupanju s njima. Zalagao se da ih pridobije dajući im, a ponekad i uskraćujući darove svoje milosti. Strpljivo im je ukazivao na njihove grehe, i odgađao najavljene kazne uvek u nadi da će se pokajati. Bog je neprestano slao glasnike i proroke da vinogradarima ukažu na Njegove sasvim opravdane zahteve; ali umesto da im požele dobrodošlicu, oni su ih smatrali neprijateljima. Proganjali su ih i ubijali. Bog je u svojoj milosti još uvek slao nove glasnike, ali su oni bili dočekivani isto kao i svi njihovi prethodnici, s tom razlikom što su bezdušni vinogradari svaki put bili još odlučniji u svojoj mržnji.

Kao poslednje sredstvo svoje milost, poslao im je Bog "Sina svojega govoreći: postidjeće se sina mojeg." Ali njihovo uporno protivljenje učinilo ih je još i osvetljivima, i oni rekoše među sobom: "Ovo je nasljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane nasledstvo Njegovo." Tada ćemo moći nesmetano da uživamo vinograd, a s plodovima činiti što je nama drago.

Jevrejski poglavari ne samo što nisu ljubili Boga, nego su potpuno raskinuli s Njim i odbacili sve Njegove ponude za pravedno izravnanje. Hristos, Božji ljubimac, došao je da opravdane zahteve Vlasnika u odnosu na Njegov vinograd potvrdi i dokaže; ali su Ga vinogradari dočekali sa neskrivenim prezirom, rekavši: "Nećemo da ovaj vlada nad nama." Zavideli su Hristu na Njegovom plemenitom karakteru. Pošto je način Njegovog učenja bio daleko uzvišeniji od njihovog, strepili su pred Njegovim uspehom. On ih je opominjao, razotkrio njihovo licemerje i ukazao im na neizbežne posledice njihovog načina rada. To ih je razbesnelo do ludila. Bolno i žestoko tištali su ih Njegovi prekori koje nisu mogli da poreknu a ni da oćute. Mrzeli su visoko merilo pravednosti na koju je On stalno upućivao. Videli su da je On svojim učenjem potpuno razotkrio njihovu sebičnost, i zato su odlučili da Ga ubiju. Bio im je nepodnošljivo mrzak Njegov beskompromisni primer istinoljubivosti i pobožnosti, kao i uzvišena duhovnost koju je ispoljavao u svakom svom postupku. Celokupan Hristov život predstavljao je ukor i osudu njihove sebičnosti; i kad je došlo do konačnog ispita, ispita koji je značio poslušnost za večni život ili pak neposlušnost za večnu smrt, oni su odbacili Sveca Izrailjevog. Kad su bili pozvani da se odluče: za Hrista, ili za Varavu, oni su jednoglasno povikali: "Uzmi Ovoga, a pusti nam Varavu" (Luka 23, 18). A kad je Pilat zapitao: "A što ću činiti sa Isusom?" oni su divljački zaurrali: "Da se razapne" (Mat. 27, 22). "Zar cara vašega da razapnem?" pitao je Pilat, a poglavari i sveštenici su odgovorili: "Mi nemamo cara ocim česara" (Jovan 19, 15). I kad je Pilat nemoćno oprao svoje ruke govoreći: "nijasam kriv u krvi ovoga pravednika" sveštenici su, pridruživši se prostačkoj rulji, izbezumljeno vikali: "Krv Njegova na nas i na djecu našu" (Mat. 27, 24. 25).

Tako su ove jevrejske vođe izvršile svoj izbor. Njihova odluka je registrovana u knjizi koju je Jovan video u ruci Onoga što sedi na prestolu – u knjizi koju nijedan čovek ne može otvoriti. Ova odluka zajedno sa svom onom osvetoljubivošću iz koje je i izrasla pojaviće se pred njima onog dana kad pečate sa te knjige razlomi Lav od kolena Judina.

Jevreji su negovali ideju da su oni miljenici neba i da će, kao Božja zajednica, uvek biti iznad svih ostalih. Oni su tvrdili da su deca Avramova, i da su temelji njihovog blagostanja tako čvrsti da bi činilo im se – mogli izazvati i nebo i zemlju da im ospore njihova prava. Ali su se svojim neverstvom pripremili samo za osudu od strane neba i za potpuno odvajanje od Boga.

U paraboli o vinogradu, pošto je sveštenicima slikovito prikazao vrhunac njihovog bezbožništva, postavio im je pitanje: "Kad dođe dakle Gospodar vinograda šta će učiniti vinogradarima onijem?" Sveštenici su izlaganje priče pratili s dubokim interesovanjem i, ne primenivši je na sebe, pridružiše se prisutnima u odgovoru: "Zločince će zlom smrti pomoriti; a vinograd daće drugim vinogradarima, koji će mu davati rodove u svoje vrijeme."

I neznajući sami su sebi izrekli presudu. Isus ih je pogledao, i po Njegovom prodornom pogledu oni su znali da čita tajne njihovog srca. Njegovo božanstvo zablistalo je pred njima u sili koja se nije mogla pogrešno protumačiti. U vinogradarima prepoznali su sami sebe i nehوتيčno uzviknuše: "Ne dao Bog!"

Svečano i sa puno sažaljenja Hristos je nastavio: "Zar nijeste čitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem očima. Zato vam kažem da će se od vas uzeti carstvo Božije, i daće se narodu koji njegove rodove donosi. I ko padne na ovaj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga" (Mat. 21, 42 – 44).

Da su Jevreji primili Hrista On bi sigurno sprečio propast njihove nacije. Ali su ih zavist i ljubomora učinile neumoljivim. Oni su čvrsto odlučili da Isusa iz Nazareta ne priznaju i ne prihvate kao Mesiju. Odbacili su Onoga koji je predstavljao videlo svetu i zato su ostali u mraku crnjem od ponoći. Presuda nagoveštena ovom parabolom stigla je jevrejsku naciju. Njihove neukročene i nekontrolisane strasti donele su im propast kao neizbežnu posledicu. U slepom besu i jarosti oni su prilikom opsade Jerusalima uništavali jedni druge. Svojom buntovničkom i upornom ohološću samo su još više izazvali protiv sebe gnjev rimskih osvajača. Jerusalem je potpuno razoren, hram pretvoren u ruševine, a mesto na kom se nalazio preorano je kao njiva. Deca Judina umirala su najstrašnijom smrću. Milioni su bili prodavani, da po neznabožačkim zemljama služe kao roblje.

Kao nacija, Jevreji nisu ispunili Božju nameru, i vinograd je oduzet od njih. Preimućstva koja su oni zloupotrebili, i delo koje su omalovažili, povereni su drugima.

Crkva naših dana

Parabola o vinogradu ne odnosi se samo na jevrejski narod. Ona sadrži pouku i za nas. Zajednici sadašnjeg pokolenja dao je Bog velike prednosti i blagoslove, i On s pravom očekuje odgovarajuće plodove.

Mi smo iskupljeni veoma visokom cenom. Samo imajući u vidu veličinu ove cene možemo zamisliti kakvi treba da budu njeni rezultati. Na ovoj zemlji čije je tlo bilo zaliveno suzama i krvlju Sina Božjega, treba da budu doneseni dragoceni rajski plodovi. U životu Božje dece dragocene istine Njegove Reči treba da otkriju svoju lepotu i uzvišenost. Preko svoje zajednice Hristos treba da otkrije svoj karakter i načela svoga carstva.

Sotona nastoji da osujeti delo Božje, u tom cilju on neprestano podstiče i nagovara ljude da prihvate Njegova načela. Izabrani narod Božji on prikazuje kao zaveden i obmanut narod. On je "opadač braće naše" i njegovo opadačko delo usmereno je baš protiv onih koji tvore pravdu. Gospod želi da preko svoga naroda odgovori sotonu na njegove optužbe, ukazujući na rezultate poveravanja načelima istine i pravde.

Ova načela treba da se ispoljavaju u svakom pojedinom hrišćaninu, u porodici, u Zajednici, kao i svakoj instituciji osnovanoj radi unapređenja dela Božjeg. Svaki pojedinac, svaka hrišćanska porodica i institucija, i Zajednica kao celina, treba da predstavljaju simbol onoga što se može učiniti za svet, - uzor spasonosne sile koju jevanđeljska istina sadrži u sebi, i uspešna oruđa u ostvarivanju velike Božje namere za ljudski rod.

Jevrejski poglavari su bili veoma ponosni na svoj veličanstveni hram i upečatljivi ritual svoje verske službe; ali su bili potpuno lišeni pravde, milosirja i ljubavi Božje. Sjaj njihovog hrama i privlačnost bogoslužjenja nisu mogli da ih preporuču Bogu; jer im je nedostajalo ono što jedino ima vrednost u Njegovim očima. Nisu mu prineli žrtvu smernog i skrušenog duha. Kad se izgube iz vida bitna načela carstva Božjeg, onda se sve više gomilaju ceremonije i rasipništvo. Kad se zanemari izgradnja karaktera, kad nedostaje ukras duše, kad se izgubi iz vida jednostavnost pobožnosti, onda oholost i težnja za razmetanjem zahtevaju veličanstvene crkvene zgrade, blistavo ukrašavanje i imponantne ceremonije. Ali u svemu tome ne slavi se Bog, nego ljudi. Bog ne prihvata religiju koja se sastoji iz ceremonija, pretvaranja, pomodarstva i spoljnog sjaja. Na takvim bogoslužjenjima ne učestvuju nebeski glasnici.

Zajednica je veoma dragocena u Božjim očima. On je ceni ne po njenim spoljašnjim preimućstvima, već prema iskrenoj pobožnosti kojom se ona razlikuje od sveta. On je ceni po uzrastu njenih članova u poznanju Hrista, i po njenom napredovanju u duhovnom iskustvu.

Hristos od svoga vinograda očekuje plodove svetosti i nesebičnosti. On traži načela ljubavi i dobrote. Nikakva lepota umetnosti ne može se uporediti sa lepotom naravi i karaktera, lepotom koja treba da se otkriva u Hristovim sledbenicima. Takva treba da bude i sama atmosfera koja okružuje dušu jednog vernika; onda Sveti Duh deluje na um i srce dotičnog čineći ga mirisom života za život, i Bog može da blagoslovi njegov trud.

Jedna zajednica može biti najsiromašnija na zemlji. Po svojoj spoljašnosti ona može da bude sasvim neprivaćna; ali ako njeni članovi poseduju načela Hristovog karaktera, oni će osećati Njegovu radost u svom srcu. Njihovom bogoslužjenju pridružiće se anđeli. Odavanje hvale i slave Bogu uzdižeće se iz njihovih zahvalnih srca kao slatki miomiris.

Bog želi da mi pominjemo Njegovu dobrotu i da govorimo o Njegovoj sili i moći. Izrazima naše zahvalnosti Njemu se odaje čast. "Onaj mene poštuje", kaže On, "koji prinosi hvalu na žrtvu" (Ps. 50, 23). Izrailjski narod je, i dok je išao kroz pustinju, slavio Boga svetim pesmama. Zapovesti Gospodnje i Njegova obećanja bili su sročeni u pesme koje su ovi dugogodišnji putnici za sve vreme svog putovanja pevali i na taj način održavali u svom pamćenju. I kad su se kasnije u Hananu sakupljali na svojim svečanim praznicima prepričavali su čudesna Božja dela i u svojim pesmama izražavali hvalu Njegovom imenu. Bog je želeo da ceo život Njegovog naroda bude život hvale i slave. "Da bi znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje" (Ps. 67, 2).

Tako treba da bude i danas. Ljudi ovoga sveta obožavaju i uždižu svoje lažne bogove. Njih treba odvratiti od lažnog obožavanja i to ne samo žigosanjem njihovih idola, nego isticanjem nečeg boljeg. Treba ih upoznati sa Božjom ljubavlju i Njegovom neuporedivom dobrotom. "Vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog" (Is. 43, 12).

Gospod želi da mi imamo pravilno shvatanje o velikom planu iskupljenja, da shvatimo velike prednosti koje su nam dane kao deci Božjoj i da zahvalna srca živimo u poslušnosti. On želi da Mu svaki dan s radošću služimo u novom životu, i da nam srce bude prepuno zahvalnosti što su nam imena zapisana u životnoj knjizi Jagnjega i što sve svoje brige možemo prebaciti na Njega, jer se On brine za nas. Njegova je želja da se radujemo što smo nasledstvo Božje, što je pravda Hristova ponuđena kao besprekorno čista i bela haljina Njegovim svetima i što imamo blaženu nadu u skori dolazak našeg Spasitelja.

Odavanje zahvalnosti i slave Gospodu iskrenim srcem sveta je dužnost isto tako kao i molitva. Na taj način mi treba da pokažemo i svetu i svim nebeskim bićima da cenimo čudesnu ljubav Božju prema palom ljudskom rodu i da očekujemo sve veće i veće blagoslove iz Njegovog beskrajnog obilja. Morali bismo mnogo više nego što to činimo govoriti o dragocenim poglavljima iz našeg životnog iskustva. Naša radost u Gospodu i naša delotvornost u Njegovoj službi bili bi daleko veći kad bismo, osetivši naročiti izliv i uticaj Svetog Duha, više govorili o Njegovoj dobroti i ljubavi i o Njegovim čudesnim delima učinjenim za Njegovu decu.

Na taj način se suzbija i potiskuje sila sotonina. To će odagnati duh gundanja i tužakanja, a zavodnik će izgubiti tlo pod nogama. Izrazima zahvalnosti i isticanja Božje dobrote razvijaju se i jačaju one osobine karaktera koje zemaljske stanovnike osposobljavaju za nebeske dvorove.

Ovakvo svedočanstvo imaće uticaja i na druge. Nema uspešnijeg sredstva koje bi se moglo upotrebiti da se duše pridobiju za Hrista.

Mi treba da slavimo i veličamo Boga na jedan stvaran i opipljiv način, čineći sve što je u našoj moći da doprinesemo slavi Njegovog imena. Bog nam daje svoje darove da bismo i mi mogli davati drugima – da bise svet na taj način upoznao s Njegovim karakterom. U jevrejskom uređenju je prinošenje žrtava i priloga predstavljalo najbitniji deo bogoslužjenja. Izrailjci su bili učeni da desetinu svakog svog prihoda posvete službi u svetinji. Osim toga, imali su da prinose žrtve za greh, dobrovoljne priloge i žrtve zahvalnosti. To su bila sredstva kojima su se u ono vreme izdržavali služitelji Jevanđelja. Bog i od nas ne očekuje ništa manje nego što je očekivao od svog naroda u staro doba. Veliko delo spasavanja duša mora napredovati. Odredbom o desetku, dobrovoljnim prilozima i žrtvama On je zakonski obezbedio sredstva za nastavljjanje ovog dela. Bog želi da se na taj način pomaže širenje Jevanđelja. Na deseti deo On polaže pravo kao na svoje vlasništvo, i to uvek treba smatrati svetinjom, stavljajući ga u Njegovu riznicu u korist Njegove stvari. On od nas isto tako očekuje i dobrovoljne priloge i žrtve zahvalnosti. Sve to treba posvetiti širenju Jevanđelja do najudaljenijih krajeva zemlje.

Služba Bogu obuhvata isto tako i lično zalaganje. Svaki pojedinac ličnim naporima treba da saraduje s Bogom u spasavanju sveta. Nalog Hristov: "Idite po svemu svijetu i propovijedajte jevanđelje svakome stvorenju" (Marko 16, 15), upućen je svakom Njegovom sledbeniku. Svima kojima je namenjen život u Hristu namenjeno je i da rade na spasavanju svojih bližnjih. Njihova srca

kućaće potpuno usklađeno sa srcem Hristovim. Istu čežnju za spasavanjem duša koju je On imao ispoljavaće i oni. Svi ne mogu zauzimati isto mesto u ovom delu, ali mesta i posla ima za svakoga.

U staro vreme su u Božju službu bili pozivani ne samo Avram, Isak, Jakov i Mojsije sa svojom krotošću i mudrošću, već i takvi kao što je bio Isus Navin sa svojim drugačijim sposobnostima. Muzički talenat Marije, hrabrost i pobožnost Devore, detinja ljubav i privrženost Rute, poslušnost i vernost Samuila, stroga odanost Ilijina i blagotvorni uticaj na potčinjenost spremnog Jelisija, - sve je to bilo potrebno u službi Božjoj. Tako i danas svi koji su sudeonici blagoslova Božjeg treba da pokažu svoju zahvalnost delotvornom službom. Svaki primljeni dar treba upotrebiti za napredak carstva Božjeg i na proslavu Njegovog imena.

Svi koji prime Hrista kao svog ličnog Spasitelja moraju istinitost Jevanđelja i njegovu spasonosnu moć potvrditi sopstvenim životom. Bog ne postavlja nijedan zahtev a da ne pruži mogućnost za njegovo ispunjenje. Milošću Hristovom omogućeno nam je da izvršimo sve što Bog od nas traži. Sva blaga neba treba da budu otkrivena preko Božjeg naroda. "Tijem će se otac moj proslaviti", rekao je Hristos, "da rod mnogi rodite i bićete moji učenici" (Jovan 15, 8).

Bog celu zemlju smatra svojim vinogradom. Iako je zemlja sada u rukama otimača, onda ipak pripada Bogu. Ona je Njegova kako po stvaranju tako i po iskupljenju. Hristova žrtva je podnesena za ceo svet. "Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao da nijedan koji Ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni" (Jovan 3, 16). U ovom jedinstvenom daru pruženi su ljudima i svi ostali darovi. Ceo svet svakodnevno prima Božje blagoslove. Svaka kap kiše, svaki zrak svetlosti koja pada na ovaj nezahvalni ljudski rod, svaki list, svaki cvet i svaki plod svedoče o Božjem dugom strpljenju i o Njegovoj velikoj ljubavi.

A šta ljudi uzvraćaju svom Velikom Darodavcu? Kako oni gledaju na Njegove potpuno opravdane zahteve? Kome i čemu mase ljudskog roda posvećuju svoju službu u toku celog života? Oni služe mamoni. Bogatstvo, položaj, ovozemaljska zadovoljstva – to je njihov cilj. Bogatstva se stiču stalnim zakidanjem, ne samo ljudi, nego i Boga. Božje darove ljudi koriste na zadovoljavanje svoje sebičnosti. Sve što mogu da dograabe oni stavljaju u službu svojoj lakomosti i svojim sebičnim ciljevima. Greh današnjeg sveta istovetan je sa grehom koji je prouzrokovao propast Izrailja. Nezahvalnost prema Bogu, zanemarivanje svih pruženih prilika i blagoslova, sebično korišćenje Božjih darova – sve što je bilo obuhvaćeno grehom koji je izazvao konačno izlivanje gnjeva na Izrailj. Taj greh i danas donosi propast svetu.

Suze koje su Hristu potekle iz očiju dok je sa Maslinske gore posmatrao izabrani grad, nisu prolivene samo radi Jerusalima. U sudbini Jerusalima Hristos je video propast celog sveta.

"Kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! Ali je sad sakriveno od očiju tvojih" (Luka 19, 42).

"U ovaj tvoj dan". Taj "dan" se približava svome kraju. Vreme milosti i mogućnosti spasenja skoro je na izmaku. Već se skupljaju oblaci osvete. Onima koji preziru i odbacuju Božju milost preti opasnost da budu nepovratno uvučeni u neizbežnu propast. Uprkos tome svet spava. Ljudi ne poznaju vreme svoga pohođenja.

U ovoj sveopštoj krizi, gde Zajednica treba da se nađe? Da li njeni članovi odgovaraju zahtevima Božjim? Da li oni, izvršavajući Hristov nalog, prikazuju svetu Njegov karakter? Da li oni pažnju svojih bližnjih skreću na poslednju poruku milosti?

Čovečanstvu preti velika opasnost. Mnoštvo ljudi propada. A kako je malo onih koji kao Hristovi sledbenici stvarno osećaju teret odgovornosti za te duše! Sudbina celog sveta je na merilima, ali to jedva da uzbuđuje one koji tvrde da veruju u najdublju i najopsežniju istinu koja je ikad bila dana smrtnicima. Njima nedostaje ona ljubav koja je Hrista naterala da napusti svoj nebeski dom i uzme ljudsku prirodu, da bi ljudskim mogao ganuti ljudsko i čoveka privući k Bogu. Božji narod je zahvatila neka obamrlost i duhovna paraliza, štoim ne onemogućuje da shvate svoju sadašnju dužnost.

Kad su Izrailjci ušli u zemlju Hanansku, oni su propustili da ostvare Božju nameru osvajanjem i uzimanjem u posed cele zemlje. U samo delimično osvojenoj zemlji oni su se nastanili da uživaju plodove svoje pobede. U svom neverstvu i težnji za blagostanjem i mirnim životom, oni su se grupisali u već osvojenim delovima, umesto da nastave sa osvajanjem novih oblasti. Tako je počelo njihovo postepeno odvajanje od Boga. Svojim propustom da do kraja ostvare Njegovu nameru, onemogućili su sebi i primanje blagoslova koje im je obećao.

A zar Zajednica danas ne čini to isto? Ne misleći na one delove sveta gde Jevanđelje toliko nedostaje, takozvani hrišćani se gomilaju tamo gde bezbrižno mogu da uživaju preimućstva koja Jevanđelje pruža. On ne osećaju nikakvu potrebu za osvajanjem novih područja, kako bi se poruka spasenja odnela u najudaljenije krajeve sveta. Oni odbijaju da ispune Hristov nalog: "Idite po svemu svijetu i propovijedajte Jevanđelje svakome stvorenju" (Marko 16, 15). Da li je onda njihova krivica manja od krivice jevrejskog naroda?

Takozvani Hristovi sledbenici praktično polažu ispit pred čitavim svemirom; ali njihova hladnoća i nedostatak vernosti i zalaganja u delu Božjem označava ih kao nevernike. Kad bi ono što čine bilo najbolje što mogu učiniti, onda ne bi bili za osudu; ali oni bi, kad bi srcem bili u delu, mogli da učine daleko više. Oni znaju, i svet to uviđa, da su u velikoj meri izgubili duh samoodricanja i spremnost da ponesu krst. Ima mnogo onih uz čija imena u nebeskim knjigama stoji napisano: "Ne sabira, nego prosipa." Zbog mnogih koji nose Hristovo ime Njemu se ne ukazuje čast, Njegova je slava zamračena i Njegova lepota zastrta koprenom.

Mnogo je i onih čija su imena zapisana u skupštinskim knjigama, ali koji lično ne stoje pod Hristovom upravom. Oni se ne pridržavaju Njegovih pouka i ne vrše Njegovu volju. Zato su pod kontrolom neprijatelja. Oni ništa ne čine pouzdano dobro, stoga nanose delu neprocenjivu štetu. Pošto njihov uticaj nije miris života za život, on je miris smrti za smrt.

"Zato li neću pohoditi? veli Gospod" (Jer. 5, 9). Zbog svog propusta da izvrše Božju nameru, sinovi Izrailjevi su bili odbačeni, i Božji poziv je upućen drugim narodima. Ako se i ovi pokažu kao nevernici, neće li biti odbačeni na isti način?

U paraboli o vinogradu, vinogradari su bili ti koje je Hristos proglasio krivcima. Oni su bili i ti koji su odbili da gospodaru vrate ono što je Njegovo i bilo. U Jevrejskom narodu su upravo sveštenici i veroučitelji bili ti koji su mase zavodili i Bogu zakidali ono na što je imao pravo. Upravo oni su i odvrtili narod od Hrista.

Zakon Božji, neopterećen ljudskim predanjima, Hristos je isticao kao veliko merilo poslušnosti. To je izazvalo neprijateljstvo od strane rabina. Oni su ljudska učenja uzdizali iznad svete Božje Reči i tako odvrtili narod od Njenih propisa. Oni se nisu hteli odreći ljudskih propisa da bi se pokorili zahtevima Reči Božje. Nisu bili spremni da istine radi žrtvuju svoju oholost i pohvale od strane ljudi. Kada je Hristos došao i narodu izložio zahteve Božje, sveštenici i poglavari su Mu poricali pravo da se postavlja između njih i naroda. Odbacivši sve Njegove ukore i opomene, oni su se zauzeli da narod pobune protiv Njega i da Ga unište.

Za to što je cela nacija odbacila Hrista i za sve posledice koje su proistekle iz toga odgovorni su sveštenici i poglavari. Greh čitave te nacije kao i njihova nacionalna propast mogu se pripisati njihovim verskim vođama.

A zar se ne osećaju isti uticaji i u naše vreme? Zar mnogi vinogradari u vinogradu Gospodnjem ne idu i danas stopama jevrejskih poglavara? Zar mnogi veroučitelji ne odvrćaju narod od tako jasnih zahteva Reči Božje? Zar ga oni ne navode na prestup, umesto da ga upućuju na poslušnost prema zakonu Božjem? S mnogih propovedaonica u crkvama uči se narod da Božji zakon nije za njih obavezan. Ljudska predanja, crkvene uredbe i običaji uzdižu se iznad Reči Božje. Gaji se oholost i samozadovoljstvo zbog darova primljenih od Boga, dok se opravdani Božji zahtevi potpuno ignorišu.

Odbacujući zakon Božji, ljudi ne znaju šta čine. Božji zakon je prepis Njegovog karaktera. On utelovljuje načela Njegovog karaktera. Ko odbija da prihvati ova načela lišava se kanala kojima Božji blagoslovi u stvari i dolaze.

Veličanstvene mogućnosti pružene Izrailju, mogle su se realizovati samo pokoravanjem Božjim zapovestima. Isto takvu plemenitost karaktera, isto obilje blagoslova – blagoslov duše, tela i duha, blagoslov u kući i polju, blagoslov za ovaj i budući život – možemo imati i mi samo pod uslovom poslušnosti.

U duhovnom, isto tako kao i u prirodnom svetu, donošenje i sazrevanje plodova uslovljeno je pokoravanjem Božjim zakonima. Učeći ljude da ne poštuju Božji zakon, veroučitelji ih i nesvesno sprečavaju da donose plodove na slavu bogu. Stoga na njima leži krivica što narod uskraćuje Gospodu plodove Njegovog vinograda.

Vesnici Božji dolaze k nama na zapovest svoga Gospodara. Oni, kao što je to i Hristos činio, zahtevaju pokoravanje Reči Božjoj. Oni ističu Njegove sasvim opravdane zahteve na plodove vinograda, plodove ljubavi i poniznosti i samopožrtvovane službe. Nisu li zbog toga i mnogi savremeni vinogradari, poput jevrejskih poglavara u svoje vreme, puni gnjeva i ljutine? Kad se zahtevi Božjeg zakona izlože narodu, zar ti veroučitelji ne upotrebe sav svoj uticaj navodeći ljude da Božji zakon odbace? Takve učitelje Gospod naziva zlim i nevernim slugama.

Reči Božje upućene starom Izrailju sadrže ozbiljnu i svečanu opomenu crkvi naših dana i njenim učiteljima. "Napisah mu velike stvari u zakonu svom", kaže Gospod za Izrailja, "ali mu se čine kao nešto tuđe." (Osija 8, 12). A sveštenicima i učiteljima On je rekao: "Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje i ja ću tebe odbaciti... kad si zaboravio zakon Boga svojega, i ja ću zaboraviti sinove tvoje" (Os. 4, 6).

Treba li da ove Božje opomene ostanu neprihvaćene? Smeju li prilike i mogućnosti da služimo Bogu ostati neiskorišćene? Zar da poruga od strane sveta, duhovna oholost i prilagođavanje ljudskim običajima i tradicijama zadrži takozvane Hristove sledbenike da ne služe Njemu? Hoće li oni zaista odbaciti Reč Božju, kao što su jevrejski poglavari odbacili Hrista? Posledice greha jevrejske nacije pred nama su. Hoće li crkva sadašnjeg vremena primiti opomenu?

"Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricjepio si se na njih, i postao si zajedničar u korjenu i u masti od masline; ne hvali se... nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj. Jer kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne poštedi" (Rimlj. 11, 17 – 21).

BEZ SVADBENOG RUHA

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Mateju 22, 1 – 14.

Parabola o svadbenom ruhu sadrži pouku od najvećeg značaja. Svadbom ili venčanjem je prikazano sjedinjenje ljudskog sa božanskim; a svadbeno ruho prikazuje karakter koji moraju imati svi oni koji će na ovoj svadbi biti uračunati u goste dostojne ovakve časti.

U ovoj paraboli kao i u onoj o velikoj večeri ilustruje se jevanđeoski poziv i njegovo odbacivanje od strane jevrejskog naroda, kao i poziv milosti upućen neznabošcima. Međutim, što se tiče zvanica koje poziv odbijaju, ova parabola ističe još dublju uvredu i još strašniju kaznu. Poziv u ovom slučaju upućuje car; dolazi dakle od onoga ko ima vlast i pravo da zapoveda. Ovim pozivom zvanicama se ukazuje velika čast, ali je oni ipak ne cene. Carev autoritet je prezren. Dok se na poziv domaćina (u prethodnoj paraboli) gleda ravnodušno, na carev poziv se odgovara uvredama pa čak i ubistvom. Pozvani njegove sluge dočekuju s prezirom i porugom i ubijaju ih.

Domaćin u prethodnoj paraboli, videvši da je njegov poziv odbijen izjavljuje da nijedan od pozvanih neće okusiti njegove večere. Međutim, oni koji u ovom slučaju preziru i odbacuju carev poziv kažnjavaju se ne samo time što neće imati mesta za Njegovim stolom – kazna je daleko veća. "I poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali."

U obe ove parabole gostima je pripremana gozba, ali ova druga ističe da je ovde i od svih prisutnih na gozbi tražena odgovarajuća priprema. Oni koji su zanemarili ovu pripremu bili su izbačeni. "izišavši pak car da vidi goste ugleda ondje čovjeka neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: prijatelju, kako si došao amo bez svadbenog ruha? a on oćutje. Tada reče car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba."

Poziv na gozbu upućen je preko Hristovih učenika. Naš Gospod je poslao dvanaestoricu, a kasnije sedamdesetoricu koji su propovedali da se približilo carstvo Božje; i pozivali ljude da se

pokaju i veruju u Jevanđelje. Ali poziv nije bio prihvaćen. Oni koji su bili pozvani na gozbu nisu došli. Kasnije su poslani sluga sa sledećom porukom: "Evo objed sam svoj ugotovio i junci moji i hranjenici poklani su i sve je gotovo. Dođite na svadbu!" Ovo je bila poruka jevrejskoj naciji upućena posle Hristovog raspeća; ali nacija koja je tvrdila da prestavlja izabrani narod Božji, odbacila je Jevanđelje doneseno silom Duha Svetoga. Mnogi su to učinili na najprezriviji način. Drugi su opet bili toliko ogorčeni i ozlojeđeni ponudom spasenja i oprostaja da su odbacili ne samo slavu Božju nego su ustali i protiv onih koji su im ovu poruku doneli. Nastalo je "veliko gonjenje" (Djela 8, 1). Mnogi ljudi i žene bili su bačeni u tamnicu, a neki od vesnika Gospodnjih, kao što su bili Stefan i Jakov, čak su i ubijeni.

Time je jevrejski narod zapečao svoje odbacivanje milosti Božje. Posledice ovoga Hristos je predskazao u paraboli. Car, "poslavši vojsku svoju, pogubi krvnike one, i grad njihov zapali." Ova presuda izrečena Jevrejima izvršena je razaranjem Jerusalima i rasulom njihove nacije.

Treći poziv na gozbu prikazuje objavljivanje Jevanđelja neznabošcima. "Svadba je dakle gotova", naglasio je car, "a zvanice ne biše dostojne. Idite dakle na raskršća i koga god nađete, dozovite na svadbu."

"I izišavši sluga one na raskršća sabraše sve koje nađoše zle i dobre; i stolovi se napuniše gostiju." Bilo je to mešovito društvo. Pojedini od njih prema svom gostoljubivom domaćinu koji im je ukazao ovakvu čast nisu pokazali veće poštovanje nego i oni koji su odbacili Njegov poziv. Oni koji su prvi bili pozvani odbili su ponudu misleći da bi se prisustvovanjem carevoj gozbi lišili nekih ovozemaljskih preimućstava. A među onima koji su prihvatili poziv, bilo je opet i takvih koji su to učinili samo zbog svojih ličnih interesa. Došli su samo da bi se koristili blagodatima gozbe, a ne da pokažu svoje poštovanje prema caru.

Kad je car došao da vidi goste, svaki od prisutnih otkrio je svoj pravi karakter. Za svakog gosta na ovoj gozbi bilo je pripremljeno svadbeno ruho, koje je predstavljalo carev velikodušno poklonjeni dar. Oblačenjem ovog ruha gosti su pokazali svoje poštovanje prema gostoprimcu. Međutim, našao se jedan koji je došao u svom običnom svakodnevnom odelu. On je odbio da izvrši pripremu koju je car zahtevao. Prezrivo je odbio da obuče odeću koja je za njega bila pripremljena uz veoma visoku cenu. To je predstavljalo uvredu za gostoprimca. Na carevo pitanje: "Kako si došao amo bez svadbenog ruha?" on nije mogao da odgovori ništa. Sam se osudio sebe. Tada je car rekao: "Svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju."

Carevo ispitivanje gostiju na ovoj gozbi predstavlja rad istražnog suda. Gosti na jevanđeljskoj gozbi su oni koji tvrde da služe Bogu, oni čija su imena zapisana u knjizi života. Ali nisu svi koji tvrde da su hrišćani samim tim i pravi Hristovi učenici. Pre nego što se bude konačno davala nagada, mora se odlučiti ko je dostojan da ima udela u nasledstvu pravednika. Ova odluka mora biti donesena pre drugog Hristovog dolaska na oblacima nebeskim; jer On kad dođe doneće sa sobom i nagradu da svakom da "po delima njegovijem" (Otkr. 22, 12). To znači da će pre Njegovog dolaska biti odlučeno o karakteru svakog pojedinca, i svakom Hristovom sledbeniku priznaće se nagrada prema njegovim delima.

Dok ljudi još uvek žive ovde na zemlji, u nebeskoj sudnici vrši se istražni sud. Život svih onih koji tvrde da su Hristovi sledbenici pregleda se pred Bogom. Istraživanje za svakog ponaosob vrši se prema izveštajima koji se o svakom vode u nebeskim knjigama, i sudbina svakog pojedinca biće prema njegovim delima određena zauvek.

Svadbeno ruho u paraboli prikazuje čisti i neokaljani karakter koji moraju imati pravi Hristovi sledbenici. Zajednici će biti dano "da se obuče u svilu čistu i bijelu;" "Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takvog čega" (Efes. 5, 27). "Jer je svila", kaže Biblija, "pravda svetijeh" (Otkr. 19, 8). To je pravda Hristova – Njegov besprekorni karakter – pravda koja se posredstvom vere daje svima koji prime Hrista kao svog ličnog Spasitelja.

Belo ruho nevinosti nosili su naši praroditelji kad ih je Bog nastanio u svetom Edemu. Oni su živeli u savršenom skladu sa voljom Božjom. Sva njihova ljubav i sva njihova najlepša osećanja bila su posvećena njihovom nebeskom Ocu. Divna i za oko prijatna svetlost, svetlost koja dolazi od samog Boga, okružavala je ovaj sveti par. Te haljine svetlosti bile su simbol njihove duhovne odeće – nebeske nevinosti. Da su ostali Bogu verni, bili bi zauvek odeveni u to ruho. Ali svojim padom u greh presekli su svoju vezu sa Bogom i svetlosti koja ih je do tada okružavala nestalo je. Nagi i posramljeni, pokušavali su da nebesko ruho nadoknade pokrivalom spletenim od smokvinog lišća.

To je isto ono što prestupnici zakona Božjeg ne prestaju da čine od dana kad su Adam i Eva prvi put otkazali poslušnost. Oni pletu pokrivala od smokvina lišća da bi pokrili golotinju svoju prouzrokovanu prestupom. Oni nose ruho koje su sami napravili, - pokušavajući sopstvenim delima da pokriju i svoje grehe i da se na taj način učine ugodnim Bogu.

Ali to je potpuno nemoguće; jer ništa što je čovek izmislio ne može da zameni izgubljeno ruho nevinosti. Nikakvo ovozemaljsko odelo, nikakvo pokrivalo od smokvina lišća neće imati na sebi oni koji sedaju sa Hristom i anđelima za večeru svadbe Jagnjetove.

Samo plašt pravde koji je sam Hristos obezbedio za nas može nas učiniti prikladnim da se pojavimo u prisutnosti Božjoj. Ovim plaštom – odećom svoje pravde – ogrnuće Hristos svaku vernu i istinski pokajanu dušu. "Savetujem te", kaže On, "da kupiš i mene... bijele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje" (Otkr. 3, 18).

Ovo ruho, izatkano na nebeskom razboju, ne sadrži nijednu nit ljudske tvorevine. Hristos je u svojoj ljudskoj prirodi razvio savršeni karakter, i taj karakter On preporučuje i nudi nama. "Sva naša pravda je kao nečista haljina" (Is. 64, 6). Sve što možemo učiniti sopstvenom snagom uprljano je grehom. Ali Sin Božji se "javi da grijehe naše uzme; i grijeha u Njemu nema" (I Jov. 3, 5). Definicija greha, prema Reči Božjoj, "je bezakonje" (I Jov. 3, 4). Ali Hristos je bio poslušan svim zahtevima zakona. On je o sebi mogao da kaže: "Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu" (Ps. 40, 8). Dok je bio na zemlji On je rekao svojim učenicima: "Ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi Njegovoj" (Jovan 15, 10). Svojom savršenom poslušnošću On je svakom ljudskom biću omogućio poslušnost Božjim zapovestima. Kad se potpuno predamo Hristu, naše srce se sjedinjuje s Njegovim, naša volja se stapa u Njegovu volju, naš um postaje jedno s Njegovim, naše misli se zarobljavaju u pokornost Njemu – mi živimo Njegovim životom. To znači biti obučen u haljine Njegove pravde. I onda, Gospod kad pogleda na nas, neće videti pokrivalo od smokvina lišća, ni nagost i odvratnost greha, već svoje divne haljine pravde – savršeno pokoravanje Njegovom zakonu.

Pregled i proveru gostiju na svadbenoj svečanosti vršio je sam car. Prihvaćeni su bili samo oni koji su poštujući njegove zahteve, obukli svadbeno ruho. Tako je i sa gostima na jevanđeljskoj gozbi. Svi moraju biti podvrgnuti proveravanju Velikog Cara, i primljeni će biti samo oni koji su obukli haljine Hristove pravde.

Pravednost znači činiti pravo, a pravo je da se svakome sudi prema njegovim delima. Dela će otkriti naš karakter; samo dela pokazuju da li je vera prava.

Nije dovoljno verovati da Isus nije varalica i da vera Biblije nije vešto izmišljena priča. Mi možemo verovati da je ime Hristovo jedino ime pod nebom kojim se čovek može spasti, ali to još uvek ne znači da smo Ga verom zaista učinili svojim ličnim Spasiteljem. Nije dovoljno prihvatiti teoriju istine, nije dovoljno ispovedati veru u Hrista na rečima i imati ime zapisano u skupštinskoj knjizi. "Koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao." "I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti Njegove držimo" (I Jov. 3, 24; 2, 3). Ovo su dokazi pravog obraćenja. Ma koliko da je na izgled iskreno naše ispovedanje vere, ono ne znači ništa ako ne otkrivamo Hrista u našim delima pravde.

Istina treba da bude usađena u srce. Ona treba da kontroliše misli i da upravlja svim našim sklonostima. Karakter u svemu mora nositi pečat onoga što je rekao Bog. Svako slovice i svaka titla Reči Božje moraju se prosto utkati u naš svakodnevni život.

Svaki onaj ko je postao sudeonik u božanskoj prirodi biće u skladu sa velikim Božjim merilom pravde – Njegovim svetim zakonom. To je merilo kojim Bog odmerava dela ljudi, a to će biti i kriterijum za određivanje karaktera na sudu.

Ima mnogo i takvih koji tvrde da je Hristovom smrću zakon ukinut, ali to je u suštij suprotnosti sa Hristovim rečima: "Ne mislite da sam ja došao da ukinem zakon ili proroke: nijesam došao da ukinem, nego da ispunim. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoje neće nestati ni najmanjeg slova ili jedne tittle iz zakona dok se sve ne izvrši" (Mat. 5, 17. 18). Kao ispaštanje za čovekov prekršaj ovog zakona, Hristos je dao i sam svoj život. Da je bilo moguće zakon promeniti ili ukinuti, ne bi bilo potrebno da Hristos umre. Svojim životom na zemlji Hristos je zakon učinio "velikim i slavnim". Svojom smrću On ga je utvrdio. On je žrtvovao svoj život, ne da bi uništio Božji zakon, niti da bi postavio neko niže merilo već zato da bi održao pravdu i dokazao da je zakon nepromenljiv i večan.

Sotona je tvrdio da je ljudima prosto nemoguće da se pokoravaju zapovestima Božjim; i istina je da im se ne možemo pokoravati samo sopstvenom snagom. Ali je Hristos, primivši na sebe ljudsko obličje, svojom savršenom poslušnošću pokazao da čovek kada je povezan sa Bogom može da se pokorava svakom propisu Njegovog zakona.

"A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božji, koji vjeruju u ime njegovo" (Jovan 1, 12). Ova "vlast" se ne nalazi u ljudskoj moći. To je sila Božja. Kad duša primi Hrista, ona dobiva snagu da može živeti Hristovim životom.

Bog traži savršenstvo od svoje dece. Njegov zakon je prepis Njegovog karaktera i on predstavlja merilo za svaki karakter. Ovo božansko merilo pruženo je svima, tako da u pogledu izbora onih koje će Bog primiti u svoje carstvo ne može biti nikakvog pogrešnog shvatanja. Hristov život na zemlji bio je savršen izraz zakona Božjeg, i kad oni koji tvrde da su deca Božja po karakteru postanu slični Hristu, oni će se pokoravati svim Božjim zapovestima. Tek tada će Gospod moći da ih ubroji u one koji će jednom sačinjavati nebesku porodicu. Obučeni u slavno odelo pravde Hristove, oni će imati mesto na carskoj gozbi, i pravo da se priključe mnoštvu opranih krvlju Hristovom.

Čovek koji je na gozbu došao bez svadbenog ruha predstavlja stanje mnogih koji žive u današnjem svetu. Oni tvrde da su hrišćani i polažu pravo na blagoslove Jevanđelja i prednosti koje ono pruža, ali ne osećaju nikakvu potrebu da menjaju svoj karakter. Oni nikada nisu iskreno okajali svoje grehe. Oni uopšte ne uviđaju koliko im je Hristos potreban i ne traže Ga u veri. Oni nisu pobedili svoje nasleđene ili stečene sklonosti nepravdi i zlu. Pa ipak u sebi misle da su dovoljno dobri, i samouvereno se oslanjaju na sopstvene zasluge umesto da se uzdaju u Hrista. Kao oni koji samo slušaju Reč Božju, došli su na gozbu, ali odelo Hristove pravde nikad nisu obukli.

Mnogi koji se nazivaju hrišćanima ističu samo ljudski moral. Oni odbijaju dar kojim bi se jedino mogli osposobiti da proslave Hrista, ističući Njega pred svetom. Uticaj Duha Svetoga njima je potpuno stran i nepoznat. Oni nisu tvorci reči (Jakov 1, 22). Nebeska načela po kojima se oni koji su jedno s Hristom razlikuju od onih koji se prilagođavaju svetu, njima su potpuno nepoznata. Takozvani Hristovi sledbenici ne predstavljaju više poseban i naročiti narod. Linija koja ih je poput granice nekad odvojila od sveta skoro je nestala. Oni se prilagođavaju svetu, njegovoj praksi i običajima, kao i njegovoj sebičnosti. Crkva je u prestupanju zakona prišla k svetu, umesto da je svet u poslušnosti prema zakonu prišao crkvi. Crkva se iz dana u dan sve više prilagođava svetu.

Svi ovakvi očekuju da će biti spaseni smrću Hristovom, dok odbijaju da žive Njegovim samopožrtvovanim životom. Oni samo veličaju bogatstvo nezaslužene milosti i pokušavaju da se pokriju prividnom pravednošću, nadajući se da će time maskirati nedostatke svoga karaktera; ali sva ta nastojanja neće im biti ni od kakve koristi na dan Božji.

Hristova pravda neće pokriti nijedan neokajani i neodbačeni greh. Čovek u srcu može biti pravi prestupnik zakona; ipak ako nije učinio neki otvoreni prestup, on pred svetom može važiti kao veoma ugledan i pošten. Ali zakon Božji pogađa tajne srca. O svakom delu biće suđeno prema pobudama koje su prestupnika na to navele. Samo ono što je u skladu sa načelima zakona Božjeg opstaće na sudu.

Bog je ljubav. On je svoju ljubav pokazao u tome što nam je darovao Hrista. Kad "je i sina svojega jednorodnoga dao da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni", On svojim iskupljenicima nije uskratio ništa. On nam je dao celo nebo odakle nam dolazi svaka pomoć, tako da nikad ne moramo biti savladani i potisnuti od našeg velikog protivnika. Ali sva ta Njegova ljubav ne navodi Ga da opravdava greh. On nije opravdao greh luciferov; nije opravdao greh Adamov ni Kajinov, niti će ikad opravdati greh bilo koga od sinova ljudskih. On neće dopustiti da se preko naših greha pređe nezapaženo niti će olako uzeti nedostatke našeg karaktera. On očekuje da sve to mi savladamo u Njegovo ime.

Oni koji odbacuju dar pravde Hristove, odbacuju karakterne osobine koje ih jedino mogu učiniti sinovima i kćerima Božjim. Oni odbacuju ono što ih jedino može udostojiti mesta na svadbenoj svečanosti.

U parabolici čovek kome je car postavio pitanje: "Kako si došao amo bez svadbenog ruha"? nije imao reči. Tako će biti i na dan velikog suđenja. Ovde ljudi mogu da opravdavaju nedostatke svoga karaktera, ali u onaj dan neće naći nikakvog izgovora.

Pripadnici takozvanih hrišćanskih crkava u ovom pokolenju uživaju najveće prednosti. Gospod nam neprestano otkriva sve veću svetlost. Naše prednosti su daleko veće nego što su bile prednosti naroda Božjeg u prošlosti. Mi imamo ne samo onu veliku svetlost koja je bila darivana narodu Izrailjskom, nego i naknadno date nepobitne dokaze o sveobuhvatnom spasenju omogućenom preko Hrista. Ono što je za Jevreje bio samo simbol i senka, za nas je stvarnost. Oni su imali Stari zavet, dok mi imamo i Stari i Novi. Mi imamo nepobitne dokaze o Spasitelju, koji je zaista došao, koji je bio razapet, koji je vaskrsnuo i nad otvorenim Josifovim grobom rekao: "Ja sam vaskrsenije i život". U ovakvom saznanju o Hristu i Njegovoj ljubavi carstvo Božje je zaista među nama i u nama. Hristos nam je otkriven u tolikim propovedima i opevan u pesmama. Duhovna gozba nam se nudi u najraskošnijem izobilju. Svadbeno ruho, obezbeđeno uz neprocenjive troškove, besplatno se nudi svakoj duši. Posredstvom Božjih vesnika ukazuje nam se jasno na pravdu Hristovu, opravdanje verom, najveća i nadragocenija obećanja Reči Božje, slobodan pristup Ocu preko Hrista, utehu Duha Svetoga, i sigurnost večnog života u carstvu Božjem. Šta bi još mogao učiniti Bog za nas što nije učinio, pripremajući nam veliku večeru na nebeskoj gozbi?

Anđeli koji kao "službeni duhovi" imaju zadatak da se zalažu za ljude, obaveštavaju nebo: Misiju koja nam je bila poverena izvršili smo. Potisnuli smo čete zlih anđela. Uneli smo svetlost i vedrinu u ljudske duše, oživljavajući u njima sećanje na Božju ljubav izraženu kroz Hrista. Usmerili smo njihov pogled na krst Hristov. Njihova srca bila su dobko ganuta spoznajom greha koji je u stvari raspeo Sina Božjeg. Oni su bili osvedočeni. Uvideli su koje korake moraju preduzeti u svom obraćenju; osetili su silu Jevanđelja; srca su im se raznežila kad su upoznali beskrajnu Božju ljubav. Oni su uvideli svu lepotu Hristovog karaktera. Ali za mnoge od njih sve je to bilo uzalud. Oni nisu spremni da odbace svoje navike i da promene svoj karakter. Oni neće da svuku svoje ovozemaljsko ruho da bi obukli ruho nebesko. Svim srcem su se odali pohoti i lakomstvu, ljubav prema svetlu u njihovom srcu jača je od ljubavi prema Bogu.

Ozbiljan će biti dan konačne odluke. U proročkoj viziji apostol Jovan ga opisuje sledećim rečima: "I vidjeh veliki bijeli prijestol, i onoga što sjedaše na njemu od čijega lica bježaše nego i zemlja, i mjesta im se ne nađe. I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci, kao što je napisano u knjigama, po djelima svojim" (Otkr. 20, 11. 12).

Žalostan će biti osvrt u prošlost onog dana kad se čovek suoči sa večnošću. Ceo njegov život izaći će mu pred oči upravo onakav kakav je stvarno bio. Zadovoljstva i uživanja ovoga sveta, njegova bogatstva i časti neće tada izgledati tako značajni. Tada će ljudi uvideti da pravda koju su prezirali predstavlja jedinu vrednost. Uvideće da su svoj karakter formirali pod zavodničkim uticajem sotoninog primamljivanja. Odelo koje su izabrali nosi oznaku njihove podaničke odanosti prvom velikom otpadniku. Tada će oni uvideti posledice svoga izbora i spoznaće šta znači prestup Božjih zapovesti.

Tada više neće biti vremena milosti niti bilo kakve mogućnosti za proveravanje i pripremu za večnost. Odelo Hristove pravde moramo obući još na ovom svetu. Ovde nam se pruža jedina mogućnost da izgradimo karakter podesan za dom koji je Hristos pripremio onima koji drže Njegove zapovesti.

Dani milosti i probe koji su nam ostavljeni brzo se približuju kraju. Kraj je veoma blizu. Opomena: "Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada" (Luka 21, 34). – nama je upućena. Čuvajte se da vas ovaj dan ne zateče nespremlne. Pazite da se na Carevoj gozbi ne nađete bez svadbenog ruha.

"Jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij." "Blago onome koji je budan i koji čuva haljine svoje da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova" (Mat. 24, 44; Otkr. 16, 15).

Hristos je, govoreći na Maslinskoj gori svojim učenicima o svom drugom dolasku na svet, naveo izvesne znakove po kojima će se moći raspoznati blizina Njegovog dolaska i naredio svojim učenicima da bdiju i da budu spremni. Ponovio im je upozorenje: "Stražite dakle, jer ne znate dana ni časa u koji će sin čovječij doći." Tada je pokazao da stražeći čekati na Njegov dolazak znači provoditi vreme, ne u besposlenom očekivanju, nego u marljivom radu. Ovu pouku On je pružio u paraboli o talentima.

"Jer kao što čovjek", kazao je On, "polazeći dozva sluge svoje i predade im blago svoje. I jednom dakle dade pet talanta, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah."

Čovek koji je otputovao u daleku zemlju predstavlja samog Hrista koji je, ispričavši ovu parabolu, ubrzo napustio ovu zemlju i otišao na nebo. Sluge koje se pominju u istoj paraboli predstavljaju Hristove sledbenike. Mi nismo sami svoji. Mi smo "kupljeni skupo". "Ne propadljivim srebrom ili zlatom... nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista Jagnjeta." "Da oni, koji žive, ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse" (I Kor. 6, 20; I Petr. 1, 18. 19; II Kor. 5, 15).

Svi ljudi su otkupljeni ovom zaista neizmernom cenom. Dajući nam u Hristu sva blaga neba, Bog je otkupio volju, sklonost osećanja, um i dušu svakog ljudskog bića. Bez obzira da li su oni verni ili nevernici, svi ljudi su svojina Božja. Svi su pozvani da Mu služe, i na veliki dan suda svi će morati da polože račun o tome kako su se odazvali ovom Njegovom zahtevu.

Međutim, ove Božje zahteve ne priznaju svi ljudi. Slugama Božjim u ovoj paraboli prikazani su oni koji tvrde da služe Hristu.

Hristovi sledbenici su iskupljeni da bi se posvetili službi. Naš Gospod nas uči da je služba u stvari svrha života. Sam Hristos je bio neumorni radnik, i svim svojim sledbenicima On služenje Bogu i bližnjima postavlja kao životni zakon. Predstava o životu koju Hristos ovde ističe viša je od svega što je svet do tada imao. Samo životom potpuno posvećenim službi drugima, čovek dolazi u istinsku vezu sa Hristom. Zakon službe postaje spojna karika u lancu koji nas vezuje i za Boga i za naše bližnje.

Svojim slugama Hristos poverava "blago svoje" – nešto što svi treba da iskoriste za Njega. On daje "svakome svoj posao". Svaki pojedinac ima svoje mesto u Božijem večnom planu. Svi smo obavezni da sarađujemo s Hristom u spasavanju duša. Kao što je sigurno da nam je u nebeskim dvorovima obezbeđeno mesto, tako je sasvim sigurno i da nam je ovde na zemlji svakome ponaosob određeno mesto, kako bismo mogli da radimo za Boga.

Darovi Svetoga Duha

Talenti koje je Hristos poverio svojoj Zajednici predstavljaju naročite darove i blagoslove primljene posredstvom Svetoga Duha. "Jer jednome se daje Duhom riječ premudrosti; a drugome riječ razuma po istome Duhu; a drugome vjera, tijekom istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; a drugome da čini čudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome različiti jezici, a drugome da kazuje jezike. A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće" (I Kor. 12, 8 – 11). Svi ljudi nisu dobili iste darove, ali je Gospodar svakom svom sluzi obećao neki dar Duha.

Pre nego što se konačno rastao sa svojim učenicima, Hristos "dunu, i reče im: primite Duh sveti" (Jovan 20, 22). Osim toga, On im je rekao: "I gle, ja ću poslati obećanje Oca svojega na vas" (Luka 24, 29). Ali ovaj obećani Dar u svoj Njegovoj potpunosti oni su primili tek posle Hristovog vaznesenja. Sveti Duh se nije izlio na učenike sve dok se oni u veri i molitvi nisu potpuno predali i

potčinili Njegovom posvećujućem uticaju. Tada je nebesko blago u naročitom smislu bilo povereon Hristovim sledbenicima. "Zato govori: izišavši na visinu zaplijenio je plijenom i dade dare ljudima". "A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova" (Ef. 4, 8. 7). "A sve ovo čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće" (I Kor. 12, 11). Nama su ovi darovi već osigurani u Hristu, ali od našeg primanja Duha Svetog zavisi da li ćemo ih stvarno posedovati, i u kolikoj meri.

Obećanje Duha Svetoga ne ceni se kao što bi to trebalo. Ispunjenje ovog obećanja nije se ispunilo i ne ispunjava se kao što bi moglo. Odsutnost Duha Svetog čini propovedanje Jevanđelja tako nemoćnim. Čovek može imati znanje, talenat, rečitost i sve moguće prirodne i stečene sposobnosti, ali bez prisutnosti Duha Božjega neće biti ganuto nijedno srce, nijedan grešnik neće biti pridobijen za Hrista. S druge strane, najsiromašniji i najneobrazovaniji učenici, ako su povezani s Hristom i naoružani darovima Svetog Duha, imaće silu koja govori srcu. Takve ljude Bog čini kanalima preko kojih se prenose najplemenitiji i najuzvišeniji uticaji u svemiru.

Ostali talenti

Talenti pomenuti u ovoj paraboli ne predstavljaju samo naročite darove Svetog Duha. Ovde su uključeni svi darovi i sposobnosti, bili oni urođeni ili stečeni, prirodni ili duhovni. Svi oni treba da se korisno upotrebe u Hristovoj službi. Kada postanemo Hristovi učenici, mi treba da se u potpunosti predamo i posvetimo Njemu zajedno sa svim što jesmo i što imamo. Darove koje Mu na taj način dajemo On nam vraća prečišćene i oplemenjene da bismo ih upotrebili na slavu Bogu i blagoslov bližnjima.

Svakom pojedincu Bog je dao "prema njegovoj moći." Talenti nisu podeljeni nepromišljeno. Ko je u stanju da pravilno iskoristi pet talenata, dobija pet. Ko može da uveća samo dva, dobija dva. Ko može mudro iskoristiti samo jedan, dobija jedan. Niko ne treba da se žali što nije primio više; jer Onaj koji nam je svima dao po neki dar jednako je počastvovan uvećanjem i pravilnom upotrebom onoga što nam je dao, bez obzira na to da li je to mnogo ili malo. Onaj kome je povereno pet talenata dužan je da pravilno upotrebi i srazmerno uveća pet, a onaj koji je primio samo jedan talenat dužan je da korisnom upotrebom srazmerno uveća taj jedan. Bog očekuje da čovek uzvati srazmerno "onome što ima, a ne po onome što nema" (II Kor. 8, 12).

Upotreba talenata

U paraboli "onaj što primi pet talanata otide te radi s njima, i dobi još pet talanata. Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva."

Talente, ma koliko oni bili malobrojni, treba pravilnom upotrebom staviti u opticaj. Pitanje koje se nas najviše tiče nije: Koliko smo primili? već: Šta smo sa primljenim učinili? Razvoj svih naših sposobnosti predstavlja za nas najosnovniju dužnost prema Bogu i bližnjima. Ko iz dana u dan ne postaje sposobniji i korisniji ne ispunjava svoj životni cilj. Ispovedanjem vere u Hrista mi se obavezujemo da ćemo učiniti sve što je u našoj moći da bismo postali korisni radnici za našeg Učitelja. Svaku sposobnost treba razvijati do najviše mere da bismo sve što nam je dano mogli iskoristiti najbolje.

Delo Gospodnje koje treba da se završi na ovoj zemlji veliko je i On će, prema svom zaveštanju, u budućem životu najviše dati onome ko Mu u ovom životu bude verno i odano služio. Gospod izabira svoje predstavnike i svakog dana im, pod različitim okolnostima, pruža prilike i

mogućnosti da učine nešto za Njegovo delo. U svakom iskreno uloženom naporu da se Njegov plan ostvari, On bira svoje predstavnike, u ovom svetu, ne zato što su oni savršeni, već da bi, održavajući neprekidnu vezu s Njim, mogli postići savršenstvo.

Bog će primiti samo one koji su odlučili da dostignu ovaj visoki cilj. Svako ljudsko biće On smatra obaveznim da čini najbolje što može. Od svih se očekuje moralna savršenost. Merilo pravde nikad ne smemo spuštati da bismo ga prilagodili svojim nasleđenim ili stečenim sklonostima ka zlu. Moramo shvatiti da je nesavršenost karaktera u stvari greh. Sve pozitivne osobine karaktera nalaze se u Bogu kao savršena i skladna celina, i posedovati ove osobine prednost je svakog ko primi Hrista kao svog ličnog Spasitelja.

Svi oni koji žele da budu Božji saradnici moraju težiti ka savršenstvu svakog organa svoga tela, svake osobine svoje duše. Pravo vaspitanje predstavlja pripremu fizičkih, umnih i moralnih snaga za izvršavanje svake dužnosti, - obuku i uvežbavanje tela, uma i duše za službu Božju. To je obrazovanje koje će se nastaviti i u večnom životu.

Od svakog hrišćanina Bog traži da neprestano razvija svoje sposobnosti i mogućnosti stvaranja u svim granama života. Hristos je našu službu unapred platio svojom krvlju i svojim patnjama i On s pravom očekuje da Mu s voljom i ljubavlju služimo. On je došao na ovaj svet da bi nam ličnim primerom pokazao kako treba raditi i u kakvom duhu. On želi da mi najpomnije razmišljamo o tome kako ćemo na najbolji način vršiti Njegovo delo, i proslaviti Njegovo ime u svetu, izražavajući time najveću čast, ljubav i odanost Onome kome "tako omilje svijet da je i sina svojega jednorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima vječni život" (Jovan 3, 16).

Ali Hristos ničim nije garantovao da je lako postići savršenstvo karaktera. Plemenit i svestrano pozitivan karakter nije nešto što se može naslediti ili dobiti slučajno; on se zahvaljujući milosti i zaslugama Hristovim stiće ličnim naporima. Bog daje talente – sposobnosti i snagu uma, i karakter formiramo mi i to najčešće uz ozbiljnu i žestoku borbu sa samim sobom. Moramo voditi neprekidnu bitku sa svojim nasleđenim sklonostima. Moramo sami sebe kritikovati trudeći se da nijednu nepovoljnu crtu karaktera ne ostavimo neispravljenom.

Nikada nemojte reći: Moje karakterne mane su neizlečive i ja se u tome ne mogu popraviti. Ako do takve odluke dođete sigurno ćete izgubiti večni život. Nemogućnost se skriva samo u nedostatku čvrste volje i odlučnosti. Pobediti ne možete samo onda ako to i ne želite. Teškoće u stvari proističu iz pokvarenosti neposvećenog srca i nespremnosti da se potčinimo kontroli Božjoj.

Mnogi koje je Bog osposobio za velike zadatke u životu postižu veoma malo, jer malo i pokušavaju. Hiljade prolaze kroz život tako kao da život nema nikakvu određenu svrhu, kao da uopšte nemaju cilja koji valja postići. Naravno, i nagrada koju će na kraju primiti biće u skladu sa onim što su učinili.

Imajte na umu da nikada ne možete postići viši cilj od onoga koji ste sami sebi postavili. Stoga zacrtajte sebi visok cilj i zatim se lestvicama napretka stalno uspinjite, korak po korak, čak i onda kad to iziskuje bolne napore, samoodricanja i samopožrtvovanje. Ne dopuštajte da vas bilo šta u tome ometa. Ni oko jednog ljudskog bića sudbina nije tako čvrsto izatkala svoje mreže da bi ono moralo ostati bespomoćno i u potpunoj neizvesnosti. Nepovoljne okolnosti i životni problemi moraju u vama rađati samo novu snagu i čvrstu rešenost da ih savladate. Savladavanjem svake prepreke stičemo novu snagu i hrabrost da produžimo samo napred. Navalite odlučno pravim putem i onda će vam životne okolnosti predstavljati samo pomoć, a ne prepreke.

Zalažite se najusrdnije da razvijajući samo plemenite crte karaktera poslužite na slavu i čast svome Učitelju. Izgradnjom karaktera u svakoj fazi svog života treba da ugodite Bogu. Vi to možete postići. Enoh je ugodio Bogu iako je živio u vremenu velike izopačenosti. I danas se još uvek može naći po neki Enoh.

Stojte čvrsto kao Danilo, taj verni državnik, čovek kojeg nije moglo pokolebati nijedno iskušenje. Nemojte razočarati Onoga koji vas je toliko ljubio da je čak i svoj život dao da bi izbrisao vaše grehe. On kaže: "Bez mene ne možete činiti ništa" (Jovan 15, 5). Ne zaboravite to nikada! Ako ste i grešili moći ćete sigurno izvojevati pobjedu ukoliko te svoje greške uvidite, gledajući ih u buduću kao vatrenim slovima ispisane opomene. Na taj način svoj poraz možete pretvoriti u pobjedu, razočarati neprijatelja i proslaviti svoga Iskupitelja.

Karakter formiran po božanskom uzoru predstavlja jedino blago koje možemo sa ovoga sveta poneti u budući život. Oni koji se u ovom svetu pokoravaju Hristovim uputstvima, sve saznanje o Bogu stečeno ovde poneće i u nebeske dvorove, i tamo će nastaviti sa neprekidnim usavršavanjem. Koliko je stoga važno razvijati karakter još u ovom životu.

Nebeski anđeli sarađivaće sa ljudima koji čvrstom verom nastoje da postignu savršenost karaktera – savršenstvo koje se odražava u delima. Svakome ko sebi postavi ovakav zadatak Hristos kaže: Ja sam ti s desne strane da ti pomognem.

Onima koji svoju volju udruže sa voljom Božjom ništa neće biti nemoguće. Sve što po Božjoj zapovesti treba da se učini, Njegovom snagom i može da se učini. Za sve što od čoveka traži, Bog omogućuje i izvršenje.

Umne sposobnosti

Bog zahteva od nas da svoje umne sposobnosti uvežbavamo. On želi da oni koji služe Njemu budu razumniji i razboritiji od ostalih ljudi. Njemu se ne dopadaju oni koji se nimalo ne trude da postanu sposobni i dobro upućeni radnici. Gospod traži od nas da Ga ljubimo svim srcem, svom dušom, svom snagom i svim umom svojim. Time nam se nalaže obaveza da svoje umne sposobnosti razvijamo do savršenstva kako bi mogli dobro upoznati našeg Tvorca i ljubiti Ga svim svojim bićem.

Ako smo pod kontrolom Svetog Duha, ukoliko su naše umne sposobnosti razvijenije utoliko postajemo delotvorniji u Božjoj službi. I neobrazovanog čoveka kad se potpuno posveti Bogu i teži svim srcem da drugima bude na blagoslov, Gospod može da upotrebi u svojoj službi. Ali oni koji, pored ovakve posvećenosti, imaju i blagodat svestranog obrazovanja, mogu učiniti još više za Hrista, jer su u daleko povoljnijem položaju.

Gospod želi da u sticanju obrazovanja učinimo sve što je u našoj mogućnosti, da bismo stečeno znanje mogli preneti i na druge. Niko ne može znati gde ili kako može biti pozvan da radi ili govori za Boga. Jedino naš nebeski Otac zna šta može učiniti od svakog čoveka. Često nam se ukazuju mogućnosti koje mi, zbog naše slabe vere, i ne primećujemo. Zato naše obrazovanje treba da bude takvo da istine Reči Božje, kad zatreba, možemo izneti i pred najveće zemaljske autoritete, i to na takav način da se Božje ime dostojno uzvisi i proslavi. Nijednu priliku koja nam se pruži da se intelektualno osposobimo za delo Božje ne smemo propustiti.

Neka mladi kojima je obrazovanje naročito potrebno najodlučnije nastoje da ga i steknu. Ne čekajte pasivno da vam se prilika pruži, već je i sami stvarajte. Iskoristite i najmanju priliku koja vam omogućuje da nešto naučite. Budite štedljivi i ne trošite svoj novac na zadovoljavanje apetita ili u traženju zadovoljstava. Budite odlučni u nastojanju da postanete korisni i delotvorni, jer to od vas Bog s pravom očekuje. Budite istrajni i verni u svemu što preduzimate. Iskoristite sve šanse koje vam se pružaju da obogatite svoj um. Učenje iz knjiga kombinujte sa korisnim fizičkim radom, i vernim zalaganjem, stalnom budnošću i molitvom stičite mudrost koja dolazi s neba. Na taj način ćete steći svestrano obrazovanje; - razviti svoj karakter, postati sposobni da utičete i na druge, i biti u stanju da ih povedete stazom pravde i svetosti.

Obrazovanje ćemo sticati lakše i brže ako mudro iskoristimo sve prednosti i mogućnosti koje nam se pružaju. Istinsko obrazovanje znači nešto više od onoga što se stiče u visokim školama. Dok se izučavanje naučnih disciplina ne sme zanemariti, postoji i jedno više obrazovanje koje se stiče samo živom vezom sa Bogom. Zato neka svaki student uzme svoju Bibliju i stupi u lični kontakt sa Velikim Učiteljom. Neka se um, hvatajući se u koštac sa teškim problemima na koje se nailazi u istraživanju božanskih istina, uvežbava i disciplinuje.

Oni koji teže za znanjem da bi svojim bližnjima bili na blagoslov primiće i sami blagoslov od Boga. Proučavanje Reči Božje probudiće i podstaći njihove umne snage na ozbiljniju i delotvorniju aktivnost. Sve njihove sposobnosti razviće se i proširiti a um ojačati i postati delotvorniji.

Samosavlađivanje i samodisciplina moraju biti vrline svakog pojedinca koji želi da radi za Boga. Na taj način se može postići više nego rečitošću ili pak najsajnijim talentom. Srednje obrazovan, ali disciplinovan i razuman čovek, učiniće više nego onaj koji pored najvećeg talenta ima i visoko obrazovanje, ali mu nedostaje samosavlađivanje.

Govor

Dar govora predstavlja talenat koji se mora veoma brižljivo negovati, jer od svih darova koje nam je dao Bog, ovaj može biti od najvećeg blagoslova. Rečima možemo svedočiti drugima i ubediti ih, možemo Bogu upućivati svoje molitve i izraze zahvalnosti, a ljudiam govoriti o velikoj ljubavi našeg Iskupitelja. Koliko je stoga važno vežbati veštinu govora da bismo ga što uspešnije mogli iskoristiti na dobro.

Međutim, čak i obrazovane osobe koje se aktivno posvećuju radu za Hrista posvećuju premalo pažnje negovanju govornih sposobnosti. Mnogi čitaju i govore ili suviše polako ili pak prebrzo, tako da ih je gotovo nemoguće razumeti. Drugi opet imaju težak i nerazgovetan izgovor. Slušaoci nerado slušaju i one koji govore povišenim, oštrim i piskavim tonom. Često se dešava da se Sveto pismo, pesme, izveštaji i razni tekstovi na javnim skupovima čitaju tako loše da ih slušaoci uopšte ne razumeju, a često i tako da se time uništava sila i utisak svega izloženog.

Ovo je zlo koje se može i mora ispraviti. Biblija nam u pogledu toga daje sasvim određena uputstva. O Levitima koji su narodu u danima Jezdre čitali Svete spise kaže se: "I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovjetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše" (Nem. 8, 8).

Marljivošću i ulaganjem napora svi se mogu osposobiti da čitaju razgovetno i jasno i da govore razumljivo, tečno i na upečatljiv način. Negujući dar govora možemo znatno uvećati svoju delotvornost kao radnici za Hrista.

Svaki hrišćanin je pozvan da i druge upozna sa neispitivim bogatstvom Hristove milosti i dobrote, i zato mora težiti za što savršenijim izrazima u svom govoru. On Reč Božju mora iznositi na takav način da je slušalac rado sluša. Bog ne želi da oni koji kao ljudska oruđa prenose Njegovu Reč budu neotesani i prosti. Njemu nije po volji da čovek na taj način umanjuje vrednost ili pak da oslabi struju nebeske svetlosti koja preko njega teče na svet.

Mi treba da gledamo na Isusa – najsavršeniji uzor; treba da se molimo za pomoć Svetog Duha i Njegovom snagom bićemo u stanju da svaki svoj organ osposobimo za savršenu i Bogu ugodnu službu.

Ovo se naročito odnosi na one koji su pozvani da služe u javnim službama. Svaki propovednik i svaki učitelj mora imati na umu da narodu donosi poruku od koje zavise večni interesi. Istina koju oni objavljuju sudiće im na veliki dan konačnog obračuna. Način na koji su oni izlagali božansku poruku biće za neke duše odlučujući; da li će je primiti ili odbaciti. Stoga Reč Božju treba izlagati lagano, razgovetno, svečano, sa svom ozbiljnošću koju zahteva značaj same poruke.

Pravo obrazovanje i upotreba dara govora dolaze do izražaja u svim granama hrišćanskog delovanja. Ono se ogleda u porodičnom životu i u svakom našem kontaktu s drugima. Moramo se naviknuti da govorimo prijatnim tonom, da upotrebljavamo čiste i prave izraze, blage i ljubazne reči.

Milozvučne i blage reči padaju na dušu kao rosa i blaga kiša. Sveti spisi kažu o Hristu da je blagodat tekla iz usta Njegovih i da je znao progovoriti u pravo vreme "Zgodnu riječ umornom" (Ps. 45, 2; Is. 50, 4). I nama Gospod nalaže: "Riječ vaša da biva svagda u blagodati" (Pol. 4, 6). "Samo ono što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju" (Efes. 4, 29).

Kad nastojimo da ispravljamo ili na neki način reformišemo druge moramo najbrižljivije birati svoje reči, jer će one predstavljati ili miris života za život, ili miris smrti za smrt. Mnogi se, kad ukoravaju ili savetuju, služe oštrim i zajedljivim izrazima, upotrebljavaju reči koje nisu prikladne da izleče ranjenu dušu. Takvim nepromišljenim izražavanjem draži se duh i u zabludelim se često izazove revolt. Svi oni koji žele da zastupaju i brane načela istine moraju primiti nebesko ulje ljubavi. I reči ukora u svakom slučaju treba izgovarati u ljubavi. Samo tada ćemo svojim rečima popravljati, a ne razdraživati zabludelog. Hristos će nam svojim Svetim Duhom dati snagu i moć. To je Njegovo delo.

Nijedna reč ne sme biti nepromišljeno izgovorena. Nikakva ružna reč, nikakva neozbiljnost, nikakvo razdražljivo gundanje, pa čak ni nagoveštaj nečiste pomisli ne sme izaći iz usta Hristovog sledbenika. Apostol Pavle, pišući pod nadahnućem Duha Svetoga kaže: "Nikakva rđava riječ da ne izlazi iz usta vaših" (Efes. 4, 29). Ovde upotrebljeni izraz "rđava riječ" ne odnosi se samo na prostačke i nepristojne reči, već i na svaki izraz koji je u suprotnosti sa svetim načelima i čistom neokaljanom religijom. To isto tako obuhvata i nečiste nagoveštaje i prikrivene aluzije usmerene na zlo. Takve reči, ako im se najodlučnije ne stane na put, mogu dovesti do velikog greha.

Svaka hrišćanska porodica i svaki hrišćanin kao pojedinac dužni su da se bore protiv upotrebe prostačkih i ružnih reči. Kad se nađemo u društvu takvih koji se upuštaju u besmisleno brbljanje, naša je dužnost da ako je moguće promenimo temu razgovora. Uz pomoć božanske milosti, moramo neupadljivo ubaciti neku reč ili pak nametnuti neku temu koja će razgovor usmeriti u pravilnom i korisnom pravcu.

Sami roditelji su dužni da kod svoje dece podstiču stvaranje pravilnih navika u govoru. Najbolju školu u tom pogledu predstavlja porodični život. Decu od najranijeg detinjstva treba učiti da u svom kontaktu ne samo s roditeljima već i međusobno uvek govore sa dužnim poštovanjem i ljubazno, da iz njihovih usta izlaze samo plemenite, istinite i plemenite reči. I sami roditelji moraju svakodnevno da se uče u školi Hristovoj. Tada će biti u stanju da svojoj deci i poukom i primenom preporuča "Riječ zdravu, nezazornu" (Titu 2, 8). To je jedna od najvećih i najodgovornijih dužnosti koju imaju kao roditelji.

Kao Hristovi sledbenici, moramo govoriti tako da naše reči pomažu i hrabre druge u hrišćanskom životu. Mnogo više nego što to obično činimo, moramo govoriti o dragocenim poglavljima u našem iskustvu. Treba uvek rado da govorimo o milosti i dobroti našeg Boga, o neograničenoj i dubokoj ljubavi Spasitelja. Naše reči treba da budu izrazi slave i zahvalnosti. Ako su misli i srce puni ljubavi Božje, to će se neizbežno ispoljiti i u našem razgovoru. Neće nam biti teško da i na druge prenesemo ono što prožima naš duhovni život. Velike misli, plemenite težnje, jasne predstave o istini, nesebične namere i čežnje za svetošću i pobožnošću otkriće se u našim rečima i po njima će se videti priroda blaga koje nosimo u svom srcu. Kada se Hristos tako bude otkrivao u našim srcima, onda ćemo imati silu da pridobijemo duše za Njega.

Dužni smo da o Hristu govorimo onima koji Ga još ne poznaju. Mi treba da radimo kao što je On radio. Ma gde se našao: u sinagogi, na putu, u čamcu malo odmaknutom od obale, na gozbi kod fariseja ili za trpezom carinika, svugde je govorio ljudima o stvarnosti uzvišenijeg života. Pojave u prirodi i događaje svakodnevnog života On je uvek pretvarao u značajne pouke o istini. Srca Njegovih slušalaca bila su privučena k Njemu, jer je lečio njihove bolesnike, tešio ožalošćene, uzimao njihovu decu na svoje ruke i blagosiljao ih. Kad bi On otvorio svoja usta da govori oni bi usmerili svu svoju pažnju na Njega i na reči koje je izgovarao, jer je svaka Njegova reč značila za poneku dušu miris života za život.

Tako i mi treba da radimo. Ma gde se nalazili moramo iskoristiti priliku da i drugima govorimo o Spasitelju. Ako sledeći Hristov primer činimo drugima dobro, srca ljudi će se otvarati i pred nama kao što su se i pred Njim otvarala. Mi ćemo biti u stanju da im, ne brzopleto i nepovezano, nego sa taktičnošću koja je plod božanske ljubavi govorimo o Onome koji je "Zastavnik između deset tisuća" i "sav je ljubak" (Pjes. 5, 10. 16). Na taj način svoj dar govora možemo upotrebiti za najviše i

najplemenitije delo; jer nam je taj dar i poklonjen zato da Hrista prikazemo svetu kao Spasitelja koji oprašta grehe.

Uticao

Hristov život je predstavljao uticao koji se, poput nepreglednog mora čije se obale uopšte ne mogu nazreti, neprestano širio – uticao koji Ga je povezivao i s Bogom i sa celom ljudskom porodicom. Preko Hrista, Bog je i čoveka obdario uticajem koji mu prosto onemogućuje da živi samo za sebe. Kao pojedinci povezani smo sa svojim bližnjima, i predstavljamo deo velike Božje porodice u kojoj nas vezuju uzajamne dužnosti. Nijedan čovek nije i ne može biti nezavisan od svojih bližnjih, jer blagostanje pojedinaca utiče na blagostanje ostalih. Prema planu Božjem svaki pojedinac treba da oseća da je radi sreće i dobra drugih i on potreban, i zato mora nastojati da toj sreći nešto i doprinese.

Svaka duša je okružena sopstvenom atmosferom, atmosferom koja može biti ispunjena životvornom silom vere, hrabrosti i nade i slatkim mirom ljubavi. Ali ta atmosfera može biti teška hladna i nesnošljiva zbog mračnog nezadovoljstva i sebičnosti ili pak zatrovana smrtonosnom zarazom potajno gajenog greha. Tom atmosferom kojom smo sami okruženi mi svesno ili nesvesno delujemo na svaku dušu s kojom dolazimo u kontakt.

Ovo je odgovornost koju ne možemo izbeći. Naše reči, naša dela, naše odelo i držanje pa čak i sam izraz našeg lica, vrše određeni uticao. Od utiska stvorenog na taj način zavise rezultati koji druge navode ili na dobro ili na zlo, a te rezultate nijedan čovek ne može da izmeri. Svaki na taj način izvršeni podsticao predstavlja seme koje će neizbežno doneti svoju žetvu. To je samo karika u dugom lancu ljudskih zbivanja za koja nikad ne znamo kako će biti dalekosežna. Ako svojim primerom pomognemo drugima u razvijanju dobrih načela, time jačamo u njima snagu da čine dobro. Oni sa svoje strane vrše isti uticao na druge, a ovi opet na treće. Na taj način hiljade ljudi mogu biti blagosloveni zahvaljujući našem i nesvesnom uticaju.

Kamenčić bačen u jezero stvara krug koji se sve više i više širi i stvara nove krugove koji na kraju dopiru do same obale. Tako i naš uticao = izvan naše kontrole i dok mi toga čak nismo ni svesni – deluje na druge, donoseći im ili blagoslov ili prokletstvo.

Karakter je sila. Tih svedočanstvo vernog, nesebičnog i pobožnog života vrši gotovo neodoljiv uticao. Otkrivajući u svom životu Hristov karakter mi sarađujemo s Njim u delu spasavanja duša. Samo ispoljavanjem Njegovog karaktera u svom životu možemo stvarno sarađivati s Njim. Što je šira sfera našeg uticaja utoliko možemo i više dobra učiniti. Kad bi svi oni koji tvrde da služe Bogu sledili Hristov primer, praktično primenjujući načela Njegovog zakona u svom svakodnevnom životu; kad bi svako delo predstavljalo svedočanstvo da zaista ljubimo Boga iznad svega, a bližnjega kao samog sebe, onda bi Zajednica imala silu da pokrene svet.

Međutim, nikad se ne sme izbiti iz vida da uticao isto tako može predstavljati i veliku silu na zlo. Strašno je izgubiti sopstvenu dušu, ali je još strašnije biti uzrok za propast drugih duša. Užasna je i sama pomisao da bi naš uticao mogao za nekoga biti miris smrti za smrt; pa ipak je to sasvim moguće. Mnogi koji tvrde da sabiraju za Hrista u stvari rasturaju i praktično odgone ljude od Njega. Zbog toga je Zajednica tako slaba. Mnogi dopuštaju sebi da bez ikakvih obzira kritikuju i optužuju druge. Dajući izraza stalnim sumnjičenjima, zavisti i nezadovoljstvu, oni dopuštaju sotonu da ih koristi kao svoje oruđe. I pre nego što oni i shvate šta čine, neprijatelj je postigao svoj cilj. Rđav utisak je stvoren, senka je bačena, a strele sotonine pogodile su svoj cilj. Nepoverenje, sumnje, pa čak i otvoreno neverovanje već su zahvatili one koji bi, da nije bilo takvog uticaja, možda prihvatili Hrista. U međuvremenu oni koji su na ovaj način postali oruđe sotonino sa samozadovoljstvom gledaju na ovakve koje su upravo oni gurnuli u skepticizam, i koji su sada oguglali na svaki ukor i opomenu. Oni laskaju sebi da su, u poređenju sa ovim unesrećenim dušama, puni vrlina i pravedni; a ne shvataju da nesrećni brodolom u karakteru tih jadnih duša predstavlja upravo delo njihovog neobuzdanog jezika i buntovničkog srca. Ove kušane duše pale su zahvaljujući upravo njihovom uticaju.

Na taj način takozvani hrišćani svojom lakomislenošću, sebičnošću i bezbrižnom ravnodušnošću odvrćaju mnoge duše sa staze života. Mnogi će se strašno uplašiti kad se sa posledicama svog uticaja budu morali sresti na Božjem sudu.

Ovaj Bogom dodeljeni talenat možemo pravilno upotrebiti samo zahvaljujući Njegovoj milosti. Mi sami nemamo ništa čime bismo mogli druge podsticati na dobro. Ali kad shvatimo koliko smo bespomoćni i koliko nam je i samima neophodna božanska sila, nećemo se uzdati u sebe. Posledice koje može doneti i zauvek odlučiti jedan dan, čas ili samo jedan jedini trenutak, mi i ne naslućujemo; zato nikada nemojmo započeti dan a da svoje puteve i planove ne poverimo našem nebeskom Ocu. Njegovi anđeli imaju nalog da stalno bdiju nad nama, i ako se mi stavimo pod njihovu zaštitu, onda će nam oni u svakoj opasnosti uvek biti s desne strane. Ako se pak nesvesno nađemo u opasnosti da vršimo rđav uticaj, anđeli će biti uz nas upućujući nas na bolji put, birajući reči koje treba da izgovorimo i utičući na naše postupke. Tako će naš uticaj postati tiha, čak i nama samima nepoznata, ali ipak silna snaga koja će privlačiti druge Hristu i nebeskom svetu.

Vreme

Naše vreme pripada Bogu. Svaki trenutak je Njegov i naša je sveta dužnost da ga upotrebimo na slavu Božju. Ni o jednom daru koji nam je dao, Bog neće tražiti stroži račun negoli o našem vremenu.

Vrednost vremena je praktično neprocenjiva. Hristos je svaki trenutak smatrao dragocenim i tako treba da ga i mi smatramo. Život je isuviše kratak da bismo ga uludo propustili. Dani milosti i probe koji su nam dati da bismo se pripremili za večnost kratki su i prolaze veoma brzo. Mi nemamo vremena za gubljenje, nemamo vremena za sebična zadovoljstva, za odavanje grehu. Sad je vreme kad svoj karakter treba da formiramo za budući, neprolazni život. Sad je vreme kad treba da se pripremimo za istražni sud.

Pripadnici roda ljudskog tek što su počeli da žive počinju i da umiru; i neprekidni rad na ovom svetu, ako zbog njega propustimo da se obavestimo o večnom životu, na kraju neće značiti ništa. Čovek koji vrednost vremena pravilno shvati i život iskoristi kao svoj rad dan priprema se zaista za gornje stanove i za život koji nikada neće proći. Za njega je prava sreća što se rodio.

Apostol nas savetuje: "Pazite na vrijeme" (Efes. 5, 16). Uzalud potrošeno vreme nemoguće je nadoknaditi. Mi ne možemo vratiti natrag čak ni jedan jedini trenutak. Jedini način i jedina mogućnost da poslušamo nadahnuti savet dat u prethodnom stihu je da vreme koje nam je još preostalo iskoristimo kao saradnici Božji u velikom planu iskupljenja.

U svakom pojedincu koji tako radi nastaje preobražaj karaktera. On postaje dete Božje, član carske porodice, dete nebeskog cara. Osposobljava se za društvo nebeskih anđela.

Sad je, upravo sad, naše vreme da radimo na spasavanju svojih bližnjih. Ima ljudi koji misle da su svojim priložima za delo Božje učinili sve što On od njih traži i očekuje, dok im dragoceno vreme u komej bi mogli lično da učestvuju u radu za Hrista prolazi neiskorišćeno. Međutim, sveta je dužnost i preimućstvo svih onih koji imaju zdravlje i snagu da aktivno učestvuju u službi Bogu. Svi treba da rade na pridobijanju duša za Hrista. Prilozi u novcu, koji se od nas traže, ne mogu nikada nadoknaditi lično zalaganje.

Svaki trenutak donosi večne posledice. Stoga kao ljudi koji strogo vode računa o vremenu, u svakom trenutku moramo biti spremni da se odazovemo pozivu dužnosati. Prilika koja nam se danas pruži da nekoj žednoj duši progovorimo Reč života možda se nikad više neće ponoviti. Za tu osobu Bog može reći: "Ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe" (Luka 12, 20), a zbog naše nemarnosti i propusta da je opomenemo ona može biti nespremna. I kako ćemo onda položiti račun na veliki dan Božjeg suda?

Život je isuviše ozbiljan da bismo ga propustili samo u prolaznim i ovozemaljskim stvarima; da bismo se mučili i brinuli samo za ono što je, u poređenju sa večnim vrednostima atomski sićušno i potpuno bezvredno. Pa ipak Bog nas poziva da i u svojim poslovima i doživljajima ovog prolaznog života služimo Njemu. Marljivost u našem poslu je deo istinske religije isto kao i pobožnost. Biblija uopšte ne odobrava besposličenje. Lenjost i besposličenje su najveća prokletstva koja pogađaju ovaj svet. Svaki čovek i svaka žena koji su istinski obraćeni biće marljivi radnici.

Od pravilnog korišćenja vremena zavisi i naš uspeh u sticanju znanja i duhovne posvećenosti. Siromaštvo, nisko poreklo i nepovoljne okolnosti ne moraju ni u kom slučaju predstavljati prepreku za prosvetavanje uma. Svaki trenutak treba smatrati dragocenim. Trenuci koje provodimo tu i tamo u besciljnom časkanju, jutarnje časove često propuštene u krevetu, vreme provedeno u putovanju tramvajem, železnicom, ili pak čekajući na stanicama, trenutke u kojima čekamo na jelo ili pak na ljude koji na dogovoreni sastanak zakašnjavaju, - svi takvi i slični momenti najčešće predstavljaju izgubljeno vreme; - a kad bismo pri ruci uvek imali knjigu i takve trenutke iskoristili na čitanje ili brižljivo razmišljanje, koliko bismo mogli postići! Čvrstina namere, istrajnost u zalaganju i brižljivo korišćenje vremena omogućuju čoveku da stekne znanje i umnu disciplinu što ga osposobljava za gotovo svaki uticaj i koristan položaj u životu.

Dužnost je svakog hrišćanina da stvori navike urednosti, brzine i temeljitosti u svom poslu. Nema nikakvog izgovora za sporost i nespretnost u radu u bilo kojoj grani delatnosti. Ako je neko uvek u poslu a nikada ga ne završava, to znači da u tom poslu nije ni srcem ni dušom. Svaki onaj ko je spor, uvek kasni i u svom radu ne pokazuje nikakav uspeh, treba da uvidi da su to ozbiljne greške koje se moraju otkloniti. On treba da uvežbava svoj um u planiranju kako iskoristiti vreme da bi se postigli najbolji rezultati. Taktičnošću i primenom dobrih metoda neko će za pet časova uraditi posao za koji drugome treba deset časova. Neke žene koje obavljaju kućne poslove neprekidno rade, ne zbog toga što zaista imaju tako mnogo posla, već zato što ne znaju pravilno da isplaniraju i iskoriste svoje vreme. Svojom sporošću i stalnim odugovlačenjem oni sebi naprave posla i tamo gde ga zaista nema. Ali svi koji imaju za to dobru volju mogu pobediti ovakve navike. Pre svega, u svom poslu uvek treba postaviti određeni cilj, razmisliti koliko je vremena potrebno za postavljeni zadatak, i zatim uložiti maksimum napora da bi se posao u određenom vremenu i završio. Jaka volja i uvežbavanje učiniće naše ruke bržim i spretnijim.

Oni koji u svom nastojanju da se reformišu nisu dovoljno odlučni postaju ukalupljeni i prosto nepopravljivi u rđavim navikama, dok bi se uvežbavanjem svojih sila mogli osposobiti da svoje dužnosti i poslove obavljaju sa najvećim uspehom. Tada bi ih svugde tražili i cenili kao radnike dostojne poštovanja.

Mnoga deca i mladi uzalud propuštaju svoje vreme koje bi mogli korisno upotrebiti u obavljanju kućnih poslova i na taj način pokazati svoju ljubav i pažnju prema ocu i majci. Mladi bi na svoja snažna pleća mogli da preuzmu mnoge terete i odgovornosti koje inače moraju da nose drugi.

Hristov život od najranijeg detinjstva bio je život ozbiljne delatnosti. On nije živeo da bi ugađao sebi. Iako je bio sin večnog Boga, ipak je sa Josifom kao svojim ovozemaljskim zaštitnikom radio u drvodeljskom zanatu. Njegov zanat je bio simbolički značajan. On je na ovaj svet došao kao graditelj karaktera i u svojoj misiji je u svemu bio savršen. Isto savršenstvo koje je ispoljavao u svojoj božanskoj misiji – u preobražavanju ljudskog karaktera – unosio je i u svoj ovozemaljski posao. On je naš savršeni primer i uzor.

Roditelji moraju učiti svoju decu da visoko cene i pravilno koriste svaki trenutak svog vremena. Učite ih da je zaista vredno truda i pohvale učiniti nešto što služi Bogu na slavu a bližnjima na blagoslov. Na taj način deca još u svojoj ranoj mladosti mogu postati misionari i raditi za Boga.

Roditelji u odnosu na svoju decu ne mogu učiniti veći greh nego kad im dopuštaju da ne rade ništa. Takva deca se naviknu na besposličenje i razvijaju se u nesnalažljive i nekorisne ljude i žene u životu. Kad odrastu da se mogu sami izdržavati i nađu zaposlenje, oni rade tako lenjo i sporo kao ni sebi ni svome, a ipak očekuju da budu plaćeni kao da su radili najbolje. Razlika između ovakvih radnika i onih koji shvataju da moraju biti verni pristavi ogromna je. Onaj ko je u ovozemaljskim poslovima lenj i nemaran, neće to i u verski život, i neće biti u stanju da sa uspehom radi ni za Boga. Besposličenje je zaista veliki porok koji kvari i upropašćuje mnoge koji bi, kad bi bili marljivi, mogli svetu poslužiti na veliki blagoslov. Besposličenje i neodlučnost u postavljanju određenog cilja u poslu

otvaraju vrata hiljadama iskušenja. Zlo društvo i rđave navike izopačuju i dušu i srce, a posledice su pogubne i za ovaj i za budući život.

Bez obzira na granu delatnosti u kojoj smo zaposleni, Božje reč nas uči: "Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu" (Rimlj. 12, 11). "Sve što ti dođe na ruku da činiš, čini po mogućnosti svojoj" (Prop. 9, 10). "Znajući da ćete od Gospoda primiti platu nasljedstva; jer Gospodu Hristu služite" (Kol. 3, 24).

Zdravlje

Zdravlje je blagoslov čiju vrednost malo ko zna da ceni. Uspeh i delotvornost naših i umnih i fizičkih napora zavisi u najvećem delu od zdravlja. Naše pobude, duševni pokreti i sve pokretačke sile našeg bića nalaze se u našem telu, i zato ga moramo održavati u najboljoj fizičkoj kondici i pod najpovoljnijim duhovnim uticajima, da bismo talente koji su nam povereni mogli iskoristiti na najbolji način.

Sve što umanjuje fizičku snagu tela slabi i um, i čini ga manje sposobnim da uočava razliku između dobra i zla. To slabi našu sposobnost da se odlučimo za ono što je dobro i umanjuje snagu naše volje da učinimo ono što znamo da je pravo.

Zloupotrebom svojih fizičkih snaga skraćujemo vreme koje bi u svom životu trebalo da upotrebimo na čast i slavu Bogu, i onesposobljavamo se za izvršenje zadatka koji nam je Bog poverio. Dopuštajući sebi da nam rad u kasnim večernjim časovima i zadovoljavanje apetita postane navika, mi sistematski potkopavamo svoje zdravlje. Zanemarivanjem fizičkog kretanja i prekomernim umnim radom, mi remetimo ravnotežu svog nervnog sistema. Oni koji na ovaj način skraćuju svoj život i onesposobljavaju se za rad kršenjem prirodnih zakona, zakidaju time i Boga i svoje bližnje. Svojim načinom postupanja oni sami sebi smanjuju mogućnost da radom zbog kojeg ih je Bog i poslao na svet predstavljaju blagoslov za druge. Oni tu priliku gube sopstvenom krivicom i onesposobljavaju se za delotvornu službu čak i u tako skraćenom periodu svog preostalog života. Gospod nas smatra krivima kad svojim rđavim navikama prevremeno lišavamo svet blagoslova koji mu dugujemo.

Prestup fizičkih zakona kojima podleže naše telo predstavlja kršenje i moralnog zakona; jer je Bog zakonodavac i fizičkih zakona isto tako kao i moralnih. Njegov zakon je ispisan Njegovim sopstvenim prstom na svakom našem nervu, na svakom mišiću, na svakom talentu koji je čoveku podaren. Svaka zloupotreba bilo kojeg dela našeg organizma predstavlja kršenje tog zakona.

Poznavati sastav i građu ljudskog organizma dužnost je svakog pojedinca, kako bi svoje telo održavao u stanju uvek spremnom da radi za Gospoda. Fizičko zdravlje i život treba brižljivo čuvati i negovati, da bi se božanska priroda kroz ljudsku mogla otkriti u svojoj punini. Nauka o uzajamnoj povezanosti tela i duhovnog života predstavlja jednu od najznačajnijih grana u vaspitanju, i kao takvoj mora joj se posvetiti velika pažnja i u porodici i u školi. Svaki pojedinac treba da poznaje svoju fizičku strukturu i zakone koji upravljaju prirodnim životom. Svaki pojedinac koji u pogledu zakona svog fizičkog bića svojevoljno ostaje u neznanju, i koji te zakone u neznanju krši, greši protiv Boga. Sveta je dužnost čuvati zdravlje i u tom smislu treba da potčinimo kontroli razuma koji opet treba da bude pod kontrolom Božjom.

"Ili ne znate", kaže apostol, "da su tjelesa vaša crkva Svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga i nijeste svoji? Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojim i u dušama svojim, što je Božije" (I Kor. 6, 19. 20).

Snaga

Mi treba da ljubimo Boga ne samo svim srcem i svom dušom, nego i svom snagom svojom. To obuhvata potpunu i razumnu upotrebu svih fizičkih snaga.

Hristos je i u ovozemaljskom i u duhovnom smislu bio pravi radnik. Sva njegova dela pokazivala su čvrstu rešenost da izvrši Očevu volju. Zbivanja na zemlji i na nebu povezana su mnogo prisnije i nalaze se pod neposrednim Hristovim nadzorom daleko više nego što to ljudi shvataju. Hristos je Mojsiju u svim pojedinostima dao uputstva za podizanje prve svetinje na zemlji. On je takođe dao najpodrobnija uputstva i za izgradnju Solomunovog hrama. On koji je za vreme svog ovozemaljskog života radio kao drvodelja u skromnom i prezrenom Nazaretu bio je nebeski Arhitekt koji je dao plan za svetu građevinu u kojoj je Njegovo ime trebalo da se slavi i uzdiže.

Hristos je bio taj koji je graditeljima "šatora od sastanka" dao mudrost i veštinu da stvore i umetnički oblikuju najlepšu rukotvorinu. On je rekao: "Gle, pozvah po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina. I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine. Da vješto izmišlja kako se što može načiniti od zlata i od srebra i od mjedi. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi. I evo udruženih s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, u svakomu vještom čovjeku u srce dadoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovijedio" (II Mojs. 31, 2 – 6).

Bog želi da Njegovi radnici u svakoj grani dela upiru svoje oči u Njega kao Darodavca svega što poseduju. Svaki pronalazački dar i svaki izum namenjen za dobro čovečanstva imaju svoj izvor u Onome koji "je divan u savjetu i preuzvišen u mudrosti." Spretan doticaj lekareve ruke, njegovo potpuno vladanje svojim nervima i mišićima, njegovo striktno poznavanje tako osetljive strukture ljudskog tela predstavlja mudrost božanske snage, koja se na taj način upotrebljava za spas bolesnika. Spretnost kojom drvodelja rukuje svojim alatom, snaga kojom kovač kuje gvožđe, dolazi od Boga. On je sve te darove pružio ljudima, i On s pravom očekuje da Mu se oni obraćaju za savet i mudrost. Bilo šta da radimo, i bez obzira na granu delatnosti kojom se bavimo, On želi da upravlja našim umom, da bismo svoj posao obavljali savršeno.

Religiju i poslove ne treba smatrati kao pojmove koji nemaju ništa zajedničkog; naprotiv, sve što mi radimo ili govorimo treba da bude protkano religijom Biblije. Sa ljudskom snagom uvek treba da bude povezana i božanska, kako u duhovnim tako i u ovozemaljskim delatnostima. To se mora ogledati u svemu što ljudi preduzimaju, u mehaničkim i poljoprivrednim radovima, kao i u trgovačkim i naučnim poduhvatima. Ta saradnja i povezanost mora biti prisutna u svim granama hrišćanske delatnosti.

Bog nam je objavio načela na osnovu kojih On jedino može da saraduje s nama. Slava Njegovog imena mora biti pokretačka misao svih onih koji žele da budu Njegovi saradnici. Svako naše delo treba da bude učinjeno iz ljubavi prema Bogu i u potpunom skladu sa Njegovom voljom.

Vršiti volju Božju kad radimo na podizanju jedne građevine bitno je i važno isto tako kao i kad učestvujemo u nekoj verskoj službi. I ako se radnici rukovode istinskim načelima onda će oni pri podizanju svake građevine rasti i razvijati se u znanju i vrlinama.

Ali Bog ni najveće darove ni najpohvalniju službu neće primiti ako sebe i svoje "ja" nismo stavili na oltar kao živu žrtvu. Koren mora biti svet, jer inače plod neće i ne može biti Bogu ugodan.

Gospod je Danila i Josifa učinio najoštromnijim upraviteljima i ekonomistima. On je mogao da radi preko njih samo zato što oni nisu živeli da zadovolje svoje sopstvene sklonosti, nego da ugone Bogu.

Danilov slučaj predstavlja posebnu pouku, i otkriva činjenicu da poslovan čovek ne mora biti lukav i prepreden. On može pri svakom koraku i u svakom svom postupku biti naučen od Boga. Iako se nalazio na dužnosti najodgovornijeg državnika u vavilonskom carstvu, Danilo je u isto vreme bio i

veran prorok Gospodnji, primajući svetlost božanskog nadahnuća. Slavoljubivi državnici ovog sveta prikazuju se u Reči Božjoj kao trava koja naglo raste i buja i kao cvet travni koji brzo vene. Ipak Gospod želi da u svojoj službi ima inteligentne ljude, ljude osposobljene za različite grane delatnosti. Potrebni su poslovni ljudi koji će velika načela istine utkati u svaki svoj poduhvat. Takvi ljudi svoje talente treba da usavršavaju temeljitim proučavanjem i najboljim obrazovanjem. Kad ljudi, bez obzira na granu delatnosti kojom se bave, koristi svaku priliku da postanu mudriji i korisniji, onda oni svoje talente stvarno koriste u podizanju carstva Božjeg na ovom svetu. Za Danila čitamo da u svim njegovim poslovima, i kad su bili podvrgnuti najpreciznijem ispitivanju, nije pronađena nikakva greška ni nedostatak. On je dakle bio pravi uzor onoga što svaki poslovni čovek može da bude. Zapis o njegovom životu pokazuje šta može postati svaki pojedinac koji snagu svoga uma, svoju fizičku snagu, svoje srce i život posveti službi Božjoj.

Novac

Bog je ljudima poverio i sredstva. Snagu i sve drugo što je potrebno da bi se stekla materijalna dobra daje samo On. On navodnjava i kvasi zemlju rosom nebeskom i osvežavajućim pljuskovima kiše. On daje sunčevu svetlost koja greje zemlju i sve u prirodi budi na novi život. On čini da sve to cveta, buja i donosi plod. I sasvim prirodno očekuje da Mu uzvratimo nešto od svega toga što nam je dao.

Novac i materijalna dobra koja posedujemo nisu nam dati da bismo slavili i uzdizali sebe, već da kao verni pristavi sve to upotrebimo na čast i slavu Bogu. Neki pogrešno misle da samo jedan deo njihovih sredstava pripada Bogu, i kad taj deo odvoje za verske i dobrotvorne svrhe, oni smatraju da preostalim mogu da raspoložu slobodno kao se njima sviđa. To je zabluda. Sve što posedujemo pripada Bogu i Njemu ćemo morati da položimo račun o upotrebi svega toga. Način na koji koristimo svaki svoj dinar pokazuje da li Boga zaista ljubimo iznad svega, a bližnjega kao samoga sebe.

Novac ima veliku vrednost, jer njime možemo učiniti velika dobra. U rukama Božje dece novac predstavlja hranu gladnima, piće žednima i odelo golima. On je zaštita i odbrana za potlačene i sredstvo za pružanje pomoći bolesnima. Međutim, sam po sebi novac nije vredniji od peska; izuzev ako ga koristimo u podmirivanju životnih potreba, u svemu onome što će poslužiti na blagoslov drugima i unapređenje Hristovog dela na zemlji.

Nagomilavanje bogatstva nije samo nekorisno, nego je i pravo prokletstvo. U ovom životu bogatstvo predstavlja samo zamku za dušu, odvrćući njenu ljubav i naklonost prema nebeskom blagu. U veliki dan Božjeg suda novac će, kao svedok neupotrebljenih talenata i propuštenih prilika, osuditi mnoge koji su ga posedovali. Apostol Jakov u svetim zapisima Reči Božje kaže: "Hodite vi sad, bogati, plaćite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. Bogatstvo vaše istruhnu, haljine vaše pojedoste moljci. Zlato vaše i srebro zarđa i rđa njihova biće svjedočanstvo na vas; izješeće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u pošljednje dane. Gle, više plata vašijeh poslanika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota" (Jakov 5, 1 – 4).

Hristos ne odobrava rasipničko i lakomisleno trošenje novca. Njegova pouka u pogledu štednje: "Sakupite komade što pretekoše da ništa ne propadne" (Jovan 6, 12), upućena je svim Njegovim sledbenicima. Svaki onaj ko shvati da i novac predstavlja Bogom povereni "talenat", upotrebljavaće ga najekonomičnije, osećajući se dužnim da štedi kako bi mogao davati.

Što više potrošimo na raskoš i sebično zadovoljenje nezasiatih prohteva, utoliko ćemo manje biti u stanju da nahranimo gladne i odenemo gole. Svaki dinar nepotrebno potrošen lišava nas dragocene mogućnosti da činimo dobro. Na taj način se Bogu zakida čast koja bi mu pravilnom upotrebom poverenih talenata bila ukazana.

Ljubaznost i plemenite pobude

Osećanja ljubaznosti, plemenitosti i dobrote, i brzo shvatanje duhovnih stvari, sve su to dragoceni talenti koji onima koji ih poseduju nameću ozbiljnu odgovornost. Sve to treba da se upotrebi u službi Bogu. Međutim, u tome mnogi greše. Zadovoljni što poseduju ovakve osobine, oni propuštaju da ih aktiviraju u svakodnevnoj službi za druge. Oni laskaju sebi da bi, ako im se pruži prilika i povoljne okolnosti, mogli učiniti veliko i dobro delo. Međutim, oni pasivno čekaju da im se takva prilika ukaže. Oni preziru skučenost bednog tvrdice koji gunđa čak i kad daje najmanju milostinju. Oni uviđaju da takav živi samo za sebe i da će morati polagati račun o talantima koje je zloupotrebio. S najvećim samozadovoljstvom oni ističu suprotnost između sebe i ovako skučenih tvrdica, smatrajući da se oni ponašaju mnogo bolje od svojih suseda čiji su postupci tako neplemeniti. Međutim, oni se samo zavaravaju. Posedovanje neiskorišćenih sposobnosti i dobrih osobina samo još više uvećava njihovu odgovornost. Oni koji su po prirodi emotivni, nežni i ljubazni dužni su pred Bogom da te svoje osobine ispoljavaju ne samo prema svojim prijateljima, nego prema svima kojima je na bilo koji način potrebna njihova pomoć. Društvena preimućstva predstavljaju "talante" koji se moraju upotrebiti na dobro svih onih koji dolaze u doticaj s nama. Ljubav koja se ukazuje samo nekolicini izabranih lica ustvari i nije ljubav, već sebičnost. Takva ljubav ne doprinosi ni na koji način ni dobru drugih ni slavi Božjeg imena. Oni koji na ovakav način zapostavljaju talante koje im je Gospodar poverio krivlji su u Božjim očima čak i od onih koje toliko preziru zbog tvrdičluka. Njima će se s pravom reći: "Znali ste volju Gospodara svojega, ali je niste tvorili".

Talanti se upotrebom umnožavaju

Povereni talenti i darovi umnožavaju se samo upotrebom. Uspeh nije rezultat šanse ili sudbine, već delo Božjeg providenja, nagrada za veru, razboritost, vrlinu i istrajnost u zalaganju. Gospod želi da mi svaki dar koji posedujemo pravilno upotrebimo; i ako tako činimo primi ćemo još veće darove. Sposobnosti koje nam nedostaju Bog nam neće dati na neki natprirodan način, nego će – dok pravilno upotrebljavamo ono što imamo – saradivati s nama, jačajući svaku našu sposobnost. Svaka iskrena i ozbiljna žrtva podnesena u službi Učitelju umnožava i jača naše snage. Kad se kao ljudska oruđa potčinimo uticaju Duha Svetoga, Božja milost će delovati u našem srcu navodeći nas da odbacimo stare naklonosti, da savladamo svoje urođene želje i stvorimo sasvim nove navike. Prihvatajući podsticaje Duha Svetoga i pokoravajući Mu se, naše srce će se rasprostraniti da bi primilo sve veću i veću snagu i bićemo u stanju da postizemo sve više. Neiskorišćene i uspravane energije biće probuđene, a umrtvljene umne sposobnosti dobiće novi život.

Ponizan i smeran radnik koji se odazove pozivu Božjem može biti siguran da će primiti božansku pomoć. Prihvatajući se tako velike i svete odgovornosti on se uzdiže i oplemenjuje. To može najuspešnije da aktivira njegove umne i duhovne snage, jača i čisti duh i srce. Pravo je čudo koliko čovek verom u božansku snagu može postati jak, koliko tako slab čovek može postati odlučan u svojim naporima i bogat dalekosežnim i velikim rezultatima! Ko počinje sa skromnim znanjem i na jednostavan način prenosi drugima ono što zna, dok vredno traga za novim saznanjima otkriće pravu riznicu nebeskog blaga namenjenog upravo takvima koji traže. I što više bude nastojao da primljenu svetlost prenese na druge, utoliko će više i sam primati. Što se više bude trudio da drugima objasni Reč Božju, utoliko će ona i njemu samom postojati sve jasnija. Stečeno znanje primenom u praksi stalno proširujemo, a svoje snage vežbom još više jačamo.

Svaki napor učinjen za Hrista pretvara se u blagoslov, ne samo za druge nego i za nas same. Ako svoja sredstva upotrebimo na slavu Njegovog imena, On će nam uzvratiti još više. Dok nastojimo da druge privedemo Hristu, osećajući u molitvi teret odgovornosti za njihove duše, i naše srce će brže kucati pod životvornim uticajem milosti Božje; božanska revnost će još više rasplamsati naša osećanja; naš hrišćanski život biće stvarniji, ozbiljniji i sav prožet molitvama.

Vrednost jednog čoveka u nebu se ceni po tome koliko je on u svom srcu spreman i voljan da upozna Boga. Ta spoznaja je izvor svake snage. Bog je čoveka sazdao tako da svaka njegova sposobnost bude dar božanskog uma; i On uvek nastoji da ljudski um dovede u sklad sa božanskim. On nam pruža preimućstvo da sarađujemo s Hristom u otkrivanju Njegove milosti ovome svetu, da bismo na taj način i sami bolje poznali ono što je nebesko. Gledajući u Hrista, mi stičemo sve jasniju predstavu o Bogu, i samim tim mi se menjamo. Dobrota i ljubav prema bližnjima postaje deo naše prirode. Mi razvijamo karakter koji je sličan Njegovom božanskom karakteru. Postajući tako sve sličniji Hristu, sve više se osposobljavamo da spoznamo Boga. I tako sve više i više stupamo u zajednicu sa nebeskim svetom, a naša sposobnost da primimo znanje i mudrost koja nikad neće proći stalno se povećava.

Jedan talenat

Čovek koji je primio samo jedan talant "otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega."

Tako je onaj koji je primio najmanje dopustio da njegov talenat ostane neiskorišćen. Ovo je opomena svima onima koji smatraju da su zbog toga što nemaju neke naročite prirodne darove oslobođeni obaveze da učestvuju u Hristovom delu. Kada bi mogli da učine nešto veliko, oni bi se toga rado prihvatili; ali pošto im se pruža prilika da služe samo u malome, oni to uzimaju kao opravdanje da ne čine ništa. To je velika zabluda. Delenjem darova Gospod proverava naš karakter. Čovek koji je propustio da upotrebi svoj talenat pokazao se kao neverni sluga. Da je dobio i pet talenata on bi ih sahranio isto tako kao što je sahranio onaj jedan. Zloupotrebom jednog talenta pokazao je da prezire nebeske darove.

"Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran" (Luka 16, 10). Važnost takozvanih "malih stvari" u životu se potcenjuje samo zato što se to smatra neznatnim. Ali upravo te sitnice umnogome dopunjavaju stvarnu disciplinu životnu. U hrišćanskom životu zaista nema ništa nevažno i beznačajno. U izgrađivanju karaktera nailazimo na mnoge opasnosti baš zato što potcenjujemo važnost malih stvari.

"Ko je nevjeran u malome i u mnogom je nevjeran." Izneveravanjem čak i u najmanjim dužnostima, čovek zakida Tvorcu službu koju Mu duguje; a to se sveti i njemu samome. Kao takav, on propušta da stekne milost, snagu i čvrstinu karaktera, kao što se postiže samo bezuslovnim potčinjavanjem Bogu. Udaljen na taj način od Hrista, on se izlaže napastima sotone i u svom radu za Učitelja pravi ozbiljne greške. Pošto se u malome ne rukovodi pravim načelima, on će propustiti da se pokori Bogu i u onome što kao veliko smatra svojim naročitim zadatkom. Pogreške koje on sebi dopušta u sitnim pojedinostima života postaće njegova navika i u važnijim poduhvatima. On se prirodno rukovodi načelima na koja je navikao, jer ponavljani postupci stvaraju navike, navike formiraju karakter, a karakter određuje našu sudbinu za ovaj život i za večnost.

Samo vernošću u sitnim pojedinostima duša se priprema za odanu službu i u većim odgovornostima. Bog je Danila i njegove drugove doveo u vezu sa najvećim ljudima vavilonskog carstva, da bi ovi neznabošci mogli upoznati načela istinske religije. U samom središću te idolopokloničke nacije, Danilo je imao da predstavlja karakter pravog i živog Boga. Kako se on osposobio za položaj tako velikog poverenja i časti? Vernost u malome dala je opšti izgled celom njegovom životu. On je poštovao Boga u najsitnijim dužnostima i Bog je sarađivao s njime. "I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne" (Dan. 1, 17).

Kao što je Danila u svoje vreme pozvao da za Njega svedoči u Vavilonu, tako Gospod danas i nas poziva da u ovome svetu budemo Njegovi svedoci. On želi da mi i u najsitnijim, isto kao u najvećim životnim poduhvatima otkrivamo ljudima načela Njegovog carstva.

Svojim životom na zemlji Hristos nam je pružio pouku o brižljivom poklanjanju pažnje najsitnijim stvarima. Veliko delo iskupljenja stalno mu je ležalo na duši. Dok je poučavao i isceljivao ljude sve snage Njegovog i uma i tela bile su do krajnosti napregnute; pa ipak mu sve to nije smetalo da pokloni pažnju i najsitnijim pojedinostima u životu i prirodi. Njegove najupečatljivije pouke bile su upravo one u kojima je najjednostavnijim pojavama iz prirode i života ilustrovao velike istine o carstvu Božje. On nije previdio potrebe ni najnižih među svojim slugama. Njegovo uho čulo je svaki vapaj i svaku molbu onih koji su tražili pomoć. U masi sveta koja se tiskala oko Njega, On je osetio doticaj jedne bolešću izmučene žene, i taj jedva primećen dodir vere izazvao je Njegov odgovor. Kada je iz mrtvih podigao Jairovu kćer podsetio je njene roditelje da joj pruže nešto da jede. I kada je, zahvaljujući sopstvenoj snazi, i sam ustao iz groba nije smatrao da Mu je ispod dostojanstva da platno kojim je pri pogrebu bio obavijen savije i da ga brižljivo stavi na njegovo mesto.

Saradnja s Hristom u spasavanju duša predstavlja delo na koje smo kao hrišćani svi pozvani. Na to delo mi smo se obavezali i svečanim zavetom učinjenim kod krštenja. Zanimarivanje ovog dela pokazuje neverstvo prema Hristu. Međutim, da bismo ovo delo vršili kako treba, moramo se ugledati na Njegov primer, obraćajući pažnju i na male stvari. Upravo tu leži tajna uspeha u svakoj grani hrišćanskog dela i uticaja.

Gospod želi da se Njegovi sledbenici na lestvici uspeha uspnu do najviše stepenice, da bi Ga slavili primenom sposobnosti koje im On tako rado daje. Zahvaljujući Božjoj milosti sve što je trebalo učiniti, da bi pripadnici ovog sveta uvideli da su planovi i načela kojima se mi kao Božji narod rukovodimo bolji od onih koje oni slede, učinjeno je. I mi kao narod koji veruje u Boga i Njegovu moć koja deluje na ljudsko srce, treba da pokažemo svoja preimućstva u razumu, razboritosti i svakom znanju.

Međutim, to ne znači da oni koji ne poseduju neke izuzetne prirodne darove treba da se obeshrabre. Naprotiv, oni treba da se koriste onim što imaju, vodeći pri tome računa o slabim stranama svog karaktera i trudeći se da ga božanskom milošću ojačaju. U sve što radimo u svom životu mi treba da unosimo vernost i odanost, razvijajući osobine koje će nas osposobiti za izvršenje poverenog zadatka.

Navike nemarnosti i nehata moraju se pobediti i u tome moramo biti najodlučniji. Mnogi misle da je zaboravnost dovoljan izgovor i za najveće greške. Ali zar oni nisu obdareni umnim sposobnostima isto tako kao i ostali? Vežbom i određenom disciplinom oni svoj um treba da naviknu na pamćenje. Greh je zaboraviti i greh je biti nemaran. Ako vam nemarnost pređe u naviku, vi možete zanemariti i spasenje sopstvene duše, i tek na kraju uvideti da niste spremni za carstvo Božje.

Velike istine moraju se ogledati u malome. Praktična religija treba da se ispoljava u najmanjim dužnostima svakodnevnog života. Najviša sprema za svakog čoveka predstavlja bezuslovna poslušnost Reči Božjoj.

Mnogi smatraju da im je, zbog toga što nisu direktno vezani za neku versku službu, život potpuno beskoristan i da ne čine ništa za unapređenje carstva Božjega. Međutim, to je zabluda. Samim tim što čine nešto što bi morao učiniti neko drugi, oni sudeluju u velikom Božjem domaćinstvu i ne treba da prebacuju sebi da su nekorisni. Ni najmanje dužnosti se ne smeju ignorisati, svaki posao koji se pošteno obavlja predstavlja blagoslov, i odanošću u poverenom zadatku osposobljavamo se za veće poverenje.

Sve što učinimo za Gospoda, ma koliko ga je skromno, On prihvata kao najuzvišeniju službu ako smo se potpuno predali Njemu. Nijedan dar se ne može smatrati malenim ako se prinosi iskreno, iz sveg srca i iz sve duše.

Ma gde da se nalazimo, Hristos traži od nas da se prihvatimo dužnosti koja nam se nameće. Ako je to u porodici, prihvatimo se spremno i usrdno da svoj dom učinimo prijatnim boravištem. Ako si majka, vaspitavaj svoju decu za Hrista. I time radiš za Boga isto tako kao i propovednik za propovedaonicom. Ako imaš dužnost u kuhinji, trudi se da budeš dobra kuvarica. Nastoj da jela koja spravljaš budu zdrava, hranjiva i ukusna. I kao što u pripremanju jela koristiš najbolje sastojke, tako nastoj da i svom um hraniš najboljim mislima. Ako obrađuješ zemlju ili se pak baviš nekim zanatom,

trudi se uvek da u potpunosti izvršiš svoju dužnost. Posveti se dušom i telom poslu koji obavljaš. U svemu što činiš prikaži Hrista. Radi kao što bi On radio da je na tvom mestu.

Ma koliko da je mali i neznatan tvoj talenat, Bog i za njega ima određeno mesto. I samo jednim alentom, ako se on upotrebi mudro, možemo postići ono zbog čega nam je talenat i poveren. Vernošću u malim dužnostima mi radimo na planu dodavanja, a Bog će raditi za nas na planu umnožavanja. Ti mali darovi postaju često najdragoceniji uticaji u Njegovom delu.

Neka se živa vera poput zlatne žice provlači kroz sve što činimo čak i u najsitnijim dužnostima; onda će i svakodnevni rad doprinosti našem hrišćanskom rasteњу i napredovanju. Mi ćemo uvek gledati u Isusa. Ljubav prema Njemu davaće nam životvornu snagu u svemu čega se prihvatimo. Pravilnom upotrebom svojim talenata bićemo kao zlatnim lancem povezani sa višim svetom. To je pravo posvećenje; jer se posvećenje sastoji u radosnom vršenju svakodnevnih dužnosti, i savršenom pokoravanju Božjoj volji.

Međutim, mnogi hrišćani očekuju da im se poveri neki veći zadatak. I pošto ne uspevaju da dobiju položaj koji bi zadovoljio njihovo častoljublje, oni propuštaju da verno vrše obične životne dužnosti. Te dužnosti njima izgledaju nezanimljive; i tako dan za danom propuštaju priliku da pokažu svoju vernost prema Bogu. Dok oni tako čekaju na neki veći zadatak, život prolazi, a njihov cilj ostaje neostvaren i životno delo neizvršeno.

Vraćanje talenata

"A po dugom vremenu dođe gospodar tih sluga i stade se računati s njima." Kad Gospod bude tražio od svojih slugu da polože račun, strogo će se proveravati vraćanje svakog talenta. Dela će otkriti pravi karakter svakog pojedinca.

Oni koji su primili pet ili dva talenta vratiće Gospodaru darove koji su im bili povereni zajedno sa stečenim dobitkom ne ističući pri tome nikakve svoje zasluge. Njihovo je bilo samo ono što su dobili, i s tim su ostvarili dobit. Međutim, bez talenata koji su im kao depozit bili povereni oni ne bi mogli ostvariti nikakav dobitak. Oni uviđaju da su izvršili samo svoju dužnost. Kapital koji im je bio poveren, Gospodnji je; stoga i sve ono što su s tim kapitalom stekli, pripada Njemu. Da ih Spasitelj nije učinio učesnicima u svojoj ljubavi i milosti, oni bi bili izgubljeni zauvek.

Međutim, kad Gospod primi talente, On svoje sluge hvali i nagrađuje tako kao da zasluga za sve to pripada njima. Njegovo lice je ozareno radošću i zadovoljstvom. On je presrećan što je mogao da izlije svoj blagoslov na njih. Za svaku učinjenu uslugu, za svaku podnesenu žrtvu, On svoje sluge nagrađuje, ne zato što im to duguje, nego što Mu je srce prepuno ljubavi i dobrote.

"Dobro, slugo dobri i vjerni! - kaže On svakom pojedinačno – u malom bio si mi vjeran nad mnogim ću te postaviti. Uđi u radost gospodara svojega!"

Vernost i odanost Bogu i ljubav pokazana u službi, to je ono čime mi stičemo božansko priznanje i odobravanje. Svaki podstrek Svetog Duha koji ljude pokreće na dobro i privodi bliže Bogu, zabeležen je u nebeskim knjigama, i na dan Božjeg suda, sluge preko kojih je On delovao biće pohvaljeni.

Oni će zaista ući u radost Gospodara svojega i učestvovati u njoj kad u Njegovom carstvu ugledaju one koji su spaseni zahvaljujući njihovom posredovanju i zalaganju. Oni će imati preimućstvo da i tamo učestvuju u Njegovom delu, jer su se za to udostojili svojim učestvovanjem u tom delu na ovoj zemlji. Ono što ćemo biti u novom životu nije ništa drugo do odraz onog što ovde ispoljavamo u svom karakteru i svetoj službi. Govoreći o sebi, Hristos je rekao: "Sin čovječiji nije došao da mu služe, nego da služi" (Mat. 20, 28). To je bilo Njegovo delo na zemlji, a to je Njegovo delo i na nebu. I naša nagrada za saradnju s Hristom na ovom svetu sastajace se u još većoj snazi i još uzvišenijem preimućstvu da sarađujemo s Njim i u svetu budućnosti.

"A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče: Gospodaru! Znao sam da si tvrd čovjek: žnješ gdje nisi sijao, i kupiš gdje nisi vijao; pa se pobjah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje."

Na taj način ljudi pokušavaju da opravdaju svoju nemarnost i zapostavljanje darova koje im je Bog poverio. Oni u Bogu gledaju strogog i tiranskog gospodara koji budno motri da bi ulovio neku njihovu grešku, da bi ih zatim kažnjavao. Optužuju Ga da traži ono što nikad nije dao, i da žanje i tamo gde nije sejao.

Ima mnogo i takvih koji Ga u svom srcu optužuju kao "tvrdog" gospodara zbog toga što polaže pravo na njihovu imovinu i njihovu službu. Međutim, mi Bogu zaista ne možemo dati ništa što već i onako nije Njegovo. "Jer je od Tebe sve", rekao je car David, - i iz Tvojih ruku primivši dasmo Ti" (I Dnev. 29, 14). Sve što postoji pripada Bogu, i to ne samo po stvaranju, nego i po iskupljenju. Svi blagoslovi koje primamo u ovom životu i sve što ćemo naslediti u životu budućnosti nosi pečat krsta sa Golgote. I zato je potpuno neosnovana i lažna optužba da je Bog "tvrd" Gospodar koji žanje tamo gde nije sejao.

Gospodar u paroli ne poriče optužbu rđavog sluge, već mu polazeći s njegovog terena pokazuje da za njegov postupak nema nikakvog opravdanja. Bilo je toliko puteva i načina da se i taj talent pravilno upotrebi i vlasniku donese odgovarajuću dobit. "Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima, i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom."

Naš nebeski Otac ne traži ni više ni manje nego što smo, prema darovima koje smo od Njega primili, zaista u stanju dati. On na svoje sluge nikad ne stavlja teret koji oni nisu u stanju da ponesu, "jer zna građu našu, opominje se da smo prah" (Ps. 103, 14). Sve što On od nas traži mi, zahvaljujući Njegovoj milosti, zaista možemo i dati.

"Kome god je mnogo dano mnogo će se iskati od njega" (Luka 12, 48). Mi ćemo pojedinačno morati da odgovaramo ako smo i za jednu titlu učinili manje nego što smo bili u stanju da učinimo. Gospod s najvećom tačnošću odmerava svaku mogućnost koja nam se pruža da nešto učinimo za Njega. Na sudu će se razmatrati ne samo pravilno iskorišćene sposobnosti i prilike, nego i sve ono što smo propustili. Bog će nas smatrati odgovornim za sve što smo pravilnom upotrebom primljenih talenata mogli učiniti ili postati. Sudiće nam se prema onome što smo mogli učiniti, ali nismo učinili zato što svoje snage nismo upotrebili na slavu Božju. Pa čak ako i ne izgubimo dušu, tek u večnosti ćemo realno shvatiti posledice toga što nismo iskoristili primljene talente. Propustiti pružene prilike i mogućnosti da se stekne znanje i uvećaju sposobnosti znači večni gubitak.

Međutim, kad se potpuno predamo Bogu, pridržavajući se u svom radu Njegovih uputstava, onda svu odgovornost za ishod On preuzima na sebe. On ne želi da mi o uspesima naših iskreno uloženi napora samo nagađamo. Nikada ne smemo misliti na neuspeh. Mi smo saradnici Onoga koji ne zna ni za kakav neuspeh.

Nikad ne treba da govorimo o svojoj slabosti i nesposobnosti. Time bismo ispoljavali samo nepoverenje prema Bogu i poricali obećanja Njegove Reči. Kada gundamo i žalimo se na svoje životno breme, ili pak odbijamo Bogom poverene odgovornosti, mi praktično govorimo da je On "tvrd" gospodar i da traži od nas i ono za šta nam nije dao snage.

Često smo skloni da duh lenjog sluge nazovemo poniznošću. Međutim, prava poniznost izgleda sasvim drugačije. Biti ponizan ne znači ostati patuljaku intelektualnom pogledu, nemati nikakvih stremljenja, ili pak biti kukavica u životu, izbegavajući odgovornosti i obaveze iz straha da ih nećemo uspešno izvršiti. Prava poniznost navodi čoveka da u svemu ostvaruje božansku nameru, oslanjajući se na Njegovu snagu.

Bog ponekad, - pošto može da radi preko koga hoće – izabere najskromnije oruđe za izvršenje najvećeg dela; jer se Njegova snaga otkriva baš u ljudskoj slabosti. Mi imamo svoja merila prema kojima jednu stvar proglašavamo velikom a drugu malom; ali Bog ne ocenjuje prema našim pravilima. Nemojmo nagađati da ono što se nama čini malim mora biti malo i za Boga. Bog nije nama prepustio da sudimo o našim talentima ili da bismo svoj životni zadatak. Mi treba da uzmemo breme koje nam je Bog namenio (Mat. 11, 29, 30) noseći ga rado upravo zato što to On od nas traži, i u Njemu ćemo uvek naći spokojstvo i mir svojoj duši. Ma kakav bio naš životni poziv, ako radosno i od srca obavljamo svoje dužnosti mi time slavimo Boga. Njemu je naročito drago kad se mi sa zahvalnošću prihvatamo svojih dužnosti, radujući se što smo se udostojili da budemo Njegovi saradnici.

Oduzimanje talenta

Osuda izrečena lenjom sluzi bila je: "Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanata." To što je oduzeti talenat pripao onom sluzi koji je verno i marljivo radio ukazuje ne samo na onu nagradu koja će vernima na kraju biti dana, već i na postepeni proces vraćanja još u ovom životu. U duhovnom isto tako kao i u materijalnom svetu svaka snaga koja ostane neiskorišćena slabi i propada. Aktivnost je zakon života, lenjost je smrt. "U svakome se – kaže Reč Božja, - "pojavljuje Duh na korist" (I Kor. 12, 7). Darovi upotrebljeni na blagoslov i korist drugih umnožavaju se, dok se sebičnim zatvaranjem u služenje samo sebi stalno smanjuju i na kraju bivaju oduzeti. Onaj ko odbija da ono što je primio prenosi i na druge na kraju će uvideti da nema ni šta da daje. On je svojevolejno pristao na proces koji postepeno ali sigurno slabi i konačno uništava snage i sposobnosti njegove duše.

Neka niko ne misli da će na kraju ući u radost Gospodara svojega ako je ovde vodio sebičan život i služio samo sopstvenim interesima. Takvi ne mogu učestvovati u radosti i sreći nesebične ljubavi. Oni nisu dostojni nebeskih dvorova, niti bi uopšte bili u stanju da cene čistu atmosferu ljubavi koja prožima čitavo nebo. Glasovi anđela i muzika njihovih harfi za takve ne bi predstavljali nikakvo zadovoljstvo. Za njih bi nauka neba ostala večita zagonetka.

Na veliki dan Božjeg suda oni koji nisu ništa učinili za Hrista, koji su uvek plovili nizvodno, ne prihvatajući se nikakve odgovornosti, misleći i ugađajući samo sebi biće izjednačeni sa onima koji su činili bezakonje, i primiće istu osudu.

Mnogi koji ispovedaju hrišćanstvo zanemaruju Božje zahteve, i misle da time ne čine nikakvo zlo. Oni znaju da bogohulnici, ubice, preljubočinci i idolopoklonici zaslužuju kaznu; ali što se tiče njih samih, oni uživaju u službi Božjoj. Oni rado slušaju kad se propoveda Jevanđelje i zato se osećaju hrišćanima. Iako su ceo svoj život proveli vodeći brigu samo o sebi, ipak će na kraju biti veoma iznenađeni kao i neverni sluga u parabolama kad je čuo presudu: "Uzmite od njega talant". Slično Jevrejima, oni zloupotrebljavaju pružena preimućstva uživajući sebično u njima, umesto da ih upotrebe na sreću i dobro drugih.

Mnogi svoju neaktivnost u hrišćanskom životu opravdavaju svojom navodnom nesposobnošću. Pa zar ih je Bog zaista učinio toliko nesposobnim? Ne, sigurno ne. Ta nesposobnost je ishod njihove neaktivnosti i njihovog trajnog i hotimičnog izbora. U svom karakteru, oni već sada osećaju posledice osude: "Uzmite od njega talanata." Uticaj Svetoga Duha, koji predstavlja jedinu svetlost, biće u njima stalnom zloupotrebom primljenih talanata neizbežno ugašen. Osuda: "A nevaljalog slugu bacite u tamu najkrajnju," samo stavlja nebeski pečat na izbor koji su oni sami učinili zauvek.

STVARANJE PRIJATELJSTVA BOGATSTVOM NEZASLUŽENIM

Ovo se poglavlje zasniva na Jevanđelju po Luki 16, 1 – 9.

Hristos je došao na ovaj svet u vreme kada su ljudi bili veoma koristoljubivi. Ljudi su večno podredili prolaznim ovozemaljskim vrednostima, a svoja stremljenja umesto na budućnost usmerili samo na sadašnjost. Oni su opsenu uzimali za stvarnost, a stvarnost smatrali opsenom. Nisu bili u stanju da verom sagledaju nevidljivi svet. Sotona im je vrednosti ovozemaljskog života prikazao toliko privlačnim da je to obuzelo sve njihove misli i nasadali su njegovim kušanjima.

Hristos je došao da primeni ovakvo shvatanje života. On je nastojao da razbije ovu čarobnu moć koja je prosto omađijala i zavela ljude. U svojim poukama trudio se da pravilno reguliše zahteve i neba i zemlje i da misli ljudi sa sadašnjeg i prolaznog usmeri na večno i neprolazno blago. Pozivao ih je da se umesto stalne trke za privremenim zemaljskim interesima, pripremaju za večnost.

"Bijaše jedan bogat čovjek," – kazao je Hristos – "koji imao je pristava, i toga potkazaše kod njega da mu prosipa imanje." Pomenuti bogataš je svu svoju imovinu poverio rukovođenju ovog svog sluga; međutim, sluga se pokazao nepošten. Kada se gospodar osvedočio da ga sluga sistematski zakida, odlučio je da ga otpusti; ali je prethodno zatražio da mu ovaj položi račun o svim svojim poslovanjima u upravljanju njegovom kućom. "Šta ovo ja čujem za tebe?" zapitao je on, i dodao: "Daj račun kako si kućio kuću! jer ne možeš više upravljati kućom!"

Shvativši da je otpušten iz službe, ovaj pristav je pred sobom video tri puta i tri mogućnosti izbora. Morao je: ili da radi, ili da prosi, ili pak da umre od gladi. Razmislivši, on "reče u sebi: Šta ću činiti: Gospodar moj uzima od mene upravljanje kuće, kopati ne mogu, prositi stidim se. Znam šta ću činiti da bi me primili u kuće svoje kad mi se oduzme upravljanje kućom. I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reče prvome: koliko si dužan gospodaru momemu? A on reče: "sto oka ulja. I reče mu: Uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. A potom reče drugome: a ti koliko si dužan? A on reče: sto oka pšenice. I reče mu: Uzmi pismo svoje i napiši osamdeset."

Tako je neverni sluga uvukao i druge u svoje nepoštenje. On je na prevaru izvukao novac svoga gospodara u njihovu korist, a oni sa svoje strane, prihvativši tako ponuđeno preimućstvo, prirodno su se osećali dužnim i obaveznim da i njega prime kao prijatelja.

I pohvali gospodar nevernoga pristava što mudro učini. Čovek svetovnog duha pohvalio je oštroumnost čoveka koji mu je na prevaru izvukao novac. Ali pohvala bogatog čoveka nije bila i preporuka i pohvala Božja.

Hristos nije pohvalio nepravednog pristava, već je ovaj dobro poznati slučaj samo iskoristio da bi ilustrovao pouku koju je želeo da istakne. "Načinite sebi prijatelje nezaslužnim bogatstvom", naglasio je Hristos, "da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće."

Fariseji su kritikovali i osuđivali Spasitelja što se mešao sa carinicima i grešnicima, ali to nije umanjilo Njegovoi interesovanje i zalaganje za te prezrene i odbačene ljude. On je video da ih i sam njihov posao navodi u iskušenje i prosto mami na greh. Prvi pogrešan korak učini se lako, a zatim se naglo tone u sve dublje nepoštenje i u sve teže prestupe. Hristos je na sve moguće načine nastojao da ih pridobije za uzvišenije ciljeve i plemenitija načela. Ovaj cilj je imao pred očima i kad je ispričao slučaj sa nepoštenim pristavom. Slučaj istaknut u ovoj paraboli zaista se odigrao među carinicima, i u Hristovom opisivanju pomenutom događaja oni su prepoznali sopstvene postupke. Njihova pažnja bila je probuđenja, a i iz slike sopstvenih nečasnih postupaka mogli su sada da izvuku pouku duhovnog karaktera.

Parabola je, ipak, bila upućena direktno Hristovim učenicima. Kvasac istine je dat prvo njima da bi ga oni preneli i drugima. Mnoge od Hristovih pouka sami učenici u početku nisu shvatili i često je izgledalo da su ih potpuno zaboravili. Ali pod uticajem Duha Svetoga ove istine su im kasnije postale znatno jasnije, i oni su ih veoma snažno i upečatljivo iznosili pred novoobraćene koji su naknadno pristupali Zajednici.

Spasitelj je govorio isto tako i farisejima. On nikada nije gubio nadu da bi i oni mogli da prime silu Njegove Reči. Mnogi od njih su već bili duboko osvedočeni, i kad su im apostoli po silasku Duha Svetoga ponovili ove istine, oni su dobrim delom postali odani Hristovi učenici.

Fariseji su nastojali da Hrista ozloglase optužujući Ga da se meša sa carinicima i grešnicima. Sada je On ovaj prekor usmerio na same njih kao tužitelje. Slučaj pomenut u paraboli za koji se znalo da se odigrao među carinicima. On je predočio i farisejima prikazujući im i način njihovog pogrešnog postupanja i jedini put kojim su to mogli da isprave.

Nevernom pristavu su dobra njegovog gospodara bila poverena da bi ih koristio u dobrotvorne svrhe; ali on ih je sebično iskoristio samo za sebe. Tako je bilo i sa izrailjskim plemenima. Bog ih je izabrao kao potomstvo Avramovo. Krepkom rukom i mišicom podignutom izbavio je iz ropsta u Misiru. Učinio ih je čuvarima Njegove svete istine namenjene da budu blagoslov celom svetu. Poverio im je živa proročanstva da bi primljenu svetlost mogli da prenesu i na druge. Ali su oni kao Njegovi pristavi sve to upotrebili sebično samo da bi uzdigli sebe i uvećali svoja materijalna dobra.

Fariseji su, ispunjeni osećanjem sopstvene pravednosti i kompleksom više vrednosti zloupotrebili dobra koja im je Bog poverio da bi ih upotrebili na slavu Njegovog imena.

Sluga pomenut u ovoj paraboli nije učinio nikakve pripreme za budućnost. Dobra koja su mu bila poverena da bi se upotrebila za dobro i blagoslov drugih, on je iskoristio samo za sebe. Ali on je mislio samo na sadašnjost. I kad je video da će mu dato poverenje biti oduzeto, nije više imao ništa što bi mogao nazvati svojim. Međutim, dobra njegovog gospodara još uvek su mu bila u rukama, i on je odlučio da to iskoristi kako bi obezbedio svoju budućnost. Da bi to postigao, morao je raditi po novom planu. Umesto da sabira za sebe, morao je davati drugima. Na taj način je mogao steći prijatelje koji će, kad bude otpušten, moći da ga prime. Tako je bilo i sa farisejima. Poverenje koje im je, u smislu duhovnim pristava, bilo dato uskoro je trebalo da im se oduzme; i sad su bili pozvani da se pobrinu za svoju budućnost. Samo nastojanjem da čine dobro drugima mogli su da usreće i sebe. Samo deleći s drugima ono što im je Bog dao u ovom životu mogli su se pripremiti i obezbediti za večnost.

Pošto je ispričao parabolu, Hristos je dodao: "Jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju." A to znači da snalažljivi ljudi u svetu mnogo više mudrnosti revnosti ispoljavaju u radu za sebe nego takozvana deca Božja u svojoj službi za Njega. Tako je to bilo i u danima Hristovim, a tako je i danas. Pogledajmo život mnogih koji tvrde da su hrišćani. Gospod ih je obdario sposobnostima, snagom i uticajem; poverio im je takođe i materijalna dobra da bi mogli biti Njegovi saradnici u velikom planu iskupljenja. Sve te Njegove darove trebalo bi upotrebiti na blagoslov čovečanstva, za pomoć napaćenih i siromašnih. Gladne treba nahraniti, gole obući, udovice i sirote zbrinuti a tužnim i potištenim pružiti potrebnu pomoć i uslugu. Božja namera nikad nije bila da u svetu vlada tolika beda i nemaština. Njegova volja nikad nije bila da jedni žive u izobilju i raskoši, dok deca drugih vape za hlebom. Sva sredstva koja prevazilaze stvarne životne potrebe, poverena su ljudima da bi ih u vidu dobročinstva posvetili na blagoslov potrebnima. "Prodajte što imate", kaže Hristos, "i dajte milostinju" (Luka 12, 33). "Bogatima na ovom svijetu zapovijedaj:... Neka dobro čine, neka se bogate u dobrim djelima, neka budu podašni zajedničari" (I Tim. 6, 18). "Nego kad činiš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome i slijepe" (Luka 14, 13). "Da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlačene i da izlomite svaki jaram... Da prelamaš hljeb svoj gladnome, a siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela" (Is. 58, 6. 7. 10). "Idite po svemu svijetu i propovijedajte jevanđelje svakom stvorenju" (Marko 16, 15). Ovo su izričite Gospodnje zapovesti, a da li ih ispunjavaju mnogi od onih koji se tako razmetljivo nazivaju hrišćanima?

Avaj, koliko li je samo onih koji tako sebično prisvajaju Božje darove! Koliko ih je koji dodaju "kuću na kuću i zemlju na zemlju" i iz dana u dan uvećavaju svoje posede! Koliko je onih koji svoja sredstva nemilosrdno troše na uživanja i zadovoljavanje apetita, za raskošno uređene kuće, za skupi nameštaj i odevanje! Dok su s druge strane, njihovi bližnji prepušteni bedi, bolesti i smrti i upućeni jedino na zločin. Mnogi i mnogi propadaju a ne upućuje im se nijedan saosećajan pogled, nijedna reč ni delo samilosti i ljubavi.

Ljudi će teško odgovarati što zakidaju Boga. Sebičnom upotrebom sredstava zakida se čast i slava Gospodu koja bi Mu spontano bila ukazana ublažavanjem ljudskih patnji i radom na spasavanju duša. Ovakva zloupotreba preimućstava predstavlja pravu proneveru i utaju Bogom poverenih dobara. Zato Gospod takvima poručuje preko svog proroka: "I doći ću k vama na sud, i biću brz svjedok protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama." "Eda li će čovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate, i govorite u čemu te zakidamo? u desetku i u prinosu. Prokleti ste jer me zakidate, vi, sav narod" (Mal. 3, 5. 8. 9). "Hodite vi sad, bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci; zlato vaše i srebro zarđa i rđa njihova biće svjedočanstvo na vas

...Stekoste bogatstvo u posljednje dane." "Veselite se na zemlji, i nasladiste se..." "Gle, više plata vaših poslenika koji su radili njive vaše a vi ste im otkinuli, i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota" (Jakov 5, 1 – 3; 5, 4).

Od svakog pojedinog tražiće se da vrati darove koji su mu bili povereni. Sva bogatstva koja su ljudi nagomilali na ovom svetu neće im biti ni od kakve koristi na dan poslednjeg suda. Tada ljudi neće više imati ništa što bi mogli zvati svojim.

Oni koji nagomilavanje ovozemaljskog blaga smatraju glavnim ciljem u životu, pokazuju manje mudrosti i manje brige za svoje večno dobro nego što je nepravedni pristav u paraboli mislio na svoj ovozemaljski opstanak. Ovi takozvani sinovi svetlosti manje su mudri od sinoga ovoga sveta u svom pokoljenju. To su oni o kojima prorok u svom prikazu velikog sudnjeg dana kaže: "Tada će baciti čovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje načini sebi da im se klanja, kriticama i slijepijem mišima. Ulaziće u rasjeline kamene i u pećine kamene od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju" (Is. 2, 20. 21).

"Načinite sebi prijatelje nezaslužnim bogatstvom", rekao je Hristos, "da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće." Sam Bog i Hristos i anđeli učestvuju u pružanju pomoći nevoljnim, grešnim i napaćenim. Predajte se Bogu u tom cilju, upotrebite darove koje vam je On dao upravo toga radi, stupite u zajedništvo sa nebeskim bićima i vaše će srce kucati u skladu sa njihovim. Postaćete im slični po karakteru. Za vas ti stanovnici večnog prebivališta neće biti strani i nepoznati. Kad sve ovo što je na zemlji jednom prođe, stražari na vratima neba poželeće vam dobrodošlicu.

Sredstva upotrebljena na blagoslov drugih biće bogato uzvraćena. Bogatstvo pravilno iskorišćeno doneće mnoga dobra. Mnoge duše biće pridobijene za Hrista. Oni koji se u svom životu pridržavaju plana Hristovog, srešće u dvorovima Božjim one za koje su na zemlji zalagali i žrtvovali. Iskupljeni će se zahvalna srca sećati onih koji su bili oruđe njihovog spasenja. Dragoceno će i divno biti nebo za one koji su ovde bili verni u delu spasavanja duša.

Pouka sadržana u ovoj paraboli važna je i bitna za svakog pojedinog. Svako će biti odgovoran za darove milosti koji su mu darovani u Hristu. Život je isuviše ozbiljan da bi se u potpunosti posvetio samo prolaznim i ovozemaljskim interesima. Gospod želi da sve ono što znamo o večnom i nevidljivome verno prenosimo i drugima.

Milioni i milioni ljudskih bića svake godine neopomenuti i nespaseni odlaze u večnost. Iz časa u čas pružaju nam se prilike u različitim životnim situacijama da dopremo do srca ljudi i da ih spasemo. Takve prilike i mogućnosti neprestano nam se ukazuju i prolaze. Bog želi da ih iskoristimo na najbolji način. Dani, sedmice, meseci nepovratno prolaze, i svaki put nam za toliko ostaje manje i vremena i mogućnosti za rad. Možda neće proći više od svega nekoliko godina, i začućemo glas kome niko neće moći uskratiti odgovor: "Daj račun kako si kućio kuću."

Hristos traži od svakog pojedinca da o svemu ovome ozbiljno razmišlja. Potrudite se najiskrenije da napravite obraču. Na jednu stranu stavite Isusa koji predstavlja neprolazno blago, život, istinu, spasenje i božansku radost u spasenju duša, a na drugu stranu stavite sve privlačnosti koje vam može pružiti ovaj svet. Na jednu stranu merila stavite gubitak i sopstvene duše i duša onih koji su vašim posredovanjem i zalaganjem mogli biti spaseni, a na drugu stranu i za sebe i za njih stavite život koji se po trajanju može meriti životom Božjim. Odmeravajte za vreme i za večnost. I dok ste vi time zauzeti, Hristos vam poručuje: "Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi" (Marko 8, 3. 6).

Bog želi da mi, umesto zemaljskog, izaberemo nebesko. On pred nama širom otvara mogućnost ulaganja u nebu. On nas podstiče i hrabri da težimo ka najvišem cilju i da sebi osiguramo najdragocenije blago. "Učiniću", kaže On, "da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko" (Is. 13, 12). Kad nestanu bogatstva koja moljci mogu da pokvare i rđa da nagrize i upropasti, Hristovi sledbenici će moći da se raduju svom nebeskom blagu, blagu koje je večno i neprolazno.

Od svih prijateljstava ovog sveta bolje je prijateljstvo onih koje je iskupio Hristos. Od prava na najveličanstvenije palate na ovom svetu neuporedivo je bolje i uzvišenije pravo na dvorove koje je Spasitelj otišao da pripremi za nas. I od svake pohvale na svetu umilnije će da zvuči dobrodošlica koju će Spasitelj uputiti svojim vernim slugama: "Hodite blagosloveni Oca mojega, primite carstvo koje vam je pripravljeno od postojanja svijeta" (Mat. 25, 34).

Onima pak koji nemilice rasipaju Njegova dobra, Hristos još uvek pruža priliku da osiguraju sebi večno i neprolazno blago. "Dajte" kaže On, "i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i prepunu daće vam se u naručje vaše." "Načinite sebi torbe koje neće ovetšati, haznu koja se nikada neće isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikučuje niti moljac jede" (Luka 6, 38; 12, 33). "Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; neka dobro čine, neka se bogate u dobriem djelima, neka budu podašni, zajednični. Sabirajući sebi temelj dobar za unapredak da prime život vječni" (I Tim. 6, 17 – 19).

Pošaljite svoju imovinu pred sobom na nebo. Sabirajte blago kod Božjeg prestola, i osigurajte sebi pravo na neiscrpa i neistraživa bogatstva Hristova. "Načinite sebi prijatelje nezaslužnim bogatstvom da bi vas kada osiromašite primili u vječne kuće."

"KO JE BLIŽNJI MOJ?"

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Luki 10, 25 – 37.

Među Jevrejima je pitanje: "Ko je bližnji moj?" bilo povod beskrajnim raspravama. U pogledu neznabožaca i Samrjana nije bilo nikakve dileme. Oni su za Jevreje uvek bili i ostali tuđini i neprijatelji. Ali kako utvrditi granicu razlikovanja među pripadnicima sopstvenog naroda, podijeljenog na razne društvene klase? Koga bi sveštenik, rabin ili starešina trebalo da smatraju za bližnjega? Oni su praktično čitav život provodili u nizu beskrajnih ceremonija da bi se prikazali čistima. Zato su smatrali i učili da bi svaki dodir sa neukim i lakomislenim mnoštvom za njih predstavljao takvu ljagu koja se ničim ne bi mogla odstraniti. Zar bi oni onda "nečiste" mogli smatrati svojim bližnjim?

Na ovo pitanje Hristos je odgovorio parabolom o milostivom Samarjaninu. On je tu pokazao da svojim bližnjima ne treba da smatramo samo one koji pripadaju istoj Zajednici ili veri kojoj i mi pripadamo. Pojam bližnjega nezavisan je od rasne pripadnosti, boje kože ili pak društvene klase. Svaki čovek kojem zatreba naša pomoć, naš je bližnji. Naš bližnji je svaka duša koja je ranjena, ili pak ugrožena od sotone. Naš bližnji je svaka duša koja o stvaranju i po iskupljenju predstavlja vlasništvo Božje.

Parabolu o milostivom Samarjaninu izazvalo je pitanje koje je jedan pravnik postavio Hristu. Dok je Spasitelj poučavao, "ustade jedan zakonik i kušajući Ga reče: Učitelju! šta ću činiti da dobijem život vječni?" Fariseji su nagovorili ovog zakonika da postavi takvo pitanje, nadajući se da će se Hristos sopstvenim rečima uhvatiti u postavljenu zamku, i željno su očekivali Njegov odgovor. Ali Spasitelj se nije upuštao ni u kakvu raspru, nego je onoga koji je pitanje postavio naveo da sam odgovori. "Šta je napisano u zakonu? Kako čitaš?" zapitao je Hristos. Jevreji su Hrista uvek optuživali da olako uzima zakon dat na Sinaju; međutim, On je pitanje spasenja nedvosmisleno uslovio držanjem Božjeg zakona.

Zakonik je odgovorio: "Ljubi Gospoda Boga svojega, svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom i svom misli svojom; i bližnjega svojega kao samoga sebe."

"Pravo si odgovorio" – rekao je Hristos, - "čini to i imaćeš život vječni."

Zakonik nije bio zadovoljan stavom i delima fariseja. On je Svete spise proučavao u želji da shvati njihovo pravo značenje. Bio je životno zainteresovan za to i zato je iskreno upitao: "Šta ću činiti?" U svome odgovoru, što se tiče zahteva samog zakona, on je zaobišao masu ceremonijalnih i obrednih propisa, jer im nije pridavao nikakvu važnost. Međutim, istakao je dva velika načela o kojima visi sav zakon i proroci. Spasiteljeva pohvala i odobravanje ovog odgovora stavila Ga je u povoljan

položaj u odnosu na rabine. Nisu mogli da Ga osude zbog sankcionisanja onoga što je istakao jedan pravni tumač zakona.

"Pravo si odgovorio; to čini i bićeš živ", - rekao je Hristos. U svom učenju Hristos je isticao zakon kao božansku celinu, pokazujući da nije moguće jedan njegov propis držati a drugi kršiti; jer se isto načelo provlači kroz sve. Čovekova sudbina biće dakle određena prema njegovom pokoravanju celokupnom zakonu.

Hristos je znao da se niko ne može u potpunosti pokoravati zakonu samo svojom snagom. Zato je želeo da zakonika navede na što opsežnije i tačnije istraživanje, kako bi došao do istine. Zakon je moguće držati samo prihvatanjem Hristove milosti i zahvaljujući Njegovim zaslugama. Verovanje da će mu greh zaista biti oprosteno osposobljuje paloga čoveka da ljubi Boga svim srcem svojim, a bližnjega svojega kao samoga sebe.

Zakonik je bio svestan da u stvari nije držao ni prve četiri ni ostalih šest zapovesti. On je bio potpuno osvedočen Hristovim sveispitivačkim rečima, ali umesto da svoj greh prizna pokušao je da ga opravda. Umesto da iskreno prizna istinu u koju se i sam osvedočio, on je nastojao da dokaže kako je teško ispuniti propise zakona. Nadao se da će na taj način izbeći osudu i ubeđivanje od strane Hristove, a i opravdati se u očima naroda. Međutim, Spasiteljeve reči su pokazale da je njegovo pitanje bilo suvišno, pošto je sam bio u stanju da na isto odgovori. Ipak je postavio još jedno pitanje: "Ko je bližnji moj?"

Hristos je ponovo odbio da se upušta u bilo kakvu raspru; i umesto direktnog odgovora ispričao je jedan nesrećni slučaj koji je još uvek bio svež u sećanju njegovih slušalaca. "Jedan čovjek" - kazao je Hristos - "silazaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva."

Putujući iz Jerusalima za Jerihon ovaj putnik je morao proći kroz jedan deo judejske pustinje. Put je vodio kroz jedu divlju i stenovitu klisuru, koja je bila stecište razbojnika i često predstavljala pravo poprište nasilja. Tu je pomenuti putnik bio napadnut, opljačkan do gole kože i ostavljen pored puta polumrtav. Dok je on tako ležao, putem je pored njega prošao jedan sveštenik. On je ugledao čoveka kako se sav izubijan i u ranama valja u sopstvenoj krvi, ali ga je ostavio ne ukazavši mu nikakvu pomoć. Jednostavno, "vidjevši ga prođe". Ne zadugo, posle toga, istim putem naišao je i jedan levit. Radoznao da vidi šta se to dogodilo, zaustavio se i bacio pogled na stradalnika. Bio je potpuno osvedočen šta bi trebalo da učini, ali je to bila neprijatna i nezahvalna dužnost. "Kamo sreće", pomislio je u sebi, "da nisam naišao ovuda i da nisam morao da vidim ovog izranjavljenog čoveka." Uspeo je da ubedi sebe da se čitav slučaj njega ipak ne tiče, te i on samo "vidjevši prođe."

Međutim, jedan Samarjanin, prolazeći istim putem, ugledao je stradalnika i učinio za njega ono što su drugi propustili da učine. Učinio je delo dobrote i milosrđa, pomogao je ranjenom i iznemoglom čoveku. "I vidjevši ga sažali mu se; i pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse doveđe u gostionicu, i ustade oko njega. I sjutradan polazeći izvadi dva groša te dade krčmaru, i reče mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja ću ti platiti kad se vratim." I sveštenik i levit tvrdili su za sebe da su veoma pobožni ljudi, ali Samarjanin je pokazao da je zaista bio obraćen. Ni za njega, isto tako kao ni sveštenika i levita, ova dužnost nije bila nimalo prijatna; ali on je i srcem i delima pokazao da je bio u skladu sa Bogom.

Iznoseći ovu pouku, Hristos je načela zakona istakao na neposredan i veoma upečatljiv način, pokazujući svojim slušaocima da su zanemarili praktičnu primenu tih načela. Njegove reči su bile toliko jasne i određene da slušaoci zaista nisu imali priliku ni za kakvu primedbu. Zakonik u datoj pouci nije našao ništa što bi zaslužilo kritiku, i njegovih predrasuda u pogledu Hrista nestalo je. Ali svoj nacionalni prezir i netrpeljivost prema Samarjanima još nije bio savladao dovoljno da bi, odajući priznanje za ovo zaista plemenito delo, mogao izgovoriti pohvalno i samu reč "Samarjanin". I kad ga je Hristos zapitao: "Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?" Odgovorio je: "Onaj koji se smilovao na njega."

"A Isus mu reče: Idi i ti čini tako." Pokaži isto tako ljubav, nežnost i dobrotu prema onima koji su u nevolji i nekoj potrebi. I time ćeš pružiti dokaz da držiš zakon u potpunosti.

Velika razlika između Jevreja i Samarjana sastojala se u samom ispovedanju vere, naime u pitanju šta predstavlja istinsko poštovanje Boga. Fariseji o Samarjanima nisu mogli da izgovore nijednu lepu reč, već su ih obasipali najgorčnijim kletvama. Međusobna odvratnost između Jevreja i

Samarjana bila je tako velika da se žena Samarjanka zaprepastila kad je Hristos zatražio od nje gutljaj vode. "Kako ti" – rekla je ona – "Jevrejin budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se" – dodaje Jevanđelista – "Jevreji ne mešaju sa Samarjanima" (Jovan 4, 9). I kad je Jevreje ubilačka mržnja prema Hristu ispunila do te mere da su u samom hramu podigli kamenje na Njega, nisu mogli naći teže reči da izraze svoju mržnju nego: "Ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je đavo u tebi" (Jovan 8, 48). Pa ipak su i sveštenik i levit, zanemariivši zadatak koji je Gospod upravo njima poverio prepustili omrznutom i prezrenom Samarjaninu da ukaže ljudsku pomoć i pažnju jednom njihovom sunarodniku.

Ovaj Samarjanin je ispunio zapovest: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe", pokazujući na taj način da je bio pravedniji od onih koji su ga prezirali i osuđivali kao tuđina. Rizikujući sopstveni život, postupio je s ranjenikom kao sa rođenim bratom. Taj Samarjanin predstavlja Hrista. Spasitelj je prema nama ispoljio ljubav koja se ne može uporediti s ljubavlju nijednog čoveka. Kada smo bili izranjavljeni i na samrti, on se smilovao na nas. On nije prošao pored nas, ostavivši nas beznadežne i bespomoćne da propadnemo. On nije ostao u svom svetom nebeskom domu gde su Mu pažnju i ljubav ukazivale sve vojske anđela. Videvši veliku nevolju u kojoj smo se našli, On se zauzeo za nas. On je svoje lične interese poistovetio sa interesima roda ljudskog. On je umro da bi spasao svoje neprijatelje. Molio se za one koji su Ga raspinjali na krst i ubijali. Ukazujući na sopstveni primer, On s pravom kaže svojim sledbenicima: "Ovo vam zapovijedam da imate ljubav među sobom." "Da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, tako da se i vi ljubite među sobom" (Jovan 15, 17; 13, 34).

Sveštenik i levit su imali da služe u hramu i da učestvuju u bogoslužjenju koje je odredio sam Bog. Učestvovanje u službi Božjoj bila je velika čast i uzvišena prednost; pa su sveštenik i levit, imajući takvu čast, smatrali da im je ispod dostojanstva spustiti se da služe jednom nepoznatom nesrećniku ostavljenom kraj puta. Tako su propustili izuzetnu priliku koju im je Bog pružio da, kao Njegova oruđa, posluže na blagoslov bližnjemu.

Mnogi i danas čine istu grešku. Oni svoje dužnosti razvrstavaju u dve različite kategorije. Jednu – po njihovom shvatanju – sačinjavaju "Velike stvari", regulisane Božjim zakonom; drugu opet čine takozvane "male stvari", u kojima se zapovest "ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe" potpuno ignoriše. To se jednostavno prepušta ćefu, ličnim i trenutnim sklonostima i pobudama. Tako se kvvari karakter, a Hristova religija prikazuje se u lošem svetlu.

Mnogi smatraju da bi služenjem unesrećenima i postradalima unizili svoje dostojanstvo i svoj ugled. Mnogi opet sasvim ravnodušno pa čak i s prezirom gledaju na one koji su hram svoje duše pretvorili u ruševine. Drugi opet zanemaruju siromašne iz različitih drugih pobuda. Oni veruju da doprinose stvari Hristovoj, zalažući se za neki – po njihovom mišljenju – uzvišeniji i dostojniji poduhvat. Smatraju da se, dok čine nešto veće, ne mogu zaustavljati da bi poklonili pažnju potrebama jadnih i siromašnih. Dešava se da oni u cilju realizovanja svog – prema njihovoj pretpostavci – velikog poduhvata čak i tlače i eksploatišu siromašne. Dovode ih u tešku situaciju, lišavaju ih njihovih prava i potpuno zanemaruju njihove osnovne potrebe. Pa ipak oni smatraju da je sve to opravdano, jer navodno na taj način potpomažu Hristovo delo.

Mnogi dopuštaju da im se brat ili sused bespomoćno bori za goli opstanak pod najnepovoljnijim okolnostima, a da mu pri tom ne ukažu nikakvu pomoć. Pošto oni tvrde da su hrišćani, ovaj može biti naveden na pomisao da oni u toj svojoj hladnoj sebičnosti predstavljaju Hrista. Pošto ove takozvane slugе Gospodnje ne sarađuju s Njim, božanska ljubav koja bi preko njih trebalo da teče na druge, ne dopire do njihovih bližnjih; a mnogi izrazi hvale i blagodarnosti Bogu koji bi potekli iz ljudskih srca ostaju u korenu ugušeni. Bogu se na taj način zakida hvala i slava koja pripada Njegovom svetom imenu. Njemu se otimaju duše za koje je Hristos umro, duše koje bi On rado uzeo u svoje carstvo da u Njegovom blagoslovenom prisustvu borave kroz beskrajna vremena večnosti.

Božanska istina ima malo uticaja na svet, dok bi praktično primenjena u našem svakodnevnom životu i međuljudskim odnosima učinila znatno više. Formalnog ispovedanja vere ima sve više, ali je malo njene stvarne vrednosti. Mi možemo tvrditi da smo Hristovi sledbenici i da verujemo u svaku istinu sadržanu u Reči Božjoj; ali to ništa ne koristi našim bližnjima, ako mi svoju veru ne unosimo u naš svakodnevni život. Samo ispovedanje vere mi možemo uzdizati do neba, ali to samo po sebi neće spasti ni nas ni naše bližnje ako ne budemo hrišćani na delu. Odgovarajući primer biće svetu od koristi više nego sve što ispovedamo samo rečima.

Postupcima koji proističu iz sebičnosti nikad ne možemo potpomoći Hristovu stvar. Njegova stvar je stvar potlačenih i siromašnih. U srcu onih koji tvrde da su Njegovi sledbenici treba da ima mnogo više nežnosti i ljubavi Hristove – dublje ljubavi prema onima koje je On toliko cenio da je dao i svoj život za njihovo spasenje. Te duše su veoma dragocene, neuporedivo dragocenije od bilo koje žrtve koju bismo mi mogli da prinesemo Bogu. Skoncentrisati sve svoje snage na neko prividno veliko delo, a pri tom ne pružiti pomoć onima kojima je ona toliko potrebna ili pak uskratiti strancu ono što mu pripada, nije služba kojom ćemo ugoditi Bogu.

Posvećenje duše delovanjem Duha Svetoga predstavlja presađivanje Hristove prirode u ljudsku. Jevanđeljska religija je Hristos u životu, - živo, delotvorno načelo. Ona predstavlja Hristovu blagodat otkrivenu u karakteru i potkrepljenu dobrim delima. Načela Jevanđelja ne mogu se isključiti ni iz jedne grane praktičnog života. U svakoj grani hrišćanskog iskustva i delovanja treba prikazivati Hristov život.

Ljubav je osnova pobožnosti. Ma kakvo da je na rečima ispovedanje vere jednog čoveka, on ne može imati čistu i pravu ljubav prema Bogu ako ne ispoljava nesebičnu ljubav prema svome bratu. Međutim, ljubav se ne stiče samo **pokušavanjem** da ljubimo druge. Ljubav Hristova treba da živi u našem srcu – to je ono što nam najčešće nedostaje. Kad se naše "ja" potpuno izgubi u Hristu, onda se ljubav izliva iz srca sasvim sponatano, tako da mi toga nismo ni svesni. Kad nas iznutra, iz srca nešto stalno pokreće da pomažemo drugima i da im uvek budemo na blagoslov, - kad nam se nebeska svetlost koja pada na naše srce ogleda i na licu, onda smo dostigli savršenstvo hrišćanskog karaktera.

Zaista nije moguće da srce u kojem Hristos boravi oskudeva u ljubavi. Ako ljubimo Boga jer je prvo On nas ljubio, onda ćemo ljubiti i sve one za koje je Hristos umro. Bez povezanosti i kontakta sa čovečanstvom ne možemo doći ni u doticaj sa božanstvom, jer je u Onome koji sedi na prestolu vasiono božansko sjedinjeno sa ljudskim. Povezani s Hristom, mi smo zlatnim karikama spojenim u lancu ljubavi povezani i sa našim bližnjima. Tada će se ljubav i samilost Hristova ispoljavati i u našem životu. Onda nećemo čekati da nevoljnici i unesrećeni budu doneseni pred nas, neće biti potrebno da nas neko preklinje da bismo saosećali sa onima koji su u nevolji. Biće nam sasvim prirodno da služimo potrebama napaćenih i nevoljnih kao što je i Hristu bilo prirodno da prolazi svetom čineći dobro.

Svuda gde se spontano ispoljava ljubav i milosrđe, gde srce teži da usreći druge i da im posluži na blagoslov, pokazuje se delovanje Svetog Božjeg Duha. U ponoru i samom dnu neznaboštva bilo je ljudi koji su prema Hristovim slugama bili veoma ljubazni, štiteći ih čak i uz opasnost za sopstveni život, iako o pisanom Božjem zakonu dotada nisu znali ništa, a za ime Hristovo čak ni čuli nisu. Svojim postupcima oni su pokazali delovanje božanske sile na njihovo srce. Sveti Duh je usadio milost Hristovu u srce divljaka, i u njima probudio saosećanje i milosrđe uprkos njihovoj prirodi i navikama. Jer je "vidjelo istinito koje obasjava svakog čovjeka koji dolazi na svijet" (Jovan 1, 9), zasvetlilo i u njihovoj duši; i to će ih videlo, ako ga budu sledili, uputiti upravo u carstvo Božje.

Slava nebeska pokazuje se u nastojanju da se podignu posrnuli i pali i da se uteše ožalošćeni. I kad Hristos boravi u srcu ljudskom pokazaće se ta slava na isti način. Gde god se tako postupa, Hristova religija postaje pravi blagoslov. A gde god je ona prisutna, tu je i svetlost i vedrina.

Nikakva razlika koja se pravi na račun nacionalne, rasne, staleške ili klasne pripadnosti, pred Bogom ne postoji. On to, kao Tvorac roda ljudskog, uopšte ne priznaje. Svi ljudi po samom stvaranju i po svom nastanku sačinjavaju jednu porodicu i jedno su po iskupljenju. Hristos je došao da poruši sve zidove koji ljude dele jedne od drugih i da otvori svaki deo hrama, kako bi svaka duša imala slobodan pristup k Bogu. Njegova ljubav je tako sveobuhvatna, tako duboka i prodorna, da zaista ne zna ni za kakve granice. Ona podiže i izbavlja iz začaranog kruga jadne duše koje je sotona zaveo svojim lukavstvima, i dovodi ih u neposrednu blizinu prestola Božjeg, prestola koji je okružen dugom Njegovih obećanja.

U Hristu Isusu "nema Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara" (Gal. 3, 28), svi su iskupljeni Njegovom dragocenom krvlju. (Ef. 2, 13).

Bez ikakvog obzira na razlike u ispovedanju vere, na svaki poziv upućen od strane onih koji pate mora se odgovoriti. Upravo tamo gde se zbog razlika u pogledu religije oseća gorčina i

netrpeljivost, ličnim zalaganjem za ljude može se učiniti mnogo dobra. Ljubazno ukazana pomoć razbiće predrasude i dušu privesti Bogu.

Mi moramo imati srca da predosetimo potrebe, brige, bol i poteškoće drugih. Moramo biti u stanju da se prosto unesemo u životne radosti i patnje visokih i niskih, bogatih i siromašnih.

"Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu... i učinio je da od jedne krvi sav rod čovječij živi po svemu licu zemaljskome... da traže Gospoda ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas" (Djela 17, 24 – 27).

"Potom vidjeh, i gle narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakog jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obučen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima" (Otkr. 7, 9).

"Zabadava ste dobili" – kaže Hristos – "zabadava i dajite" (Mat. 10, 8). Svuda oko nas nalaze se sirote i namučene duše kojima delom milosrđa i ljubaznom rečju razumevanja i saosećanja treba ukazati pomoć. Ima toliko udovica potrebnih saosećanja i potpore; siročadi koju bi Hristovi sledbenici, prema Njegovom nalogu i želji, trebalo da prime kao Bogom dato poverenje. Međutim, pored njih se isuviše često prolazi isto onako kao što su sveštenik i levit prošli pored onog izranjavljenog i polumrtvog čoveka ostavljenog pokraj puta. Oni mogu biti u dronjcima, neotesani i u svakom pogledu neprivaćni; ali oni su ipak Božja svojina. Oni su otkupljeni uz veoma visoku cenu i u Božjim očima dragoceni su kao i mi. Oni su članovi velikog Božjeg domaćinstva, i hrišćani kao Njegovi pristavi odgovorni su i za njih. "Duše će njihove", kaže On, "tražiti iz vaših ruku."

Greh je jedno od najvećih zala i naše je da grešnika sažaljevamo i da mu pomognemo. Međutim, ne može se do svakog grešnika dopreti na isti način. Mnogi i prikrivaju glad svoje duše. Za takve bi mnogo značila jedna topla i nežna reč ili pak neki znak ljubavnosti koji bi ih podsetio da neko misli i na njih. Drugi se opet nalazi u velikoj duhovnoj oskudici, ali oni nisu svesni toga. Oni ne shvataju užasno siromaštvo svoje duše. Mnogi su opet tako duboko pali u greh da su izgubili svaku predstavu i svako osećanje za večne i neprolazne interese; u njima se čak i obličje Božje gotovo izgubilo, tako da jedva i naziru da li uopšte imaju dušu koju bi trebalo spasavati. Oni više nemaju ni vere u Boga ni poverenje u ljude. Do takvih se može dopreti samo delima nesebičnosti i ljubavi. Prvo se mora povesti računa o njihovim telesnim potrebama. Oni se moraju nahraniti, oprati i pristojno obući. I kad na taj način uvide stvarne dokaze vaše nesebične ljubavi biće im lakše da poveruju i u ljubav Hristovu.

Ima mnogo i takvih grešnika koji su svesni svoje ludosti i sramote. Oni s gnušanjem gledaju na svoje greške i prestupe sve dok ih očajanje ne dovode do ruba propasti. To su duše koje ne smemo zanemariti. Kada je neko prinuđen da pliva uzvodno, sva silina vodenog toga potiskuje ga i nosi natrag. Njemu treba pružiti ruku pomoći kao što je Hristos, kao Stariji Brat roda ljudskog, pružio ruku Petru kad je tonuo u talasima. Govorite mu za to reči koje bodre i ulivaju nadu, reči koje jačaju pouzdanje, bude veru i ljubav.

Tvoj brat, potišten u duši i razočaran, željan je tvoje pomoći kao što si ti nekada osećao potrebu bratske ljubavi. Njemu je potrebno iskustvo i pomoć nekoga ko je bio isto tako slab kao što je on, nekoga ko stvarno može saosećati s njim, ko mu može pomoći. Svest o sopstvenoj slabosti trebalo bi da nam pomogne da imamo više razumevanja za drugog i da mu pomognemo u njegovoj gorkoj nevolji. Nikad ne bismo smeli proći pored duše koja je u nevolji a da ne pokušamo da joj pružimo utehu kojom je i nas same Bog utešio.

Zajedništvo s Hristom i lični kontakt s Njim kao sa živim Spasiteljem zaista mogu da osposobe um, srce i dušu čoveka da izađe kao pobednik nad svojom nižom prirodom. Zato zabludelim govornicima o svemoćnoj ruci koja će ga podići i održati na pravom putu, o beskrajnoj ljubavi i humanosti Hrista koji ga sažaljeva. Nije dovoljno navesti ga da verom prihvati samo zakon i postojanje neke sile, da veruje u nešto što samo po sebi nema nikakve samilosti i ne može čuti nijedan vapaj za pomoć. Njemu je potreban stisak tople ruke i poverenje srca prepunog nežnosti i dobrote. Pomozite mu da istraje u misli da je Bog uvek na njegovoj strani, da ga uvek gleda s ljubavlju punom milosrđa. Navedite ga da misli o dobroti i nežnosti Tvorčevog očinskog srca koje je uvek pogođeno grehom, o Njegovoj očinskoj ruci koja je još uvek ispružena da spasava, o Njegovom milozvučnom glasu koji još

uvek očinski poziva: "Neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom" (Is. 27, 5).

Kada tako delujete, znajte da imate pratioce koji su nevidljivi za ljudske oči. Sveti nebeski anđeli bili su pored onog Samarjanina dok se tako humano i nesebično zalagao za zlostavljanog i ranjenog stranca. Anđeli iz nebeskih dvorova i danas stoje pored svih onih koji na sličan način služe Bogu, pomažući svojim bližnjima. U takvom delu i sam Hristos je vaš saradnik. On je lekar i tela i duše, i pod Njegovim vodstvom imaćete velike uspehe.

Od naše vernosti u ovom delu zavisi ne samo dobrobit drugih nego i naša večna sudbina. Sve koji stupe u zajedništvo s Njim, Hristos nastoji da uzdigne do te mere da postanu jedno s Njim kao što je On jedno sa svojim Ocem. On dopušta da dolazimo u doticaj sa bedom, stradanjem i nesrećom naših bližnjih, da bi nas na taj način izveo iz zatrovanog kruga naše sebičnosti. On nastoji da u nama razvije osobine svoga karaktera, saosećanje, nežnost i ljubav. Prihvatanjem ove službe, mi se stavljamo u Njegove ruke i ulazimo u Njegovu školu, da bismo se pripremili i udostojili za nebeske dvorove. Odbijanjem ove službe, mi odbacujemo i Njegovo učenje i sopstvenim izborom se zauvek odvajamo od Njegove prisutnosti.

"Ako uzideš mojim putovima", kaže Gospod, "i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada ćeš ti suditi domu mojemu i čuvaćeš trijemove moje, i daću ti da hodiš među onima koji stoje" (Zah. 3, 7), - znači, među anđelima koji stoje oko Njegovog prestola. Sarađujući sa nebeskim bićima u njihovom delu na zemlji, mi se pripremamo za druženje s njima i u nebu. Kao "službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslijediti spasenije" (Jev. 1, 14), anđeli će u nebu poželeti dobrodošlicu svima onima koji su na zemlji živeli ne zato "da im služe, nego da oni služe drugima" (Mat. 20, 28). U tom blagoslovenom zajedništvu iskusićemo, na svoju večnu radost, šta je sve obuhvaćeno sudbonosnim pitanjem: "KO JE BLIŽNJI MOJ?"

NAGRADA MILOSTI

Ovo poglavlje zasniva se na Jevanđelju po Mat. 19, 16 – 30; 20, 1 – 16; Marko 10, 17 – 31; Luka 18, 18 – 30.

Istinu da se Božja milost svima daje kao nezasluzeni dar Jevreji su skoro sasvim bili izgubili iz vida. Rabini su učili da se milost Božja mora zaslužiti i nadali su se da će nagradu pravednika zaraditi sopstvenim delima. Zato ih je čak i u bogoštovanju na sve što su činili, umesto ljubavi, pokretao duh koristoljublja i pohlepa za nagradom. Od tog duha nisu bili sasvim slobodni čak ni Hristovi učenici, i Spasitelj je koristio svaku priliku da im ukaže na njihovu zabludu. Upravo kad je nameravao da ispriča parabolu o radnicima u vinogradu, odigrao se jedan događaj koji Mu je pružio priliku da istakne pravilno načelo.

Dok je išao svojim putem, istrčao je pred Njega jedan mladi poglavar i, kleknuvši pred Njim, pozdravio Ga sa strahopoštovanjem. "Učitelju blagi", rekao je on "kakvo ću dobro da učinim da dobijem život vječni."

Ovaj poglavar je Hrista oslovio samo kao poštovanog rabina, i nije u Njemu prepoznao Sina Božjega. Spasitelj mu je odgovorio: "Što me zoveš blagim? Niko nije blag osim jedinog Boga." Na osnovu čega **Me** nazivaš blagim i dobrim? Dobar je samo Bog. Ako Me pak priznaješ kao takvog, moraš Me prihvatiti kao Njegovog Sina i božanskog predstavnika.

"Ako želiš ući u život", dodao je Hristos – "drži zapovijesti." Božji karakter je izražen u zapovestima Njegovog zakona; i da bi bio u skladu s Bogom, načela Božjeg zakona moraju biti podstrek svakog tvog postupka.

Hristos nije umanjivao zahteve zakona. Rečima koje se nisu mogle pogrešno razumeti On je pokoravanje zakona istakao kao uslov večnog života – isti onaj uslov koji je Adamu bio postavljen pre njegovog pada. Gospod ni od jedne duše ne očekuje ništa manje nego što je nekada očekivao od ljudi u raju, - savršenu poslušnost i neokaljanu pravednost. Božji zahtevi u zavetu milosti sveobuhvatni su i

potpuno istovetni sa onima koji su čoveku bili postavljeni još u Edemu – potpuna usklađenost sa zakonom Božjim, koji je svet, pravedan i dobar.

Na reči: "Drži zapovijesti", mladić je zapitao: "Koje?" On je mislio da je reč o nekom ceremonijalnom propisu, ali Hristos je govorio o zakonu datom na Sinaju. On je naveo nekoliko zapovesti sa druge zakonske ploče i potom ih je sve sažeo u jedan propis: "Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe."

Mladić je bez ustezanja odgovorio: "Sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje." Njegova predstava o zakonu bila je površna i predstavljala samo spoljašnju formalnost.

Odmeravano ljudskim merilima, on je svoj karakter zaista očuvao neokaljanim. Njegov spoljašnji život bio je u velikom stepenu slobodan od krivice. On je mislio da je njegova poslušnost zaista besprekorna, ali je ipak osećao potajni strah da između njegove duše i Boga nije sve u redu. To ga je pokrenulo da zapita: "Šta mi još nedostaje?"

"Ako hoćeš savršen da budeš", rekao je Hristos, "idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu, pa hajde za mnom. A kad ču mladić reč ovu, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat."

Voleti samo sebe znači biti prestupnik zakona. To je Hristos želeo da otkrije ovom mladom čoveku, stavivši ga na jednu probu koja je pokazala da mu se u srcu ipak skrivala sebičnost. Ukazao mu je na bolnu mrlju u njegovom karakteru. Mladić više nije želeo nikakvo objašnjenje. On je imao jednog idola u svojoj duši; svet je bio njegov bog. On je tvrdio da drži zapovesti, pa ipak nije poznavao načelo koje predstavlja duh i suštinu celokupnog zakona. On nije imao prave ljubavi ni prema Bogu ni prema ljudima, što znači da mu je nedostajalo sve što ga je moglo osposobiti za pristup u carstvo nebesko. Pun samoljublja i težnje za ovozemaljskim dobitkom nije mogao da se uskladi sa načelima neba.

Kada je ovaj mladi poglavar pristupio Hristu, on je svojom iskrenošću pridobio Spasiteljevo srce. I On "pogledavši nanj, omilje mu." On je u tom mladiću video čoveka koji bi mogao da posluži kao propovednik pravde. On bi i ovog talentovanog i plemenitog mladića primio isto tako rado kao što je u početku primio one neuke ribare koji su spremno pošli za Njim. I da je ovaj mladić bio spreman da svoje sposobnosti posveti delu spasavanja duša, mogao je postati vredan i uspešan radnik za Hrista.

Ali prvo je trebalo da prihvati uslov pod kojim se postaje Hristov učenik. Morao se bezuslovno predati Bogu. Na Spasiteljev poziv, Matej je – kao i Jovan i Petar i ostali učenici – "ostavivši sve, ustao i pođe za njim" (Luka 5, 28). Isto takva odanost i posvećenost tražila se i od ovog mladog poglavara. I u tome Hristos nije tražio da se žrtvuje nešto više nego što je i On sam učinio. "Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi Njegovijem siromaštvom obogatite" (II Kor. 8, 9). Mladić je dakle imao samo da pođe za Hristom, sledeći Njegov primer.

Gledajući ovog mladog čoveka, Hristos je svim srcem zaželeo da ga spase. O kako bi ga rado poslao da kao vesnik Jevanđelja nosi ljudima blagoslov! Umesto svega onoga što je trebalo da ostavi, Hristos mu je ponudio preimućstvo zajedništva sa sobom, rekavši mu: "Hajde za mnom." Ovo preimućstvo su: Petar, Jakov i Jovan tako rado prihvatili. Mladić se divio Hristu. Spasitelj je silno privlačio njegovo srce. Ali nije bio spreman da prihvati Spasiteljevo načelo samopožrtvovanja. Bogatstvo mu je ipak bilo preče od Isusa. On je želo večni život, ali onu nesebičnu ljubav koja je jedina izvor tog života nije primio u svoju dušu, i žalosna srca okrenuo se od Hrista.

Kad se mladić udaljio, Hristos je rekao svojim učenicima: "Kako je teško bogatima ući u carstvo Božje!" Ove reči su iznenadile učenike. Oni su bili učeni da bogate smatraju ljubimcima i šticećenicima neba; nadali su se da će i sami u Mesijinom carstvu primiti bogatstvo i svetsku slavu; ako bogati ne mogu ući u carstvo Božje, kakvu nadu onda tek mogu imati ostali?

"Ali Isus opet odgovarajući reče im: djeco, kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo ući u carstvo Božje! lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli bogatome ući u carstvo Božje. A oni se divljahu vrlo." Sada su tek shvatili da se ova svečana opomena odnosi na njih. U svetlu Spasiteljevih reči otkriveno je bilo potajno priželjkivanje bogatstva i počasti i u njihovom srcu. Sumnjajući i sami u sebe, oni uzviknuše: "Ko se dakle može spasti"?

"A Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguće, ali nije Bogu: jer je sve moguće Bogu."

Bogataš ne može ući u nebo kao bogataš. Samo njegovo bogatstvo ne daje mu nikakvo pravo ili tapiju na nasljedstvo svetih u videlu. Jedino posredstvom nezaslužene Hristove milosti čovek stiže pravo na pristup u Božji grad.

Reči izgovorene po nadahnuću Duha Svetoga: "I niste svoji, jer ste kupljeni skupo" (I Kor. 6, 19. 20), odnose se ne samo na siromašne, nego isto tako i na bogate. Kad bi ljudi stvarno verovali u ovo, oni bi svoje posede smatrali kao Bogom poverena dobra koja treba iskoristiti za spas izgubljenih i potpomaganje nevoljnih i siromašnih. Ali za one koji su dušom i srcem vezani za ovozemaljska blaga, ovo je nemoguće. Duša koja se opredelila da, umesto Bogu, služi mamoni potpuno je gluva za vapaje ugroženih. Međutim, Bogu je sve moguće. Posmatrajući bezgraničnu ljubav Hristovu, i sebično srce može da se razneži i potčini. Tako i bogataš može biti naveden da, kao nekadašnji farisej Savle, uzvikne: "No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. Jer, sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem" (Fil. 3, 7. 8). Onda na zemlji ništa neće smatrati svojim, nego će se radosno osećati samo pristavima "mnogorazličitih blagodati Božjih i Hrista radi sluge svima."

Petar se prvi pribrao od iznenađenosti i tajnog osvedočenja koje su Hristove reči izazvale u srcu svakoga od njih pojedinačno. Sa zadovoljstvom je razmišljao o onome čega su se on i njegova braća odrekli Hrista radi. "Gle", rekao je on, "mi smo sve ostavili i za Tobom idemo." I misleći na obećanje upravo pod tim uslovom malo pre ponuđeno mladom poglavaru: "I imaćeš blago na nebu", zapitao je Hrista šta će on i njegovi saputnici primiti kao nagradu za svoje žrtve.

Spasiteljjev odgovor je duboko uzbudio srca tih galilejskih ribara. On im je naslikao počasti koje su predstavljale ispunjenje njihovih najveličanstvenijih snova i najsmelijih nada: "Zaista vam kažem", naglasio je On, "da ćete vi, koji me slijedite – u ponovnom rođenju, - kad bude Sin čovječji sjedeo na prijestolu slave svoje, sješćete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest plemena Izrailjevih." Zatim je dodao: "I svaki koji ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni."

Međutim, Petrovo pitanje; "Šta će biti nama?" otkrivalo je duh koji bi učenike – da se nisu popravili – potpuno diskvalifikovao i učinio nesposobnim za Hristove glasnike; jer je to bio duh najamnika i plaćenika. Iako ih je Hristova ljubav privlačila, učenici ipak nisu bili potpuno slobodni od farisejstva. Još uvek su radili računajući na nagradu koja je, po njihovom shvatanju, trebalo je da bude srazmerna uloženom trudu. Gajili su duh samouzvišenja i samozadovoljstva, i uvek su se međusobno upoređivali. Naročito kad bi jedan u nečemu doživio neuspeh kod drugih bi to rađalo osećanje nadmoćnosti.

Da učenici ne bi izgubili iz vida jevanđeoska načela, Hristos im je posredstvom jedne parabole slikovito prikazao način Božjeg postupanja sa svojim slugama, i duh kojim i oni – prema Njegovoj želji – treba da se rukovode u svom radu za Njega.

"Carstvo je nebesko" rekao je On, "kao čovjek domaćin koji izjutra rano iziđe da najima poslenike u vinograd svoj." Bio je običaj da ljudi koji traže posao čekaju na trgovima, i tu su poslodavci obično dolazili da bi našli radnu snagu. Čovek u paraboli prikazan je kako svoje radnike poziva u različito doba dana. Oni koji su bili najmljeniji u najranijim jutarnjim časovima pristali su da rade za tačno dogovoreni iznos, a oni koji su posao kasnije dobili prepustili su pitanje nagrađivanja razboritosti svog domaćina – "što bude pravo."

"A kad bi uveče, reče gospodar od vinograda pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu počevši od posljednjih do prvijeh. I došavši koji su u jedanaesti sat najmljeni primiše po groš. A kad dođoše prvi, mišljahu da će više primiti, i primiše i oni po groš."

Postupak domaćina sa radnicima u njegovom vinogradu predstavlja postupak našeg nebeskog Oca sa pripadnicima roda ljudskog. To je, međutim, u potpunoj suprotnosti sa opšte usvojenim ljudskim običajima. U ovozemaljskim poslovima nagrada se daje prema izvršenom poslu. Radnik očekuje da mu se plati samo ono što je zaradio. Međutim, u ovoj paraboli, Hristos ilustruje načela svoga carstva – carstva koje nije od ovoga sveta. On se ne rukovodi nikakvim ljudskim merilom. "Moje misli", kaže Gospod, "nisu vaše misli, niti su moji putevi vaši putevi... nego koliko je nebo više od zemlje, toliko su moji putevi viši od viših puteva i moje misli od vaših misli" (Is. 55, 8. 9).

U paraboli radnici koji su prvi bili najmljeniji pristali su da rade za tačno dogovoreni iznos, i primili su naznačeni iznos, i ništa više. Oni pak koji su kasnije najmljeniji verovali su u domaćinovo

obećanje: "Što bude pravo primićete." Ne postavljajući nikakvo pitanje u pogledu nagrađivanja, oni su pokazali da u njega imaju poverenje. Verovali su da je pošten i pravičan. I nagrađeni su bili, ne prema svome radu, već prema velikodušnoj darežljivosti svog domaćina.

"I sve što god činite, od srca činite kao Gospodu a ne kao ljudima. Znajući da ćete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite" (Kol. 3, 23. 24). "I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem" (Otkr. 22, 12).

Tako Bog želi da i mi imamo poverenje u Njega koji pravo čini i onome koji je nekada grešio. On nam ne plaća po našim zaslugama, nego "po naredbi vijekova, koju učini u Hristu Isusu Gospodu našem" (Ef. 3, 11). "Ne za djela pravedna koji mi učinismo, nego po svojoj milosti spase nas" (Tit 3, 5). Za nas koji imamo poverenja u Njega On "će još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo" (Ef. 3, 20).

Vrednost jednom delu u Božjim očima ne daje zbir obavljenih zadataka, niti pak njegovi naoko vidljivi rezultati, nego duh kojim se rukovodio u radu. Oni koji su u vinograd došli u jedanaesti – u poslednji čas, bili su zahvalni što su uopšte dobili posao. Njihova srca bila su puna zahvalnosti prema onome koji ih je primio; i kad im je domaćin na kraju dana isplatio punu dnevnicu, bili su veoma iznenađeni. Znali su da to što su primili nisu zaradili, i dobrota koja se ogledala i na samom licu njihovog poslodavca ispunila ih je radošću. Nikada nisu zaboravili dobrotu svoga domaćina i zaista velikodušno izjednačenje koje im je bilo dato. Tako je i sa grešnikom koji, svestan svoje nedostojnosti, ulazi u vinograd svoga Učitelja u jedanaesti čas. Vreme koje mu preostaje za rad izgleda tako kratko, i on oseća da ne zaslužuje nikakvu nagradu; ali njegovo srce je puno radosti što ga je Bog primio za stalno. On radi u poniznosti i s punim poverenjem u Božju dobrotu, zahvalan je što mu je pruženo preimućstvo da bude Hristov saradnik. Takav duh Bog rado prihvata i ceni.

Gospod želi da se u potpunosti poverimo Njemu ne postavljajući nikakvo pitanje u pogledu nagrade. Ako Hristos boravi u duši onda pitanje nagrade nije na prvom mestu. To nije ono što nas pokreće na rad. Istina je da i obećanu nagradu treba da cenimo, ali ona treba da nam je u drugom planu. I sam Bog želi da cenimo blagoslove koje nam je obećao, ali to ne znači da treba da težimo samo za nagradom, misleći da za svaku izvršenu dužnost moramo primiti odgovarajuću naknadu. Mi se moramo osećati dužnima da činimo ono što je pravo bez ikakvog obzira na sticanje nagrade ili bilo kakvog dobitka. Motiv koji nas pokreće i podstiče na rad treba da bude ljubav prema Bogu i našim bližnjima.

Ova parabola ne opravdava one koji su prvi bili pozvani, ali nisu otišli da rade u vinogradu Gospodnjem. Kad je domaćin u jedanaesti sat izašao na trg i našao tamo ljude nezaposlene rekao im je: "Što stojite ovdje vas dan besposleni?" Odgovor je glasio: "Niko nas ne najmi." Nijedan od onih koji su kasnije u toku dana bili pozvani nije se tu nalazio ujutro. Oni dakle nisu odbili poziv onda kad im je on bio upućen. Oni pak koji odbiju poziv pa se kasnije pokaju čine dobro svojim kajanjem; ali je još bolje i jedino je sigurno ne igrati se sa prvim pozivom milosti.

Kad su radnici u vinogradu primili "svaki po groš", oni koji su počeli da rade od ranog jutra osetili su se uvređenim. Nismo li mi radili dvanaest dugih sati? mislili su oni; i zar ne bi bilo pravo da primimo više nego ovi koji su radili samo jedan sat i to još po hladovini? "Ovi poslednji jedan sat radiše", govorili su oni, "i izjednači ih s nama koji smo se čitav dan mučili i gorjeli."

"Prijatelju", uzvratila domaćin jednome od njih, "ja tebi ne činim krivo. Nijesi li pogodilo sa mnom po groš? Uzmi svoje pa idi! A ja hoću i ovome pošljednjem da dam kao tebi. Ili zar ja nisam vlastan u svojemu činiti što hoću? Zar je tvoje oko zlo što sam ja dobar?"

"Tako će biti poslednji prvi a prvi poslednji. Jer je mnogo zvanijeh a malo izabranijeh."

Prvi radnici u paraboli predstavljaju one koji smatraju da samim tim što su učestvovali u radu za Gospoda treba da imaju prednost nad ostalima. Oni na posao polaze u duhu čestitanja samom sebi i nisu spremni ni na kakvo samoodricanje i samopožrtvovanje. Oni možda i s pravom tvrde da su služili Bogu u toku celog svog života, možda su i bili među istaknutijim u podnošenju tegoba, lišavanja i raznih iskušenja, i oni stoga smatraju da im kao takvima pripada i veća nagrada. Oni dakle više misle na nagradu nego na prednost koja im se pruža da budu Hristove sluge. Po njihovom mišljenju, oni su svojim naporima i žrtvama stekli pravo na veću čast od ostalih, i pošto tim njihovim zahtevima

nije udovoljeno, oni se osećaju uvređenima. Da su u svoj rad uneli duh prave ljubavi i poverenja, oni bi i dalje ostali prvi; međutim, svojom sklonošću stalnom tužakanju i žaljenju, svojom potpunom nesličnošću Hristu, oni se pokazuju nedostojnim Njegovog poverenja. To otkriva njihovu želju za sebičnim uzdizanjem i isticanjem samog sebe, njihovo nepoverenje u Boga i njihovu ljubomoru i duh stalnog gundanja protiv svoje braće. Božja darežljivost i dobrota za njih su samo povod da gundaju i da se žale. Na taj način oni pokazuju da između njihove duše i Boga nema nikakve veze. Oni ne znaju za radost koju pravim radnicima Hristovim donosi saradnja sa Učiteljem.

Za Boga ništa ne predstavlja veću uvredu nego ispoljavanje tako skućenog duha koji brine samo za sebe. On zaista ne može da radi sa onima koji imaju takve osobine. Oni su potpuno neosetljivi za uticaj i delovanje Njegovog Duha.

Jevreji su prvi bili pozvani u vinograd Gospodnji, i zbog toga su postali oholi, ističući uobraženo nekakvu svoju pravdu. Smatrali su da im njihova dugogodišnja služba daje pravo na veću nagradu od drugih. Ništa ih nije moglo ozlojediti više negoli nagoveštaj da će u pogledu Božje milosti i neznabošcima biti dana ista prava i preimućstva kao i njima.

Svoje učenike koji su prvi bili pozvani da pođu za Njim, Hristos je na ovaj način opomenuo da se i među njima ne bi pojavilo isto zlo. On je video da bi duh samopravednosti predstavljao stalni uzrok slabosti i pravog prokletstva za Zajednicu. Ljudi bi mislili da svojim delima mogu da obezbede za sebe mesto u carstvu nebeskom. Oni bi uobrazili da im je Gospod došao u pomoć tek kad su oni sami ostvarili izvestan napredak. Tako bi se mnogo isticalo sopstveno "ja", a malo Isus. Mnogi koji su postigli neki neznatni napredak, postali bi oholi i nadmeni, osećajući se višim i boljim od drugih. Voleli bi da im se laska. Bili su ljubomorni, tašti i oholi. Teško bi podnosili i samu pomisao da nisu dovoljno uvažavani. Od takve opasnosti Hristos je želeo da zaštiti i poštedi svoje učenike.

Svaki hvalisavo pripisivanje zasluga samom sebi nije na svom mestu. "Ovako veli Gospod: "Mudri da se ne hvali mudošću svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim. Nego ko se hvali, neka se hvali tijekom što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo govori Gospod" (Jer. 9, 23. 24).

Nagrada nam se na kraju neće dati zbog nekih naših zasluga, da se niko ne bi hvalisao, već će nam biti dana samo iz milosti. "Šta ćemo dakle reći za Avrama oca svojega, da je po tijelu našao? Jer ako se Avram djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. Jer šta govori Pismo? Vjerova Avram Bogu, i primi mu se u pravdu. A onome koji radi ne broji mu se plata po milosti nego po dugu. A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnike prima se vjera njegova u pravdu" (Rim. 4, 1 – 5). Stoga se nikom ne pruža prilika da se uzdigne iznad nekog drugog, ili da bilo kome zavidi. Niko neće biti privilegovan u odnosu na druge, niti će iko na primljenu nagradu moći da polaže pravo kao na nešto što je svojim radom zaslužio.

I prvi i poslednji treba da budu deonici u velikoj i neprolaznoj nagradi; i prvi su dužni da poslednje radosno pozdrave poželevši im dobrodošlicu. Onaj ko drugima zavidi zbog primljene nagrade, zaboravlja da je i sam spasen samo iz milosti. Parabola o radnicima u vinogradu osuđuje svaku ljubomoru i podozrenje. Ljubav se raduje istini i ne pravi nikakva poređenja koja proističu iz zavisti. Onaj ko zaista ima ljubav ništa drugo ne upoređuje osim nesavršenosti sopstvenog karaktera i Hristove velike ljubavi i milosti.

Ova parabola predstavlja pouku i opomenu za sve radnike. Ma koliki da je njihov radni staž u službi za Boga, ma koliko napora i truda da su uložili, ako ne gaje ljubav prema svojoj braći i ako nisu ponizni i smerni pred Bogom oni nisu ništa. U uzdizanju i isticanju sebe nema nikakve vere. Čovek kome je jedini cilj da slavloljubivo istakne neke svoje zasluge ostaće bez one milosti koja čoveka jedino čini uspešnim i delotvornim u službi Hristovoj. Gde god se gaji zadovoljstvo samim sobom i oholost, delu se nanosi šteta.

Ono što naše delo čini Bogu ugodnim nije dužnina radnog staža, već spremnost i odanost koje u radu ispoljavamo. Svaka naša služba traži da joj se nesebično i u potpunosti predamo. Najskromnija dužnost izvršena iskreno i nesebično, draža je Bogu i od najvećeg dela zaprljanog koristoljubljem i samoživošću. On gleda koliko mi negujemo duh Hristov i uolikoj meri u svom radu ispoljavamo sličnost sa Njegovim karakterom. Za Njega je ljubav i vernost ispoljena u radu bitnija nego i sama činjenica koliko smo uradili.

Samo kad sebičnost umre u nama, kad se prestanemo boriti za prvenstvo i prevlasat, kad srce bude ispunjeno samo zahvalnošću i kad ljubav postane miomiris našeg života – tek tada će Hristos moći zaista da boravi u nama i bićemo priznati kao Božji saradnici.

Za prave radnike nijedan posao; ma kako naporan on bio, ne predstavlja dirinčenje u ropskom jarku. Oni su spremni "da budu istrošeni i da se istroše", i da sve to čine dragovoljno i vesela srca. Radost u Bogu izražena je kroz Hrista. Njihova radost se sastoji u onome što je radost pričinjavalo i samom Hristu: "Da izvršim volju Onoga koji me me poslao, i da svršim Njegov posao" (Jov. 4, 34). Oni su saradnici Gospoda slave. Ova pomisao zasladauje svaki, pa i najteži napor, jača volju, i snaži duh za sve što bi moglo da nas snađe ili zadesi. Radeći nesebično, uzdižući se duhovno učestvovanjem u Hristovim patnjama, deleći Njegovu naklonost i sarađujući s Njim u Njegovom delu, oni doprinose da Njegova radost preraste u pravu plimu i odaju čast i slavu Njegovom uzvišenom imenu.

"Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izrailjeva" (Ruta 2, 12). "Zaista ima ploda pravedniku! Zaista je Bog sudija na zemlji!" (Ps. 58, 11).

Takav duh je osnova svake istinske službe za Boga. I baš zbog nedostatka tog duha, mnogi koji su na izgled bili prvi biće u stvari poslednji; dok će oni koji ga poseduju, iako ovde smatrani poslednjima, biti prvi.

Ima mnogo ljudi koji su se potpuno predali Hristu, a ipak im se nije ukazala prilika da učine neko veće delo ili pak da u Njegovoj službi doprinesu neku veliku žrtvu. Svi takvi mogu naći utehu u pomisli da nije neophodno biti mučenik ili pak misionar koji je svakodnevno izložen opasnosti i smrti, da bi u nebeskim knjigama bio prikazan kao najveći ili kao onaj koji je na najbolji mogući način ugodio Bogu. Hrišćanin koji se kao takav svakodnevno dokazuje u svom privatnom životu, u svakodnevnom potčinjavanju volji Božjoj, u iskrenosti i ispravnosti svojih namera i čistoti misli, u krotosti i blagosti i onda kad je izazvan, u veri i pobožnosti, u vernosti i u onome što se smatra najmanjim, koji i u porodičnom životu prikazuje karakter Hristov – takav u očima Božjim može biti dragoceniji čak i od nekog čuvenog i širom sveta poznatog misionara ili mučenika.

O koliko se merilo kojim Bog odmerava karakter razlikuje od ljudskih merila! Bog vidi našu borbu i odupiranje tolikim iskušenjima o kojima svet, pa čak ni naš najbliži prijatelji ništa ne znaju, - iskušenja u porodici i u srcu. On vidi poniznost duše u pogledu sopstvene slabosti, iskrenost kajanja zbog svake rđave pomisli. On vidi iskreno i potpuno predanje srca u Njegovu službu. On je zapazio časove naše teške borbe sa samim sobom – borbe u kojoj je zadobijena pobjeda. Sve ovo znaju Bog i anđeli. "Knjiga za spomen" piše se "pred Njim za sve one koji se boje Gospoda i misle o imenu Njegovu" (Mat. 3, 16).

Tajna uspeha ne leži u našoj učenosti, ni u našem položaju, ne u broju poverenih nam talenata, niti uopšte u volji čoveka. Osećajući sopstvenu nesposobnost, moramo gledati na Hrista i snagom Onoga ko je izvor svake snage i svake dobre misli, bićemo uvek spremni da poslušamo i da osvajamo pobjedu za pobjedom.

Ma kako skromna i kratkotrajna bila naša služba i naš učinak, ako u poniznosti i veri idemo za Hristom, nećemo biti razočarani nagradom. Jer će i najslabiji i najskromniji primiti ono što zaraditi ne bi mogli čak ni najveći i najmudriji. Biserna vrata neba, čiji se večni portali širom otvaraju i na drhtavi dodir malog deteta, neće se otvoriti pred onima koji su puni samouzvišenja, koji su ohola i ponosita duha. Blagoslovena će zaista biti nagrada milosti za one koji su radili za Boga u jednostavnosti vere i ljubavi.

"NA SUSRET ŽENIKU"

Ovo poglavlje se zasniva na Jevanđelju po Mateju 25, 1 –13.

Jedno predvečerje Hristos je sa svojim učenicima ostao da sedi na gori Maslinskoj i kad je sunce već bilo iščezlo iza brda a večernje senke počele da zastiru nebo. Na vidiku, ničim ne ometanom za njihov pogled, ukazala se blistavo osvetljena kuća, očevidno pripremljena za neku svečanost. Svetlost upaljenih svetiljki koja je blistala sa svih prozora i vrata kao i ponašanje okupljenih u atmosferi opšteg iščekivanja, sve je govorilo da svadbena povorka tek što nije naišla. U mnogim krajevima Istoka svadbene svečanosti obično su održavane uveče. Mladoženja izlazi na susret nevesti i vodi je u svoj dom. Uz svetlost buktinja svadbena povorka iz kuće nevestinog oca polazi u njegov dom, gde je zvanicama već pripremljena gozba. U prizoru koji je Hristos posmatrao, grupa okupljenih očekuje pojavu neveste i njene pratnje, u nameri da se priključe povorci.

U blizini nevestine kuće, u iščekivanju koje je već počelo da prelazi u dosadu, bilo je i deset devojaka odevenih u belo ruho. Svaka od njih držala je zapaljenju svetiljku i bočicu za ulje. Sve su željno i s velikim nestrpljenjem očekivale da se pojavi mladoženja. Ali se on negde zadržao i zakasnio. Čekajući tako satima u noći, devojke savalada umor i pospaše sve. Oko ponoći začu se vika: "Eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret!" Devojke se odmah probudiše i skočiše na noge. Ugledavši povorku obasjanu svetlom upaljenih buktinja kako se kreće uz zvuke vesele muzke, i čuvši glas mladenaca, one uzeše svoje žiške i ukrasiše ih da bi se pridružile povorci. Ali pet devojaka zanemariše da svoje sudove napune uljem. One se nisu nadale tako velikom zakašnjenju i nisu bile spremne za ovako neprijatno iznenađenje. U svojoj nevolji one se obratiše svojim drugaricama, moleći ih: "Dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoće da se ugase." Ali su i pet mudrih devojaka koje su takođe čekale, dolivajući svoje zapaljene žiške, isto tako ispraznile sudove s rezervnim uljem. Nisu imale više ništa u rezervi, te odgovoriše: "Da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi."

Dok su one otišle da kupe ulja svadbena povorka je prošla i one su ostale. Pet devojaka sa zapaljenim žišcima, pridruživši se povorci, ušle su u kuću u pratnji neveste, i vrata se zatvoriše. Kad su lude devojke najzad stigle do svadbene dvorane, naišle su na sasvim neočekivano odbijanje. Domaćin im je rekao: "Ne poznajem vas." Ostale su napolju, stojeći na pustoj ulici, u gustom mraku noći.

Dok je Hristos posmatrao društvo koje je očekivalo dolazak ženika, On je svojim učenicima ispričao parabolou o deset devojaka, ilustrujući njihovim doživljajem iskustvo Zajednice koja će živeti upravo pred Njegov povratak.

Ove druge grupe devojaka koje su se u svom očekivanju ženika pokazale međusobno različite predstavljaju dve takođe različite vrste onih koji tvrde da čekaju Gospoda. Oni se nazivaju devojkama zato što ispovedaju čistu veru. Žišci predstavljaju Reč Božju. Psalmista kaže: "Riječ je tvoja žizak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj" (Ps. 119, 105). Ulje je simbol Svetog Duha. Na taj način je Duh Sveti prikazan u proročanstvu proroka Zaharije. "Potom se vrati anđeo koji mi govoraše", kaže prorok, " i probudi me kao čoveka koji se budi od sna. I reče mi; šta vidiš? A ja rekoh: vidim evo svijetnjak sav od zlata, i gore na njemu čaša, i sedam žizaka njegovijeh na njemu, i sedam lijevaka za sedam žizaka što su gore na njemu. I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve. I progovorih anđelu koji govoraše sa mnom, i rekoh: šta je to, gospodaru moj? A anđeo koji govoraše sa mnom odgovori i reče mi: zar ne znaš što je to? I rekoh: ne, gospodaru moj. A on odgovori i reče mi govoreći: to je riječ gospodnja Zorovavelju: ne silom ni krijepošću nego Duhom mojim, veli Gospod nad vojskama. Sto si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on će iznijeti najviši kamen, s usklicima: milost, milost njemu. I dođe mi reč Gospodnja govoreći: Ruke Zorovaveljeve osnovaše ovaj dom, ruke će njegove i dovršiti, i poznaćeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama... Tada odgovarajući rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijetnjaku i s lijeve? I što su one dvije grančice maslinove, što su među dva lijevka zlatna, koji toče zlato? ... Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje" (Zah. 4, 1 – 14).

Prorok je video kako zlatno ulje sa dve masline posredstvom zlatnih levaka teče u čaše svećnjaka a zatim dalje u zlatne žiške koji su osvetljavali svetinju. Tako se i preko svetih bića koja stoje u prisutnosti Božjoj Sveti Duh prenosi na ljudska oruđa, koja se posvećuju Njegovoj službi. Zadatak dvojice miropomazanih (Stari i Novi zavet) je da narodu Božjem prenose darove božaske

milosti posredstvom koje jedino Njegova Reč zaista može postati žižak nozi našoj i videlo stazi našoj. Dakle, "Ne silom ni krijepošću nego Duhom mojim, govori Gospod nad vojskama" (Zah. 4, 6).

U paraboli svih deset devojaka polaze u susret ženiku. Sve imaju žiške i sudove za ulje. Jedno vreme među njima se ne zapaža nikakva razlika. Tako je i sa Zajednicom koja živi upravo pred drugi dolazak Hristov. Svi njeni članovi poznaju učenje Svetih spisa. Svi su čuli vest da je Hristov dolazak blizu, i pouzdano očekuju Njegovu pojavu. Ali kao što je prikazano u paraboli, tako je i sada. Nepredviđeno vreme čekanja stavilo je veru na ozbiljnu probu; i kad se bude začula vika: "Eto žnika gdje ide, izlazite Mu u susret!" mnogi će biti nesprenni. Oni nemaju "ulja u sudovima sa žiškama svojim." Nedostaje im sila Duha Svetoga.

Bez Božjeg Duha samo poznavanje Njegove reči nije ni od kakve koristi. Samo teorija o istini, ako nije praćena silom Svetog Duha ne može oživeti dušu ni posvetiti srce. Čovek može dobro poznavati zapovesti i obećanja data u Reči Božjoj, ali ako Božji Duh ne usadi istinu u srce, karakter neće biti promenjen. Bez prosvetljenosti Duhom Svetim ljudi nisu u stanju da razlikuju istinu od zablude, i lako će podleći sotoninim lukavo postavljenim kušanjima.

Oni koji su u paraboli prikazani kao lude devojke nisu licemeri. Oni cene istinu, brane je i naklonjeni su onima koji veruju u istinu; ali se nisu potčinili delovanju Svetoga Duha. Oni nisu pali na Stenu – na Hrista Isusa i nisu dozvolili da se razbije njihova stara priroda. Oni su u paraboli o sejaču prikazani kamenitim tлом. Oni Reč Božju primaju sa radošću, ali ne usvajaju i u životu ne primenjuju njena načela. Njen uticaj na njih nije trajan. Duh deluje na srce samo ukoliko to čovek želi i ukoliko on pristaje da u njega bude usađena nova priroda; ali se oni koji su prikazani ludim devojkama obično zadovoljavaju samo površnim radom. Oni ne poznaju Boga, ne proučavaju Njegov karakter, i ne održavaju stalnu zajednicu s Njim; i zato ne znaju kako da Mu se povere, kako da žive gledajući u Njega. Njihovo služenje Bogu izrodilo se u običnu formu. "I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša riječi tvoje, ali ih ne izvršuje; u ustima su im ljupke ali srce njihovo ide za svojim lakomstvom" (Jezek. 33, 31). Apostol Pavle ukazuje na činjenicu da će upravo to predstavljati naročito obeležje onih koji će živeti pred drugi Hristov dolazak. "Ali ovo znaj", kaže on, "da će u posljednje dane nastati vremena teška. Jer će ljudi postati samoživi... koji više mare za slasti nego za Boga. Koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli" (II Tim. 3, 1 – 5).

To su obično oni koji u vreme opasnosti viču: "Mir je i nema se šta bojati" (I Sol. 5, 3). Oni uljuškaju svoja srca u osećanju sigurnosti i ne sanjaju ni o kakvoj opasnosti. Tek kad se trgnu iz sna svoje bolesne neosetljivosti, oni će – shvativši najzad šta im nedostaje – preklinjati druge da nadoknade njihov propust; ali u duhovnom pogledu niko ne može nadoknaditi tuđi nedostatak. Milost Božja je kao besplatan dar ponuđen svakoj duši. Poruka Jevanđelja: "I ko je žedan neka dođe, i ko hoće neka uzme vodu života zabadava" (Otkr. 22, 17), jasno je objavljena. Karakter se ne može prenositi nasleđem niti na bilo koji način. Niko ne može verovati za drugoga. Niko ne može primiti dar Duha za drugoga. Niko ne može dati nekome karakter, koji je samo plod delovanja Svetog Duha na srce. "Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod, Gospod, neće izbaviti sina ili kćeri, nego će svoje duše izbaviti pravdom svojom" (Jezek. 14, 20).

Karakter se obično otkriva u nekoj krizi. Kad se oko ponoći začuo ozbiljan glas: "Eto ženika gdje ide, izlazite Mu u susret!" i kad su uspavane devojke bile probuđene iz svog sna, pokazalo se ko je bio spreman i za ovakav razvoj događaja. Sve su devojke bile iznenađene, ali su mudre bile spremne za ovakvo iznenađenje, a ostale su se pokazale nesprennim. Tako i sada, neka nepredviđena i iznenadna nesreća – nešto što dušu dovodi da se suoči sa smrću, obično pokazuje da li je čovek zaista verovao u Božja obećanja. Tada se pokazuje da li se duša potpuno oslanja na Božju milost. Velika poslednja proba uslediće tek na kraju vremena milosti, kad će biti prekasno da se misli na duhovne potrebe duše.

Deset devojaka čekaju u samo predvečerje zemaljske istorije. Sve one tvrde da su hrišćanke. Svaka je primila poziv, ime, žižak, i svaka za sebe tvrdi da služi Bogu. Prividno sve očekuju da se Hristos pojavi. Ali pet od njih su potpuno nesprenne, i naći će se iznenađene i užasnite izvan svadbene dvorane.

Na kraju vremena milosti mnogi će polagati pravo na ulazak u Hristovo carstvo govoreći: "Mi jedosmo pred Tobom i pismo, i po ulicama našim učio si." "Gospode! Gospode! Nijesmo li u ime Tvoje prorokovali i Tvojim imenom đavole izgonili i imenom Tvojim čudesa mnoga tvorili?" Ali odgovor će

glasiti "Kažem vam: ne poznajem vas, idite od mene" (Luka 13, 26. 27; Mat. 7, 22). Oni u ovom životu nisu stupili u istinsko zajedništvo s Hristom; zato i ne poznaju jezik i rečnik neba, i radost neba njima je tuđa i nepoznata. "Jer ko od ljudi zna šta je u čovjeku osim duha čovječjega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božjega (I Kor. 2, 11).

Najžalosnije reči koje su ikada doprle do uha smrtnika biće reči presude: "Ne poznajem vas." Jedino zajednica Duha, koju ste olako uzeli, mogla je da vas učini učesnicima onog presrećnog mnoštva okupljenog na svadbenoj svečanosti. U tom prizoru vi ne možete imati nikakvog učešća. Njegova svetlost, muzika i pesma padale bi u tom slučaju na slepe oči i gluve uši. Ljubav i radost takvog skupa ne bi dotakle nijednu strunu oduševljenja u srcu koje je ovaj svet učinio potpuno neosetljivim. Iz neba se isključujete sami svojom nedostojnošću njegovog uzvišenog zajedništva.

Buđenjem iz sna tek onda kad se bude začula vika: "Eto Ženika gde ide," i uzimanjem svojih praznih žižaka tek tada da bismo ih napunili, zaista se ne možemo spremirati za susret sa Gospodom. Ne živeti za Hrista ovde i ne držati Ga stalno u srcu i mislima, a ipak se udostojiti za neprekidno druženje s Njim na nebu, zaista nije moguće.

U paraboli mudre devojke su imale i "ulje u sudovima sa žišcima svojim." Plamen njihovih svetiljki goreo je nesmanjenom snagom za sve vreme u noći iščekivanja. Svetlo iz njihovih žižaka doprinelo je da iluminacija pripremljena u čast Ženika dostigne željeni efekat. Prodirući kroz tamu, i ono je doprinelo da se osvetli put do ženikove kuće i do svadbene svečanosti.

Tako i Hristovi sledbenici treba da svetle u tami ovog sveta. Božja Reč, posredstvom Svetog Duha, deluje kao svetlost i postaje preobražavajuća sila u životu i karakteru onoga ko je primi. Usađujući u srca ljudi načela Božje Reči, Sveti Duh razvija u njima i božanske osobine. Svetlost slave Božje – Njegov karakter – treba da se ogleda u Njegovim sledbenicima. Tako oni treba da slave Boga, osvetljavajući stazu do Ženikova doma, do grada Božjega i svadbe Jagnjetove.

Ženik je u paraboli došao oko ponoći – u najmračniji čas. Tako će i Hristos doći u najmračnijem trenutku ovozemaljske istorije. Dani Nojevi i Lotovi pružaju nam sliku o stanju sveta neposredno pred dolazak Sina čovečjega. Sveti spisi, ukazujući napred na to vreme, kažu da će sotona raditi "sa svakom silom i sa svakom prevarom nepravde" (II Sol. 2, 9. 10). Njegovo delovanje jasno se vidi u naglom rasprostiranju duhovnog mraka, širenju bezbrojnih zabluda, jeresi i obmana ovih zaista poslednjih dana. Sotona nastoji da u svom ropstvu zadrži ne samo pripadnike neobraćenog sveta, nego svojim obmanama poput kvasca prožima i takozvane crkve našeg Gospoda Isusa Hrista. Veliko otpadništvo razviće se u duhovnu tamu gustu i duboku kao ponoć, neprovidnu kao platno od kostreti. Za narod Božji to će biti noć iskušenja, noć jadikovanja i vapaja, noć užasnih progona istine radi. Ali iza te noći užasnog mraka i tame sinuće im zora božanske svetlosti.

"On je taj koji može učiniti "da iz tame zasvijetli vidjelo" (II Kor. 4, 6). Kad je zemlja u početku još bila "bez oblića i pusta", i dok još "bješe tama nad bezdanom, i duh Božji dizaše se nad vodom" – još tada "reče Bog: neka bude svjetlost, i bude svjetlost" (I Mojs. 1, 2. 3). Tako i u ovoj noći duhovne tame odjekuje glas Reči Božje: "Neka bude svetlost!" "Ustani, svetli se – nalaže On svom narodu – jer dođe svetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te" (Is. 60, 1).

"Jer, gle," kaže prorok, "mrak će pokriti zemlju i tama narode; a tebe će obasjati Gospod i slava Njegova pokazaće se nad tobom" (Is. 60, 2).

Mrak koji poput mrtvačkog pokrova pokriva ovaj svet je mrak pogrešne predstave o Bogu. Ljudi su izgubili svaki pojam o Njegovom karakteru. On je pogrešno shvaćen i pogrešno tumačen. U to vreme treba da se objavi jedna poruka upućena od samog Boga, poruka koja je spasonosna u svojoj sili i koja svojim uticajem treba da prosvetljuje ljude. Ljude treba upoznati sa Božjim karakterom. U tami ovog sveta treba da zablista svetlost Njegove slave, svetlost Njegove dobrote, milosrđa i istine.

Ovo delo prorok Isaija opisuje sledećim rečima: "Iziđi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem: evo Boga vašeg. Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova ovladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim" (Is. 40, 9. 10).

Oni koji čekaju na dolazak Spasitelja, prikazanog u ovoj paraboli ženikom, treba da kažu ljudima: "Evo Boga vašega!" Poslednji zraci milosrđa, poslednja poruka milosti koju treba objaviti

svetu, predstavlja otkrivanje Njegovog karaktera, punog ljubavi. Božja deca treba da manifestuju Njegovu slavu. Svojim životom i karakterom oni treba da otkriju šta je sve milost Božja učinila za njih.

Blistave zrake Sunca pravde treba odsjajivati u dobrim delima – u rečima istine i svetim postupcima.

Hristos, odsjaj Očeve slave, došao je na ovu zemlju da bude "vidjelo svijetu." Došao je da ljudima prikaže Boga, i o Njemu stoji napisano da Ga Bog "pomaza Duhom Svetim i silom", i da "prođe čineći dobro" (Djela 10, 38). U zbornici u Nazaretu On je rekao: "Duh je Gospodnji na meni, zato me pomaza da javim Jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje; i da propovjedam prijatnu godinu Gospodnju" (Luka 4, 18. 19). To je zadatak koji je On ostavio i svojim učenicima. "Vi ste vidjelo svijetu", kaže On, "ne može se grad sakriti kad na gori stoji. Tako dase svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave Oca vašega koji je na nebesima" (Mat. 5, 14. 16).

Na ovo delo misli i prorok Isaija kad kaže: "Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela? Tada će sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža" (Is. 58, 7. 8).

Tako u noći duhovne tame slava Gospodnja treba da zablista preko Njegove Zajednice, podižući pogнутe i tešeći one koji plaču.

Svuda oko sebe čujemo jecaje ucveljenih i ugroženih. Siromašne, nevoljne i potlačene susrećemo na svakom koraku. Naša je sveta dužnost da pomazemo one kojima je pomoć potrebna, da ublažimo bedu i nevolju ovog života.

Praktičan rad i zalaganje za duše biće mnogo delotvorniji od samog propovedanja. Gladnog smo dužni da nahranimo, golog da obučemo, a beskućnika da uvedemo u kuću. I više od toga pozvani smo da učinimo. Potrebe duše, samo ljubav Hristova može stvarno zadovoljiti. Ako Hristos živi u nama, naše srce će biti puno božanskog saosećanja. Izvori usrdne, Hristu slične ljubavi, koji su u duši često tako zatvoreni kao da su zapečaćeni, biće tada svakom otvoreni.

Bog nas poziva da nevoljne i ugrožene potpomazemo i bodrimo ne samo svojim materijalnim darovima, nego i vedrinom svoga lica, rečima koje ulivaju nadu i ohrabrenje i ljubaznim i srdačnim stiskom ruke. Kada je Hristos lečio bolesne, On je stavljao svoje ruke na njih. Tako i mi treba da dođemo u blizak i prislan dodir s onima kojima želimo pomoći.

Mnogi su ostali skoro bez ikakve nade u životu. – vratite im sunčevu svetlost. Mnogi su izgubili hrabrost – govorite im reči utehe i ohrabrenja i molite se za njih. Ima i takvih koji duboko osećaju potrebu za hlebom života - čitajte im Reč Božju. Mnogi su zahvaćeni takvom bolešću duše do koje ne može da dopre nikakav ovozemaljski melem niti bilo koji lekar može da je izleči. Molite se za takve duše i privedite ih Isusu. Recite im da još ima balsama u Galadu i da postoji Lekar koji može da isceli od svake bolesti.

Sunčeva svetlost, izlivajući svoje blagotvorne zrake na ovaj nezahvalni, nesveti i moralno iskvareni svet, predstavlja pravi i univerzalni blagoslov. Tako je i sa svetlošću Sunca pravde. Celu zemlju, obavijenu tamom greha, tuge i bola, treba osvetliti znanjem o Božjoj ljubavi. Svetlost koja blista sa Božjeg prestola ne sme da bude uskraćena nijednoj duši bez obzira kojoj sekti, rang, ili društvenoj klasi ona pripada.

Poruku milosti i nade treba odneti u sve krajeve sveta, svako, ko god to želi, može da ispruži svoju ruku i da "se uhvati za silu moju", kaže Gospod, "da učini mir sa mnom i učiniće mir sa mnom" (Is. 27, 5). Ponoć duhovne tame ne treba više da obavlja narode neznabožackog sveta. Pred blistavim zracima Sunca pravde tama mora da isčezne. Sila pakla je pobeđena.

Međutim, niko ne može dati ono što sam nije primio. U delu Božjem, čovek samo svojom snagom ne može učiniti ništa; samo sopstveni naponi nikad ga ne mogu učiniti Njegovim lučonošom. Zlatno ulje koje su nebeski vesnici kroz zlatne levke stalno dolivali u zlatne žiške svetinje trebalo je da blistavu svetlost u svetinji neprekidno održava. To predstavlja Božju ljubav koja se čoveku stalnodaje kako bi ga osposobili da primljenu svetlost prenosi i na druge. U srca svih onih koji su verom zaista povezani s Bogom stalno teče zlatno ulje ljubavi, da bi se potom kao blistava svetlost zapaljenog žiška otkrilo u dobrim delima, u pravoj i iskrenoj službi Bogu.

U velikom i neizmernom daru Duha Svetoga nalaze se svi izvori nebeskog blaga. To što se bogatstva Božje milosti ne izlivaju na ovaj svet u svoj svojoj punini ne predstavlja u stvari nikakva ograničenja od strane samog neba. Kad bi svi bili voljni i spremni da prime dar Svetog Božjeg Duha, svi bi Ga primili i to u najvećem izobilju.

Preimućstvo je svake pojedine duše da postane živi kanal kojim će Bog moći da prenosi svetu blaga svoje milost, neizmerna i nedokučiva bogatstva Hristova. Hristos ni za čim ne teži toliko kao za ljudskim oruđima koja će biti u stanju da pred svetom predstavljaju Njegov karakter i Njegov Duh. I zaista je ispoljavanje Hristove ljubavi u ljudskom životu ono što svetu danas najviše nedostaje. Celo nebo čeka na ljude preko kojih bi sveto ulje Božje milosti i dobrote, kao kroz one zlatne levke, moglo da poteče na radost i blagoslov ljudskih srca.

Hristos je izvršio sve potrebne pripreme da bi svoju Zajednicu učinio jednim preobražnim telom koje – obasjano svetlošću Onoga koji je za sebe s pravom mogao da kaže "Ja sam Vidjelo svijetu", - poseduje slavu Emanuilovu. Njegova je namera da svaki hrišćanin bude okružen duhovnom atmosferom svetlosti i mira. On želi da se Njegova radost otkrije i u našem životu. Ispoljavanje nebeske ljubavi najbolje će pokazati da u nama boravi sveti Božji Duh. Preko ljudskog oruđa potpuno posvećenog Bogu punina božanske ljubavi izlivaće se i na druge.

Za sunce pravde kaže prorok: "i zdravlje će biti na zracima njegovijem" (Mal. 4, 2). Tako i svaki pravi Hristov sledbenik treba da širi oko sebe samo pozitivan uticaj koji će u drugima podsticati hrabrost, korisnost, zdravlje i volju za život.

Hristova religija znači nešto više od samog praštanja greha – ona znači potpuno uklanjanje greha iz naše duše i popunjavanje nastale praznine darovima Duha Svetoga. To je božansko prosvetljenje, radost u Bogu. Tada je srce potpuno oslobođeno od sebičnosti i blagosloveno stalnom Hristovom prisutnošću. Kad Hristos vlada u nama onda je srce čisto i potpuno slobodno od greha. U životu se tada u potpunosti otkriva slava i savršenstvo onoga što Jevanđelje može da učini za čoveka. Primanje Spasitelja donosi savršeni mir, savršenu ljubav i savršenu sigurnost. Lepota i miomiris karaktera Hristovog, otkriveni u životu, predstavljaju potvrdu da je Bog zaista poslao svoga Sina u svet da bude njegov Spasitelj.

Hristos svojim sledbenicima ne naređuje: naprežite se u svom postojanju i težnji da svetlite, već jednostavno kaže: "Da se svijetli vaše vidjelo." Ako ste primili Božju milost, svetlost je u vama. Samo uklonite smetnje i slava Gospodnja će se otkriti. Svetlost će zablistati, probijajući i potpuno razgoneći tamu, i vi jednostavno nećete moći a da ne svetlite u području svog uticaja.

Ispoljavanje Njegove slave u našem ljudskom obliku, približiće ljudima nebo do te mere da će oni lepotu njegovog unutrašnjeg hrama moći da vide u svakoj duši u kojoj živi Spasitelj. Slava Spasitelja koji živi u nama prosto će pleniti i očaravati ljude. I u izlivima zahvalnosti i blagodarnosti mnogih koji će na taj način biti pridobijeni za Boga, uzvraće se slava Velikom Darodavcu.

"Ustani, svijetli se, jer dođe svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te" (Is. 60, 1). Ova poruka upućena je onima koji su pošli u susret Hristu, dolazi u sili i slavi velikoj. On dolazi u svoj slavi svojoj i u slavi Oca svojega. On dolazi u pratnji svih svetih anđela. Dok sav svet bude tonuo u mraku, u svakom stanu svetih videće se blistavo svetlo. Oni će zapaziti prve znake Njegove ponovne pojave. Njegova slava i uzvišenost blistaće besprekorno vanzemaljskom svetlošću, i Hristos Iskupitelj biće predmet divljenja, slave i obožavanja svih koji Mu služe. Dok nepokajani budu bežali od Njegove prisutnosti, Njegovi sledbenici će se radovati. Patrijarh Jov, misleći upravo na vreme ponovnog Hristovog dolaska kaže: "Ja isti vidjeću Ga, i oči moje gledaće Ga, a ne drugi" (Jov 19, 27). Svojim vernim sledbenicima Hristos je bio svakodnevni pratilac i najprisniji prijatelj. Oni su živeli u tesnoj povezanosti i stalnoj zajednici s Bogom. Nad njima se pokazala slava Gospodnja. U njima se ogleda svetlo poznanja slave Božje u licu Isusa Hrista. Sada se oni raduju nepomućenim zracima sjaja i slave Cara nad carevima u veličanstvu i krasoti Njegovoj. Oni su spremni za zajednicu neba, jer im je neo još ovde bilo stalno u srcu.

Uzdignute glave, ozareni blistavim zracima Sunca pravde koje će ih najzad ogrejati, radujući se što se približilo izbjavljenje njihovom, oni polaze u susret Ženiku, govoreći: "Gle, ovo je Bog naš, Njega čekasmo, i spašće nas" (Is. 25, 9).

"I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu Njemu;

jer dođe svadba Jagnjetova, i žena Njegova pripravila se... I reče mi: napiši: blago onima koji su pozvani na večeru svadbe Jagnjetove..." "Jer je Gospodar nad gospodarima i Car nad carevima; i koji su s Njim jesu pozvani i izabrani i vjerni" (Otkr. 19, 6. 9; 17, 14).